

ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

**Ігор Якушев
Оксана Старчук
Надія Чубоха**

ТРУДОВЕ ПРАВО УКРАЇНИ

**ПРАКТИКУМ
(збірник задач)**

Луцьк – 2022

УДК 349.2
ББК 67.305я73

*Рекомендовано до друку науково-методичною радою
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 02 від 19 жовтня 2022 р.)*

Рецензенти:

Горть А. М. – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права Волинського національного університету імені Лесі Українки

Рубльова О. В. – перший заступник начальника Управління Держпраці у Волинській області

Якушев І. М., Старчук О. В., Чубоха Н. Ф.

Трудове право України: практикум (збірник задач). Луцьк: Вежа-Друк, 2022. 280 с.

Практикум складено відповідно до силабусу навчального курсу «Трудове право України» і сприятиме здобуття здобувачами освіти практичних навичок застосування норм законодавства про працю до конкретних життєвих ситуацій. Під час вирішення задач розвиватиметься логічне мислення здобувача освіти, вміння пошуку та застосування нормативних актів, їх тлумачення, навички обґрунтування власного висновку.

Видання рекомендоване для використання здобувачами освіти з курсу «Трудове право України» спеціальності 081 Право, освітньо-професійної програми Право, а також може бути корисним для аспірантів, викладачів, учнів і всіх, хто вивчає трудове право.

Передмова

Кожен має право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується. Держава створює умови для повного здійснення громадянами права на працю - закріплює Конституція України.

Правове регулювання реалізації здатності до праці здійснюють норми трудового права України, однієї з провідних галузей системи права нашої держави. Правильне розуміння і застосування чинного законодавства про працю, неухильне його додержання є показником правової свідомості і правової культури у суспільстві. Від результатів застосування законодавства залежить ефективність правового регулювання суспільних відносин, подальше зміцнення законності і правопорядку.

Тривалий час в нашій державі нероздільно панувала державна власність на засоби виробництва та адміністративно-командні методи управління економікою, що безпосередньо вплинуло на зміст норм трудового права та форми їх зовнішнього виразу. Норми трудового права створювалися за обставин, коли держава-монополіст виступала в якості і законодавця, і виконавця законів, і наймача на роботу на власні підприємства. У підсумку це привело до того, що трудове законодавство стало надто централізованим, практично не залишало можливості сторонам, які вступали у трудові правовідносини, самостійно визначати умови найму. При цьому багато питань регулювалося не на рівні законів, а на рівні підзаконних нормативних актів. Формально існуюче колективно-договірне регулювання при відсутності реальної самостійності підприємств як суб'єктів господарської діяльності та детальної регламентації трудових правовідносин від їх виникнення до припинення не могло належно виконувати свої функції, а зводилося в основному до переписування встановлених нормативними актами держави приписів.

На сьогодні, в умовах багатоманітності організаційно-правових форм господарювання, ситуація принципово змінилася. Держава бере на себе встановлення лише певного рівня мінімальних (однак, необхідних в ринкових умовах) гарантій у сфері праці, залишаючи роботодавцю, працівникам та їх представникам достатньо широке поле діяльності. Все активніше розвивається локальна нормотворчість (в першу чергу це стосується сфери колективно-договірного регулювання), широкого поширення набуває індивідуальне регулювання відносин між працівником і роботодавцем.

Регулювання трудових та тісно пов'язаних з ними відносин здійснюється системою нормативно-правових актів і нормативно-правових договорів. Їх особливістю є наявність локально-правових актів договірної та імперативної характеру, значної кількості підзаконних актів, базових нормативних актів, на основі яких розробляються і приймаються конкретні нормативні акти та здійснюється локальне регулювання, спеціальних актів, які встановлюють винятки із загальних правил регулювання трудових відносин, а також міжнародних договорів, у тому числі Конвенцій МОП.

Комплексний характер методу трудового права, який полягає у поєднанні імперативного і диспозитивного правового регулювання трудових та пов'язаних з ними відносин, обумовлює певні труднощі при застосуванні правових норм до конкретних життєвих ситуацій.

Основним і найбільш поширеним джерелом трудового права є нормативно-правовий акт, що зумовлено історичними умовами розвитку правової системи, необхідністю забезпечити єдність правового регулювання трудових та тісно пов'язаних з ними відносин, соціальною спрямованістю економіки держави, у зв'язку з чим визначальним стає правовий захист найманих працівників.

Серед нормативно-правових актів найбільш вагоме місце займає Кодекс законів про працю України, який забезпечує відносно завершене і всебічне регулювання трудових та тісно пов'язаних з ними відносин на підприємствах, в установах і організаціях, що використовують найману працю. Поряд з ним, значне місце в регулюванні трудових та тісно пов'язаних з ними відносин займають інші закони України, прийняття яких доволі часто призводить до виникнення колізій у законодавстві. Розвиток законодавчих положень знаходить своє відображення у підзаконних нормативно-правових актах, яким властива

найменша організованість, оскільки ці акти приймаються багаточисельними органами без дотримання єдиного порядку, відсутнє чітке визначення співвідношення всіх підзаконних нормативно-правових актів, порядок їх застосування, набрання ними чинності, оприлюднення та доведення до відома всіх тих, кого вони стосуються.

Трудове законодавство сьогодні являє собою сукупність нормативних актів і нормативних договорів, які у своїй більшості не відповідають нинішньому розвитку суспільних відносин, містять суперечливі правила поведінки. В Україні продовжує діяти прийнятий у 1971 році Кодекс законів про працю України, суттєві зміни до якого вносилися ще у 1991 році, до проголошення незалежності нашої держави. Відповідно до Постанови Верховної Ради України «Про порядок тимчасової дії на території України окремих актів законодавства Союзу РСР» від 12 вересня 1991 року № 1545-ХІІ продовжують застосовуватися на території України акти законодавства Союзу РСР з питань, які не врегульовані законодавством України, за умови, що вони не суперечать Конституції і законам України. Оскільки зміни до цих актів вноситися не можуть, застосування їх норм є доволі проблематичним.

За даними Державної інспекції України з питань праці аналіз результатів перевірок, здійснених як державними органами, так і профспілковими організаціями, свідчить про те, що майже 90 відсотків перевірених роботодавців порушують вимоги законодавства про працю. Значну частку серед них займають порушення, пов'язані з неправильним застосуванням чинного законодавства. Красномовно про це свідчить і судова практика.

Значні зміни у регулюванні трудових відносин відбулися у зв'язку з встановленням карантину та запровадженням обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2. Виникла необхідність додаткового правового регулювання дистанційної та надомної роботи, запровадження гнучкого режиму робочого часу. Суттєві зміни у законодавстві про працю відбулися і у зв'язку з повномасштабним вторгненням військ російської федерації на територію України. У КЗпП України з'явилася нова глава, якою передбачається спрощений режим регулювання трудових відносин. Запроваджується і трудовий договір з нефіксованим робочим часом.

Враховуючи викладене вище, першочерговим завданням навчання студентів (і в першу чергу за напрямом підготовки «Правознавство») є здобуття не лише теоретичних знань, але й практичних навичок, вміння правильно вирішувати конкретні життєві ситуації на основі застосування чинного законодавства. На виконання цього завдання спрямований навчальний посібник «Трудове право України», у якому змодельовані задачі на основі конкретних життєвих ситуацій, що були предметом судового розгляду, публікацій у пресі, перевірок наглядових та контролюючих органів.

ТЕМА 1. *Предмет, метод і система трудового права*

Задача 1.

Смірнов уклав трудову угоду з адміністрацією стадіону “Спартак”, за якою його бригада зобов’язалася привести до належного порядку футбольне поле. Робота тривала 10 днів. Після закінчення роботи під час розрахунку Смірнов зажадав виплатити всім членам бригади винагороду за надурочні роботи. Адміністрація відмовилася, посилаючись на те, що хоч Смірнов і зазначався в договорі бригадиром, однак склад і навіть прізвища членів бригади у договорі не були вказані.

Як вирішити спір між Смірновим і адміністрацією стадіону?

Яка природа відносин, що виникли?

Задача 2.

Рішенням правління колективного підприємства (КП) “Трикотаж” за появу на роботі в нетверезому стані було звільнено з роботи бухгалтера Антонову, яка працювала за трудовим договором, а нормувальника Свиридова – співвласника – з цієї ж самої причини було переведено на нижчеоплачувану роботу терміном на три місяці.

Обидва працівники звернулися з позовом до суду з проханням захистити їхні права. При цьому Антонова посилалася на те, що у Правилах внутрішнього трудового розпорядку колективного підприємства не передбачено підстав звільнення з роботи, а Свиридов вважав, що хоч в останніх і містяться норми про “переведення на нижчеоплачувану роботу на термін до 3-х місяців”, однак ця норма суперечить трудовому законодавству, яке не передбачає такого дисциплінарного стягнення.

Зробіть правовий аналіз наведених фактів.

Сформулюйте правові питання, що вимагають вирішення в даному спорі.

Задача 3.

Збори учасників товариства з обмеженою відповідальністю “Волинь”, створеного за участю іноземного інвестора, затвердили Положення про персонал товариства, в якому було передбачено таке:

- учасники товариства зобов’язані працювати в товаристві на підставі трудового договору;
- заняття відповідної посади учасником товариства обумовлюється контрактом з генеральним директором товариства;
- для всіх учасників товариства встановлюється використання робочого часу на власний розсуд;
- учасники товариства, крім отримання дивідендів, одержують за свою працю заробітну плату;
- праця найманих працівників регулюється трудовим законодавством України.

Проаналізуйте наведені положення з точки зору відповідності їх чинному законодавству, в тому числі трудовому.

Задача 4.

При перевірці додержання фінансової дисципліни в одній із будівельних компаній було встановлено, що всупереч штатному розкладу в її апараті є юрисконсульт – член обласної колегії адвокатів, співзасновник юридичної фірми, який обслуговує компанію по договору між нею і юридичною фірмою. Крім того, окремі роботи по виготовленню креслень та іншої проектної документації виконуються інженером цієї компанії, яка перебуває у відпустці по догляду за дитиною і виконує ці роботи вдома.

В яких правовідносинах з будівельною компанією знаходяться юрисконсульт і інженер?

Задача 5.

У сільськогосподарському кооперативі в інформаційно-аналітичному підрозділі працюють два працівники: Мостовий – начальник підрозділу, який працює за наймом, Принтерчук – програміст, що є членом цього кооперативу. Під час роботи у розмові між собою у них виникла суперечка, хто з них користується більшими правами і якою галуззю права ці права регулюються?

Роз’ясніть працівникам їх правовий статус.

Задача 6.

Між головою селянського (фермерського) господарства Ж. Ростроповичем і одним з членів цього ж господарства, 18-річним сином голови, виник спір. Син вважав, що в господарстві грубо порушуються права його членів. Зокрема, працювати доводиться по 12-14 годин на добу, іноді навіть у вихідні і святкові дні, зарплата не виплачується більше двох місяців, відпустка надається тільки в зимовий період, голова господарства не забезпечив доставлення гарячої їжі під час обідньої перерви при проведенні агротехнічних робіт у віддалених від садиби місцях. В той же час для двох найнятих на роботу тимчасових працівників створено “пільговий режим”, вони працюють по вісім годин щоденно, мають щотижня два вихідні дні і їм уже двічі за останній місяць виплачено зарплату.

У випадку, якщо головою господарства не буде дотримуватись трудове законодавство стосовно членів селянського (фермерського) законодавства, син вимагає укладення з ним трудового договору.

Проаналізуйте ситуацію яка склалася з точки зору чинного законодавства.

Задача 7.

Договором між посольством однієї з іноземних держав і Головною дирекцією по обслуговуванню іноземних представництв при Київській міській державній адміністрації для обслуговування представництва була прийнята на роботу група працівників обслуговуючого персоналу. Поряд з іншими умовами праці договором передбачалось, що посольство може поставити питання про припинення трудового договору у випадку недовіри до працівника.

Через деякий час посольство поставило питання про звільнення прибиральниці Волконської, яка має звичку переглядати папери, що викидаються у смітник.

Яке рішення може прийняти керівництво дирекції?

Чи може бути у даній ситуації застосовано норму трудового права?

Проаналізуйте з точки зору трудового законодавства норми договору між посольством та дирекцією.

Задача 8.

Сім'я Сергієчко для догляду за хворою матір'ю найняла громадянку Галкіну з умовою, що Галкіна буде здійснювати догляд за хворою щоденно з 8 до 18 години, крім неділі. Через деякий час Галкіна зажадала від Сергієчко додаткової оплати, мотивуючи тим, що вона працює 60 годин на тиждень, а нормальна тривалість робочого тижня 40 годин.

Сергієчко відмовився додатково оплачувати роботу Галкіної, пославшись на те, що трудове законодавство не поширюється на домашніх працівників.

Галкіна звернулася до юридичної консультації.

Роз'ясніть Галкіній її права.

ТЕМА 2. Правовідносини у сфері трудового права

Задача 9.

Мале підприємство “Вест” уклало трудову угоду строком на шість місяців з громадянином Іваненко. За умовами цієї угоди Іваненко зобов'язався побудувати підприємству ремонтний бокс-гараж, за що підприємство зобов'язалося по закінченню робіт виплатити винагороду в розмірі 50 мінімальних заробітних плат.

Виконавши роботу, Іваненко зажадав, щоб окрім обумовленої винагороди йому виплатили компенсацію за невикористану відпустку і видали належним чином оформлену трудову книжку. Отримавши відмову, Іваненко звернувся до суду з позовною заявою про задоволення своїх вимог.

У яких відносинах з МП “Вест” перебував Іваненко?

Чи підлягають задоволенню вимоги Іваненка?

Задача 10.

У процесі приватизації Львівського державного виробничого об'єднання “Електрон” і перетворення його в акціонерне товариство юридичний відділ поставив питання про поширення на працівників – членів акціонерного товариства КЗпП України.

Які відносини виникли між працівниками – членами акціонерного товариства і акціонерним товариством?

Чи зобов'язані правління акціонерного товариства і виконавча дирекція забезпечити норму робочого часу, тривалість відпусток, мінімальну заробітну плату, норми в галузі охорони праці, зокрема відносно жінок, неповнолітніх?

Задача 11.

Після закінчення політехнічного університету Іваненка за розподілом молодих фахівців, підготовка яких здійснювалася за державним замовленням, було направлено на механічний завод на посаду інженера.

Прибувши на місце призначення, Іваненко здав направлення адміністрації, але до роботи не приступив у зв'язку з тим, що його призначили на посаду техника, а не інженера. Іваненко вимагав повернути його направлення, але директор заводу відмовився це зробити, заявивши, що Іваненка вже зараховано на посаду техника і він має приступити до роботи.

У яких правовідносинах і з ким перебуває Іваненко?

Чи виникли трудові правовідносини між заводом та Іваненком?

Задача 12.

Громадянка Шищенко уклала договір з радгоспом “Оваднівський” про те, що вона створить бригаду сторожів, які будуть охороняти врожай фруктів радгоспного саду з 1 червня по 1 листопада. Розмір оплати сторожам було визначено угодою сторін з надбавкою 20 % для Шищенко за бригадирство.

Договір було укладено в письмовій формі, названо його “трудоий” і зазначено, що у випадку спору між сторонами він повинен розглядатись на підставі законодавства про працю за винятком оплати за надурочну роботу і за роботу у вихідні дні.

Приблизно через місяць директор радгоспу повідомив Шищенко, що він допустив помилку і встановив надто високу заробітну плату, запропонував зменшити її наполовину. Шищенко не погодилась, і сторони припинили свої відносини. Оскільки радгосп не виплатив заробітну плату за пропрацьований червень місяць, Шищенко звернулася до районного суду за місцем свого проживання з позовом про стягнення заробітної плати і вихідної допомоги, вважаючи, що її вини в тому, що припинились відносини з радгоспом, немає.

Районний суддя відмовив у прийнятті позовної заяви, пославшись на те, що у даному випадку між сторонами існують не трудові, а цивільні правові відносини, тому справа повинна розглядатись районним судом за місцем знаходження радгоспу.

Районний суддя по місцю знаходження радгоспу визнав договір між сторонами трудовим і порадив звернутись знову в суд за своїм місцем проживання, а у випадку відмови – звернутись до обласного суду за визначенням підсудності.

Київський обласний суд визначив підсудність районному суду за місцем проживання Шищенко. Але коли вона знову звернулася до суду з позовною заявою, суддя відмовив їй у прийнятті заяви, пославшись на те, що усі трудові спори попередньо повинні вирішуватись в комісіях по трудових спорах, які обираються на підприємствах трудовими колективами.

Комісія по трудових спорах вимоги Шищенко задовольнила частково, тому вона звернулася до суду з позовом про стягнення їй визначених нею сум у повному обсязі.

Проаналізуйте зміст суспільних відносин, що виникли між сторонами на підставі укладеного ними договору.

Норми якого права – цивільного чи трудового – повинні застосовуватись при вирішенні даного спору?

Задача 13.

Майстер Манюк поставив групу працівників на роботу, що була небезпечна для їх здоров'я. Держаний інспектор по нагляду за охороною праці, встановивши факт виконання роботи працівниками в умовах, які загрожували їх здоров'ю, притягнув Манюка до адміністративної відповідальності, наклавши на нього штраф. Директор заводу, у свою чергу, відреагував на порушення Манюком правил по техніці безпеки тим, що оголосив йому догану.

Манюк визнав факт загрози здоров'ю працюючих, погодився з стягненням, накладеним директором. Але вважає, що оскільки з державним органом по охороні праці він у

договірних відносинах не перебуває, ніяких обов'язків щодо цього органу він не має, то відповідно цей орган не вправі накладати на нього стягнення..

Які правовідносини виникли у даній ситуації?

Галуззю якого права вони повинні регулюватись?

Задача 14.

Актор Михалков мав автомашину “Хамер”, але сам водити її не вмів. Тому він найняв для водіння автомашини шофера Павлюка, уклавши з ним письмову угоду. В угоді зазначалось, що шофер щодня у години, визначені Михалковим, буде під'їжджати до будинку Михалкова, відвозити останнього за визначеним актором маршрутом, буде слідкувати за технічним станом ввіреного йому автомобіля. Михалков зобов'язався виплачувати шоферу щотижневу винагороду та додаткову компенсацію за роботу понад 40 годин на тиждень.

Оскільки протягом значного часу Михалков не виплачував водію автомашини винагороду, останній звернувся до суду з позовом про її стягнення. При подачі позовної заяви виникло питання, якими нормами права повинні регулюватись відносини між сторонами: цивільним чи трудовим законодавством. А відповідно, до якого суду повинен звертатись Павлюк: за своїм місцем проживання чи за місцем проживання Михалкова, і чи необхідно сплачувати державне мито?

Визначте характер відносин, що виникли між сторонами.

Задача 15.

Дизайнер-декоратор Мальований уклав з кафе договір на виготовлення і встановлення вітрини-вітражу. Розпочавши роботу і виконавши її майже наполовину, Мальований захворів і протягом двох тижнів був непрацездатним. Після одужання продовжував розпочату роботу, але звернувся до директора кафе з вимогою виплатити йому винагороду за час хвороби по лікарняному листку.

Чи підлягають його вимоги задоволенню?

Задача 16.

Сім'я Іваненко для догляду за хворою матір'ю найняла пенсіонерку Мишкіну з умовою, що вона буде здійснювати догляд за хворою щоденно з 8 до 18 годин, крім неділі. Через деякий час Мишкіна зажадала від Іваненко додаткової оплати, мотивуючи тим, що вона працює по 60 годин на тиждень, а відповідно до ст. 50 КЗпП України тривалість робочого тижня 40 годин.

Іваненко відмовився від додаткової оплати, пославшись на те, що трудове законодавство не поширюється на домашніх працівників.

Мишкіна звернулася до юридичної консультації, де у цей час чергували Ви.

Роз'ясніть Мишкіній її права.

Задача 17.

Правління ВАТ і громадські організації підприємства у зв'язку з проведенням святкування Нового року розробили план художнього оформлення будівель заводу. Всі роботи по виготовленню прикрас були виконані вечорами силами образотворчого гуртка заводського клубу, електропроводку зробили заводські електромонтери в робочий час, шибки вікон розмалював художник за договором.

В яких правовідносинах з ВАТ перебували зазначені вище особи під час створення святкового оформлення підприємства?

Задача 18.

Група студентів факультету дизайну інституту культури створила товариство з обмеженою відповідальністю “Український адідас”, вони почали самостійно моделювати і шити одяг, реалізовувати свою продукцію. Винагороду розподіляли залежно від результатів виконаної роботи. Окремі члени ТзОВ, які закінчили навчання в інституті, залишили цю роботу. Вони цікавляться, чи залишаються вони і надалі членами ТзОВ, чи мають вони право на частину одержуваного прибутку, чи у разі припинення трудових відносин з ТзОВ закінчується і членство в ньому?

Дайте відповідь на поставлені питання.

Задача 19.

Цукровий завод уклав з юристом Ульпіаном договір, за яким той зобов'язався вести усі справи по стягненню дебіторської заборгованості в господарському суді на користь заводу. Завод за проведену роботу зобов'язався виплачувати Ульпіану винагороду у розмірі 5 % від стягнутих на користь заводу сум.

Ульпіан активно приступив до роботи, виграв у суді декілька справ, за що частково одержав винагороду з сум, які надійшли на банківський рахунок заводу.

Одночасно виникло декілька справ про стягнення із заводу кредиторської заборгованості, по яких директор заводу наказом по підприємству доручив Ульпіану виступити в суді. Але юрист від участі у справах відмовився, посилаючись на те, що він уклав договір про участь у справах про стягнення на користь заводу дебіторської заборгованості, а не по справах, коли позови пред'являються до заводу.

Директор у зв'язку з відмовою Ульпіана обслуговувати завод у справах про вимоги до заводу, дав вказівку бухгалтерії не виплачувати юристу винагороди взагалі. Ульпіан звернувся з позовом про стягнення винагороди до місцевого господарського суду.

На підставі якого законодавства: цивільного чи трудового повинен бути вирішений цей спір?

Який суд буде розглядати спір?

Задача 20.

Распутіна поступила на роботу домашньою робітницею в сім'ю музикантів Машиних. Під час епідемії грипу Распутіна захворіла, і, щоб від неї ніхто не захворів з сім'ї Машиних під час хвороби перебувала у родичів. Після выздоровлення Распутіна звернулася з проханням до Машиних виплатити їй винагороду за час хвороби, пред'явивши при цьому лікарняний листок. Машиних від виплати заробітної плати відмовився, пославшись на те, що заробіток виплачується за роботу, а Распутіна під час хвороби не працювала. Распутіна звернулася до адвоката з проханням роз'яснити, чи є її робота у Машиних трудовими відносинами, чи повинен бути оплачений період її хвороби і хто це повинен зробити.

Дайте відповідь.

Задача 21.

Слюсар Голіцин уклав з приватним підприємством “Дуремар і Ко” договір, за яким він разом з синами зобов'язувався відремонтувати пічку для приготування курей-гриль та вентиляцію цеху по виробництву солодошів. Вартість роботи була оцінена в 5800 грн. (з ПДВ), строк виконання – один місяць. По закінченні роботи керівник приватного підприємства відмовився виплатити всю обумовлену договором суму, посилаючись на низьку якість ремонту. Голіцин звернувся до суду.

Яким законодавством повинен керуватись суд, вирішуючи цей спір?

Задача 22.

Рішенням правління сільськогосподарського виробничого кооперативу “Смолигів” за появу на роботі в нетверезому стані був звільнений з роботи бухгалтер Карданівський, що працював за трудовим договором, а водій Депозитюк, член кооперативу, був за тією ж причиною переведений на іншу, нижчеоплачувану посаду терміном на 3 місяці.

Обидва працівники звернулися з позовом до суду з проханням захистити їхні права. При цьому Карданівський посилався на те, що Правила внутрішнього розпорядку кооперативу взагалі не передбачають підстав звільнення з роботи, а Депозитюк вважав, що хоч останні і містять норму про “переведення на нижчеоплачувану посаду на строк до 3-х місяців”, вона суперечить діючому трудовому законодавству, яке не встановлює такий вид дисциплінарного стягнення.

Зробіть правовий аналіз наведених фактів.

Задача 23.

Збори учасників товариства з обмеженою відповідальністю “Мрія” затвердили положення “Про персонал товариства”, в якому передбачили:

– учасники товариства зобов'язані працювати в товаристві, розірвання трудових відносин є безумовною підставою для припинення членства у ТзОВ;

– зайняття відповідної посади учасником товариства обумовлюється контрактом з генеральним директором товариства;

- робочий час учасників товариства не регламентується, а обумовлюється необхідністю отриманням прибутків товариством;
- учасники товариства крім отримання дивідендів одержують за свою працю заробітну плату.

Проаналізуйте названі вище позиції з приводу їх відповідності діючому законодавству, в т.ч. і трудовому.

Задача 24.

Ребров уклав трудову угоду з адміністрацією стадіону “Динамо”, за якою він разом зі своїми партнерами зобов’язався привести до належного порядку газон футбольного поля. Робота тривала 10 днів. Після закінчення роботи під час розрахунку Ребров зажадав виплатити всім робітникам винагороду за надурочні роботи. Адміністрація відмовилася, посилаючись на те, що у договорі в якості сторін були зазначені тільки Ребров та адміністрація стадіону, прізвища його партнерів не зазначались, довести факт виконання надурочних робіт саме ними неможливо, а тому й підстав для виплати їм винагороди за надурочні роботи немає.

Проаналізуйте ситуацію, що виникла з точки зору чинного законодавства.

Задача 25.

Бригадир Семенов уклав з господарським товариством договір, за яким його бригада зобов’язувалася відремонтувати токарний верстат і вентиляцію цеху. Вартість роботи була оцінена в 1000 гривень. Термін виконання — 1 місяць. Після закінчення роботи кооператив відмовився сплатити всю суму, посилаючись на низьку якість ремонту. Семенов звернувся до суду.

Яким законодавством повинен керуватися суд, вирішуючи цю справу?

Задача 26.

Видавництво “Одісей” уклало договір з професорами юридичної академії Давидовим і Афанасьєвим про видання написаного ними підручника. Редагування рукопису було доручене старшому редактору видавництва Лановій.

У яких правовідносинах з видавництвом перебувають вказані особи?

Задача 27.

Голова колективного сільськогосподарського підприємства “Маяк” цікавиться, чи поширюються на членів КСГП ст. 32, 38, 39, 40, 41, 132, 147, 153, 173, 184, 188 Кодексу законів про працю України.

Складіть відповідь голові КСГП.

Задача 28.

Шевчук в 2008 році був прийнятий на посаду інженера лабораторії інституту. Пропрацювавши близько року, Шевчук звернувся в бухгалтерію інституту з проханням перевірити правильність нарахування і виплати йому заробітної плати, зокрема утримання податків. У розрахунковій частині бухгалтерії Шевчуку відповіли, що нарахування заробітної плати і утримання податків проводиться правильно.

У березні 2012 року, тобто через чотири роки після укладення трудового договору, Шевчук випадково дізнався, що за весь час роботи з його заробітної плати утримувався прибутковий податок, хоч він, як учасник бойових дій, звільнений від сплати прибуткового податку.

Посилаючись на неправильність нарахування і виплати йому заробітної плати, утриманої як податок, Шевчук звернувся в комісію по трудових спорах з вимогою про стягнення на його користь незаконно утриманої заробітної плати за чотири роки.

Які відносини виникли по утриманню податків і якою галуззю права вони регулюються?

У чому відмінність адміністративно-правових і трудових відносин?

Задача 29.

Завідуючий господарським відділом лікарні Гилько запросив двох теслярів на тимчасову роботу по ремонту вікон і дверей лікарні. Коли теслярі закінчили роботу, вони дізналися, що Гилько не мав права приймати їх на роботу, а штатним розкладом лікарні теслярі не передбачені. В зв’язку з цим вони звернулися до районного суду з позовом до Гилька про стягнення заробітної плати.

Чи виникли в даному випадку трудові правовідносини, а якщо виникли, то хто є сторонами правовідносин?

Чи несе відповідальність підприємство або установа за дії службових осіб, які уклали договір від його імені?

ТЕМА 3. **Основні принципи трудового права**

Задача 30.

Назвіть статті Конституції України, у яких закріплено принципи правового регулювання праці?

У яких статтях Конституції України закріплено принципи трудового права?

У яких інших нормативних актах закріплено принципи трудового права?

Задача 31.

Чи можна вважати ідентичними принципи права, керівні ідеї і основні суб'єктивні права і обов'язки?

Обґрунтуйте відповідь.

Задача 32.

Назвіть норми, що є гарантіями, та які забезпечують дотримання принципів трудового права.

Задача 33.

Які норми чинної Конституції України ви можете виділити в якості принципів регулювання трудових відносин в Україні?

Назвіть норми Кодексу законів про працю України, які можна назвати принципами регулювання трудових відносин.

Які норми Загальної декларації прав людини можна визначають принципи правового статусу людини у трудових правовідносинах? Які ще міжнародні нормативно-правові акти, що регулюють трудові відносини Ви знаєте?

Задача 34.

Порівняйте зміст таких понять: “принцип трудового права”, “принцип регулювання трудових відносин”, “принцип трудових правовідносин”.

Задача 35.

Назвіть відомі Вам класифікації принципів трудового права.

Задача 36.

Ф. Керенський звернувся з заявою до директора магазину “Шинель”, де він працював вантажником та нічним сторожем (за сумісництвом) з вимогою збільшити його зарплатню у 6 разів. Свої вимоги він мотивував тим, що у нього на утриманні є 6 неповнолітніх дітей, а його нинішня зарплата не перевищує одного прожиткового мінімуму, встановленого законодавством на цей рік, тоді як в Конституції України закріплено принцип забезпечення достатнього життєвого рівня, принцип достойної оплати праці, тому директор магазину зобов'язаний виконати вказані конституційні норми прямої дії і виплачувати Керенському зарплату, не меншу ніж один прожитковий мінімум на кожного його утриманця.

Дайте правовий аналіз ситуації, що склалася.

Розкрийте механізм регулятивного впливу на безпосередні трудові відносини принципів трудового права.

Задача 37.

Приватний підприємець Вуховський придбав новий агрегат для виробництва лапши, макаронів та інших виробів з борошна. Запрошений для налагодження нового обладнання технолог Виделківський написав для Вуховського та його робітників рекомендації щодо використання агрегату. Через три дні агрегат на 5 годин вийшов з ладу внаслідок того, що робітник Толстой його неправильно завантажував борошном. За порушення правил поводження з обладнанням підприємець оголосив Толстому догану. Толстой оскаржив такі дії Вуховського до суду, вважаючи, що порушено принцип законності притягнення до юридичної відповідальності, за яким відповідальність може наступати тільки за порушення конкретних чинних правових норм.

Яке рішення може бути прийняте судом у цій ситуації?

Задача 38.

Стаття 27 КЗпП України передбачає можливість за угодою сторін встановлювати випробування при прийнятті на роботу робітників на строк до одного місяця, а службовців – до трьох місяців. В окремих випадках випробування службовців може проводитися до шести місяців.

Чи не свідчить таке збільшення строку випробування про дискримінацію щодо службовців у порівнянні з робітниками?

Чине порушуються в даному випадку принципи трудового права?

ТЕМА 4. *Форми трудового права України.*

Задача 39.

У яких статтях Конституції України закріплено основні права і свободі людини і громадянина у сфері суспільної організації праці?

Розкрийте роль локальних правових актів в регулюванні умов праці. Наведіть приклади таких актів.

Задача 40.

Наведіть приклади загальних і спеціальних правових норм, що регулюють трудові відносини.

Якими нормативно–правовими актами регулюється: праця тимчасових і сезонних працівників, надомників, сумісників?

Задача 41.

У чому проявляється єдність і диференціація трудового законодавства?

Як діють нормативно–правові акти про працю у часі, просторі і за категоріями працівників?

Задача 42.

Молодий спеціаліст юрисконсульт управління каналізації виконкому міської ради Мельникович через пропуск процесуальних строків та незнання норм матеріального права програв у суді три справи, внаслідок чого управлінню було заподіяно збитки на суму 12 тис. грн. Начальник управління звернувся з письмовою претензією на вказану суму до приватного вузу, який видав Мельниковичу диплом юриста, мотивуючи свою вимогу тим, що навчальний заклад несе відповідальність за рівень знань своїх випускників, а диплом слід вважати гарантійним зобов'язанням навчального закладу перед роботодавцями щодо рівня знань і навичок випускника.

Дайте правову оцінку даній ситуації.

Хто повинен компенсувати збитки управління?

Задача 43.

На заводі безалкогольних напоїв з урахуванням особливостей місцевих умов організації виробництва і праці були розроблені правила внутрішнього розпорядку. Спочатку проект правил був обговорений в структурних підрозділах заводу: у відділах, цехах. Після такого обговорення директор заводу і голова виборного органу первинної профспілкової організації підписали правила і з моменту підписання ввели їх в дію.

Чи правомірні дії директора і голови виборного органу первинної профспілкової організації?

Хто і в якому порядку затверджує правила внутрішнього трудового розпорядку?

Задача 44.

Правилами внутрішнього трудового розпорядку ВАТ встановлено, що робочий день для всіх робітників розпочинається о 9 годині. Голова правління ВАТ своїм наказом зобов'язав трьох майстрів виходити на роботу на годину раніше початку робочого дня з тим, щоб проконтролювати підготовку підприємства до початку роботи. Цим же наказом зазначалось, що вони можуть на годину раніше закінчувати свій робочий день.

Один з майстрів не погодився з такою зміною режиму робочого часу, пославшись на те, що в силу особливостей виробничого процесу майстри закінчувати роботу раніше за інших

працівників не можуть, тому цим наказом голови правління фактично збільшено на годину їх робочий день.

Дайте правовий аналіз ситуації, що склалася.

Задача 45.

Інженер Сканівчук був звільнений з роботи за п. 5 статті 40 КЗпП України у зв'язку з нез'явленням на роботі через тимчасову непрацездатність понад 4 місяці підряд. Цей пункт статті 40 КЗпП України, на думку Сканівчука, не може бути підставою для звільнення, оскільки статтею 6 Конвенції Міжнародної організації праці "Про припинення трудових відносин", прийнятої у 1982 році тимчасова відсутність на роботі у зв'язку з хворобою "...не є законною підставою для звільнення".

Конвенція МОП є міжнародним договором, тому, вважає Сканівчук, у даному випадку відповідно до статті 8-1 КЗпП України повинні застосовуватись правила міжнародних договорів.

На підставі якого законодавства повинен вирішуватись даний спір?

Задача 46.

Нормувальниця Барська поступила на навчання до Міжрегіональної академії управління персоналом, яка є приватним навчальним закладом. Під час навчання Барська дізналася про існування Рекомендації МОП 1974 р. про оплачувані навчальні відпустки, пунктом 6 статті 20 якої передбачено, що тим, хто навчається, повинна виплачуватись фінансова допомога для відшкодування будь-яких великих додаткових затрат, що пов'язані з освітою та підготовкою.

У Барської виникла думка, чи не повинна у зв'язку з цим адміністрація, де вона працює, відшкодувати їй витрати на навчання, що виплачуються нею. Тому вона звертається до Вас за порадою проконсультувати її з цього питання.

Які правила застосування норм міжнародних договорів щодо трудових відносин в Україні?

Задача 47.

Договором між посольством однієї з іноземних держав і Головною дирекцією по обслуговуванню іноземних представництв при Київській міській державній адміністрації для обслуговування представництва була прийнята на роботу група працівників обслуговуючого персоналу. Поряд з іншими умовами праці договором передбачалось, що посольство може поставити питання про припинення трудового договору у випадку недовіри до працівника.

Через деякий час посольство поставило питання про звільнення прибиральниці Пряхіної, яка має звичку переглядати папери, що викидаються до корзини для сміття.

Пряхіна вважає, що вона не належить до категорії працівників, які обслуговують грошові або товарні цінності, тому не може бути звільненою за цієї підставою (пункт 2 статті 41 КЗпП). Незважаючи на заперечення, Пряхіна була звільнена з роботи за втратою довір'я.

Яким законом слід керуватися у разі, коли Пряхіна оспорить звільнення в судовому порядку?

Задача 48.

Розкрийте значення та юридичну силу керівних роз'яснень Пленуму Верховного Суду України щодо розгляду трудових спорів, назвіть їх.

Задача 49.

При звільненні працівника з роботи за своєю ініціативою роботодавець зобов'язаний одержати згоду виборного органу первинної профспілкової організації. Якщо розірвання трудового договору проведено роботодавцем без звернення до профспілкового органу, а працівник оспорує правильність рішення у судовому порядку, суд відповідно до ст. 43 КЗпП призупиняє провадження по справі, запитує згоду профспілкового органу, і після її одержання або відмови профспілкового органу в дачі згоди на звільнення працівника розглядає справу по суті.

Пленум Верховного Суду України в пункті 15 постанови № 9 від 6 листопада 1992 року "Про практику розгляду судами трудових спорів" зазначив, що "відмова профспілкового органу в згоді на звільнення є підставою для поновлення на роботі".

Чи не змінює це роз'яснення Пленуму Верховного Суду норми, що вміщуються в ст. 43 КЗпП України?

Чи відносяться керівні роз'яснення Пленуму Верховного Суду до форм (джерел) трудового права?

Задача 50.

Старший викладач державного університету Рубан, вік якого наближається до пенсійного, звернувся до відділу кадрів університету з проханням підготувати його документи про вихід на пенсію як державного службовця відповідно до Закону України "Про державну службу". Свою вимогу Рубан обґрунтував посиланням на пункт 1 статті 1 Конвенції МОП від 27 червня 1978 р. № 151 "Про захист права на організацію та процедури визначення умов зайнятості на державній службі", відповідно до якого ця Конвенція застосовується до усіх осіб, найнятим державним органом, якщо тільки до них не застосовуються більш сприятливі положення інших міжнародних угод конвенцій. Статтею 8-1 КЗпП України визначено, якщо міжнародними договорами або угодами встановлені інші правила, ніж ті, що їх містить законодавство України, повинні застосовуватись правила міжнародних договорів.

Яка Ваша думка щодо поставленого Рубаном питання?

Задача 51.

Адміністрація торговельного комплексу "Там-Там" зіткнулася з проблемою обрання законної підстави для звільнення з роботи продавця Кулик.

Останню прийняли на роботу продавця бакалійного відділу пів року тому, як вона закінчила курси продавців. Оскільки на момент укладення трудового договору Кулик не виповнилося 18 років, її зарахували без підписання з нею договору про повну матеріальну відповідальність.

Після того, як Кулик виповнилося 18 років, їй було запропоновано підписати такий договір, оскільки робота продавця вимагає обов'язкового укладення договору про повну матеріальну відповідальність з повнолітніми особами.

У зв'язку з категоричною відмовою від укладення договору про повну матеріальну відповідальність та від пропозиції переведення її на роботи, не пов'язані з обслуговуванням матеріальних цінностей, директор торговельного комплексу доручив відділу кадрів підготувати наказ про звільнення кулик з роботи.

З'ясувалося однак, що такої підстави, як відмова від підписання договору про повну матеріальну відповідальність, для звільнення з роботи чинний КЗпП не містить. Керівник юридичного відділу пропонував скористатися для цього рекомендаціями Пленуму Верховного Суду України від 6 листопада 1992 року, де в аналогічних випадках рекомендується звільняти осіб за правилами п. 1 ст. 40 КЗпП.

Директор торговельного комплексу висловив щодо цього сумніви, оскільки вважав, що Постанова Пленуму Верховного Суду України стосується тільки судів нижчого рівня і ніякого нормативного значення для безпосередніх учасників трудових відносин не має. Більше того, звільнення за п. 1 ст. 40 КЗпП можливе лише під час скорочення чисельності або штату працівників, натомість у торговельному комплексі жодних скорочень не відбувається.

Охарактеризуйте нормативні властивості актів судової влади.

Яка роль постанов Пленуму Верховного Суду України в регулювання трудових відносин?

Задача 52.

Під час затвердження зборами трудового колективу підприємства "Світязь" Правил внутрішнього трудового розпорядку виникла дискусія з приводу розміщення у них розділів, які визначають порядок прийому на роботу працівників та їхню дисциплінарну відповідальність.

Виступаючи на зборах, представники трудового колективу вважали, що до правил прийому на роботу нічого крім того, що передбачено КЗпП, не внесено, а отже дублювати норми кодексу не має потреби. Що стосується дисциплінарної відповідальності, то трудові колективи взагалі не мають права визначати стягнення за порушення трудової дисципліни, адже ці питання регулюються на централізованому рівні.

Більша частина учасників зборів вважали, що Правила внутрішнього трудового розпорядку на підприємстві є зайвими, оскільки існують типові та галузеві правила

внутрішнього трудового розпорядку, якими трудовий розпорядок належним чином врегульовано.

До з'ясування усіх спірних питань збори були перенесені на наступний тиждень.

Як співвідносяться між собою централізовані та локальні акти?

Чи є формами трудового права Правила внутрішнього трудового розпорядку підприємства?

Як бути у наведеній ситуації?

ТЕМА 5. Суб'єкти трудового права

Задача 53.

До відділу кадрів мережі супермаркетів з проханням прийняти його на літній період на роботу звернувся 16-річний П.Травкін. Менеджер з персоналу відповів Травкіну, що питання про прийняття його на роботу може бути вирішене тоді, коли він отримає паспорт. Травкін отримав паспорт і знову звернувся до відділу кадрів. Менеджер з персоналу запропонував Травкіну прийти наступного дня з одним з батьків. Коли на наступний день прийшла мати Травкіна, менеджер почав вимагати від неї написання заяви про те, що у разі нещасного випадку з її сином вона не буде мати претензій до фірми.

Хто виступає суб'єктами трудового права?

Оцініть рівень знань у сфері трудового права менеджера з персоналу.

Задача 54.

За рішенням правління кондитерської фірми у сусідній області для реалізації продукції було організоване представництво, яке не мало статусу юридичної особи. Менеджер з продажу вказаного представництва Р.Мармеладний припустився помилку при роботі з контрагентами, внаслідок чого фірмі були завдані збитки у розмірі, який втричі перевищував місячний заробіток Мармеладного. Для відшкодування заподіяної шкоди директор представництва звернувся до суду з позовною заявою.

Проаналізуйте вказану ситуацію.

Задача 55.

Розташоване у м. Львові підприємство по виробництву магнітофонних касет у зв'язку із змінами в кон'юнктурі ринку значно зменшило обсяг випуску продукції, що призвело до звільнення з роботи ряду працівників. Окремі працівники з цим звільненням не погодилися і звернулися до районного суду з позовом про поновлення на роботі.

При подачі позовної заяви виникло питання про те, хто повинен бути відповідачем по справі, оскільки підприємство хоча і має рахунок у банку, свої власні кошти, але не володіє правами юридичної особи. Права юридичної особи належать холдинговій компанії, яка зареєстрована у м.Чернігів, але розташована у м.Київ.

Хто буде відповідачем у даній справі?

Задача 56.

За згодою директора начальник ремонтного цеху заводу "Центроліт" Родіонов запросив на роботу трьох слюсарів-складальників для виконання тимчасової роботи по установці верстатів. Після закінчення роботи бухгалтерія заводу відмовилася сплатити їх працю, мотивуючи тим, що сам начальник ремонтного цеху Родіонов не користується правом прийому і звільнення працівників. Слюсарі-складальники пред'явили позов безпосередньо до Родіонова.

Хто є сторонами в даних трудових правовідносинах?

Чи несе само підприємство відповідальність за дії посадових осіб (Родіонова, бухгалтера)?

Задача 57.

Директор заводу Антонов прийняв Тараненка на посаду інженера конструкторського бюро заводу з іспитовим строком 3 місяці. До закінчення цього строку Тараненко був звільнений з роботи на підставі ст. 28 КЗпП України як такий, що не витримав випробування.

Вважаючи своє звільнення неправомірним, оскільки за час роботи йому не зроблено жодного зауваження про те, що він не відповідає займаній посаді, Тараненко звернувся до

Антонова з позовом про поновлення на роботі в районний суд за місцем проживання Антонова.

Суддя відмовив Тараненку у прийнятті позовної заяви, пославшись на те, що відповідачем повинен бути не Антонов, а завод, і з позовом необхідно звертатись не за місцем проживання Антонова, а за місцем знаходження заводу.

Як повинна бути вирішена справа?

Задача 58.

Інженер Алексів був звільнений з роботи у зв'язку з виявленою невідповідністю займаній посаді. Вважаючи звільнення неправильним, Алексів звернувся в суд з позовом до директора заводу Бакалинського про поновлення на роботі і стягнення заробітної плати за час вимушеного прогулу.

Суддя місцевого суду відмовив у прийнятті позовної заяви і зазначив, що відповідачем по справі може бути юридична особа – завод, а не директор Бакалинський. Останній може виступати в справі як третя особа.

Яку ухвалу повинен винести апеляційний суд?

Задача 59.

Станція Київ-Дніпровський входить до Київського відділку залізниці без права юридичної особи. З вини бухгалтера Грибачової станція змушена була провести зайві грошові виплати. Для відшкодування заподіяної шкоди адміністрація станції звернулася до суду з позовною заявою.

Чи підлягає ця заява розгляду за позовом станції, якщо станція не має статусу юридичної особи?

Задача 60.

Фабрика індивідуального пошиття одягу у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці значно зменшила обсяг виконуваних робіт, тому змушена була звільнити з роботи ряд працівників. Окремі працівники з цим звільненням не погодилися і звернулися до суду з позовом про поновлення на роботі.

При подачі позовної заяви виникло питання про те, хто повинен бути відповідачем у справі, оскільки фабрика хоча і має рахунок у банку, свої власні кошти, але не володіє правами юридичної особи. Права юридичної особи належать управлінню легкої промисловості міської держадміністрації, до якого фабрика входить як його складова частина.

Чи може фабрика бути відповідачем у спорі?

Задача 61.

В'єтнамець Фам Конг Чи звернувся до дирекції універсаму “Борисфен” з проханням прийняти його на роботу на посаду продавця. Директор універсаму відмовив йому у прийнятті на роботу, пославшись на те, що Фам Конг Чи є громадянином В'єтнаму, а не України. А іноземці на роботу в торгівлю не приймаються.

Чи правильна позиція, висловлена директором універсаму?

Який порядок працевлаштування іноземців в Україні?

ТЕМА 6. *Правове становище профспілок в сфері праці*

Задача 62.

Члену виборного органу первинної профспілкової організації Макаровій директор заводу оголосив догану за порушення трудової дисципліни. Вважаючи наказ незаконним, Макарова звернулася із скаргою до виборного органу первинної профспілкової організації, вказавши, що керівництво зводить з нею рахунки за її справедливі вимоги про поліпшення умов праці жінок на підприємстві.

Чи законні дії директора?

Яке рішення може прийняти виборний орган первинної профспілкової організації в цьому випадку?

Задача 63.

Виборний орган первинної профспілкової організації підприємства пред'явив вимогу про звільнення майстра дільниці Струка за те, що він неодноразово без згоди виборного органу первинної профспілкової організації залучав працівників до надурочних робіт, не виконував заходи щодо охорони праці, передбачені в колективному договорі. Директор відмовився виконати вимогу виборного органу первинної профспілкової організації, мотивуючи тим, що Струк забезпечує виконання плану в своєму цеху, а виборного органу первинної профспілкової організації не має права вимагати його звільнення, оскільки на роботу Струка брав він, директор, а не виборного органу первинної профспілкової організації.

Чи має юридичну силу вимога виборного органу первинної профспілкової організації про звільнення або покарання керівних працівників підприємства?

Щодо яких саме керівників виборний орган первинної профспілкової організації має право вимагати звільнення?

Які заходи може взяти виборний орган первинної профспілкової організації, якщо вважає, що цього працівника необхідно звільнити з посади?

Задача 64.

Адміністрація автотранспортного підприємства звернулася до виборного органу первинної профспілкової організації з поданням про дачу згоди на звільнення водія Сидорчука за неодноразові прогули, провезення безквиткових пасажирів. Виборний орган первинної профспілкової організації згоди не дав. Адміністрація звернулася зі скаргою на рішення виборного органу первинної профспілкової організації у вищестоящий орган профспілки працівників автотранспортних підприємств, вимагаючи примусити виборний орган первинної профспілкової організації дати згоду на звільнення.

Яке рішення може винести вищестоящий орган профспілки?

Чи можна оскаржити рішення виборного органу первинної профспілкової організації в районному суді?

Задача 65.

На одному з підприємств м. Луцька дирекція підготувала проект нових правил внутрішнього трудового розпорядку. Після його розгляду на засіданні виборного органу первинної профспілкової організації проект був винесений на загальні профспілкові збори, де і був затверджений, а наказом по підприємству введений в дію. Прохання ради трудового колективу розглянути проект на загальних зборах трудового колективу було відхилено, оскільки, як пояснив голова виборного органу первинної профспілкової організації, профспілкові збори і загальні збори трудового колективу – це одні й ті самі люди.

Дайте юридичну оцінку діям дирекції, голови виборного органу первинної профспілкової організації і ради трудового колективу.

Задача 66.

На підприємстві організовані і діють три профспілкові організації. Інженер Маслюк є членом двох з них. За систематичне порушення трудової дисципліни дирекція підприємства вирішила поставити питання про звільнення Маслюка за п. 3 ст. 40 КЗпП України. Виникло питання, до якого з профспілкових органів треба звернутися з клопотанням про згоду на звільнення? Чи необхідно дві згоди на звільнення?

Яка ваша думка з цього приводу?

Задача 67.

Підземний робітник тресту “Метробуд” Фурсов допустив порушення трудової дисципліни – з'явився на роботі в нетверезому стані. При підготовці матеріалів на звільнення виявилось, що Фурсов є членом профспілки працівників вугільної промисловості, яка не має нічого спільного з метробудом.

Згода якого профспілкового органу необхідна для звільнення Фурсова з роботи?

Задача 68.

Директор магазину звернувся до виборного органу первинної профспілкової організації з проханням дати згоду на звільнення з роботи продавця Шмельову за п. 2 ст. 41 КЗпП в зв'язку з втратою довір'я. Виборний орган первинної профспілкової організації відмовив

директору в згоді на звільнення, пославшись на те, що Шмельова вперше допустила порушення правил торгівлі і обіцяла порушень не допускати.

Директор з постановою виборного органу первинної профспілкової організації не погодився і, посилаючись на Статут профспілок, що побудований на принципах демократичного централізму, звернувся до обласного комітету профспілки працівників торгівлі з скаргою про скасування постанови виборного органу первинної профспілкової організації про відмову у згоді на звільнення і проханням дати згоду на звільнення Шмельової.

Як повинна бути вирішена скарга директора магазину?

Розкрийте повноваження профспілкових органів в трудових відносинах.

Задача 69.

Директор заводу звернувся до виборного органу первинної профспілкової організації з клопотанням дати згоду на звільнення слюсаря Достоевського у зв'язку з систематичним порушенням ним трудової дисципліни.

Виборний орган первинної профспілкової організації розглянув подання директора, визнав, що, дійсно, член профспілки Достоевський неодноразово порушував трудову дисципліну, на протязі року йому було оголошено дві догани, тому є підстави для його звільнення, але, враховуючи те, що він є батьком неповнолітньої дитини, солістом профспілкового самодіяльного хору та зважаючи на дану Достоевським обіцянку виправити свою поведінку, не дав згоди на звільнення. Юрисконсульт підприємства порадив директору оскаржити в трьохденний строк постанову виборного органу первинної профспілкової організації заводу до обласного комітету цієї профспілки як вищестоящої профспілкової організації.

Дайте правову оцінку даній ситуації.

Задача 70.

Виборний орган первинної профспілкової організації “Перша незалежна профспілка вчителів та науково-педагогічних працівників системи загальної середньої освіти в Україні” неповної середньої школи селища Яремча на захист учителя школи та члена цієї профспілки Поліщука звернувся до районного суду з позовом про визнання Поліщука співавтором виданого збірника задач з математики, автором якого був вказаний тільки вчитель Гуцуляк.

Суддя відмовив у прийнятті позовної заяви, пославшись на те, що школа не має прав юридичної особи, а відповідно таких прав не має і виборний орган первинної профспілкової організації.

Які органи профспілкової організації є юридичними особами?

Чи вправі виборний орган первинної профспілкової організації школи представляти інтереси працюючих у суді?

Задача 71.

При розподілі квартир в побудованому підприємством за власні кошти будинку між керівником підприємства і виборним органом первинної профспілкової організації виникли розбіжності відносно переліку працівників, яким повинна бути надана житлова площа. У зв'язку з цим виборний орган первинної профспілкової організації, посилаючись на пункт колективного договору, що передбачає обов'язок адміністрації погоджувати з профспілковою організацією список працівників, яким надаються квартири, організував пікетування і не допустив заселення будинку. Заселення будинку після врегулювання спору відбулося з затримкою на один місяць. Керівник підприємства, посилаючись на те, що з вини виборного органу первинної профспілкової організації не вносились квартирна плата за час затримки заселення будинку, тому підприємство зазнало збитків, звернувся до виборного органу первинної профспілкової організації з вимогою про відшкодування втрачених сум.

Які права має виборний орган первинної профспілкової організації по розподілу житлової площі?

Які підстави і межі майнової відповідальності профспілок?

Чи підлягають задоволенню вимоги роботодавця?

Задача 72.

Майстер Проворков наказом директора заводу був призначений на посаду начальника цеху. Виборний орган первинної профспілкової організації, вважаючи таке підвищення в посаді Проворкова неправильним, оскільки Проворков раніше систематично допускав порушення трудового законодавства і не виконував зобов'язань колективного договору, звернувся до директора заводу з клопотанням про скасування наказу. Одним з мотивів вимоги про скасування наказу було те, що призначення Проворкова на посаду начальника цеху не було погоджено із виборним органом первинної профспілкової організації.

Які повноваження надані виборним органам первинної профспілкової організації щодо підбору і розстановки кадрів?

Задача 73.

Виборний орган первинної профспілкової організації фабрики "Зміна" рекомендував директору призначити на вакантну посаду начальника цеху Вовчака, який працює майстром у цьому цеху, має великий досвід роботи саме на цьому виробництві. Директор на посаду начальника цеху призначив Когана, який напередодні заочно закінчив університет.

Визначить, чи є законними дії директора?

Задача 74.

Директор заводу звернувся до виборного органу первинної профспілкової організації з клопотанням дати згоду на звільнення бригадира Романюка у зв'язку з систематичним порушенням ним трудової дисципліни.

Виборний орган первинної профспілкової організації розглянув подання директора, визнав, що дійсно, Романюк неодноразово порушував трудову дисципліну, тому є підстави для його звільнення, але, враховуючи попередню позитивну його діяльність і обіцянку виправити свою поведінку, не дав згоди на звільнення. Директор оскаржив постанову виборного органу первинної профспілкової організації і звернувся за згодою до обласного комітету, як вищестоящої профспілкової організації.

Яке рішення повинен прийняти обласний комітет профспілки?

Задача 75.

Після закінчення відпустки 26 серпня лаборант кафедри Гнатюк не з'явилася на роботу. Неодноразові спроби завідувача кафедрою з'ясувати причини відсутності на роботі останньої не дали результату. Родичі не дуже охоче розповідали, що вона хвора і перебуває у лікарні.

2 січня наступного року ректорат представив подання до виборного органу первинної профспілкової організації про дачу згоди на звільнення Гнатюк за п. 5 ст. 40 КЗпП.

На засіданні виборного органу первинної профспілкової організації 5 січня були присутні 8 членів з п'ятнадцяти обраних до його складу. При розгляді питання про звільнення Гнатюк з'ясувалося, що остання зовсім не хвора, а виїхала до родичів у Німеччину і повертатися на роботу не збирається. Тому виборний орган первинної профспілкової організації більшістю голосів прийняв рішення про звільнення її за п. 4 ст. 40 КЗпП.

У зв'язку з Різдвяними святами документи виборного органу первинної профспілкової організації на звільнення Гнатюк були подані до ректорату 15 січня.

При оформленні наказу про звільнення Гнатюк за п. 4 ст. 40 у ректора виникли сумніви з приводу законності такого звільнення.

Чи правомірне рішення виборного органу первинної профспілкової організації?

Задача 76.

Профспілкові збори державного педагогічного інституту винесли рішення про недовіру директору інституту і вимагали від Міністерства освіти розірвати з ним контракт у зв'язку з тим, що директор систематично затримував виплату заробітної плати працівникам, індексація заробітної плати не провадилася. Крім того, заборгованість по виплаті стипендії аспірантам становила 12 місяців, незважаючи на те, що кошти на такі цілі з бюджету були перераховані.

Міністерство відмовилося розірвати контракт.

Які права профспілки щодо контролю за додержанням трудового законодавства?

Чи може виборний орган первинної профспілкової організації звернутись до суду за захистом прав працівників?

Задача 77.

Директор заводу звернувся до виборного органу первинної профспілкової організації з проханням дати згоду на звільнення майстра цеху Короля. Виборний орган первинної профспілкової організації у дачі згоди на звільнення відмовив. Директор звернувся із скаргою до вищестоящого органу профспілки з проханням скасувати постанову виборного органу первинної профспілкової організації.

Які повноваження мають профспілкові органи в трудових відносинах?

Задача 78.

виборного органу первинної профспілкової організації неповної середньої школи на захист учителя школи Степкова звернувся до суду з позовом про визнання його співавтором атласу з біології, автором якого був вказаний тільки Ломейко.

Суддя відмовив у прийнятті позовної заяви, пославшись на те, що школа не має права юридичної особи, а відповідно таких прав не має і виборний орган первинної профспілкової організації.

Які органи профспілкової організації є юридичними особами?

Чи вправі виборний орган первинної профспілкової організації школи представляти інтереси працюючих у суді?

Задача 79.

Адміністрація кондитерської фабрики розробила нові норми виробітку для працюючих в карамельному цеху і подала їх на затвердження виборного органу первинної профспілкової організації. Виборний орган первинної профспілкової організації відхилив нові норми виробітку на тій підставі, що ці норми не відповідають рівню розвитку техніки на фабриці.

Чи вправі адміністрація фабрики ввести нові норми виробітку без згоди виборного органу первинної профспілкової організації?

Які наслідки повинні настати, якщо ці норми будуть введені без погодження з виборним органом первинної профспілкової організації?

Які повноваження мають профспілкові організації щодо управління виробництвом?

ТЕМА 7. Колективні договори і угоди

Задача 80.

Директор заводу і голова виборного органу первинної профспілкової організації склали проект колективного договору, який було передано на обговорення структурних підрозділів заводу. Після одержання протоколів зборів структурних підрозділів було проведено спільне засідання заводууправління і виборного органу первинної профспілкової організації заводу із запрошенням на це засідання керівників і профспілкових організаторів структурних підрозділів.

На цьому засіданні було враховано ряд зауважень, зроблених трудовими колективами структурних підрозділів, вирішено доручити директору заводу і голові виборного органу первинної профспілкової організації підписати колективний договір і ввести його в дію.

Який порядок укладення колективного договору?

Чи правильні дії директора заводу і голови виборного органу первинної профспілкової організації?

Задача 81.

При підготовці проекту колективного договору перед юристом підприємства було поставлено таке питання: який правовий механізм встановлення додаткової відпустки жінкам-працівницям підприємства по догляду за дитиною віком до 3-х років із збереженням 50 % їх середнього заробітку? Чи не втраять вони право на державну соціальну допомогу? *Ваша думка.*

Задача 82.

Керівник одного з державних підприємств при обговоренні проекту колективного договору, посилаючись на законодавство, заперечував статті, які надавали право

представникам трудового колективу брати участь в розподілі прибутку підприємства. Керівник аргументував своє заперечення тим, що таке право Статутом підприємства не передбачене. Представник виборного органу первинної профспілкової організації наполягав, щоб така стаття була внесена до колективного договору.

Як вирішити розбіжність?

Задача 83.

Державний інспектор, ознайомившись із змістом колективного договору колективного підприємства, виявив норму, згідно з якою кожний працівник, що порушив трудову або виробничу дисципліну, буде притягатися до дисциплінарної та матеріальної відповідальності у вигляді штрафу. Крім того, працівникам, які допустили прогул без поважних причин, буде скорочуватись щорічна відпустка на число днів прогулу.

Чи відповідає вказана норма чинному трудовому законодавству?

Задача 84.

На конференції трудового колективу по обговоренню проекту колективного договору було зроблено ряд зауважень щодо його змісту, у зв'язку з чим проект не був схвалений. Сторони – директор заводу і голова виборного органу первинної профспілкової організації – доопрацювали колективний договір з урахуванням зауважень, висловлених на конференції, підписали договір і ввели його в дію.

Чи правильні дії директора заводу і голови виборного органу первинної профспілкової організації?

Задача 85.

На підприємстві проводилась профспілкова звітно-виборча конференція. Голова профкому запропонував директору заводу на цій конференції також обговорити і прийняти колективний договір, що і було зроблено.

Чи може вважатись профспілкова конференція конференцією трудового колективу?

Задача 86.

Незважаючи на наявність на підприємстві виборного органу первинної профспілкової організації, конференція трудового колективу вирішила доручити проведення переговорів, підготовку проекту колективного договору і його підписання раді трудового колективу.

Чи відповідає законодавству таке рішення трудового колективу?

Задача 87.

При укладенні колективного договору на автотранспортному підприємстві на вимогу дирекції було включено положення те, що особи з ненормованим робочим днем зобов'язані щоденно з'являтися на роботу за 30 хвилин до початку роботи для підготовки робочих місць і залишати її пізніше на 30 хвилин для того, щоб перевірити, як робітники залишають свої робочі місця.

Чи вправі сторони включати в зміст колективного договору такі положення?

Який зміст колективного договору і з яких розділів він складається?

Задача 88.

При укладенні колективного договору між дирекцією фабрики і виборним органом первинної профспілкової організації виникли розбіжності з питань:

- про строк введення в експлуатацію житлового будинку;
- про необхідність будівництва для робітників і службовців дитячих ясел;
- про виплату міжрозрядної різниці в заробітній платі за виконання робіт різної кваліфікації.

В якому порядку укладаються колективні договори?

Як вирішуються розбіжності між сторонами, що виникають при укладенні колективного договору?

Задача 89.

В січні 2010 року адміністрація будівельної організації не виплатила робітнику Гирину міжрозрядної різниці в заробітній платі за виконання робіт різних розрядів, пославшись на те, що оплата такої різниці передбачалась лише колективним договором на 2009 рік. 2009 рік вже закінчився, новий колективний договір ще не укладений, і в новому колективному договорі адміністрація не має наміру включати положення про виплату такої різниці.

Який порядок укладення колективного договору і строк його дії?

Як вирішити даний спір?

Задача 90.

Згідно з колективним договором паперової фабрики адміністрація взяла на себе зобов'язання забезпечити робітників і службовців паливом. Коли робітник Акулов у січні звернувся з проханням надання йому палива, адміністрація фабрики відмовила у видачі палива, посилаючись на те, що його було прийнято на роботу в листопаді місяці, тобто тоді, коли цей пункт договору був вже виконаний, а строк колективного договору закінчився у грудні. Крім того, Акулов ще не вступив в члени профспілки.

Який строк дії колективного договору?

На кого поширюється колективний договір?

Який порядок контролю за виконанням колективних договорів?

Як повинен бути вирішений даний спір?

Задача 91.

За розпорядженням міністерства механічному заводу, на якому вже було укладено колективний договір, був переданий з іншого підприємства цех з усіма робітниками і службовцями.

При вирішенні спору про виплату переведеним робітникам міжрозрядної різниці при виконанні робіт різної кваліфікації, виникло питання про те, яким колективним договором – механічного заводу чи підприємства, з якого були переведені працівники – слід керуватися, а також чи поширюється дія колективного договору на працівників, які не є членами профспілки.

Як вирішити ці питання?

Задача 92.

Виборний орган первинної профспілкової організації фабрики не погодився з пропозицією дирекції про попередження робітників щодо зміни норм виробітку і відрядних розцінок не пізніше ніж за 12 робочих днів. На думку виборного органу первинної профспілкової організації, таке ознайомлення робітників з новими нормами повинно проводитися не пізніше, ніж за місяць, у зв'язку з чим сторони не змогли включити цей пункт в колективний договір.

Де і в якому порядку вирішуються розбіжності, що виникають при укладенні колективного договору?

Як вносяться зміни в колективний договір?

Задача 93.

В кооперативі з чисельністю працюючих 40 чоловік членів кооперативу – 15 чоловік, найманих працівників – 25 чоловік. Наймані працівники обрали представників для укладення колективного договору від їх імені з головою кооперативу. Голова кооперативу від проведення переговорів відмовився, посилаючись на те, що ініціативна група працівників кооперативу вже підготувала проект колективного договору, який через два тижні буде винесений на обговорення загальних зборів як членів кооперативу, так і найманих працівників. На думку голови, збори повинні обговорити проект колективного договору і обрати представника від трудового колективу, що повинен буде підписати колективний договір.

Чи відповідає позиція директора кооперативу закону?

Як повинно бути вирішено питання про укладення колективного договору?

Задача 94.

Через відсутність на малому підприємстві профспілкової організації його директор відмовився вести колективні переговори з представниками, обраними трудовим колективом, і укласти колективний договір. Представники трудового колективу звернулись до прокурора району з клопотанням усунути порушення закону і зобов'язати директора вступити в переговори по укладенню колективного договору.

Які дії повинен вчинити прокурор?

Задача 95.

У зв'язку зі скаргами, що надійшли, прокурор зажадав від малого підприємства пояснень, чому на підприємстві не укладено колективний договір. Директор у поясненні зазначив, що він не перешкоджає укладенню колективного договору, але він і не зобов'язаний проявляти ініціативу в укладенні колективного договору, тим більше, що на підприємстві відсутня профспілкова організація.

Прокурор зробив припис директору і трудовому колективу про необхідність укладення колективного договору.

Як повинно бути вирішено це питання?

Задача 96.

В колективному договорі, укладеному профспілковою організацією трамвайного депо, що представляла водіїв трамваю, передбачалась виплата вихідної допомоги працівникам, які виходили на пенсію, у розмірі 5 неоподатковуваних податком мінімумів заробітної плати. В депо була створена також профспілкова організація ремонтних працівників, яка поставила вимогу укласти з працівниками, яких вона представляє, колективний договір

Як повинно бути вирішено питання про укладення нового колективного договору, фактично другого на підприємстві?

Задача 97.

При укладенні колективного договору роботодавець вимагав включити в колективний договір умови, що працівники підприємства вправі поступати на роботу на інше підприємство за умови, що ця робота за сумісництвом не завдає шкоди підприємству. На вимогу профспілки керівник пояснив, що під шкодою він має на увазі роботу на підприємстві, що випускає конкурентну продукцію.

Чи може бути включена така умова в колективний договір?

Задача 98.

При укладенні колективного договору трудовий колектив проектного інституту поставив вимогу про встановлення для усіх працівників оплачуваної відпустки тривалістю 30 календарних днів. Директор по суті не заперечував, але просив зазначити, що надання такої відпустки буде проводитись не за рахунок коштів, що виділяються з державного бюджету, а за рахунок коштів самого інституту. Голова виборного органу первинної профспілкової організації висловив сумнів щодо встановлення такої тривалості відпустки для усіх працівників, оскільки окремі працівники мають відпустки більшої тривалості.

Чи може бути включеною в колективний договір така умова?

Задача 99.

Житель м. Дніпропетровська Костенко звернувся до газети "Урядовий кур'єр" із запитанням, чи потрібно укласти колективний договір у товаристві з обмеженою відповідальністю, де працює чотири найманих працівників.

Дайте письмову відповідь Костенку.

Задача 100.

Перевіркою стану додержання трудового законодавства, що проводилась профспілковим органом, було виявлено, що у товаристві з обмеженою відповідальністю, де працюють наймані працівники, не укладено колективний договір. На керівника підприємства за відсутність колективного договору було накладено штраф у розмірі п'яти мінімальних заробітних плат.

Директор оскаржив накладення штрафу, оскільки ніхто з працюючих не ставив питання про укладення колективного договору, а трудовий колектив ніякий орган на ведення переговорів не уповноважував. Сам директор не вважає правильним нав'язувати трудовому колективу розроблений ним колективний договір.

Чи правильно у даному випадку застосовані статті 17-19 Закону України "Про колективні договори і угоди"?

Задача 101.

Кушнір зареєстрував селянське (фермерське) господарство і найняв на роботу працівників. Крім трудового договору працівники стали вимагати укладення колективного договору.

Кушнір відмовився від укладення колективного договору, оскільки, на його думку, селянське господарство не є підприємством і статусу юридичної особи не має. У відповідь на

це наймані працівники стали вимагати дотримання Кушніром законодавства про тривалість робочого часу і часу відпочинку. У літній період під час польових робіт Кушнір встановлював тривалість робочого дня 10 годин. Додержання тривалості робочого дня 8 годин і скороченого робочого часу в сільських господарствах, на думку Кушніра, є обов'язковим тільки для жінок, неповнолітніх та інвалідів.

Чи обґрунтовані та законні доводи Кушніра?

Задача 102.

Через невиконання адміністрацією заводу своїх обов'язків, передбачених колективним договором, щодо удосконалення і ремонту вентиляційних пристроїв, робітник Кришталь захворів і не виходив на роботу протягом 6 робочих днів.

Яка відповідальність передбачена законом при невиконанні зобов'язань за колективним договором?

Які види відповідальності можуть мати місце в даному випадку?

Задача 103.

При перевірці зобов'язань колективного договору на механічному заводі було встановлено, що транспортний цех не виконав ряд зобов'язань по підвищенню продуктивності праці. У зв'язку з цим виборний орган первинної профспілкової організації поставив перед дирекцією заводу питання про звільнення начальника цеху з роботи як незабезпечуючого належне керівництво цехом.

Яка відповідальність сторін встановлюється за колективним договором?

Задача 104.

На одному з новостворених приватних підприємств м. Луцька, постало питання укладення колективного договору. Група працівників уповноважила директора підприємства виступити з ініціативою про підписання колективного договору з власником підприємства. Останній не заперечував проти підписання колективного договору, але вважав, що укладення колективного договору це право, а не обов'язок власника. Крім того, на новостворених приватних підприємствах колективний договір можна укласти не раніше, ніж через один рік після того, як буде повністю укомплектовано штат. Більше того, власник вважав, що директор підприємства повинен виступати уповноваженим органом власника при укладенні колективного договору, а не представляти інтереси трудового колективу, до складу якого він не відноситься. І найбільш вагомим аргументом власника при відмові укласти колективний договір було те, що всі умови праці працівників (а їх було лише 4) узгоджені в трудових договорах і потреби в укладенні додаткового договору немає.

Проаналізуйте ситуацію та оцініть аргументи власника.

Задача 105.

18 лютого на заводі АТ "Агрегат" закінчувався термін колективного договору. Оскільки ні роботодавець, ні рада трудового колективу, які підписали цей договір, не розпочали переговори про його переукладення, виборний орган первинної профспілкової організації заводу 4 лютого направив директору заводу письмову пропозицію розпочати переговори щодо підписання нового колективного договору. Не отримавши у визначені законом терміни ніякої відповіді, виборний орган первинної профспілкової організації 13 лютого звернувся до спостережної ради АТ "Агрегат". Остання 20 лютого створила комісію і розпочала переговори з виборним органом первинної профспілкової організації про укладення колективного договору на новий термін.

На конференції трудового колективу, скликаній для ухвалення проекту колективного договору 15 березня, голова ради трудового колективу, посилаючись на ст. 12 КЗпП, просив конференцію відхилити проект як такий, що підготовлений неналежними сторонами. При цьому він запевнив, що вже 16 березня будуть розпочаті переговори з директором заводу про продовження старого колективного договору на новий річний термін.

Більшістю голосів конференція схвалила проект колективного договору і уповноважила спостережну раду і виборний орган первинної профспілкової організації підписати його не пізніше 25 березня.

Дайте правовий висновок з приводу наведеної ситуації.

Задача 106.

На одному з підприємств Житомирської області при укладенні колективного договору виник спір між радою трудового колективу і виборним органом первинної профспілкової організації з приводу того, який саме орган повинен представляти інтереси трудового колективу.

Як вирішити цей спір?

Задача 107.

При обговоренні проекту колективного договору на одному з державних підприємств між сторонами – роботодавцем і виборним органом первинної профспілкової організації виникла суперечка. Один із розділів колективного договору “Надбавки і доплати” передбачав, що за виконання обов’язків тимчасово відсутнього працівника і за суміщення професій і посад на підприємстві встановлюється доплата в розмірі 30% тарифної ставки (окладу).

Виборний орган первинної профспілкової організації заперечував такий розмір, посилаючись на Генеральну угоду, де для такого виду доплати передбачено розмір до 100% посадового окладу чи тарифної ставки.

Роботодавець пояснив, що встановити розмір 30% прийшла вказівка міністерства. Голова виборного органу первинної профспілкової організації заявив, що Генеральна угода має вищу юридичну силу, оскільки однією із сторін виступає Кабінет Міністрів України.

Сторони звернулися до юрисконсульта підприємства за роз’ясненням.

Підготуйте відповідь.

Задача 108.

В колективний договір політехнічного інституту за погодженням між сторонами було записано положення, що при звільненні осіб викладацького і наукового складу у зв’язку з виходом на пенсію, які визнані в установленому порядку ветеранами інституту, виплачувати їм 6-ти місячну вихідну допомогу.

Чи не суперечить таке положення колективного договору закону?

Зробіть посилання на відповідний закон.

Задача 109.

На семінарі, присвяченому захисній функції профспілок України, голова галузевої профспілки Харитонов охарактеризував соціальне партнерство в Україні. Зокрема, Харитонов сказав, що в Україні застосовується система трипартизму, якою передбачається участь держави, роботодавців і працівників у регулюванні соціально-трудових відносин. Визначаючи роль кожного суб’єкта цих відносин, доповідач окремо зупинився на повноваженнях держави, які, на його думку, при укладенні Генеральної угоди представляв Кабінет Міністрів України.

В обговоренні доповіді взяв участь голова виборного органу первинної профспілкової організації одного з державних підприємств, який вважає, що в Україні держава не бере участі у соціальному партнерстві, а Кабінет Міністрів України брав участь при укладенні Генеральної угоди на стороні роботодавців, як орган, що здійснює управління об’єктами державної власності. Крім того, як сказано в Генеральній угоді, вона була укладена на двосторонній основі. Тому, на думку голови виборного органу первинної профспілкової організації, в Україні діє система не трипартизму, а біпартизму (двостороннє співробітництво).

Проаналізуйте висловлені твердження і обґрунтуйте свою думку.

Задача 110.

Директор автотранспортного підприємства і голова виборного органу первинної профспілкової організації склали і підписали колективний договір, після чого в наказі по підприємству було оголошено про вступ договору в силу.

Чи законні дії директора автотранспортного підприємства і голови виборного органу первинної профспілкової організації?

Який порядок укладення колективного договору?

Задача 111.

Виборний орган первинної профспілкової організації поставив перед дирекцією заводу питання про звільнення начальника відділу постачання з посади у зв’язку з тим, що він не

забезпечив виконання умов колективного договору про придбання для заводу захисного приладдя. Їх відсутність стала причиною нещасного випадку.

Яке рішення мав прийняти директор заводу?

Які види відповідальності передбачені за невиконання зобов'язань за колективним договором?

ТЕМА 8. Забезпечення зайнятості

Задача 112.

У районному центрі зайнятості звільненому за невідповідністю посаді за станом здоров'я (п. 2 ст. 40 КЗпП України) хірургу Леонову (58,5 років) запропонували достроково перейти на пенсію за віком. Оскільки у нього 35 років загального трудового стажу. Він від цієї пропозиції відмовився і просив зареєструвати його як безробітного і виплачувати йому допомогу по безробіттю.

Чи правомірна пропозиція центра зайнятості і відмова від неї Леонова?

Протягом якого строку він може отримувати допомогу по безробіттю і в якому розмірі?

Чи може він, отримуючи допомогу, працювати на громадських роботах?

Задача 113.

Інженер Морозова була звільнена з підприємства за п. 1 ст. 40 КЗпП (у зв'язку з його ліквідацією). Вона звернулася до центру зайнятості для пошуку підходящої роботи і реєстрації її як безробітної. Їй запропонували роботи техника за її спеціальністю. Вона відмовилася, вважаючи, що місце цієї роботи хоч і знаходиться у межах міста, але надто віддалене від її місцепроживання і заробітна плата значно нижче за колишню. Інших пропозицій служба зайнятості не надала.

Чи можна вважати запропоновану роботу підходящою для Морозової?

Які документи їй необхідно пред'явити для реєстрації в службі зайнятості?

Яким буде розмір її допомоги по безробіттю, коли і протягом якого строку вона буде її отримувати?

Який порядок вивільнення працівників у разі ліквідації підприємства і які матеріальні гарантії їм надаються?

Задача 114.

П'ятнадцятирічний Сафонов, отримавши згоду батьків влаштуватися на роботу, звернувся до центру зайнятості за консультацією про можливість отримання роботи. Сафонов був направлений для працевлаштування на підприємство в рахунок встановленої виконкомом міської ради броні. Однак директор підприємства відмовився прийняти Сафонову на роботу, мотивуючи відмову тим, що на підприємстві дорослі робітники зайняті з неповним робочим тижнем, а для неповнолітніх взагалі роботи немає.

Чи правомірні дії директора? Чи є направлення центру зайнятості обов'язковим для керівника?

Задача 115.

Волощук, який переїхав з Росії в Україну на постійне місце проживання, прийняв громадянство України, звернувся до юридичної консультації із запитанням, як в Україні реалізується право громадян на працевлаштування, яка організація займається працевлаштуванням громадян і які її завдання та повноваження.

Підготуйте відповідь Волощуку.

Задача 116.

Синюк, 65-річного віку, звернувся до служби зайнятості з проханням підшукати для нього підходящу роботу. Таку роботу йому підшукати не змогли, тоді він зажадав визнати його безробітним і виплачувати допомогу по безробіттю.

Служба зайнятості відмовила Синюку у наданні статусу безробітного, пославшись на те, що він досяг пенсійного віку і може оформити пенсію. Синюк вважає таку відмову неправильною, оскільки він ще хоче працювати.

Вирішіть справу.

Задача 117.

Кузькова самостійно влаштувалась на роботу кур'єром-посильною в акціонерне товариство "Південь" з тривалістю роботи по три години в день з відповідною погодинною оплатою. Одержувана заробітна плата навіть частково не покриває її потреб, тому Кузькова звернулася до служби зайнятості з проханням підшукати їй постійну роботу з пристойним заробітком, а до підшукування роботи виплачувати їй допомогу.

У службі зайнятості у вимогах Кузьковій відмовили, пославшись на те, що вона відноситься до зайнятого населення.

Кузькова запитує, чи правильна така відмова?

Задача 118.

У зв'язку із змінами в організації виробництва і праці Геращенко була звільнена з роботи за п. 1 ст. 40 КЗпП України у віці 53 роки і 4 місяці. Після звільнення з роботи звернулася до служби зайнятості з проханням надати їй додаткові гарантії, передбачені статтею 5 Закону України про зайнятість населення – влаштувати на іншу підходящу роботу. В службі зайнятості Геращенко порадили оформляти пенсію за віком. Геращенко вважає, що така пенсія їй могла б бути призначена відповідно до ст. 26 Закону "Про зайнятість населення" за півтора роки до настання пенсійного віку. А її звільнили за один рік і 8 місяців до настання цього віку.

Як повинно бути вирішено спірне питання?

Задача 119.

Інженер Бобровник був звільнений з роботи у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці у віці 58 років. Служба зайнятості, до якої він звернувся зразу ж після звільнення, підходящої роботи для Бобровника не підшукала.

Через шість місяців після звільнення Бобровник звернувся до районного управління соціального захисту населення з проханням призначити йому пенсію за віком.

У призначенні пенсії в управлінні соціального захисту відмовили з тих мотивів, що Бобровник ще не досяг пенсійного віку 60 років.

Цю відмову у призначенні пенсії Бобровник вважає такою, що суперечить п. "Г" ст. 26 Закону України "Про зайнятість населення".

Як повинна бути вирішена розбіжність між сторонами?

Задача 120.

Учень 9 класу Германчук, якому виповнилося 15 років, під час літніх канікул звернувся до служби зайнятості з проханням підшукати для нього підходящу роботу терміном до двох місяців.

Такої роботи служба зайнятості Германчуку підшукати не змогла, тому Германчук зажадав від служби зайнятості визнати його безробітним і призначити допомогу по безробіттю.

Як повинні бути вирішені вимоги Германчука?

Задача 121.

Після звільнення з попереднього місця роботи у зв'язку із зменшенням обсягу робіт Славкин звернувся за сприянням до органів зайнятості, був зареєстрований як такий, що шукає роботу, і отримав статус безробітного. Через деякий час йому була запропонована робота за його фахом, але значно нижчого рівня по оплаті, ніж та, що була у нього до звільнення. Славкин від роботи відмовився.

У центрі зайнятості Славкина попередили, що при другій такій відмові від роботи, яка йому пропонується, він буде знятий з обліку як безробітний і тому буде припинено виплату допомоги по безробіттю.

Славкин вважає, що його відмова від роботи є обгрунтованою, оскільки робота, що оплачується нижче за попередню, не може вважатися підходящою.

А як Ви вважаєте?

Задача 122.

Для комбінату побутового обслуговування місцевою державною адміністрацією була встановлена квота в прийнятті на роботу молоді, що закінчує загальноосвітні школи, в розмірі 5 відсотків від загальної чисельності працюючих.

Оскільки на комбінаті працювало лише 3 відсотки молоді, служба зайнятості у межах квоти направила на роботу двох дівчат. Комбінат відмовився прийняти їх на роботу, пославшись на те, що обсяг робіт зменшується, що може привести навіть до вивільнення працівників.

Які наслідки наступають при відмові підприємства прийняти на роботу працівників, що направлені службою зайнятості?

Задача 123.

Завод відповідно до Закону України “Про зайнятість населення” подав службі зайнятості інформацію про наявність вакантних посад. Через декілька днів служба зайнятості направила на роботу Бикова, який перебував на обліку.

Директор заводу, ознайомившись з трудовою книжкою Бикова, встановив, що він двічі з попередніх місць роботи звільнявся за систематичне порушення трудової дисципліни, і відмовив Бикова у прийнятті на роботу.

Биков, посилаючись на частину 2 ст. 232 КЗпП України, звернувся з позовом до суду.

Які заходи у цьому випадку може вжити служба зайнятості?

Задача 124.

Районна державна адміністрація звернулася до служби зайнятості району з пропозицією створити з осіб, які перебувають на обліку як такі, що шукають роботу, бригаду, яку направити у радгосп “Приміський” для збирання овочів як на громадські роботи.

Така бригада була створена, працювала на полях радгоспу і виконала значний обсяг робіт. Коли робота була виконана, постало питання, хто ж повинен оплатити вартість виконаної роботи.

Як Ви думаєте?

Задача 125.

Безробітний Верник був направлений на асфальтування дороги як на громадські роботи. Протягом виконання робіт виконав значний обсяг роботи і одержав досить високу заробітну плату.

Але коли він звернувся за допомогою по безробіттю, йому у виплаті допомоги відмовили, пославшись на те, що він мав пристойно оплачувану роботу, тому виплату допомоги відповідно до Закону України “Про зайнятість населення” йому відкладено на увесь час роботи.

Верник запитує, чи правильно йому відклали виплату допомоги по безробіттю?

Задача 126.

Ковальов, одержуючи пенсію за віком, звернувся до районного центру зайнятості за сприянням у підшуванні підходящої роботи.

Чи може він бути зареєстрований як такий, що шукає роботу?

Чи має він право на отримання допомоги по безробіттю?

Задача 127.

На одному з приватних підприємств м. Києва, з чисельністю працюючих 100 чоловік за рішенням місцевої адміністрації була встановлена броня в кількості 5 робочих місць для працевлаштування осіб за направленням служби зайнятості, в тому числі 2 робочих місця для працевлаштування інвалідів. Адміністрація підприємства підготувала робочі місця для інвалідів, облаштувала їх спеціальним обладнанням. Комісія, створена у відповідності до чинного законодавства, здійснила прийомку цих робочих місць і дозволила ввести їх в дію. За звітний період державною службою зайнятості на це підприємство інваліди не направлялися. Разом з тим в кінці року з підприємства було стягнуто штрафні санкції в розмірі середньої річної заробітної плати за 2 робочих місця, не зайнятих інвалідами. Адміністрація підприємства звернулася з позовом до суду про відміну незаконного, на думку адміністрації, стягнення. На обґрунтування своїх вимог адміністрація пояснювала, що нею були виконані всі зобов’язання перед службою зайнятості, оскільки робочі місця були створені. У тому, що вони не були реально зайняті інвалідами, винна саме служба зайнятості, яка не направила жодного інваліда на підприємство.

Яким має бути рішення суду?

ТЕМА 9. *Трудовий договір*

Задача 128.

Власник малого приватного підприємства “Ятрань” видав розпорядження, в якому передбачалося таке:

- 1) для всіх працівників підприємства вводиться контрактна форма трудового договору;
- 2) начальнику відділу кадрів попередити у двотижневий термін працівників і укласти з ними контракти;
- 3) при відмові укласти контракт звільнення провадити за п. 1 ст.40 КЗпП України;
- 4) передбачити в контрактах повну матеріальну відповідальність працівників за шкоду, заподіяну підприємству;
- 5) строк контракту встановити один рік.

Дайте правовий аналіз наведених положень розпорядження власника.

Задача 129.

При прийнятті на роботу від Фоменка і Верченка відповідно на посади конструктора і технолога адміністрація ТОВ “Ілан” вимагала такі документи:

- паспорт;
- трудову книжку;
- диплом про закінчення вузу;
- характеристику з попереднього місця роботи;
- довідку про стан зюдорів’я.

Чи правомірною є вимога адміністрації про пред’явлення вказаними особами всіх перерахованих документів?

Як оформляється прийняття на роботу працівників?

Задача 130.

Студент 3-го курсу денної форми навчання юридичного факультету Лазарев у вільний від навчання час вирішив влаштуватися на роботу в будівельну організацію. Оскільки трудової книжки у Лазарева не було, у відділі кадрів його оформили на роботу і заповнили трудову книжку. Лазарев звернувся до ведучого юрисконсульта академії з питанням:

Чи є робота студента денної форми навчання у вільний від навчання час роботою за сумісництвом, якщо студент оформлений по трудовій книжці?

Задача 131.

Іванчуку, який влаштувався на роботу на посаду завідувачого відділом інформації комерційного банку, було запропоновано : подати трудову книжку, паспорт, військовий квиток, диплом про вищу освіту, характеристику з останнього місця роботи, три рекомендації фахівців. Крім того, Іванчуку належало пройти тестування, яке містило 500 питань, що стосувалися професійних знань в галузі інформації, загальної ерудиції, способу мислення, особистісних якостей, сімейного життя і та ін. Після тестування передбачалося проведення співбесіди з керівником банку. Але до співбесіди Іванчука допущено не було, оскільки рішення комісії спеціалістів з приводу проведеного тестування було негативним. Іванчуку було відмовлено у прийомі на роботу як такому, що не пройшов тестування.

Проаналізуйте ситуацію і сформулюйте правові питання, які з неї витікають.

Наведіть законодавство про прийом на роботу.

Які права підприємств (установ, організацій), зокрема приватних, по встановленню умов професійного відбору при прийомі на роботу?

Задача 132.

За згодою директора начальник ремонтного цеху заводу “Спектр” Іваненко запросив на роботу трьох слюсарів-складальників для виконання тимчасової роботи по установці верстатів. Після закінчення роботи бухгалтерія заводу відмовилася оплатити їх працю, мотивуючи тим, що сам начальник ремонтного цеху Іваненко не користується правом прийому і звільнення працівників. Слюсарі-складальники пред’явили позов безпосередньо до Іваненка.

Хто є сторонами в даних трудових правовідносинах?

Чи несе підприємство відповідальність за дії посадових осіб (Іваненка, бухгалтера)?

Задача 133.

Сідіромчук був прийнятий на роботу в якості програміста в сільськогосподарський кооператив "Романів", уклавши тимчасовий трудовий договір для створення системи автоматизованого управління процесом годування великої рогатої худоби. Після завершення випробувань цієї системи та здачі її в експлуатацію Сідіромчук був звільнений з роботи з посиланням на пункт 2 статті 36 КЗпП України. Не погодившись з цим звільненням, Сідіромчук звернувся до районного суду з позовом, посилаючись на те, що КЗпП України не передбачає такого виду договору як тимчасовий, тому підстав застосовувати до даної ситуації п.2 ст. 36 КЗпП немає.

Чи допущені порушення закону при прийнятті на роботу і звільненні?

Задача 134.

Оператор опалювальної котельні Клапанчук після завершення опалювального сезону був звільнений з роботи як сезонний працівник з посиланням на п. 2 статті 36 КЗпП України. Він не погодився із звільненням і звернулася в суд з позовом про поновлення на роботі, посилаючись на те, що КЗпП України не передбачає таких понять, як сезонний трудовий договір, сезонний працівник.

Чи допущені порушення закону стосовно Клапанчука при прийнятті на роботу як сезонного працівника і при звільненні? Аргументуйте свою точку зору.

Задача 135.

Студент 4-го курсу Агутін звернувся до ведучого юрисконсульта університету за роз'ясненням з питання про правову природу відносин між ним і університетом, між ним і торговою фірмою, куди він влаштувався працювати юрисконсультом. Агутін також просив роз'яснити, чи має право директор фірми встановити йому почасову оплату, оскільки основну частину роботи він виконує вдома, а на фірмі працює декілька годин. Директор же фірми наполягає на тому, що Агутін працює за сумісництвом і як сумісник не має права на почасову оплату, а повинен знаходитися на роботі цілий робочий день.

Дайте відповідь Агутіну.

Задача 136.

На підставі поданої заяви і представлених документів 5 січня був виданий наказ про прийняття на роботу з 19 січня токаря Сергієнка. 10 січня Сергієнко поставив перед відділом кадрів вимогу про повернення йому трудової книжки, оскільки він знайшов іншу роботу. Йому відмовили, пояснивши, що роботодавця потрібно попередити про звільнення за два тижні. Оскільки 19 січня Сергієнко роботи не розпочав, було видано наказ про його звільнення за прогул. Сергієнко звернувся з позовом до суду про зміну формулювання причини звільнення.

Яким повинно бути рішення суду?

Задача 137.

Бранюк домовилась з начальником відділу хлібокомбінату про зарахування її на посаду секретаря-машиністки, Пропрацювавши три дні, вона довідалась, що їй відмовили в прийомі з мотивів несприятливих формулювань звільнення з попередньої роботи, записаних у трудовій книжці (в трудовій книжці записані неодноразові звільнення за ст. 38 КЗпП України).

Вважаючи відмову адміністрації комбінату в прийомі на роботу незаконною, Бранюк звернулася з заявою у виборний орган первинної профспілкової організації, в якій вказала на те, що у зв'язку з укладенням договору про роботу на хлібокомбінаті вона втратила можливість влаштуватись на іншу роботу. Крім того, звільнення з попередніх місць праці були з поважних причин.

Як повинен бути вирішений даний спір?

Чи може виборний орган первинної профспілкової організації зобов'язати адміністрацію комбінату прийняти на роботу Бранюк?

Задача 138.

При прийнятті на роботу інженера Ковтуна, було обумовлено, що він працюватиме з випробувальним терміном два тижні. В останній день перебігу строку випробувального терміну керівник підприємства запропонував продовжити випробування до максимального строку, передбаченого законом. Ковтун не заперечував, однак наполягав, щоб у

відповідності з чинним законодавством на це було отримано згоду виборного органу первинної профспілкової організації. Виборний орган первинної профспілкової організації відмовився розглядати це питання через те, що Ковтун не був членом профспілки. Вважаючи, що виборний орган первинної профспілкової організації поступив всупереч своїм функціям, Ковтун через три дні не вийшов на роботу і був звільнений як такий, що не витримав випробувальний строк.

Отримавши копію наказу про звільнення, Ковтун звернувся в комісію по трудових спорах з проханням поновити його на роботі і зобов'язати виборний орган первинної профспілкової організації санкціонувати його випробувальний строк.

Які норми законодавства було порушено?

Як потрібно вирішити даний спір?

Задача 139.

Після того, як працюючі на одному підприємстві менеджер Павлюк і програміст Савіна одружилися, керівник цього підприємства запропонував одному з них звільнитися, оскільки, згідно чинного законодавства, спільна робота родичів забороняється.

В юридичній консультації, куди молоде подружжя звернулося за роз'ясненням, їм повідомили, що заборона стосується тільки тих випадків, коли особа поступає на роботу, де працює її родич.

В законі вказано, що “роботодавець вправі запропонувати обмеження щодо спільної роботи родичів”, тобто на підприємстві має бути прийнято локальний акт, який би забороняв службу родичів взагалі, а не конкретних осіб. Правило про заборону спільної роботи родичів стосується тільки матеріально відповідальних осіб. Навіть якщо б роботодавець і хотів звільнити одного з родичів, то зробити він цього не зможе, оскільки ст.ст. 40 і 41 КЗпП не передбачають такої підстави для звільнення.

Дайте правовий аналіз ситуації.

Задача 140.

Павлів була прийнята на посаду бухгалтера терміном на три роки замість Котляр, яка перебувала у відпустці по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку. По закінченні двох років Котляр вирішила повернутись на роботу і вимагала надати їй місце бухгалтера.

Начальник відділу кадрів вважав, що Котляр не вправі претендувати на надання їй попередньої роботи, оскільки термін її відпустки ще не закінчився і до того ж посада зайнята Павлів, термін роботи якої було визначено на ті ж три роки, які просила надати їй для відпустки Котляр. Була спроба звільнити Павлів за п. 6 ст. 40 КЗпП, але з'ясувалося, що остання знаходилася в стані вагітності. Тому Котляр запропонували тимчасово роботу касира на один рік.

Не погодившись з такою пропозицією, Котляр звернулася до прокурора району.

Виступіть в ролі прокурора.

Задача 141.

Власник малого приватного підприємства “Глобус” видав розпорядження, яким передбачив:

– для керівників структурних підрозділів запроваджується контрактна форма трудового договору;

– всіх керівників підрозділів попередити у двотижневий термін і укласти з ними контракти;

– при відмові укладати контракт звільнення проводити за п. 1 ст. 41 КЗпП;

– передбачати в контрактах підвищену матеріальну відповідальність працівників;

– строк контракту не може перевищувати одного року.

Дайте правовий аналіз наведеного “розпорядження”.

Задача 142.

Дорошенко після закінчення державного технічного університету був направлений на роботу як молодий фахівець на машинобудівний завод. Директор відмовив йому у прийнятті на роботу з тієї причини, що на наявне вакантне місце інженера вже прийнято іншого

працівника, який проживає в даній місцевості і має квартиру. Дорошенко звернувся із скаргою до прокурора.

Якою має бути відповідь прокурора?

Задача 143.

Створюючи представництво в Україні іноземна фірма з метою підбору працівників уклала договір з кадровим агентством “Верба”. У договорі визначались обов’язкові вимоги до майбутніх працівників щодо освіти, досвіду роботи, віку, статі, місця проживання, відсутності шкідливих звичок, складу сім’ї, стану здоров’я, відсутності судимостей. Крім того договір надавав право агентству “Верба” укладати трудові договори від імені фірми, встановлюючи допустимі межі у визначенні істотних умов праці, встановлюючи обов’язкове випробування для всіх працівників та підписання письмового зобов’язання про лояльність до роботодавця та про нерозголошення умов трудового договору.

Проаналізуйте норми договору між фірмою і кадровим агентством з точки зору чинного законодавства.

Чи є даний договір формою трудового права?

Задача 144.

Шевченко звернувся у відділ кадрів ВАТ “Маневицький ліс” з проханням прийняти його на роботу на посаду лісника. При оформленні трудового договору Шевченко пред’явив паспорт громадянина Молдови. Начальник відділу кадрів відмовив йому у прийнятті на роботу, пославшись на те, що перевагу при прийнятті на роботу мають громадяни України. Юрисконсульт ВАТ попросив Шевченка пред’явити дозвіл на працевлаштування на території України.

Дайте правову оцінку діям посадових осіб ВАТ.

Задача 145.

Голова правління ВАТ Гривневецький прийняв Окуляренка на посаду інженера конструкторського бюро товариства з строком випробування 2 місяці. До закінчення цього строку Окуляренко був звільнений з роботи на підставі ст. 28 КЗпП України як такий, що не витримав випробування.

Вважаючи своє звільнення неправомірним, оскільки за час роботи йому не було зроблено жодного зауваження про те, що він не повідає займаній посаді, Окуляренко звернувся з позовом до Гривневецького про поновлення на роботі в районний суд за місцем проживання Гривневецького.

Суддя відмовив Окуляренку у прийнятті позовної заяви, пославшись на те, що відповідачем повинен бути не Гривневецький, а ВАТ, і з позовом необхідно звертатись не за місцем проживання голови правління, а за місцем знаходження заводу.

Як повинна бути вирішена справа? Мотивуйте своє рішення.

Задача 146.

Начальник дільниці Процесовський наказом керівника приватного підприємства був призначений на посаду начальника цеху. Виборний орган первинної профспілкової організації “Захист” даного підприємства підтримав таке рішення керівника, а виборний орган первинної профспілкової організації “Наша справа”, членами якої були більшість працівників цього підприємства, виступив з вимогою скасувати це призначення, оскільки Процесовський раніше систематично допускав порушення трудового законодавства і не виконував положень колективного договору. Одним з мотивів вимоги про сування наказу послужило те, що призначення Процесовського на посаду начальника цеху не було погоджено з усіма виборними органами первинних профспілкових організацій підприємства.

Дайте правову оцінку даній ситуації.

Задача 147.

До адміністрації Львівського заводу фрезерних верстатів звернулися з заявою про укладення трудового договору дружина військовослужбовця строкової служби Лепех і син інженера цього заводу Салій. Враховуючи, що ці дві заяви поступили на одне вакантне місце, адміністрація погодилась укласти договір з сином працівника заводу. При цьому вона посилалась на те, що згідно умов колективного договору дітям і членам сімей працівників

заводу надається першочергове право поступати на вакантні місця. Вважаючи, що її права порушені, дружина військовослужбовця звернулася зі скаргою до прокурора району.

Чи підлягає скарга задоволенню?

Задача 148.

У колективний договір заводу було включено такий пункт: “З метою зниження захворюваності працівників адміністрація і виборний орган первинної профспілкової організації зобов’язуються:

а) не приймати на роботу без попереднього медичного огляду працівників або без довідки лікаря про стан здоров’я;

б) скласти список всіх працівників, які хворіли, і направити їх на медичний огляд;

в) систематично проводити виробничу гімнастику, а осіб, що ухиляються від неї без поважних причин, піддавати дисциплінарному стягненню”.

Дайте висновок щодо цього пункту колективного договору.

Задача 149.

Механік Симоненко звернувся до станкобудівельного заводу з проханням прийняти його на роботу. У відділі кадрів заводу Симоненко відповіли, що заводу необхідні працівники його професії, але декілька днів тому вони зробили заявку службі зайнятості про вакансію робочих місць і служба зайнятості надішле їм необхідних спеціалістів. Якщо служба видасть і йому направлення, то завод візьме його на роботу.

Симоненко звернувся до служби зайнятості району, де знаходиться завод. Служба відмовила Симоненку у видачі направлення, оскільки він не проживає на території цього району. У службі зайнятості району, де він проживає, Симоненку відмовили з підстав, що вони не мають даних про наявність вакантних місць на підприємствах інших районів.

Як може бути вирішене питання про працевлаштування Симоненка на станкобудівельному заводі?

До яких органів Симоненко може оскаржити відмову у прийнятті на роботу у відділі кадрів, у службі зайнятості за місцем знаходження заводу і в службі зайнятості за місцем проживання Симоненка.

Задача 150.

15-річний Сафонов, отримавши згоду батьків влаштуватися на роботу, звернувся до центру зайнятості за консультацією про можливість отримання роботи. Сафонов був направлений для працевлаштування на підприємство в рахунок встановленої броні. Однак директор підприємства відмовився прийняти Сафопова на роботу, мотивуючи відмову тим, що на підприємстві дорослі робітники зайняті з неповним робочим тижнем, а для неповнолітніх взагалі роботи немає.

Чи правомірні дії директора? Чи є направлення центру зайнятості обов’язковим для керівника підприємства?

Задача 151.

Підгорбунська, яка працювала позаштатним страховим агентом інспекції держстраху, була звільнена з роботи за погодженням з виборним органом первинної профспілкової організації за порушення трудової дисципліни, систематичне неподання бухгалтерської звітності і втрату квитанційної книжки.

Вважаючи звільнення неправильним, Підгорбунська звернулася до суду з позовом про поновлення на роботі і стягнення заробітної плати за час вимушеного прогулу.

Чи має місце в даному випадку між сторонами трудовий договір?

Задача 152.

На заводі з пенсіонерів, які пропрацювали на підприємстві більше 10 років, було створено раду робітничої гідності. З метою популяризації роботи цієї ради директор заводу видав наказ, в якому зобов’язав відділ кадрів оформляти прийняття на роботу і звільнення тільки за згодою ради робітничої гідності.

Який порядок прийняття на роботу встановлює закон?

Дайте оцінку наказу директора заводу.

Задача 153.

При переговорах з директором підприємства “Укрхімфарм” було домовлено, що Мащенко приймається на роботу через 15 днів з тим, щоб він міг звільнитись із попередньої роботи. Мащенко тут же написав заяву, на якій директор наклав резолюцію: “Відділ кадрів. До наказу”.

Коли Мащенко в обумовлений день вийшов на роботу, виявилось, що наказ про зарахування його на роботу не видавався і потреб в його праці підприємство не має.

Чи виникли між Мащенко і підприємством “Укрхімфарм” трудові відносини? Як Мащенко може захистити свої права?

Задача 154.

Зозуля 15 серпня домовилася про роботу бухгалтером фірми “Сімплекс”, і 16 серпня був виданий наказ про зарахування його і роботу з 1 вересня. Кили 1 вересня Зозуля прийшов на роботу, його до роботи не допустили, пославшись на те, що обсяг зменшився і потреби в його послугах фірма не має.

Чи виникли між Зозулею і фірмою “Сімплекс” трудові відносини? Як Зозуля може захистити свої права?

Задача 155.

Директор приватного підприємства видав наказ, яким заборонив приймати на роботу родичів осіб, які працюють на його підприємстві. На підставі цього наказу було відмовлено Дядюрі в прийнятті на роботу шофером, оскільки його брат є працівником даного підприємства – заступник директора по економіці.

Чи є законним такий наказ директора?

Задача 156.

Христенко звернувся до директора підприємства з проханням про прийняття на роботу інженером. Директор запропонував взяти у відділі кадрів листок про облік кадрів, заповнити його і разом з іншими документами і заявою принести до нього.

Поки Христенко виконував цю вказівку директора, останній зателефонував на місце роботи Христенко і з’ясував, що Христенко є членом Комуністичної партії України, активно веде партійну роботу, двічі при підготовці колективного договору організував страйки, входив до складу страйкового комітету.

Отримавши такі відомості про Христенка, директор відмовив йому у прийнятті на роботу.

Чи законні такі дії директора?

Задача 157.

Канторович домовився з начальником цеху про прийняття його на роботу майстром кравецького цеху фабрики індивідуального пошиття одягу. Оскільки начальнику цеху працівник був потрібним негайно, він запропонував Канторовичу таке: передати йому всі документи на оформлення трудового договору, приступати наступного дня до роботи, а прийом на роботу він сам оформить у відділі кадрів.

Канторович з пропозицією начальника цеху погодився і приступив до роботи. Через тиждень начальник цеху повернув Канторовичу його особисті документи і пояснив, що директор фабрики відмовився від укладення з Канторовичем трудового договору, оскільки обсяг роботи в цеху зменшився і буде скорочення штату працівників.

Чи можна вважати трудовий договір з Канторовичем укладеним, оскільки він був фактично допущений до роботи? Які правові наслідки настали у даному випадку?

Задача 158.

Після домовленості про прийняття Феценка на посаду інженера, роботодавець зажадав від нього:

- 1) трудову книжку;
- 2) паспорт;
- 3) диплом про освіту;
- 4) характеристику з попереднього місця роботи;
- 5) довідку про забезпеченість житловою площею.

Феценком були подані всі ці документи, крім характеристики, яку він зобов’язався подати протягом тижня. Роботодавець допустив Феценка до роботи, але попередив, що,

коли він протягом тижня не подасть характеристику, угода про укладення трудового договору буде розірвана.

Такої характеристики Фещенко не подав, бо керівник з попереднього місця роботи відмовився її видати.

Які документи може вимагати роботодавець при прийнятті на роботу?

Які правові наслідки наступають при неподанні Фещенкою характеристики?

Задача 159.

Безробітний Курочкін уклав трудовий договір з Головка, який зареєструвався як індивідуальний підприємець з правом найму працівників. Пропрацювавши якийсь час, Курочкін став вимагати оформлення трудової книжки, у чому Головка йому відмовив з посиланням на те, що Інструкція про порядок ведення трудових книжок не передбачає ведення трудових книжок при роботі в індивідуальних підприємстві.

Чи правомірні дії Головка?

Як Курочкін зможе підтвердити трудовий стаж роботи в індивідуального підприємця, коли у нього виникне така потреба?

Задача 160.

В газеті “Голос України” було опубліковано оголошення, що фірма “Контакт” запрошує на роботу менеджера по реалізації продукції фірми: чоловіка не старше 35 років, що знає англійську і українську мови, вміє працювати на комп’ютері.

За цією об’явою до президента фірми звернулася Григор’єва, яка відповідає усім вимогам, крім однієї – вона жінка.

Президент фірми відмовив Григор’євій у прийнятті на роботу, пославшись на те, що робота пов’язана з роз’їздами і фірма хоче прийняти на роботу тільки чоловіка. Григор’єва оскаржила відмову в прийнятті на роботу прокурору району.

Які заходи може вжити прокурор?

Чи щось зміниться, коли виявиться, що Григор’єва вагітна?

Задача 161.

Із заявою про прийняття на роботу звернулася Райдужна. Директор малого підприємства, побачивши вагітність Райдужної, відмовив їй у прийнятті на роботу, пославшись на невелику кількість працюючих, тому прийняття на роботу жінки, якій повинні надаватись пільги, негативно вплине на соціально-психологічний стан працюючих.

Куди Райдужна може оскаржити дії директора?

Які можуть бути наслідки цього оскарження?

Задача 162.

Статутом спільного канадсько-українського підприємства передбачено прийняття на роботу всіх працюючих тільки в формі укладення контракту. Цей контракт передбачав повну матеріальну відповідальність за заподіяну підприємству шкоду, переведення в порядку дисциплінарного стягнення працівників на строк до трьох місяців, можливість припинення контракту при розголошенні комерційної таємниці.

Чи правомірне включення до контракту таких нормативних положень?

Задача 163.

Сироквас в червні уклав з фірмою “Утекс” контракт, відповідно до якого він повинен був з 1 серпня приступити до роботи. Коли 1 серпня Сироквас відповідно до умов контракту вийшов на роботу, виявилось, що наказ про його зарахування на роботу не видавався, директор перебуває в відпустці, на посаді, щодо якої укладено контракт, працює інший робітник, тому Сироквасу було відмовлено у наданні роботи за контрактом.

Чи виникли трудові відносини Сирокваса з фірмою “Утекс”? Як Сироквас може захистити свої права?

Задача 164.

Яремчук після закінчення Київського будівельного коледжу, як молодий спеціаліст, був направлений в житлове управління на посаду техника ЖЕК. Наказом по житловому управлінні Яремчук був призначений техніком ЖЕК з місячним строком випробування.

Чи правильно був прийнятий Яремчук на роботу з іспитовим строком?

Задача 165.

Київський університет для співробітників та студентів побудував в с. Берегове Миколаївського району Автономної Республіки Крим базу відпочинку, що діє з 1 червня по 30 вересня щорічно. На нараді у проректора з адміністративно-господарської роботи з участю виборного органу первинної профспілкової організації було поставлено на обговорення питання про порядок прийняття на роботу обслуговуючого персоналу. Виступаючи на нараді зробили ряд пропозицій: за сумісництвом зараховувати на роботу тільки співробітників університету; більшість обслуговуючого персоналу повинна бути підібрана з місцевого населення; керівні працівники повинні бути співробітниками університету, рекомендовані на зайняття посад виборним органом первинної профспілкової організації; усіх працівників обслуговуючого персоналу приймати як тимчасових працівників; за строковим трудовим договором; на контрактній основі.

Яка з цих пропозицій відповідає законодавству про працю?

Задача 166.

Самійло домовилась з директором малого підприємства про прийняття її на роботу бухгалтером у порядку переведення. Директор малого підприємства дав Самійло листа з проханням звільнити її з роботи в зв'язку з переведенням, тобто за п. 5 ст. 36 КЗпП. Коли Самійло, звільнившись з роботи, подала документи про прийняття на роботу, їй було відмовлено за мотивом, що у зв'язку з кризовим станом малому підприємству поки що бухгалтер не потрібний.

Чи не допущено тут порушення прав Самійло?

Якщо так, то у чому ці порушення полягають, і як їх можна усунути?

Задача 167.

Кооператив рішенням загальних зборів членів кооперативу був перетворений на товариство з обмеженою відповідальністю. Відповідно до статуту кооператива усі його члени працювали в кооперативі на різних роботах за строковими трудовими договорами.

Перетворення кооперативу в товариство, на думку його членів, не змінило правового статусу працівників: вони залишилися працювати за строковими трудовими договорами.

По закінченні строку трудового договору в бухгалтера Чурикової її було звільнено з роботи на підставі п. 2 статті 36 КЗпП.

Чурикова звернулася до районного суду з позовом про поновлення на роботі, вважаючи, що строковий трудовий договір вона уклала в кооперативі. Перетворення останнього на товариство з обмеженою відповідальністю внесло зміни і в її правовий статус: трудовий договір став на невизначений строк.

Дайте правову характеристику строку трудового договору Чурикової.

Задача 168.

Статутом підприємства з участю іноземного капіталу передбачено, що на цьому підприємстві не діють правила глав III і III-A КЗпП України. Вважаючи це обмеження неправильним, група працівників звернулася до прокурора з проханням опротестувати Статут у цій частині як такий, що суперечить закону.

Прокурор району опротестував Статут в цій частині, але збори засновників підприємства цей протест відхилили. Прокурор звернувся із заявою до суду про визнання статуту в частині, що суперечить законодавству про працю, недійсним. Свою вимогу прокурор мотивував тим, що підприємство у своєму статутному фонді не має кваліфікаційної іноземної інвестиції, тому в статуті не можуть встановлюватись будь-які особливості регулювання трудових відносин у порівнянні із законодавством України.

Чи підпадає підприємство під категорію тих, на яких можуть бути встановлені особливості регулювання трудових відносин відповідно до статті 3 КЗпП України?

Яке рішення повинен винести суд?

Задача 169.

Нестерко заочно закінчив економічний інститут і звернувся до підприємства з проханням прийняти його на роботу економістом. Директор погодився взяти його на роботу, але з місячним строком випробування. Нестерко заперечив проти цього, пославшись на ст. 26 КЗпП України, якою заборонено встановлювати строк випробування для молодих спеціалістів після закінчення ними вузу.

Директор підприємства вважає, що ст. 26 КЗпП України ніякого відношення до даного випадку не має.

Хто ж правий у даному випадку?

Які випадки заборони встановлення строку випробування передбачає ст. 26 КЗпП України?

Задача 170.

Пахомова відповідно з домовленістю приступила до роботи медичної сестри стоматологічної поліклініки, подавши до відділу кадрів відповідні документи. Через два тижні після початку роботи їй було пред'явлено для ознайомлення наказ про прийняття на роботу, в якому встановлювався для Пахомової місячний строк випробування. При ознайомленні з наказом Пахомова на ньому зробила застереження: "проти встановлення строку випробування заперечую, оскільки такої домовленості не було".

Пройшло ще два тижні, після яких Пахомова була звільнена з роботи як така, що не витримала випробування. Не погодившись із звільненням, Пахомова звернулася з позовом до районного суду.

Під час слухання справи в суді було встановлено, що Пахомова відповідає посаді медичної сестри, має відповідну освіту і досвід роботи, але йде скорочення штату. Тому вирішили звільнити тих, хто недавно прийнятий на роботу.

Яке рішення повинен винести суд? Мотивуйте його.

Задача 171.

Яремчук після закінчення Київського будівельного коледжу, як молодий спеціаліст, був направлений в житлове управління на посаду техника ЖЕК. Наказом по житловому управлінні Яремчук був призначений техником ЖЕК з місячним строком випробування.

Чи правильно був прийнятий Яремчук на роботу з іспитовим строком?

Задача 172.

Самійло домовилась з директором малого підприємства про прийняття її на роботу бухгалтером у порядку переведення. Директор малого підприємства дав Самійло листа з проханням звільнити її з роботи в зв'язку з переведенням, тобто за п. 5 ст. 36 КЗпП. Коли Самійло, звільнившись з роботи, подала документи про прийняття на роботу, їй було відмовлено за мотивом, що у зв'язку з кризовим станом малому підприємству поки що бухгалтер не потрібний.

Чи не допущено тут порушення прав Самійло?

Якщо так, то у чому ці порушення полягають, і як їх можна усунути?

Задача 173.

Кооператив рішенням загальних зборів членів кооперативу був перетворений на товариство з обмеженою відповідальністю. Відповідно до статуту кооператива усі його члени працювали в кооперативі на різних роботах за строковими трудовими договорами.

Перетворення кооперативу в товариство, на думку його членів, не змінило правового статусу працівників: вони залишилися працювати за строковими трудовими договорами.

По закінченні строку трудового договору в бухгалтера Чурикової її було звільнено з роботи на підставі п. 2 статті 36 КЗпП.

Чурикова звернулася до районного суду з позовом про поновлення на роботі, вважаючи, що строковий трудовий договір вона уклала в кооперативі. Перетворення останнього на товариство з обмеженою відповідальністю внесло зміни і в її правовий статус: трудовий договір став на невизначений строк.

Дайте правову характеристику строку трудового договору Чурикової.

Задача 174.

Статутом підприємства з участю іноземного капіталу передбачено, що на цьому підприємстві не діють правила глав III і III-A КЗпП України. Вважаючи це обмеження неправильним, група працівників звернулася до прокурора з проханням опротестувати Статут у цій частині як такий, що суперечить закону.

Прокурор району опротестував Статут в цій частині, але збори засновників підприємства цей протест відхилили. Прокурор звернувся із заявою до суду про визнання статуту в частині, що суперечить законодавству про працю, недійсним. Свою вимогу прокурор

мотивував тим, що підприємство у своєму статутному фонді не має кваліфікаційної іноземної інвестиції, тому в статуті не можуть встановлюватись будь-які особливості регулювання трудових відносин у порівнянні із законодавством України.

Чи підпадає підприємство під категорію тих, на яких можуть бути встановлені особливості регулювання трудових відносин відповідно до статті 3 КЗпП України?

Яке рішення повинен винести суд?

Задача 175.

Нестерко заочно закінчив економічний інститут і звернувся до підприємства з проханням прийняти його на роботу економістом. Директор погодився взяти його на роботу, але з місячним строком випробування. Нестерко заперечив проти цього, пославшись на ст. 26 КЗпП України, якою заборонено встановлювати строк випробування для молодих спеціалістів після закінчення ними вузу.

Директор підприємства вважає, що ст. 26 КЗпП України ніякого відношення до даного випадку не має.

Хто ж правий у даному випадку?

Які випадки заборони встановлення строку випробування передбачає ст. 26 КЗпП України?

Задача 176.

Пахомова відповідно з домовленістю приступила до роботи медичної сестри стоматологічної поліклініки, подавши до відділу кадрів відповідні документи. Через два тижні після початку роботи їй було пред'явлено для ознайомлення наказ про прийняття на роботу, в якому встановлювався для Пахомової місячний строк випробування. При ознайомленні з наказом Пахомова на ньому зробила застереження: "проти встановлення строку випробування заперечую, оскільки такої домовленості не було".

Пройшло ще два тижні, після яких Пахомова була звільнена з роботи як така, що не витримала випробування. Не погодившись із звільненням, Пахомова звернулася з позовом до районного суду.

Під час слухання справи в суді було встановлено, що Пахомова відповідає посаді медичної сестри, має відповідну освіту і досвід роботи, але йде скорочення штату. Тому вирішили звільнити тих, хто недавно прийнятий на роботу.

Яке рішення повинен винести суд?

Задача 177.

Токар механічного заводу Дубченко звернувся до дирекції заводу з проханням перевести його на таку ж роботу в інструментальний цех, який модернізовано, де встановлені нові станки та обладнання, внаслідок чого значно зріс заробіток. Начальник відділу кадрів роз'яснив Дубченку, що інструментальному цеху токарі потрібні, але станки там імпорتنі і не кожен токар заводу зможе там працювати.

Дубченко умовив начальника відділу кадрів перевести його в інструментальний цех з іспитовим строком в 1 місяць. По заводу було видано відповідний наказ про переведення з місячним іспитовим строком.

По закінченні цього строку було виявлено, що Дубченко не може належним чином виконувати роботу на новому обладнанні, тому його знову було переведено в механічний цех. Не оспороюючи факту, що він належним чином не виконує роботу в інструментальному цеху, Дубченко звернувся в суд з позовом про поновлення на роботі в інструментальному цеху, стверджуючи, що йому необхідно вже дуже мало часу, щоб належним чином освоїти нову техніку.

Вирішіть цей спір.

Задача 178.

Директор державного підприємства зарахував на посаду нормувальниці свою дочку Оксану. Голова виборного органу первинної профспілкової організації висловив сумнів у законності таких дій директора і звернувся за порадою до юрисконсульта.

Дайте консультацію голові виборного органу первинної профспілкової організації від імені юрисконсульта.

Якщо виявиться, що допущені порушення, як їх можна усунути?

Задача 179.

Головний інженер науково-виробничого об'єднання Славгородський був обраний заступником голови виконавчого комітету і відповідно був звільнений з роботи за п. 5 ст. 36 КЗпП України. Через п'ять років повноваження Славгородського як голови виконкому районної Ради закінчились і він звернувся до об'єднання з проханням надати йому попередню посаду головного інженера.

Директор об'єднання у проханні відмовив, пославшись на те, що об'єднання прийняло на посаду головного інженера Курпаса, який є досить кваліфікованим інженером, із своїми обов'язками успішно справляється, отже, немає підстав для його звільнення.

Славгородський звернувся в суд із позовом, в якому, посилаючись на ст. 118 КЗпП України, просив поновити його на роботі.

Чи підлягає Славгородський поновленню на роботі?

Чи може бути звільнений з роботи Курпас?

Задача 180.

Інженер виробничого відділу заводу управління Дядьків був обраний головою виборного органу первинної профспілкової організації заводу. Нова посада передбачала звільнення від попередніх службових обов'язків.

Відділ кадрів заводу підготував, а директор заводу підписав наказ про звільнення Дядьківа з роботи на підставі п. 5 ст. 36 КЗпП України.

Дядьків з цим звільненням не погодився, пославшись на те, що він, хоч і обраний головою виборного органу первинної профспілкової організації, буде виконувати обов'язки інженера у повному обсязі.

Директор заводу, інженер за освітою, не знає, чи може він не звільняти Дядьківа з роботи, попросив юрисконсульта дати висновок по заяві Дядьківа.

Яка Ваша думка з цього питання?

Задача 181.

Директор малого приватного підприємства "Лучеськ" видав розпорядження, в якому передбачалося таке:

1) для всіх керівників відокремлених структурних підрозділів підприємства вводиться контрактна форма трудового договору;

2) начальнику відділу кадрів попередити у 2-тижневий термін працівників і укласти з ними контракти;

3) при відмові укласти контракт звільнення провадити за п. 4 ст. 40 КЗпП України;

4) передбачити в контрактах повну матеріальну відповідальність працівників за шкоду, заподіяну підприємству;

5) строк контракту встановити один рік.

Дайте правовий аналіз наведених положень розпорядження директора.

Задача 182.

При розгляді трудового спору в суді про стягнення заробітної плати за 4-місячний період роботи зварника Адинабекова з МП "Вест", було встановлено, що його прийняття на роботу не було належним чином оформлено, зокрема не було наказу. Заробітна плата документально не нараховувалася. Необхідно встановити, коли саме Адинабеков вступив у трудові відносини з МП "Вест".

Вирішить спір.

Які правові наслідки неправильного оформлення прийняття на роботу?

Задача 183.

При реорганізації орендного будівельно-монтажного управління № 9 в акціонерне товариство, адміністрація запропонувала працівникам перейти на контрактну форму трудового договору, в якому передбачався режим роботи з 7-00 до 17-00 при шестиденному робочому тижні, заробітну плату виплачувати по підсумках кожного кварталу, при наданні відпустки заохочувати працівників путівками в будинок відпочинку.

Чи правомірні дії адміністрації підприємства?

Яка сфера застосування контрактної форми трудового договору?

Задача 184.

Столяр Стряпко подав заяву про звільнення за власним бажанням і попросив видати йому належним чином оформлену трудову книжку. Адміністрація відмовилася у задоволенні вимоги Стряпка, посилаючись на те, що влаштуючись на роботу він пред'явив не трудову книжку, а довідку з останнього місця роботи.

Чи правомірні дії адміністрації? Протягом якого строку повинна бути оформлена трудова книжка, де вона зберігається і які відомості до неї заносяться?

У яких випадках працівнику при звільненні видається довідка замість трудової книжки?

Задача 185.

Студент 4-го курсу денної форми навчання юридичної академії Лазарев у вільний від навчання час вирішив влаштуватися на роботу в будівельну організацію. Оскільки трудової книжки у Лазарева не було, у відділі кадрів його оформили на роботу і заповнили трудову книжку. Лазарев звернувся до ведучого юрисконсульта академії з питанням:

Чи є робота студента денної форми навчання у вільний від навчання час роботою за сумісництвом?

Задача 186.

Іванчуку, який влаштувався на роботу на посаду завідуючого відділом інформації комерційного банку, було запропоновано: подати трудову книжку, паспорт, військовий квиток, диплом про вищу освіту, характеристику з останнього місця роботи, три рекомендації фахівців. Крім того, Іванчуку належало пройти тестування, яке містило 500 питань, що стосувалися професійних знань в галузі інформації, загальної ерудиції, способу мислення, особистісних якостей, сімейного життя і та ін. Після тестування передбачалося проведення співбесіди з керівником банку. Але до співбесіди Іванчука допущено не було, оскільки рішення комісії спеціалістів з приводу проведеного тестування було негативним. Іванчуку було відмовлено у прийомі на роботу як такому, що не пройшов тестування.

Проаналізуйте ситуацію і сформулюйте правові питання, які з неї витікають.

Наведіть законодавство про прийом на роботу.

Які права підприємств (установ, організацій), зокрема приватних, по встановленню умов професійного відбору при прийомі на роботу?

Задача 187.

Приватна фірма подала до місцевої газети "Працевлаштування" оголошення такого змісту "Запрошуємо на роботу секретаря-референта, вродливу жінку віком до 23 років, з інтелігентними манерами, вільним володінням англійською мовою, комп'ютерною технікою".

Проаналізуйте це оголошення на предмет відповідності його трудовому законодавству.

Задача 188.

При прийнятті на роботу Вереса механізатором колективного сільськогосподарського підприємства (КСП) контрактом передбачалась повна матеріальна відповідальність за завдану шкоду підприємству і про видачу в кінці року крім щомісячної заробітної плати натуральної оплати зерном пропорційно отриманій заробітної плати.

По закінченні господарського року КСП не видало Вересу натуральної оплати, в зв'язку з чим він звернувся з позовом до суду. КСП звернулось із зустрічним позовом про відшкодування шкоди майну КСП, оскільки Верес пошкодив трактор і під час його ремонту прийшлося орендувати трактор в сусідньому КСП.

Як це питання повинне бути вирішено відповідно з чинним законодавством?

У яких випадках у контракті може бути передбачена повна матеріальна відповідальність?

Задача 189.

Експедитор Сидоренко уклав трудовий договір з товариством з обмеженою відповідальністю «Гасло», який передбачав встановлення випробування на строк 2 місяці. Через два тижні Сидоренко захворів та був відсутній на роботі протягом 1 місяця. Через 2,5 місяці після укладення трудового договору адміністрація звільнила Сидоренка як такого, що не витримав випробування. Сидоренко заперечував проти звільнення, бо вважав, що строк випробування закінчився і директор не має права звільнити його на цій підставі.

Дайте правовий аналіз ситуації.

Який порядок встановлення випробування та результати випробування при прийнятті на роботу?

Задача 190.

Студент 4 курсу Агутін звернувся до провідного юриста академії за роз'ясненням питання про правову природу відносин між ним і торговельною фірмою, куди він влаштувався працювати юрисконсультантом. Агутін також попросив роз'яснити, чи має право директор фірми встановити йому почасову оплату, оскільки основну частину роботи він виконує вдома, а на фірмі працює декілька годин. Директор же фірми наполягає на тому, що Агутін працює за сумісництвом і як сумісник не має права на почасову оплату, а повинен перебувати на роботі повний робочий день.

Дайте правовий аналіз ситуації.

Задача 191.

Під час літніх канікул 15-річний Сергій влаштувався на роботу на базарі підсобним робітником. Роботодавець уклав з ним трудовий договір в усній формі та запропонував йому працювати з 6. 00. до 15.00. До його трудових обов'язків входило встановлення палатки, доставка товару зі складу та його підвезення за необхідності. Роботодавець трудову книжку не оформив, розрахунок проводив щоденно готівкою.

Дайте правову оцінку ситуації. Встановіть, які порушення мали місце у цій ситуації.

ТЕМА 10. Переведення і переміщення працівників на іншу роботу (посаду)

Задача 192.

Драйверчук, який працював у автотранспортній компанії водієм таксі, зареєструвався як приватний підприємець, з власником компанії уклав договір оренди автомашини, на якій працював. Норми договору передбачали, що Драйверчук буде використовувати орендований автомобіль на власний розсуд, орендну плату він зобов'язався сплачувати у твердій сумі, незалежно від виручки. Після укладення договору компанія припинила нарахування та виплату Драйверчуку заробітної плати, з чим останній не погодився і звернувся до суду. Суд, розглядаючи спір між Драйверчуком і компанією з приводу оплати праці, керувався нормами трудового права. При цьому суд виходив з того, що оренда лише змінила умови раніше укладеного трудового договору.

Дайте правову оцінку викладеним обставинам справи.

Задача 193.

Завідуючий оптовою базою Жумикін звільнився з роботи у зв'язку з виходом на пенсію. Начальником управління матеріально-технічного постачання виконання обов'язків завідуючого базою було покладено на заступника завідуючого базою Кириченка. Протягом 6 місяців Кириченко виконував обов'язки завідуючого, але оплати за це не отримував. Через 6 місяців начальник управління призначив завідуючим базою Жульського. Кириченко був переведений на попередню посаду заступника завідуючого бази.

Кириченко з цим переведенням не погодився, оскільки воно проведене без його згоди, вважає також незаконним його звільнення з посади завідуючого бази, тому звернувся з позовом до районного суду про поновлення на посаді завідуючого базою. Одночасно поставив питання про виплату йому різниці у заробітній платі між заступником і завідуючим базою.

Яке рішення повинен прийняти районний суд?

Задача 194.

Скруха 8 жовтня 2005 року була прийнята на посаду старшого інженера контори. 1 квітня 2006 року вона була переведена на посаду інженера із зменшенням окладу.

Вважаючи таке переведення неправильним, Скруха звернулася до суду з позовом про поновлення її на попередній роботі.

Чи правильні дії адміністрації, якщо врахувати, що за штатним розписом посада ст. інженера була ліквідована, а замість неї введена посада інженера?

Задача 195.

Позивачка Домашенко з 2000 р. працювала на заводі напівпровідникових приладів гардеробницею. Розпорядженням начальника адміністративно-господарського відділу заводу від 7-го серпня 2012 р. вона була переведена дворником строком на 1 місяць по мотиву виробничої потреби. Вважаючи переведення неправильним, Домашенко звернулася до суду з позовом про поновлення її на роботі.

В судовому засіданні було встановлено, що на підприємстві відчувається гостра нестача дворників, у зв'язку з чим і була переведена Домашенко. При цьому в наказі було зазначено, що переведення здійснюється на один місяць. Фактично переведення продовжувалось аж до звернення до суду, хоч письмової згоди на це Домашенко не давала.

В судовому засіданні було також встановлено, що переведення здійснювалось начальником адміністративно-господарського відділу заводу, який правом прийому на роботу, переведення і звільнення з роботи не користувався.

Дайте правовий аналіз викладеним фактам.

Задача 196.

Технолог Томашенко був попереджений про скорочення його посади і дав згоду працювати в відділі технічного контролю заводу. Через декілька днів після переходу Томашенка на нову роботу на посаду технолога, де працював Томашенко, було прийнято Аверіна. В зв'язку з цим Томашенко оспорив переведення на іншу роботу.

Заперечуючи проти позову, представник директора послався на те, що переведення Томашенка на іншу постійну роботу проведено за його згодою.

Які види переведень Ви знаєте?

Чи правильні дії роботодавця?

Задача 197.

На малому підприємстві була вакантною єдина посада у відділі кадрів – інспектора. Протягом тривалого часу директор не міг підшукати для себе необхідного працівника, тому вирішив у порядку ст. 33 КЗпП України тимчасово призначити на цю посаду юрисконсульта Стесіна, не запитавши його згоди. За виконання обов'язків інспектора по кадрах Стесіну була встановлена доплата в розмірі 50 відсотків посадового окладу юрисконсульта.

Які порушення допущені у даному випадку?

Задача 198.

Наказом начальника будівельного комбінату Дашковська була переміщена з котельної бойлерного цеху комбінату в котельню гуртожитку цього ж комбінату на таку ж посаду, на якій вона й працювала. Дашковська від переведення відмовилася і звернулася до суду з позовом про поновлення її на колишній роботі. У позовній заяві вона вказала, що нове місце роботи знаходиться на значній відстані від її дому, що істотно погіршує умови праці, так як вона страждає рядом захворювань.

Визначте правомірність цього переміщення.

Чим відрізняється переведення на іншу роботу від переміщення?

Задача 199.

Трегуб був прийнятий на автотранспортне підприємство шофером легкової автомашини. Наказом по АТП він був переміщений для роботи на автобусі. За відмову від виконання наказу директор АТП перевів Трегуба строком на три місяці на роботу вантажником.

Дайте висновок щодо правомірності дій директора.

Задача 200.

Водій автокомбінату Демідов у зв'язку з ремонтом його автомашини був переведений на іншу роботу як вантажник. За відмову від переведення на цю роботу Демідов був звільнений за прогул.

Демідов звернувся до районного суду з позовом про поновлення на колишній роботі.

Яке рішення повинен винести суд?

Задача 201.

Слюсар Кисельов був переміщений з ремонтного цеху судноремонтного заводу в механічний цех. Кисельов відмовився приступити до роботи, оскільки на новому робочому місці у нього зменшився розмір заробітної плати. Директор заводу в обґрунтування правомірності такого переміщення послався на ч. 2 ст. 32 КЗпП України, яка передбачає

можливість переміщення працівника без його згоди на тому ж підприємстві на інше робоче місце у межах спеціальності, кваліфікації чи посади, обумовленої трудовим договором.

Дайте правову оцінку ситуації.

Задача 202.

У зв'язку з приватизацією підприємства і перетворенням його в акціонерне товариство були проведені організаційні заходи, в результаті яких електрику Громову було доручено обслуговування ремонтного цеху і відділу постачання, в той час як раніше він обслуговував приміщення, де розміщалися управлінські структури. Громов за наказом був прийнятий на підприємство електриком. Інженеру Незнамовій додатково було доручено розглядати раціоналізаторські пропозиції. Юрисконсульту Акопову, який займався візуванням наказів і консультував з трудових спорів, було додатково доручено ведення претензійної роботи. Оплата праці вказаних працівників не змінилася. Усі вони заперечували проти такого рішення адміністрації і заявили, що звернуться до суду.

Дайте правовий аналіз ситуації.

Задача 203.

Русін працював саксофоністом в оркестрі цирку. Після тривалої хвороби йому було встановлено діагноз “емфізема легенів”. Згідно з висновком медико-соціальної експертної комісії робота на духових інструментах була йому протипоказана. Оскільки Русін не вмів грати на інших інструментах, директор цирку запропонував Русіну на вибір роботу вахтера, прибиральника, підсобного працівника. Після довгих сперечань Русін нарешті погодився працювати вахтером, але вимагав збереження його середнього заробітку, оскільки оклад вахтера був на 45 грн. менший від окладу саксофоніста. Директор сказав, що такого не передбачено в законодавстві. Русін звернувся за консультацією до адвоката.

Складіть пояснення.

Задача 204.

Шкляр був прийнятий на роботу завідувачем гаража малого підприємства “Радість”. Власник цього підприємства через якийсь час створив ще одне підприємство в тому ж населеному пункті, зареєструвавши його під назвою “Щастя”, на яке і був переміщений Шкляр завідувачем гаража з тією ж оплатою і тими ж умовами праці.

Шкляр, вважаючи, що у даному випадку має місце переведення на постійну роботу без його згоди, звернувся в суд з позовом про поновлення на роботі. Власник в судовому засіданні заперечував проти позову, посилаючись на те, що Шкляр уклав трудовий договір саме з ним, власником, а не з підприємством “Радість”, тому він вправі без згоди працівника переміщувати його на таку ж посаду без змінення спеціальності, кваліфікації та істотних умов праці. Саме таке переміщення Шкляра і відбулося.

Визначіть, що мало місце у даному випадку: переведення чи переміщення?

Яке рішення повинен постановити районний суд?

Задача 205.

Вименець працював в автобусному парку шофером-кондуктором в автоколоні № 4, яка обслуговувала міжміські перевезення. За отримання грошей з двох пасажирів і неவிдачу їм квитків наказом директора автопарку йому було оголошено догану. Одночасно Вименець був направлений водієм в автоколону № 2, що забезпечувала міські перевезення. Він оскаржив наказ в КТС, яка відмовила у задоволенні його вимог. Районний суд, куди звернувся Вименець, визнав направлення позивача в іншу автоколону правомірним.

Чи правильне рішення суду?

Що мало місце в даному випадку – переміщення чи переведення на іншу роботу?

Задача 206.

Директор державного сільськогосподарського підприємства “Березівський” видав наказ про переведення робітниці Швець із садово-городньої у тваринницьку бригаду строком на один місяць. Швець з переведенням не погодилась, звернувшись в КТС, а пізніше в суд з позовом про поновлення її на попередній роботі. Свою заяву вона мотивувала тим, що переведення було оформлене без її згоди. Крім того, її вже тричі раніше переводили на цю роботу. В суді представник відповідача пояснив, що переведення викликане виробничою потребою у зв'язку із відсутністю доярок.

Чи може мати місце переведення на іншу роботу без згоди працівника?

Чи є тут підстава для переведення?

Як повинен вирішити справу суд?

Задача 207.

Кандиба працював слюсарем на підприємстві. Наказом директора він був направлений на роботу слюсаря в дочірнє підприємство, що знаходилось на протилежному боці вулиці. У зв'язку з новою роботою у Кандиби підвищився заробіток, оскільки на новому підприємстві передбачались премії, чого не було на попередній роботі. Кандиба заперечував проти такого переведення, мотивуючи це тим, що тепер йому прийдеться працювати у дві зміни і, крім того, він втрачає право на додаткову відпустку.

Чи правильні дії адміністрації?

Дайте правовий аналіз ситуації.

Задача 208.

З метою термінового ремонту міської каналізаційної системи, яка внаслідок аварії потребувала негайного втручання, слюсар хлібозаводу Зорін розпорядженням заступника голови міськвиконкому, яке було погоджене з керівником заводу, був переведений строком на 10 днів для ліквідації аварії.

Оскільки аварійні роботи тривали понад 10 днів, виникла необхідність продовження терміну переведення ще на 5 днів. Зорін заперечував проти продовження терміну переведення, мотивуючи це тим, що аварія і її наслідки фактично ліквідовані, а залишились лише налагоджувальні роботи і тому виробнича потреба для переведення відсутня. Він вважав, що подальше його перебування у розпорядженні міської комунальної служби можливе тільки за його згоди. Незважаючи на заперечення Зоріна, термін його переведення було продовжено ще на 5 днів. Останній до роботи не приступив, а повернувся на хлібозавод.

Ваші аргументи щодо можливості застосування в даному випадку ст. 33 КЗпП.

Задача 209.

У зв'язку з впровадженням нових методів роботи і проведенням раціоналізації робочих місць на підприємстві інженера Маслюка 18 березня було офіційно повідомлено про необхідність починаючи з 1 червня працювати у змінному режимі. При цьому зарплата його зростає на 20% і крім цього надається додаткова відпустка 3 дні. Не погодившись з такими пропозиціями, Маслюк 23 березня подав заяву про звільнення за власним бажанням, але вже 24 березня не виходив на роботу, 5 квітня він отримав повідомлення, що наказом директора від 3 квітня його звільнено за прогул від 24 березня.

Суд, розглядаючи 26 травня справу за позовом Маслюка про зміну формулювання причини звільнення, ухвалив змінити формулювання причини з п. 4 ст. 40 на ст. 38 як просив позивач, а на п. 6 ст. 36 КЗпП.

Чи правильно поступив суд?

Спробуйте вказати точний запис дати звільнення у трудовій книжці Маслюка.

Задача 210.

Через відсутність комплектуючих деталей і зупинення виробництва значна частина працівників заводу "Агрегат" була переведена на будівництво жилого будинку, що зводився за рахунок коштів заводу для своїх працівників на строк до 3 місяців не заперечуючи в цілому проти переведення частина працівників вважала, що переведення у зв'язку з виробничою потребою допускається на строк не більше одного місяця на протязі календарного року, більше того – вони є висококваліфікованими працівниками, а на будові доводиться виконувати некваліфіковані роботи.

Директор заводу з цього приводу пояснив, що в даному випадку немає виробничої потреби, а відбуваються зміни в організації виробництва і праці. Більше того, оскільки будинок зводиться за кошти заводу, то ті працівники, котрі будуть отримувати квартири в цьому будинку, не отримуватимуть зарплату через те, що вона їм буде компенсована безплатним наданням квартири.

Дайте правовий аналіз ситуації.

Задача 211.

В юридичну консультацію звернулись працівники заводу за роз'ясненням, У зв'язку з переходом на нові умови оплати праці на заводі скорочено посаду ведучого інспектора, його посада стала називатись "старший інспектор". При цьому розмір заробітної плати не змінився, однак коло обов'язків змінилося. Посаду старшого конструктора також скоротили, а працівника призначили конструктором другої категорії. При цьому коло його обов'язків та інші умови не змінились. У зв'язку з цим працівники просили роз'яснити:

Чи можлива така перестановка кадрів і чи правомірні дії дирекції заводу?

Задача 212.

Старший інженер конструкторського бюро Тихоненко у зв'язку із звільненням начальника бюро Потапова був переведений тимчасово виконуючим обов'язки начальника конструкторського бюро до підшукування нового начальника. Через два місяці на посаду начальника бюро був призначений інженер Юшко, а Тихоненко повернутий на посаду старшого інженера.

Тихоненко з таким вирішенням питання не погодився і звернувся з позовом до суду про поновлення на роботі начальником бюро.

Свої вимоги він мотивував тим, що відповідно до ст. 33 КЗпП без згоди працівника для заміщення посади не можна переводити іншого працівника тимчасово.

Оскільки посада начальника конструкторського бюро була вакантною, його призначення на цю посаду було постійним, тим більше, що право заміщення цієї посади належить директору.

Як повинен бути вирішений спір?

Задача 213.

Інженер Прошин, диспетчер технічного відділу, був призначений керуючим трестом на посаду головного технолога одного із заводів тресту.

Оскільки завод знаходився в іншому місці, Прошин від переведення відмовився, у зв'язку з чим був звільнений з роботи п. 3 ст. 40 КЗпП України. В наказі зазначалось, що за три місяці до переведення Прошин уже мав дисциплінарне стягнення і взагалі проявляв недисциплінованість. Прошин звернувся до суду з позовом про поновлення на роботі.

Який порядок звільнення працівників при відмові від переведення на постійну роботу? Як повинен бути вирішений спір?

Задача 214.

Механік транспортного цеху Ясинський у зв'язку з виробничою потребою був переведений черговим слюсарем заводу. Попрацювавши 1 місяць і 5 днів, Ясинський став вимагати переведення на попередню роботу, в чому йому було відмовлено на тій підставі, що завод не має чергового слюсаря, в той час як роботу механіка виконують робітники транспортного цеху.

Як повинно бути вирішено питання про переведення Ясинського?

Задача 215.

У зв'язку з виробничою потребою (усунення снігових заметів) керівник підприємства, своїм наказом перевів працівника Даниленка тимчасово для виконання іншої роботи. Останній проти переведення рішуче заперечував, твердячи, що Конституція України виключає можливість примусової праці. Керівник підприємства застеріг, що в разі невиконання його наказу Даниленко буде звільнений за порушення трудової дисципліни.

Яка Ваша думка щодо юридичної сили цих нормативних актів? Як має бути вирішений конфлікт, що виник між сторонами правовідносин?

ТЕМА 11. Припинення трудового договору

Задача 216.

Директор науково-дослідного інституту звільнив з роботи старшого наукового співробітника Номаканова, який працював за сумісництвом, з мотивів, що на цю посаду прийнято нового працівника.

Номаканов, вважаючи, що нового працівника прийнято на постійну роботу, із звільненням погодився і його не оскаржив.

Але через три місяці після звільнення він довідався, що на його посаду прийнято також сумісника.

Номаканов звернувся до юридичної консультації за порадою:

Чи може він оспорити своє звільнення і чи має він перспективу поновлення на роботі?

Задача 217.

Директор малого підприємства вирішив звільнити з роботи головного бухгалтера Плестакова, який працював за сумісництвом, і прийняти на роботу головним бухгалтером постійного працівника. При підготовці наказу виникло питання, яке формулювання причин звільнення необхідно вказати і на який закон необхідно послатись при звільненні Плестакова?

Надайте директору консультацію.

Задача 218.

Мусієнко з 1 жовтня 2011 року працювала гладильницею в комбінаті побутового обслуговування.

Наказом від 1 лютого 2012 року вона була звільнена з роботи за мотивом закінчення строку сезонних робіт. Вважаючи своє звільнення неправильним, Мусієнко звернулася до суду з позовом про поновлення на роботі.

У судовому засіданні було встановлено, що як в наказі про прийняття на роботу, так і в наказі про звільнення Мусієнко зазначалась як сезонний працівник.

Чи підлягає задоволенню позов Мусієнко?

Задача 219.

Гейко працював у міжколгоспній інкубаторно-птахівницькій станції сортувальником.

Наказом від 23 серпня він був звільнений з роботи за скороченням штату як сезонний працівник без погодження питання з виборним органом первинної профспілкової організації.

Вважаючи звільнення неправильним, Гейко звернувся до суду з позовом про поновлення на роботі. Районний суд встановив, що Гейко до звільнення працював на станції безперервно протягом трьох років.

Яке рішення повинен прийняти районний суд?

Задача 220.

Риндін році закінчив гірничий технікум і був направлений на роботу в пусконаладжувальне управління в м. Кривий Ріг. У зв'язку з незабезпеченням його квартирою, Риндін подав заяву про звільнення, залишив роботу і став працювати в Криворізьких центральних майстернях по ремонту і виготовленню гірничого електрообладнання.

За протестом прокурора адміністрація скасувала свій наказ про прийняття на роботу і звільнила Риндіна, після чого він звернувся до суду з позовом про поновлення на роботі.

Районний суд поновив Риндіна на роботі, пославшись на те, що звільнення було проведено без згоди виборного органу первинної профспілкової організації.

Судова колегія в цивільних справах Верховного Суду України рішення районного суду скасувала і зазначила, що особи, які закінчили вищі і середні спеціальні учбові заклади, зобов'язані не менше трьох років працювати на підприємстві, в установі, організації, куди вони направлені на роботу. Трудовий договір цих осіб з іншим підприємством, установою, організацією є недійсним, як укладений в обхід закону, тому на визнання договору недійсним попередня згода профспілки не потрібна. В зв'язку з цим судова колегія Риндіну в позові про поновлення на роботі відмовила.

Чи можуть визнаватись трудові договори недійсними?

У якому порядку повинні припинятись трудові договори при порушенні встановлених правил прийому на роботу?

Задача 221.

Колесник, студент денного відділення державного університету, одночасно працював на півставки лаборантом кафедри філософії. За академічну заборгованість він був відрахований з університету і одночасно звільнений з посади лаборанта. Колесник звернувся до районного суду з позовом про поновлення в університеті на посаду лаборанта.

Районний суд, вважаючи, що він працював за сумісництвом і звільнений у зв'язку з припиненням навчання, визнав звільнення законним. Колесник оскаржив таке рішення до апеляційного суду.

Якою має бути ухвала апеляційного суду?

Задача 222.

Правління акціонерного товариства “Оберіг” представило вимогу до загальних зборів товариства про звільнення з посади генерального директора, оскільки той порушив трудове законодавство і не дотримує положень статуту товариства.

Вимогу правління розглядала спостережна рада, оскільки збори акціонерного товариства зібрати не вдалося. При цьому з'ясувалося, що виборний орган первинної профспілкової організації неодноразово звертався до правління з проханням розглянути питання про відповідність займаній посаді генерального директора, який відмовляється надати приміщення для обладнання медпункту, як це передбачено колективним договором, і, крім цього, зволікає з виплатою дивідендів акціонерам-працівникам за підсумками року.

Генеральний директор на засіданні спостережної ради відмовився дати пояснення по справі і повідомив, що згідно із законом він оскаржив вимогу правління товариства до суду. Більшістю голосів членів спостережної ради його було звільнено з посади.

Який порядок розірвання трудового договору з виборними працівниками?

Задача 223.

Бухгалтер Воловець звернувся до відділу кадрів з проханням порекомендувати йому, як терміново звільнитися з підприємства. Він вважав, що поважних причин, які б давали підставу ставити питання про звільнення за власним бажанням, в нього немає, а відпрацювати два тижні не може.

Інспектор відділу кадрів порекомендував йому написати заяву “За угодою сторін”, але при цьому він сумнівався, чи погодиться з пропозицією Воловця адміністрація, через те, що за такої підстави звільняють тільки тих працівників, які працюють за строковим договором, а у Воловця договір на невизначений строк. Крім того, вважав інспектор, що при такій підставі звільнення у Воловця можуть бути у майбутньому проблеми з обчисленням стажу.

Що можна порадити бухгалтеру Воловцю?

Задача 224.

Сергеев працював економістом у АТ “Добробут”. 12 серпня він звернувся із заявою до адміністрації з проханням звільнити його за угодою сторін після закінчення двотижневого терміну. 25 серпня Сергеев звернувся до адміністрації з проханням повернути раніше подану заяву про звільнення, однак адміністрація АТ йому в цьому відмовила і 27 серпня видала наказ про звільнення Сергеева за п. 1 ст. 36 КЗпП України.

Чи правомірні дії адміністрації?

Який порядок припинення трудового договору за п. 1 ст. 36 КЗпП України?

Задача 225.

Пархоменко була прийнята на роботу з 1 травня 2006 року на час перебування у відпустці по догляду за дитиною бухгалтера Кутової. Кутова вийшла на роботу через дев'ять місяців. Пархоменко представила довідку про те, що вона вагітна, і відмовилася звільнити місце роботи. Незважаючи на заперечення Прохорової, директор видав наказ про її звільнення у зв'язку із закінченням строку трудового договору без згоди виборного органу первинної профспілкової організації.

Чи законні дії директора?

Задача 226.

По закінченні строку тимчасової роботи Макуха був звільнений з роботи з посиланням на пункт 2 статті 36 КЗпП України. Не погодившись з цим звільненням, Макуха звернувся до районного суду з позовом, посилаючись на те, що КЗпП України не передбачає такого виду, як тимчасовий договір, тому і припинитись за такою підставою не повинен.

Чи допущені порушення закону при прийнятті на роботу і звільненні?

Задача 227.

Працівниця овочевої бригади Герань була звільнена з роботи як сезонний працівник з посиланням на п. 2 статті 36 КЗпП України. Герань не погодилася із звільненням і звернулася в суд з позовом про поновлення на роботі, посилаючись на те, що КЗпП України не передбачає таких понять, як сезонний трудовий договір, сезонний працівник.

Чи допущені порушення закону стосовно Герань при прийнятті на роботу як сезонного працівника і звільненні?

Задача 228.

Перебуваючи у відпустці, інженер Вишняков надіслав директору установи, де він працював, заяву про звільнення його з роботи через два тижні, що співпадало з днем, коли в нього закінчувалася відпустка. На підставі цієї заяви Вишнякова звільнили за ст. 38 КЗпП України.

Через деякий час Вишняков звернувся до директора з проханням поновити його на роботі, оскільки за декілька днів до закінчення відпустки він захворів і перебував на лікарняному листку. Виявилось, що звільнення було проведене під час хвороби Вишнякова, тому, на думку Вишнякова, воно не може вважатись законним. Директор відмовився поновлювати Вишнякова на роботі.

Вишняков звернувся з позовом про поновлення на роботі до суду.

Яке рішення повинен винести суд?

Задача 229.

Замість Михайлової, яка пішла у відпустку по догляду за дитиною, була прийнята на роботу Прохорова на термін відпустки Михайлової. Коли Михайлова вийшла на роботу, Прохорова представила довідку про те, що вона вагітна, і заявила директору заводу, що він не має права її звільняти. Незважаючи на заперечення Прохорової, директор видав наказ про її звільнення у зв'язку із закінченням строку трудового договору без згоди виборного органу первинної профспілкової організації.

Чи законні дії директора?

Задача 230.

Бригадир мулярів Власюк на протязі двох років працював на будівництві на основі строкового договору. Після спливу строку договору Власюк подав заяву керівникові з проханням звільнити його з роботи, але останній відмовився, посилаючись на відсутність на будівництві кваліфікованих мулярів і на необхідність закінчити будівництво важливого об'єкту.

Через три тижні після подання заяви був виданий наказ про звільнення Власюка з роботи згідно заяви. Власюк звернувся у суд з позовом поновити його на роботі, посилаючись на те, що він просив звільнити його раніше. В теперішній час обставини в нього змінилися і він вирішив працювати на будівництві ще один рік.

Вирішіть спір.

Задача 231.

Циганов протягом 2 років працював на будівництві за трудовим договором, укладеним на цей строк. Після закінчення строку договору Циганов подав заяву про звільнення його з роботи. Начальник будівництва наказу про звільнення Циганова не видав, пославшись на відсутність на будівництві кваліфікованих кадрів.

Через 3 місяці, використавши подану раніше Цигановим заяву, начальник будівництва звільнив з роботи Циганова.

Циганов оскаржив дії начальника управління до суду, посилаючись на те, що він дійсно раніше просив його звільнити з роботи, але в даний час обставини змінилися і він не може звільнитися. Скорочення робітників на будівництві не було.

Яке рішення повинен винести суд?

Задача 232.

На опалювальний сезон з 15 жовтня по 15 квітня в котельню було прийнято кочегаром Солонька. У зв'язку з похолоданням в квітні Солонько фактично працював до 30 квітня. При його звільненні постало питання про підставу припинення трудового договору: як сезонного чи як постійного працівника?

Як Ви вважаєте, яка підстава повинна бути застосована у даному випадку?

Яка різниця між цими підставами?

Задача 233.

Головний інженер заводу Хомко був обраний заступником голови виконкому міської Ради, тому був звільнений з роботи на підставі п. 5 ст. 36 КЗпП України.

Через чотири роки повноваження Хомка на виборній посаді закінчилися і він звернувся до директора заводу з вимогою надати йому попередню роботу головного інженера.

Директор заводу відповів Хомку, що завод прийняв на посаду головного інженера іншого працівника, який досить успішно справляється із своїми обов'язками, тому немає підстав для його звільнення. Така відповідь не задовольнила Хомка, тому, посилаючись на ст. 118 КЗпП України, він звернувся з позовом про поновлення на роботі до районного суду.

Чи підлягає Хомко поновленню на роботі?

Задача 234.

Пашук звільнився з автобусного заводу у зв'язку з переведенням його на завод автотранспорту. Влаштуватися вчасно на нове місце роботи він не встиг через хворобу. Познайомившись під час відвідань поліклініки з директором малого підприємства "Січ", він прийняв його пропозицію працювати на його підприємстві. Директор запевнив Пашука, що оформлення на роботу він проведе за всіма правилами.

Пропрацювавши три місяці на новому підприємстві Пашук почав вимагати надання йому відпустки, оскільки вважав, що таке право у нього настало, виходячи з періоду тривалості попередньої і нової роботи.

У відділі кадрів йому відмовили, вказавши, що він прийнятий на роботу не за переведенням, а як звичайний новоприбулий працівник. Після того, як йому нічого не зміг пояснити і директор підприємства "Січ", Пашук звернувся до юридичної консультації.

Дайте відповідь по даній справі.

Задача 235.

Ознайомившись з варіантом контракту, представленого власником для підписання керівнику державного підприємства, останній в розділі "Підстави розірвання контракту" виявив наступне:

працівник вправі розірвати контракт лише за згоди власника.

Власник може розірвати контракт:

- а) у випадках, передбачених законодавством;
- б) в разі хвороби працівника більше двох місяців;
- в) в разі розголошення працівником конфіденційної інформації;
- г) при вчиненні працівником аморального проступку;
- д) при відмові працівника змінити у разі необхідності окремі умови контракту.

Не погодившись із запропонованим варіантом, керівник вказав на ряд невідповідностей умов контракту чинному законодавству.

Які зауваження зробив керівник?

Задача 236.

Доцент Манушкін уклав з інститутом управління і права контракт, в якому Манушкіну заборонялась робота за сумісництвом в іншому вузі. Також передбачалось, що у випадку порушення цього обмеження працівник може бути звільненим з роботи.

Пізніше виявилось, що Манушкін працює за сумісництвом в педагогічному інституті, тому ректор інституту управління і права видав наказ про звільнення Манушкіна з роботи на підставі п. 8 ст. 36. КЗпП України.

Чи не допущено у даному випадку порушення закону?

Чи є у Манушкіна перспектива бути поновленим в судовому порядку?

Задача 237.

Прибиральниця Цуканова подала заяву про звільнення за власним бажанням, і відділ кадрів видав їй обхідний листок. Комендант будинку, до якого звернулася Цуканова, відмовився його підписати, оскільки вона не здала відро, яке було видане їй для роботи. Начальник відділу кадрів, посилаючись на відсутність підпису коменданта, затримав видачу трудової книжки на 6 днів, а бухгалтер без трудової книжки відмовилась провести розрахунок.

Який порядок звільнення з ініціативи працівника?

Які норми законодавства порушені при звільненні Цуканової?

Вкажіть правові наслідки дій начальника відділу кадрів та бухгалтера.

Задача 238.

Протягом тривалого часу вантажник магазину Солонько систематично порушував трудову дисципліну. Після чергового проступку директор магазину розпочав підготовку про звільнення Солонька з роботи, зокрема, звернувся з поданням до виборного органу первинної профспілкової організації за згодою на звільнення.

Довідавшись про це, Солонько подав директору заяву про звільнення його з роботи за власним бажанням за ст. 38 КЗпП України.

Не бажаючи ускладнювати питання про розірвання трудового договору, директор магазину погодився із заявою Солонька і звільнив його з роботи за власним бажанням.

Через деякий час Солонько звернувся до суду з позовом про поновлення на роботі, пославшись на те, що заяву про звільнення він подав під тиском і боку адміністрації, під загрозою його звільнення з роботи за порушення трудової дисципліни.

Як повинен вирішити справу суд?

Задача 239.

Учитель іноземної мови Патрик була звільнена з роботи за власним бажанням. Підставою її звільнення послужила заява, подана у відділ освіти, з проханням перевести її в іншу школу, бажано денну, за її спеціальністю. Начальник відділу освіти визнав подану заяву як бажання звільнитись з цієї школи. Патрик з позовом про поновлення на роботі звернулася до суду.

Як Ви вважаєте, є у Патрик перспективи бути поновленою судом на попередній роботі?

Задача 240.

Монтач працювала комірником складу готової продукції плодоконсервного заводу за трудовим договором, укладеним на невизначений строк. Бажаючи перейти на роботу на інше підприємство, Монтач подала заяву про звільнення її за власним бажанням. Директор відповів заявниці, що вона буде звільнена тоді, коли знайде собі заміну і передасть матеріальні цінності новому працівнику.

По закінченні двотижневого строку попередження звільнення проведене не було, у зв'язку з чим Монтач звернулася до суду із заявою про розірвання трудового договору з плодоконсервним заводом.

Яке рішення повинен прийняти районний суд?

Задача 241.

Трошенко працювала бібліотекарем у міській дитячій бібліотеці. Наказом від 4 лютого її було звільнено за власним бажанням (ст. 38 КЗпП України). Вважаючи звільнення неправильним, Трошенко звернулася до суду з позовом про поновлення її на роботі, посилаючись на те, що 21 січня нею дійсно була подана заява про звільнення з роботи за власним бажанням, однак 28 січня вона захворіла, а після хвороби вирішила не звільнитись. Вийшовши на роботу після хвороби 7 лютого Трошенко довідалася, що її звільнено згідно з поданою заявою. На заперечення Трошенко начальник відділу кадрів повідомив, що бібліотека на її місце погодилася прийняти на роботу іншого працівника з відповідною освітою, котрий випадково довідався про вакансію і звернувся до завідуючого з заявою про прийняття на роботу. Наказ про це вже підписано.

Який порядок розірвання трудового договору з ініціативи працівника?

Чи включається час хвороби в строк попередження про звільнення за власним бажанням?

Задача 242.

Начальник відділу кадрів облторгу звернувся до юрисконсульта за роз'ясненням з наступного питання. Один з працівників свого часу був звільнений згідно із поданою заявою з власного бажання у зв'язку з виходом на пенсію за віком з оформленням належної пенсії. Через деякий час він знову був прийнятий на роботу. Проробивши декілька років, він знову написав заяву про звільнення за власним бажанням у зв'язку з виходом на пенсію. Однак в

наказі про звільнення цього працівника причина звільнення вже не була вказана. Адміністрація звинуватила начальника відділу кадрів в порушенні законодавства.

Чи має право працівник-пенсіонер двічі звільнитися у зв'язку з виходом на пенсію і чи були правильними дії адміністрації?

Начальник відділу кадрів також просив дати юридичне тлумачення поняття “вихід на пенсію”.

Якою повинна бути відповідь юрисконсульта?

Задача 243.

Луковенко влаштувалася на роботу в середню загальноосвітню школу секретаркою з п'ятиденним робочим тижнем. При прийомі на роботу було встановлено випробувальний строк один місяць, про що було вказано в наказі. Через два тижні перед початком нового навчального року стало відомо, що школа буде працювати з шестиденним робочим тижнем. Це не влаштувало Луковенко і вона просила директора школи негайно звільнити її. Директор школи відмовився це зробити і запропонував Луковенко звільнитися за власним бажанням і відпрацювати два тижні, поки він підшукає їй заміну. Луковенко наполягала видати їй трудову книжку, вона вважала, що випробувальний термін ще не закінчився, отже, вона ще не оформлена як належить на роботу.

Надайте правову допомогу.

Задача 244.

Слюсаря 3 розряду Ткаченка було прийнято на роботу в будівельне управління з тижневим строком випробування. На третій день роботи Ткаченко подав заяву про звільнення, в якій просив звільнити його з наступного дня, посилаючись на те, що строк випробування не закінчився, а тому він не зобов'язаний чекати закінчення двотижневого строку. Начальник будівельного управління запропонував Ткаченку пропрацювати з моменту подачі заяви два тижні, після чого його буде звільнено за власним бажанням.

Як вирішити спір?

Задача 245.

Степанюк працювала електрокрановою металобазі. 4 квітня вона подала заяву про звільнення її з роботи з 5 квітня. Оскільки за графіком 5 квітня для Степанюк був вільний день, а 6 і 7 квітня – вихідні дні, наказ про звільнення Степанюк був виданий 8 квітня із зазначенням, що звільнення проведене за ініціативою працівника.

Чи може мати місце звільнення з ініціативи працівника до закінчення 2-тижневого строку попередження?

Задача 246.

Коновалов, будучи непрацездатним у зв'язку з хворобою, 15 вересня подав заяву про звільнення з роботи, в якій вказав, що за станом здоров'я виконувати обов'язки надалі не зможе. Проте 22 вересня Коновалов видужав і приступив до виконання своїх службових обов'язків.

Чи вправі адміністрація в межах двотижневого строку звільнити Коновалова за поданою ним заявою?

Чи може працівник попередити адміністрацію про звільнення в період тимчасової непрацездатності?

Задача 247.

Молодий спеціаліст Крилов після закінчення вузу був направлений на завод на посаду конструктора. Через 6 місяців Крилов звернувся до комісії по трудових спорах з заявою про розірвання трудового договору на тій підставі, що адміністрація використовує його на посаді завідуючого технічним кабінетом і до цього часу не надала житлової площі. Комісія по трудових спорах відмовила Крилову в задоволенні його вимог, оскільки він зобов'язаний, як молодий спеціаліст, пропрацювати на заводі 3 роки із роботою завідуючого технічного кабінету цілком справляється. Відносно житла йому обіцяли незабаром надати кімнату в новому будинку.

Як і хто може вирішити цей спір?

Задача 248.

У зв'язку з переїздом на нове місце проживання комендант гуртожитку Сафроненко подала заяву з проханням звільнити її з роботи. Через два тижні адміністрація підприємства заявила, що не може знайти іншого працівника і відмовилась прийняти матеріальні цінності, довірені коменданту, й видати їй трудову книжку. Сафроненко звернулась до юрисконсульта підприємства за роз'ясненням, чи може вона самовільно залишити роботу, адже пройшло вже більше двох тижнів і виходить, що її заява втратила своє значення, і куди їй слід звернутися з вимогою про розірвання трудового договору.

Дайте роз'яснення коменданту гуртожитку.

Задача 249.

Молодий спеціаліст Аметістов – випускник Донецького державного інституту нафти і газу – отримав направлення на роботу до Луганського виробничого об'єднання “Нафтобуд”. При влаштуванні на роботу Аметістову і його сім'ї (жінці і синові) було виплачено гарантійні і компенсаційні суми, які передбачені чинним законодавством при переїзді на роботу в іншу місцевість в кількості 1,5 тис. грн. Аметістов уклав строковий трудовий договір з адміністрацією на три роки, за яким виробниче об'єднання зобов'язувалося протягом шести місяців надати йому квартиру. Однак цього зроблено не було. Через сім місяців після початку роботи Аметістов подав заяву про звільнення за власним бажанням, мотивуючи тим, що адміністрація не виконала своїх зобов'язань. Керівник ВО попередив Аметістова, що він є молодим спеціалістом і не має права на звільнення, крім того, йому потрібно буде повернути ВО всі кошти, які були йому виплачені при переїзді. Аметістов звернувся до юрисконсульта.

Надайте правову консультацію.

Задача 250.

Одержавши відпустку тривалістю 24 календарних дні, бухгалтер Давидов подав адміністрації заяву про звільнення з роботи за власним бажанням. Адміністрація відмовилась розірвати трудовий договір, посилаючись на те, що він буде розірваний тоді, коли Давидов повернеться з відпустки і відпрацює двотижневий строк.

Чи правильні дії адміністрації?

Задача 251.

Денисов 15 травня подав заяву про звільнення його за власним бажанням з роботи завідуючого складом облкниготоргу. Оскільки адміністрація наказ про звільнення не видала, Денисов 27 травня подав заяву, в якій просив попередню заяву від 15 травня вважати недійсною. Проте адміністрація, до закінчення двотижневого строку, 28 травня видала наказ про звільнення Денисова за власним бажанням і провела розрахунок.

Чи правильні дії адміністрації?

В якому порядку Денисов може оскаржити своє звільнення?

Що має місце у даному випадку: звільнення з ініціативи працівника чи з ініціативи роботодавця?

Задача 252.

Інженер по монтажу Тимонін з 1 серпня був зарахований на тимчасову роботу. 27 серпня Тимонін подав заяву про звільнення за власним бажанням.

Як повинна діяти адміністрація?

Після закінчення якого строку Тимонін вправі не виходити на роботу?

Задача 253.

Карпенко – завідувач складом Сколівської турбази “Карпати” – подав заяву про звільнення за власним бажанням. Карпенко пояснив, що він знайшов іншу роботу на сусідній турбазі “Сколе”, де йому обіцяють більш високу заробітну плату. Керівник турбази відмовився звільнити Карпенка, оскільки з ним було укладено строковий трудовий договір на два роки, строк договору не закінчився. Крім того, керівник попередив Карпенка, що його буде звільнено за прогул, якщо він не буде виходити на роботу, і до нього буде подано позов до суду за небереження ввіреного йому на складі майна. На що Карпенко заявив, що адміністрація не мала права укласти з ним строкового договору за цією посадою, оскільки законодавством таке не передбачено, а він з цього питання консультувався з адвокатом. Через 2 тижні після подачі заяви Карпенко залишив роботу і через 2 місяці подав до суду

позов про стягнення з турбази “Карпати” його середньої зарплати за цей період, оскільки турбаза не провела з ним розрахунку і не видала трудової книжки.

Вирішіть справу.

Задача 254.

Бухгалтер будівельно-монтажного управління Миколаєва подала заяву про звільнення з роботи за власним бажанням. Через два тижні адміністрація управління заявила, що вона не може знайти на цю посаду іншого працівника, відмовилися приймати бухгалтерську документацію і видати їй трудову книжку. Миколаєва звернулася до юридичної консультації за роз’ясненням: чи може вона самовільно залишити роботу і куди їй потрібно звернутися з вимогою про розірвання трудового договору.

Вирішіть дану справу.

Задача 255.

Хандрико працював продавцем палатки від магазину райхарчоторгу м. Дніпропетровська і за станом здоров’я часто хворів і перебував у лікарні. 14 жовтня Хандрико подав заяву про звільнення його з роботи за власним бажанням, на якій директор торгу 17 жовтня написав резолюцію про згоду на звільнення.

До закінчення двотижневого строку Хандрико 21 жовтня відізвав свою заяву про звільнення за власним бажанням, але адміністрація 22 жовтня не допустила його до роботи.

4 листопада директор торгу видав наказ, в якому зазначалось, що Хандрико з 14 жовтня скоїв прогул без поважних причин, за що і звільняється з роботи.

Хандрико звернувся з позовом до суду. В своїй позовній заяві він зазначив, що після лікарні він не міг вийти на роботу, оскільки переніс важку операцію, а адміністрація надати чергову відпустку відмовилась. Тому він і подав заяву про звільнення. З 14 жовтня на роботу він дійсно не виходив, бо після розмови з директором торгу, якому подав заяву, вважав себе звільненим. Пізніше, коли йому стало відомо, що наказ про звільнення не видавався, а стан його здоров’я покращився, він відізвав подану заяву про звільнення, вийшов на роботу, але до роботи не був допущений.

Як слід вирішити дану справу?

Задача 256.

Трофимов працював економістом в АТ “Арола”. Наказом від 24 жовтня він був звільнений за ст. 38 КЗпП України. Вважаючи звільнення неправильним, Трофимов звернувся до суду з позовом про поновлення його на роботі, посилаючись на те, що 10 жовтня ним була подана заява про звільнення з роботи за власним бажанням, 22 жовтня він захворів, після хвороби вирішив не звільнитися, а коли прийшов на роботу 3 листопада, його повідомили, що він звільнений згідно з поданою заявою.

Який порядок розірвання трудового договору з ініціативи працівника?

Чи включається час хвороби в строк попередження про звільнення за власним бажанням?

Вирішіть спір.

Задача 257.

Заславський працював викладачем англійської мови державних курсів іноземних мов. 23 лютого загальні профспілкові збори зажадали звільнення Заславського з роботи, оскільки він не забезпечував учбову і виховну роботу. Виборний орган первинної профспілкової організації на курсах не обирався, а є тільки профспілковий організатор, не звертаючись до якого адміністрація 23 лютого звільнила Заславського з роботи.

Заславський оскаржив дії адміністрації до суду.

Чи є вимога профспілкових зборів про звільнення Заславського обов’язковою для адміністрації?

За яких підстав проведено звільнення?

Як вирішити справу?

Задача 258.

Внаслідок приватизації державного підприємства завод “Кінап” став відкритим акціонерним товариством. Загальні збори акціонерів, розглянувши звіт про економічний та господарський стан підприємства, поставили перед правлінням товариства завдання

провести скорочення кількості працюючих з тим, щоб зменшити витрати на утримання управлінського персоналу.

Юрисконсульт підприємства виступив проти таких дій, пославшись на те, що розірвання трудового договору з працівниками підприємства, що приватизоване, з ініціативи роботодавця не допускається.

Як у дійсності вирішується питання про розірвання трудового договору з працівниками приватизованих підприємств?

Задача 259.

Гольцев працював за сумісництвом на приватному підприємстві. Власник цього підприємства став підозрювати, що Гольцев передає відомості, що становлять комерційну таємницю, фірмі, де він працює як постійний працівник.

Власник підприємства звернувся до адвоката, що працює на підприємстві за договором, чи може він за передачу комерційної таємниці звільнити Гольцева?

Дайте мотивовану відповідь.

Задача 260.

Наказом директора науково-дослідного інституту механіка АТС цього інституту Бондаренка було переведено на посаду механіка в групу електриків. Бондаренко, посиляючись на те, що він переведений на роботу іншого профілю, до цієї роботи не приступив. У зв'язку з цим, був звільнений за прогул без поважних причин (питання про звільнення виборним органом первинної профспілкової організації не розглядалось).

Районний суд, куди звернувся Бондаренко з позовом про поновлення його на роботі, задовольнив позов Бондаренка, поновивши його на роботі на посаді механіка АТС.

При розгляді справи в апеляційному порядку за скаргою інституту, представник інституту просив рішення суду змінити і виключити з нього вказівку про поновлення на роботі на посаді механіка АТС, оскільки ця посада ліквідована в день розгляду справи в апеляційному порядку.

Якою повинна бути ухвала апеляційного суду?

Задача 261.

Загальні збори пайовиків споживчої кооперації села Пісчане, обговорюючи наслідки роботи сільського споживчого товариства (ССТ), зажадали звільнення старшого продавця Доганова за непристойну поведінку і прояви зневаги до покупців. На підставі цього рішення голова райспоживспілки звільнив Доганова з роботи.

Вважаючи, що підстави для його звільнення відсутні, Доганов звернувся з позовом до районного суду про поновлення на роботі.

Яке рішення по цій справі повинен постановити районний суд?

Задача 262.

Кухар ресторану "Моряк" Кравченко на вимогу про необхідність пройти чергове медичне обстеження відповіла негативно і на медичний огляд не з'явилась.

Директор ресторану звернувся до юрисконсульта за юридичною консультацією.

Якою повинна бути відповідь юрисконсульта?

Задача 263.

Беззубченко працював у школі вчителем історії, географії і ручної праці. З 1 вересня 2011 року він не був тарифікований як вчитель на 2011/2012 навчальний рік і не був допущений до роботи з 1 вересня директором школи.

Беззубченко звернувся до суду з позовом про поновлення на роботі і стягнення зарплати за час вимушеного прогулу. Пізніше позивач змінив свої вимоги і просив визнати звільнення неправильним і стягнути зарплату за час вимушеного прогулу, оскільки з 10 вересня 2011 року він працював в іншій школі.

В судовому засіданні було встановлено, що директор школи не допустив Беззубченка до роботи без наказу обласного управління освіти і науки про його звільнення з роботи, і що такий наказ було видано пізніше.

Районний суд стягнув на користь Беззубченка зарплату за час вимушеного прогулу з 1 по 10 вересня 2011 року. В решті позову йому було відмовлено.

Беззубченко звернувся з апеляційною скаргою до апеляційного суду.

Якою за змістом повинна бути ухвала апеляційного суду?

Задача 264.

Бригада продавців, з якою укладено договір про повну матеріальну відповідальність, виразила недовір'я члену бригади – продавцю Шевельовій і звернулася до директора універмагу з проханням звільнити її з роботи.

Директор універмагу відповів бригаді, що вона не володіє правами юридичної особи, тому ставити питання про звільнення працівника не вправі.

Як повинно бути вирішене питання?

Задача 265.

Чайка працювала вчителем математики в 5-7 класах середньої школи м. Києва. В серпні 2012 року Чайка була переведена на посаду вихователя групи продовженого дня в зв'язку з тим, що не забезпечувала викладання математики.

Вважаючи це переведення неправильним, Чайка звернулася до суду з позовом про поновлення на роботі викладача і виплати заробітної плати за вимушений прогул.

Районний суд в позові Чайці відмовив. За апеляційною скаргою судова колегія апеляційного суду рішення районного суду скасувала і справу направила на новий розгляд, вказавши, що переведення Чайки проведено без її згоди.

Після розгляду справи апеляційним судом адміністрація отримала згоду виборного органу первинної профспілкової організації на звільнення і наказом від 20 жовтня 2012 року змінила попередній наказ, звільнила Чайку з 20 жовтня 2012 року у зв'язку з невідповідністю займаній посаді, а в порядку працевлаштування надала їй роботу вихователя групи продовженого дня.

Чайка не погодилась із цим наказом і зажадала її поновлення.

Чи законні вимоги Чайки?

Задача 266.

Директор акціонерного товариства звернувся до адвоката за юридичною консультацією з наступних питань:

а) чи укладаються контракти з працівниками відкритих акціонерних товариств? Чи правомірно вносити вимогу про укладення контрактів в колективний договір?

б) чи повинен укладатися строковий трудовий договір з працівником, який оформляє пенсію за віком, але бажає продовжувати трудову діяльність на тому самому підприємстві?

в) чи допускається звільнення працівника з ініціативи роботодавця у зв'язку з інвалідністю?

Виступіть в ролі адвоката і дайте юридичну консультацію з посиланнями на законодавство.

Задача 267.

Головатенко працював маляром мотоциклетного заводу і систематично порушував трудову дисципліну, що проявлялося у пияцтві, грубому поводженні з майстрами, нанесенні їм образ. За ці проступки його двічі притягували до дисциплінарної відповідальності, критикували у “вікнах сатири”. Поведінка Головатенко розглядалась на загальних профспілкових зборах, які винесли йому сувору догану, і товариським судом, який порушив клопотання перед адміністрацією про звільнення Головатенка з роботи. Таке звільнення було проведене за попередньою згодою виборного органу первинної профспілкової організації.

За позовом Головатенка районний суд поновив його на роботі, пославшись на те, що з моменту останнього порушення трудової дисципліни, про яке адміністрації було відомо в день його скоєння, пройшло близько двох місяців.

На це рішення прокурор приніс протест, в якому, посилаючись на те, що своїми діями Головатенко створює нетерпиму обстановку в колективі, просить рішення суду скасувати.

Чи підлягає протест задоволенню?

Задача 268.

Бутенко працював сторожем на підприємстві. Наказом директора підприємства Бутенка було звільнено з роботи з формулюванням: “... за сон на посту, незабезпечення охорони цінностей і невиконання розпорядження директора”. Бутенко звернувся до суду з позовом про поновлення на роботі і про виплату заробітної плати за вимушений прогул.

При розгляді справи в суді було встановлено, що позивача звільнено з роботи за те, що він несвоєчасно відповів директору підприємства на стук у вікно і не впустив його в приміщення о 2 годині ночі.

Яке рішення повинен прийняти суд?

Задача 269.

Янковський з жовтня працював майстром оздоблювальних робіт в БМУ. 29 грудня Янковського було звільнено з роботи як незабезпечуючого роботу майстра.

Вважаючи звільнення неправильним по суті, а також посилаючись на те, що адміністрація звільнила його без попередньої згоди профспілки, Янковський звернувся до суду з позовом про поновлення на роботі і стягнення зарплати за час вимушеного прогулу.

З чиєї ініціативи і на якій підставі звільнений Янковський?

Як вирішити справу, якщо на день її розгляду, тобто 1 лютого 2007 року, Янковський працює в БУ Київського облбудоупросту і залишати цю роботу не бажає?

Чи підлягають стягненню на користь Янковського грошові суми (зарплата за час вимушеного прогулу і вихідна допомога)?

Задача 270.

Бригада столярів деревообробного комбінату, що перед цим був приватизований трудовим колективом, під час роботи скоїла пияцтво. Директор комбінату поставив питання перед виборним органом первинної профспілкової організації про дачу згоди на звільнення окремих членів бригади за появу на роботі у нетверезому стані на підставі п. 7 статті 40 КЗпП України.

Голова виборного органу первинної профспілкової організації виявив сумнів щодо можливості розірвання трудового договору з цими працівниками, вважаючи, що стаття 26 Закону України "Про приватизацію майна державних підприємств" забороняє звільнення працівників новим власником протягом 6 місяців з дня приватизації. 6 місяців на день звернення директора до виборного органу первинної профспілкової організації ще не пройшло.

Як повинно бути вирішено це питання?

Задача 271.

Робітник Петров подав заяву про звільнення 1 квітня. 15 квітня його запросив директор заводу і повідомив, що він буде звільнений 29 квітня, тому що заява до нього надійшла тільки сьогодні. Крім цього, він вимагав указати в заяві причину звільнення.

Дайте правову оцінку ситуації.

У чому полягає відмінність процедури розірвання за ініціативою робітника строкового трудового договору та трудового договору, укладеного на невизначений строк?

Задача 272.

Кац працювала різноробочою будівельного управління і використовувалась адміністрацією для охорони об'єктів. Наказом від 6 березня, в числі інших робітників, Кац була звільнена з роботи за скороченням штату. Посилаючись на те, що вона одинока і крім одержуваної зарплати інших джерел для існування не має, Кац звернулась до суду з позовом про поновлення на роботі. Районний суд в позові Кац відмовив. На рішення суду позивачка принесла апеляційну скаргу, де зазначається, що в БУ скорочення штатів не мало місця, що позивачці належить переважне право залишення на роботі, а адміністрація мала можливість надати позивачці іншу роботу і що звільнення було проведене в період хвороби.

Дайте аналіз обставин, вказаних в апеляційній скарзі.

Задача 273.

У зв'язку із змінами в організації виробництва і праці на підприємстві проводиться скорочення штату і звільнення працівників. Усіх тих, кого було намічено на звільнення, попередили про майбутнє звільнення за два місяці. Частина працівників підшукали собі іншу роботу і звернулись до директора з проханням звільнити їх за п. 1 ст. 40 КЗпП України до закінчення двох місяців.

Директор побоюється, що при звільненні за п. 1 ст. 40 КЗпП України до закінчення строку попередження служба зайнятості стягне з підприємства великий штраф, тому дав згоду на звільнення за п. 2 ст. 36 або ст. 38 КЗпП України.

Як, на Вашу думку, може бути вирішене це питання? Аргументуйте своє рішення.

Задача 274.

В проектному бюро проводилось скорочення штату. Зокрема, було скорочено посаду старшого інженера, яку займав Козярчук. Адміністрація бюро запропонувала Козярчуку переведення на посаду інженера, з чим Козярчук погодився. Недоступову, який працював на посаді інженера, було запропоновано перейти на посаду техника, від чого він відмовився, тому був звільнений з роботи за п. 1 ст. 40 КЗпП України. Вважаючи звільнення неправильним, оскільки його посада не скорочувалась, Недоступов звернувся до районного суду з позовом про поновлення на роботі інженера.

Яке рішення повинен винести районний суд?

Задача 275.

У зв'язку з скороченням штату, що викликане зміною профілю роботи підприємства, дирекція порушила питання про звільнення трьох робітників: шофера Корнеєва, який є членом виборного органу первинної профспілкової організації; диспетчера Євгенєву, яка має дитину віком 10 місяців; експедитора Хомякову, яка знаходиться на 5 місяці вагітності.

Які є підстави припинення трудових правовідносин з ініціативи роботодавця? Який порядок звільнення зазначених працівників з роботи?

Задача 276.

При скороченні штатів адміністрація винесла на розгляд виборного органу первинної профспілкової організації питання про згоду на звільнення старшого товарознавця Заблоцької. При обговоренні виявилось, що Заблоцька має двоє дітей і чоловіка студента. Спеціальної освіти в неї немає. Однак посада Заблоцької не ліквідується, а на її місце з ліквідованої посади економіста переводиться Рурський, який має вищу освіту (сім'ї не має). В тресті є можливість працевлаштувати Заблоцьку, але із зменшенням заробітної плати. Крім того, попередження про скорочення за два місяці було зроблено Рурському, а не Заблоцькій.

Яке рішення повинен винести виборний орган первинної профспілкової організації, якщо врахувати, що Рурський є членом профспілки?

Задача 277.

Орлов працював художником-декоратором Київської кіностудії художніх фільмів ім. О. Довженка. В зв'язку з скороченням обсягу роботи і враховуючи, що Орлов протягом тривалого періоду не виконував роботу у зв'язку з відсутністю організаційних умов, дирекція студії звільнила Орлова з роботи з виплатою вихідної допомоги.

Вважаючи звільнення неправильним, Орлов звернувся з позовом до суду. Для підтвердження своїх вимог Орлов представив протокол засідання бюро секції кіностудії, протокол розширеного засідання бюро секції художників, характеристики службових осіб, в яких дається висока оцінка якості роботи Орлова.

Яка підстава розірвання трудового договору використана керівництвом студії?

Як слід вирішити дану справу?

Задача 278.

Старшого бухгалтера Коломацьку звільнили з роботи за скороченням штату за п. 1 ст. 40 КЗпП України. Не погодившись із звільненням, Коломацька звернулася до суду з позовом про поновлення на роботі. Свої позовні вимоги вона обґрунтувала тим, що в бухгалтерії залишились працювати бухгалтери нижчої кваліфікації, ніж вона. Адміністрація мала можливість зробити перестановку, запропонувати їй посаду бухгалтера, на що вона згодна. Звільняти треба було не її, а менш кваліфікованих бухгалтерів.

Не зробивши такої перестановки, адміністрація порушила вимоги ст. 42 КЗпП України про надання переваг у залишенні на роботі працівникам більш високої кваліфікації.

Як повинен вирішити справу суд?

Задача 279.

За вказівкою начальника управління освіти про скорочення штату працівників вчителька молодших класів середньої школи Савченко була звільнена за скороченням штату (п. 1 ст. 40 КЗпП України). Вважаючи звільнення неправильним, Савченко звернулася до суду з позовом про поновлення на роботі. В заяві вона зазначила, що є студенткою заочного відділення педагогічного університету і має двох утриманців, в школі працює вже 5 років. Залишений

на роботі Грибов має вищу освіту, але в школі працює лише 6 місяців, а стаж його педагогічної роботи взагалі 2 роки, утриманців не має. В суді було встановлено, що на засіданні профспілкового органу із 7 членів профспілкового органу були присутні лише 5, при цьому один з них голосував проти звільнення Савченко. Таким чином, постанова профспілкового органу прийнята менше, ніж 2/3 членів профспілкового органу.

Які докази підтверджують наявність підстав для скорочення чисельності чи штату працівників?

Хто має переважне право на залишення на роботі при звільненні працівників у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці?

Чи має юридичне значення постанова профспілкового органу?

Яке рішення має винести суд?

Задача 280.

Штатним розписом на поточний рік державному видавництву економічної літератури була введена посада завідувача складу готової продукції з окладом 1480 гривень. У той же час з розпису була виключена посада комірника з окладом 1420 гривень. Посилаючись на ці зміни у штатному розписі, директор видавництва за погодженням з виборним органом первинної профспілкової організації звільнив комірника Івашка за скороченням штату. Івашко оскаржив звільнення до районного суду.

Як повинен бути вирішений даний спір?

Задача 281.

У зв'язку із змінами в організації виробництва і праці з 6-ти посад агента з організації обслуговування авіаційних перевезень (пасажирських) державного авіа підприємства залишається 4. На вказаних посадах працюють:

а) Денисов (пенсіонер за віком) – освіта 8 класів, однорічне торговельно-кооперативне училище, продавець, відсутня середня освіта; стаж роботи за даною спеціальністю – 7 років 9 місяців; стаж роботи на даному підприємстві – 17 років 10 місяців.

б) Крилов – освіта середня, однорічне кооперативне училище, продавець; стаж роботи за спеціальністю – 2 роки 7 місяців; стаж роботи на даному підприємстві – 12 років 7 місяців.

в) Мазур – освіта середня спеціальна (будівельний технікум, технік-будівник); стаж роботи за спеціальністю – 12 років 3 місяці; стаж роботи на даному підприємстві – 14 років 7 місяців.

г) Юрко (пенсіонер за віком) – освіта 9 класів; стаж роботи за спеціальністю – 25 років 6 місяців; стаж роботи на даному підприємстві – 29 років 7 місяців.

д) Авраменко (пенсіонер за віком) – освіта середня спеціальна, вихователь дошкільних установ; стаж роботи за спеціальністю – 9 років 6 місяців; стаж на даному підприємстві – 29 років 7 місяців.

е) Базіла – освіта середня; стаж роботи за спеціальністю – 7 років 9 місяців; стаж роботи на даному підприємстві – 19 років 5 місяців.

До агента по організації обслуговування авіаційних перевезень (пасажирських) висуваються наступні кваліфікаційні вимоги: середня спеціальна освіта без пред'явлення вимог до стажу роботи або загальна середня освіта та підготовка за встановленою програмою. Цих громадян цікавить, хто з них має переважне право на залишення на роботі при скороченні штату?

Дайте обґрунтовану відповідь з посиланнями на законодавство.

Задача 282.

На підприємстві проводиться скорочення штату і працівники попереджені про звільнення. Частина з них підшукала собі іншу роботу і хоче, щоб їх звільнили за п. 1 ст. 40 КЗпП України до закінчення двомісячного строку попередження. Адміністрація підприємства заявила, що до закінчення двомісячного строку вона може звільнити працівників тільки на підставі ст. 38 КЗпП України.

Як у даному випадку повинно бути вирішене непорозуміння між сторонами?

Задача 283.

При скороченні штату проектно-кошторисної контори інспектор контрольної групи Малий був звільнений з роботи за невідповідністю умовам роботи в цій групі. На посаду, яка звільнилась, був призначений Савін, який раніше працював в плановому відділі.

Не погодившись із звільненням, Малий звернувся до суду з позовом, посиляючись на те, що його посада не скорочувалась, стаж роботи його на посаді більше ніж у Савіна і що на його утриманні знаходиться дружина.

Представник відповідача, заперечуючи проти позову, представив докази про низьку виробничу кваліфікацію Малого.

Як треба вирішити спір?

Задача 284.

При скороченні обсягу роботи на підприємстві проводилась певна робота по працевлаштуванню працівників. Робітник Костенко, якому стало відомо про підготовку такого звільнення, 2 жовтня подав заяву про звільнення в зв'язку з тим, що він підшукав собі нову роботу, до якої хоче приступити 3 жовтня.

Адміністрація дільниці задовольнила прохання Костенка, але при видачі трудової книжки записала, що він звільнений за власним бажанням.

Чи правильні дії адміністрації?

Задача 285.

У березні 2011 року Карпова була прийнята на посаду касира-прибиральниці перукарні Комбінату комунальних підприємств, а в квітні цього ж року була переведена без її згоди гардеробницею бані. За протестом прокурора на незаконність переведення, Карпінська у вересні 2005 року була поновлена на попередній посаді.

1 лютого 2012 року Карпова була звільнена з роботи за скороченням штату за п. 1 ст. 40 КЗпП України.

Вважаючи своє звільнення неправильним, Карпова звернулась до суду з позовом про поновлення її на роботі касира-прибиральниці та про стягнення зарплати за вимушений прогул.

При розгляді справи в суді було встановлено, що кількість посад за штатним розкладом не змінилась, але перукарня не виконує плану, тому завідуючий вирішив зменшити витрати на утримання персоналу.

У судовому засіданні також було встановлено, що до видання наказу про звільнення виборний орган первинної профспілкової організації не міг зібратись, бо половина його членів хворіла на грип. Згоду на звільнення тимчасово дав голова виборного органу первинної профспілкової організації, а коли члени виборного органу первинної профспілкової організації вийшли на роботу, 4 лютого 2012 року, тимчасова згода голови виборного органу первинної профспілкової організації була оформлена на засіданні як згода виборного органу первинної профспілкової організації на звільнення.

Чи мав начальник Комбінату комунальних підприємств право на звільнення Карпової з роботи?

Задача 286.

Юрисконсульт комбикормового заводу Винокур був звільнений з роботи за п. 2 ст. 40 КЗпП України у зв'язку з відсутністю у нього спеціальної освіти.

Винокур оскаржив дії адміністрації до районного суду.

Як слід вирішити справу?

Задача 287.

Водій АТП-6602 Король був затриманий працівниками ДАІ за кермом власного автомобіля у нетверезому стані. В результаті чого його було позбавлено права на управління транспортними засобами терміном на 1 рік.

Від переведення на роботу автослюсарем Король відмовився і був звільнений з роботи за п. 2 ст. 40 КЗпП "у зв'язку з невідповідністю займаній посаді".

У позовній заяві про поновлення на роботі Король відзначив: невідповідність займаній посаді згідно ст. 40 КЗпП передбачається внаслідок недостатньої кваліфікації або стану здоров'я. Він же має найвищу кваліфікацію водія і відмінний стан здоров'я; затриманий він був працівниками ДАІ у вихідний день за кермом своєї автомашини, а, отже, трудової

дисципліни не порушував; у день видання наказу про звільнення він був хворий на грип, про що свідчить представлена суду довідка від лікаря.

Чи мотивовані докази Короля?

Як повинен вирішити справу суд?

Задача 288.

Водій Київської лікарні швидкої допомоги Лаптев був затриманий працівниками ДАІ за кермом власного автомобіля в нетверезому стані, внаслідок чого його було позбавлено права на управління транспортними засобами строком на 1 рік. Наступного дня Лаптев був звільнений з роботи за п. 2 ст. 40 КЗпП у зв'язку з невідповідністю займаній посаді.

Лаптев звернувся до суду і вимагав поновлення на роботі. У позовній заяві він пояснював, що затриманий був працівником ДАІ у вихідний день за кермом власної автомашини, отже, трудової дисципліни він не порушував; адміністрація не погодилася на звільнення з виборним органом первинної профспілкової організації, не запропонувала йому іншої роботи.

Як повинен вирішити справу суд?

Задача 289.

На заводі “Електроприлад” була проведена атестація інженерно-технічних працівників заводоуправління. Конструктор Санюк за наслідками атестації комісії був, визнаним таким, що не відповідає займаній посаді, і було запропоновано використати його на посаді техника.

Через три місяці після проведення атестації Санюк був звільнений з роботи у зв'язку із скороченням штату.

Оскільки звільнення було проведено через три місяці, а при атестації відповідно до Положення про порядок проведення атестації звільнення може мати місце лише протягом двох місяців з дня проведення атестації, Санюк звернувся в суд з позовом про поновлення на роботі.

Чи підлягає його позов задоволенню?

Задача 290.

Куприянова з 1989 року працювала інженером на заводі медичних препаратів. За наслідками атестації, що проводилась в 2012 році, Куприянова була визнана такою, що не відповідає посаді. На підставі цієї атестації Куприянова була звільнена з роботи.

Вважаючи звільнення з роботи неправильним, Куприянова звернулася до суду з позовом про поновлення на роботі, мотивуючи свої вимоги тим, що атестаційна комісія не надала їй часу для виправлення виявлених недоліків, голосування за наслідками обговорення провела за її відсутності, переведення на іншу роботу їй не пропонували. Крім того, Куприянова зазначила, що чинне законодавство про працю, зокрема ст. 40 КЗпП України, що встановлює вичерпний перелік підстав для звільнення з ініціативи роботодавця, такої підстави як, звільнення за наслідками атестації, не передбачає.

Як вирішити справу?

Задача 291.

Інженер Рибченко, який працював у плановому відділі заводу, систематично не виконував покладених на нього трудових обов'язків, за що був звільнений з роботи.

В описовій частині наказу про звільнення були зазначені ряд випадків помилок, що допустив Рибченко при проведенні розрахунків і при складенні звітів. В резолютивній частині наказу зроблено посилання, що Рибченко звільнений з роботи у зв'язку з виявленою невідповідністю займаній посаді на підставі п. 2 ст. 40 КЗпП України.

Своє звільнення з роботи Рибченко вважає неправильним, оскільки за період роботи він жодного разу не притягнувся до дисциплінарної відповідальності, а усні зауваження, що йому робилися, не можуть вважатися стягненням.

Дайте консультацію Рибченку.

Задача 292.

Водій Одеської лікарні швидкої допомоги Лаптев був затриманий працівниками ДАІ за рулем власного автомобіля в нетверезому стані, внаслідок чого його було позбавлено права на управління транспортними засобами строком на 1 рік. Наступного дня Лаптев був звільнений з роботи за п. 2 ст. 40 КЗпП у зв'язку з невідповідністю займаній посаді.

Лаптев звернувся до суду і вимагав поновлення на роботі. У позовній заяві він пояснював, що затриманий він був працівником ДАІ у вихідний день за кермом власної автомашини, отже, трудової дисципліни він не порушував; адміністрація не погодилась на звільнення з виборним органом первинної профспілкової організації, не запропонувала йому іншої роботи.

Як повинен вирішити справу суд?

Задача 293.

Скачков працював радіомеханіком IV розряду в радіотелевізійному ательє. Наказом від 4 травня Скачков був звільнений з роботи у зв'язку з неможливістю використовувати його для ремонту радіоапаратури за станом здоров'я. Постанова виборного органу первинної профспілкової організації про згоду на звільнення була прийнята 6 травня. Посилаючись на те, що звільнення проведене з підстави, не передбаченої законом, і без попередньої згоди виборного органу первинної профспілкової організації, Скачков звернувся до суду з позовом про поновлення на роботі і стягнення зарплати за час вимушеного прогулу.

В порядку підготовки справи до розгляду судом була одержана трудова рекомендація районної ЛТЕК, в якій зазначено, що Скачков не може працювати біля вогню, води, на висоті. Проти показань для роботи радіомеханіком в рекомендації немає. Доказів про те, що позивач не справляється з дорученою йому роботою за станом здоров'я, відповідач суду не представив.

Яке рішення повинен винести суд?

Задача 294.

Кнорозок працював черговим електриком заводу медичних препаратів. Наказом від 28 травня 2012 року Кнорозок був звільнений з роботи за систематичне порушення трудової дисципліни. Приводом для звільнення послужила відмова Кнорозка ліквідувати несправність сушильної шафи 2 квітня 2012 року, внаслідок чого робота дільниці була затримана на 2 години.

Раніше до Кнорозка застосовувалося дисциплінарне стягнення (29.04.2011 р.) і тричі він був позбавлений премії.

Чи мала дирекція заводу підстави для звільнення Кнорозка?

Задача 295.

Викладач професійно-технічного училища Важнічий під час зимових канікул в дорожньому кафе станції Гайворон пиячив, висловлювався нецензурними словами і намагався побити невідому людину. Коли поведінка Важнічого стала відома директору училища, він видав наказ про звільнення Важнічого з роботи на підставі п. 3 ст. 41 КЗпП України.

При розгляді справи за позовом Важнічого про поновлення на роботі факт пияцтва був підтверджений. Що ж до нецензурних висловлювань і намагання когось побити, то ці факти в судовому засіданні не були підтверджені. Це було відзначено судом у своєму рішенні. Але факт звільнення Важнічого у зв'язку із скоєнням аморального проступку судом визнаний правильним, тому в позові про поновлення на роботі було відмовлено. На підставі рішення суду директор училища видав наказ, яким виключив з наказу про звільнення факти, що не знайшли підтвердження в судовому засіданні.

Через деякий час Важнічий звернувся до суду з позовом про захист честі і гідності, що порушені викладеними в наказі про звільнення фактами.

Як повинен бути вирішений спір судом?

Задача 296.

Желіховська працювала прибиральницею інституту підвищення кваліфікації керівних працівників освіти України. Наказом від 3 березня 2012 р. Желіховська була звільнена з роботи за систематичне порушення трудової дисципліни.

Вважаючи звільнення неправильним, Желіховська звернулася до суду з позовом про поновлення на роботі. Заперечуючи проти позову, адміністрація представила копії наказів і протоколів, з яких видно, що до Желіховської застосовувалися дисциплінарні стягнення 28 травня 2011 року, 11 січня 2012 року і заходи громадського стягнення: 2 січня 2010 року, 14 жовтня 2010 р., 3 травня 2011 р.

Чи всі заходи дисциплінарного і громадського стягнення можуть бути враховані адміністрацією для звільнення Желіховської?

Чи є у зазначеному вище прикладі систематичність порушень трудової дисципліни? Як вирішити справу?

Задача 297.

Деркач, що працював за сумісництвом, був звільнений з роботи за скоєний дисциплінарний проступок на підставі п. 3 ст. 40 КЗпП.

Деркач оскаржив звільнення до районного суду, посилаючись на те, що проступок, який він скоїв, єдиний за весь рік роботи, з нього ніхто пояснень не брав, а також вказав на порушені строки накладення стягнення.

В судовому засіданні представник відповідача, заперечуючи проти позову, підтвердив, що Деркач працював як сумісник, а тому до нього не повинен застосовуватись порядок, передбачений для дисциплінарних звільнень штатних працівників.

Чия точка зору відповідає закону?

Задача 298.

Остапченко працював токарем в Чорнобильському районному об'єднанні "Сільгосптехніка". Наказом по об'єднанню від 4 листопада Остапченко був звільнений з роботи за п. 4 ст. 40 КЗпП України. В наказі було посилення на прогул, що виразився в тому, що Остапченко, з'явившись 3 листопада на роботу о 8 годині ранку, працював до 11 години, після чого самовільно залишив роботу і був відсутній до кінця робочого дня.

Виборний орган первинної профспілкової організації дав згоду на звільнення Остапченко 6 листопада на підставі п. 3 ст. 40 КЗпП України за порушення трудової дисципліни.

В судовому засіданні представник відповідача та 3 особа по справі – керуючий об'єднанням – пояснили, що Остапченко – молодий робітник, який успішно освоює кваліфікацію, факти порушення ним трудової дисципліни мали місце і раніше, але адміністрація реагувала на них усними зауваженнями.

Яке рішення повинен винести суд?

Задача 299.

Столяр Лопатюк був звільнений з роботи за п. 3 ст. 40 КЗпП України за систематичне порушення трудової дисципліни, оскільки протягом року на нього було накладено два дисциплінарних стягнення.

У суді, куди він звернувся з позовом про поновлення на роботі, було встановлено, що ніяких письмових пояснень до накладення стягнень адміністрація від нього не зажадала. Крім того, профспілковий орган не давав згоди на звільнення.

Що розуміється під систематичним невиконанням трудових обов'язків?

Чи підлягає Лопатюк поновленню на роботі?

Задача 300.

Тесляр Гарань був звільнений з роботи за систематичне порушення трудової дисципліни за п. 3 ст. 40 КЗпП України. Вважаючи звільнення неправильним, оскільки за два дні до видання наказу про звільнення він подав директору заяву про звільнення за власним бажанням, оспорив звільнення до суду. В заяві, з якою Гарань звернувся до районного суду, він просить змінити формулювання причин звільнення і визнати його звільнення за власним бажанням за статтею 38 КЗпП України.

Яке рішення повинен винести суд?

Задача 301.

Слюсар Зуєвський за відсутність на роботі протягом 5 годин був звільнений як за прогул без поважних причин за п. 4 ст. 40 КЗпП. Зуєвський вважає, що прогул він не скоїв. Прийшовши вранці на роботу, він побачив, що на територію заводу в'їхало багато машин, з яких вивантажували станки і різні прилади. Це були експонати для виставки, яку організували на заводі. Біля цих машин він і пробув більшу половину робочого дня. Але прогулу він не скоїв, вважає звільнення за прогул неправильним, тому звернувся до суду з позовом про поновлення на роботі.

Яке рішення по цій справі повинен винести суд?

Задача 302.

Молодший науковий співробітник Деркач був відряджений інститутом за кордон для проходження стажування строком на один рік. По закінченні цього строку Деркач звернувся до інституту із заявою про продовження йому строку стажування. Інститут у проханні Деркачу відмовив.

Одержавши цю відмову, Деркач по факсу передав заяву про звільнення його з роботи за власним бажанням. Факс надійшов до інституту 1 березня. Не погодившись з проханням Деркача, ректор інституту звернувся до виборного органу первинної профспілкової організації за згодою про звільнення. Таку згоду виборний орган первинної профспілкової організації дав, і 18 березня наказом по інституту Деркач був звільнений з роботи за прогул.

Через якийсь час Деркач повернувся в Україну і звернувся до районного суду з позовом про зміну підстав розірвання трудового договору.

Чи підлягає задоволенню позов Деркача?

Задача 303.

Ларіонова уклала трудовий договір з адміністрацією поліклініки заводу “Холодмаш” про роботу як медсестра з п’ятиденним робочим тижнем.

Через три місяці від дня укладення трудового договору поліклініка почала працювати за шестиденним робочим тижнем, але Ларіонова відмовилася працювати за таким режимом і вимагала зберегти за нею п’ятиденку. За нез’явлення на роботу по суботах вона була звільнена за прогули без поважних причин за п. 4 ст. 40 КЗпП України.

Ларіонова звернулася до суду з позовом про поновлення її на роботі з попередніми умовами режиму праці і оплати вимушеного прогулу.

Що вважається прогулом?

Яке рішення повинен винести районний суд?

Які правові наслідки незаконного звільнення?

Задача 304.

Пейсах працювала в управлінні “Київенерго” контролером-монтером. 20 січня в зв’язку з одруженням Пейсах не вийшла на роботу, за що і була звільнена як за прогул без поважної причини.

Вважаючи звільнення неправильним, Пейсах звернулася до суду з позовом про поновлення на роботі.

Як вирішити спір?

Які причини відсутності слід розуміти поважними?

Задача 305.

Сербина працювала провідником вагонів Київського резерву провідників. Згідно існуючих правил особи, які працюють на залізничному транспорті на певних посадах, повинні проходити періодичні медичні огляди.

Під час проходження огляду виникла потреба провести медичне обстеження Сербиної в стаціонарних умовах, від чого вона відмовилась. Наказом від 7 травня Сербина була переведена провідником по охороні вагонів, тобто на роботу, не пов’язану з виїздом. Від цього переведення Сербина відмовилась і на роботу не вийшла, у зв’язку з чим була звільнена з роботи на підставі п. 4 ст. 40 КЗпП України.

Чи правильно проведено звільнення Сербиної?

Складіть письмовий проект позовної заяви.

Задача 306.

Провідник вагонів ст. Київ-Пасажирський Міщенко у вільний від роботи день був викликаний супроводжувати оформлений додатковий поїзд. Міщенко з’явився на роботу, але, оскільки він був у нетверезому стані, адміністрація не допустила його до роботи, а наступного дня видала наказ про його звільнення.

Вважаючи звільнення неправильним, Міщенко подав до районного суду позовну заяву про поновлення на роботі.

Як повинен бути розглянутий даний спір?

Задача 307.

Токар заводу “Агрегат” Ільчук був затриманий вахтером на прохідній після обідньої перерви, оскільки подавав, як виразився вахтер, явні ознаки алкогольного сп’яніння. Після невеликої суперечки, в якій взяли участь ще декілька працівників заводу, Ільчук на територію заводу не пішов, а направився у прокуратуру скаржитися на вахтера. Наступного дня, вийшовши на роботу, Ільчук дізнався, що його звільнено з роботи за прогул. Вважаючи такий наказ незаконним він звернувся в суд про поновлення на роботі.

Вирішіть спір.

Задача 308.

До юридичної консультації Донецької обласної ради професійних спілок надійшов лист від шахтного комітету профспілки шахти № 5 “Великомостовська” такого змісту: “На підставі якого пункту ст. 40 КЗпП України – 2 чи 5 підлягають звільненню інваліди праці внаслідок трудового каліцтва. В п. 5 ст. 40 КЗпП України зазначено, що за працівниками, які втратили працездатність у зв’язку з трудовим каліцтвом або професійним захворюванням, місце роботи (посада) зберігається до відновлення працездатності або встановлення інвалідності.

Виходить, що інвалідів від трудового каліцтва необхідно звільняти за п. 5 ст. 40 КЗпП України, який в цій частині передбачає самостійну підставу для розірвання трудового договору.

В той же час, виникає сумнів, чи не слід розривати трудовий договір з інвалідами від трудового каліцтва на підставі п. 2 ст. 40 КЗпП України з виплатою вихідної допомоги”.

Складіть письмову відповідь на цей запит.

Задача 309.

Черевко працювала завідуючою сільською бібліотекою. Наказом відділу культури, виконкому вона була звільнена з роботи на підставі п. 6 ст. 40 КЗпП України у зв’язку з тим, що відділом культури на цій посаді була поновлена Приємська, яка раніше працювала на цій посаді і залишила її у зв’язку з обранням її головою сільської Ради. Черевко звернулася з позовом про поновлення на роботі в суд.

Яке рішення повинен винести суд?

Задача 310.

Бухгалтер Овчиннікова за попередньою згодою виборного органу первинної профспілкової організації була звільнена з роботи в зв’язку з поновленням судом на роботі Шелехова, який раніше працював на посаді бухгалтера.

Не погоджуючись із звільненням, Овчиннікова звернулася до суду з позовом про поновлення на роботі, в якому, посилаючись на свою вагітність, просила поновити її на роботі.

Який порядок звільнення з роботи вагітних жінок?

Чи правильні дії адміністрації?

Задача 311.

Глібов працював механіком вантажного автопарку. Посилаючись на те, що під час чергування 17-18 березня Глібов був у нетверезому стані, адміністрація автопарку звільнила його з роботи. Глібов заперечував той факт, що він перебував у нетверезому стані, тому звернувся до суду з позовом про поновлення його на роботі.

Як вирішити спір?

Задача 312.

Шадського з 1 лютого 2012 року було прийнято на роботу кочегаром міської клінічної лікарні. З листопада 2011 року в цій же лікарні кочегаром працювала дружина Шадського – Калинчук.

9 березня 1994 року за попереднім погодженням з виборним органом первинної профспілкової організації головний лікар звільнив Калинчук – у зв’язку з невідповідністю виконуваний роботі, оскільки вона не має документа, що дає право на роботу кочегаром газових установок; Шадського – за появу на роботі в нетверезому стані.

Вважаючи звільнення неправильним, Шадський і Калинчук звернулися до суду з позовом про поновлення на роботі з виплатою зарплати за час вимушеного прогулу. Свої вимоги Шадський мотивував тим, що він звільнений без згоди профспілкового органу.

Калинчук посилалась на те, що, хоч вона була зарахована кочегаром, фактично вона виконувала роботу двірника, а тому просила поновити її на роботі двірника лікарні.

Як вирішити справу?

Чи зобов'язана адміністрація виплатити Шадському і Калинчук вихідну допомогу?

Задача 313.

Електрозварника Управління захисних споруд Київської ГЕС Седого звільнено з роботи “за пияцтво, хуліганство, нанесення образ”.

Яка підстава звільнення мала місце?

Задача 314.

Гаранін працював слюсарем в об'єднанні “Волиньгаз”. 17 лютого його було звільнено з роботи на підставі п. 7 ст. 40 КЗпП України за те, що 10 лютого він перебував на роботі у нетверезому стані. Гаранін, вважаючи звільнення неправильним, оскільки 10 лютого він спиртних напоїв не вживав, звернувся до суду з позовом про поновлення на роботі і стягнення заробітної плати за час вимушеного прогулу.

Під час розгляду в суді справи Гаранін пояснив, що, коли його 10 лютого звинуватили у вживанні спиртних напоїв, він став вимагати медичного огляду, у зв'язку з чим його і робітників Бугайчука та Кушнірчука було доставлено в облнаркодиспансер для обстеження. В диспансері була велика черга, представники адміністрації не стали чекати і залишили диспансер. Коли підійшла черга на обстеження, медичні працівники відмовились їх обстежувати, пославшись на те, що у робітників не було направлення на обстеження.

Допитані як свідки Бугайчук і Кушнірчук пояснили, що ні вони, ні Гаранін у той день спиртних напоїв не вживали і коли б вони були обстеженими, то висновок для них був би позитивним.

Адміністрація на доказ того, що Гаранін був у нетверезому стані, подала письмове свідчення робітника Галянта, який в судове засідання не з'явився.

Як повинна бути вирішена справа?

Чи має значення та обставина, що Гаранін не був відсторонений від роботи?

У письмовому свідченні Галянт вказував, що Гаранін вживав спиртні напої під час роботи разом з Бугайчуком і Кушнірчуком. Чи заслуговують на увагу покази таких свідків?

Задача 315.

На Київському радіозаводі було проведено атестацію інженерно-технічних працівників та інших службовців. Про проведення атестації було видано наказ за місяць до атестації. На всі працівників було підготовлено характеристики. Атестацію проводила спеціальна комісія. За результатами атестації було звільнено вісім працівників, з них три – за порушення трудової дисципліни (п. 3 ст. 40 КЗпП), два працівники – за скороченням штату (п. 1 ст. 40 КЗпП), оскільки вони відмовилися пройти курси комп'ютеризації і не вміли працювати на комп'ютері (що було необхідно за характером їхньої роботи). Двом працівникам було запропоновано звільнитися за власним бажанням, на що вони погодилися і написали власні заяви. Головного інженера було звільнено за п. 1 ст. 41 КЗпП, оскільки на підприємстві було виявлено грубі порушення в охороні праці.

Звільнені працівники. Крім тих, що були звільнені за власним бажанням, подали позови до суду про поновлення на роботі. Вони вважали, що адміністрація не мала права проводити атестацію, оскільки попередня атестація проводилася рік тому; про атестацію їх не було письмово попереджено; програми атестації не було заздалегідь складено і комісія задавала питання “про що хотіла”; звільнення було проведено без згоди з виборним органом первинної профспілкової організації; підстави для звільнення були застосовані неправильно; їм не було запропоновано іншої роботи, адміністрація не розраховувалася з ними, заборгованість з виплати заробітної плати становить чотири місяці.

Яким буде рішення суду?

Задача 316.

Інспектора районної податкової адміністрації Шулинську було звільнено з роботи за п. 1 ст. 41 КЗпП з мотивуванням “за одноразове грубе порушення закону про боротьбу з корупцією”.

Під час розглядання справи у суді, куди Шулинська звернулася з позовом про поновлення на роботі, з'ясувалося, що звільнення проведено на підставі матеріалів, які поступили до податкової адміністрації з судових органів.

Представник відповідача подав до суду документи, згідно з яких, Шулинська, навчаючись заочно на 5-му курсі економічного факультету оплатила навчання за безготівковим рахунком через приватну фірму, де її чоловік працював директором. Прокурор району порушив адміністративне провадження за ст. 1 п. а Закону "Про боротьбу з корупцією" проти Шулинської і суд визначив їй міру покарання у вигляді штрафу. Щодо звільнення останньої з роботи за вчинення правопорушення суд не визначився. Позивачка сама мотивувала свої вимоги і просила поновити її на роботі.

Вирішіть справу.

Задача 317.

Завідуюча секцією готового одягу універмагу Трефілова за допущені нею зловживання була притягнута до кримінальної відповідальності і перебувала під вартою протягом трьох місяців. Після припинення органами прокуратури кримінальної справи Трефілової за амністією адміністрація видала наказ про звільнення її з роботи на підставі п. 7 ст. 36 КЗпП України.

Не погодившись із таким звільненням, Трефілова звернулася до суду з позовом про зміну формулювання наказу про звільнення і про визнання її звільненою за власним бажанням з виплатою зарплати за час вимушеного прогулу.

В судовому засіданні з'ясувалося, що Трефілова по своїй роботі систематично обраховувала покупців, у зв'язку з чим представник універмагу зажадав в суді вважати її звільненою не тільки за п.7 ст. 36 КЗпП України, а й за п. 2 ст. 41 КЗпП України в зв'язку з втратою довір'я. Дисциплінарні стягнення до Трефілової не застосовувались.

Як вирішити справу?

За яких підстав Трефілова може бути звільнена з роботи?

Задача 318.

Зубок працював завідуючим буфетом-чайною Дубечанського сільського споживчого товариства. Проведеною 16 серпня інвентаризацією були виявлені лишки товарів на значну суму. До цього Зубок також допускав порушення правил торгівлі, за що на нього накладались дисциплінарні стягнення. У зв'язку з цим Зубок розпорядженням від 22 вересня був звільнений з роботи на підставі п. 2 ст. 41 КЗпП України.

Вважаючи звільнення неправильним, оскільки від дня виявлення ним порушення до дня звільнення пройшло більше місяця, Зубок звернувся в суд з позовом про поновлення його на роботі.

Як вирішити справу?

Задача 319.

Громадянин Клименко працював збирачем разового збору на Рокитнянському ринку за умовами неповного робочого дня з оплатою півставки. Стягуючи з продавців разовий збір, Клименко не завжди видавав їм квитанцію, а одержувані гроші привласнював. При виявленні цих порушень Клименко був звільнений з роботи, з чим не погодився і звернувся до районного суду з позовом про поновлення на роботі і стягнення заробітної плати за час вимушеного прогулу.

Суд Рокитнянського району позов Клименка задовольнив, мотивуючи своє рішення тим, що адміністрація ринку, встановивши зловживання з боку Клименка, повинна була передати матеріали про зловживання позивача в органи прокуратури для порушення кримінальної справи.

За апеляційною скаргою відповідача апеляційний суд рішення районного суду залишив без змін, пославшись на те, що звільнити працівника за порушення своїх обов'язків адміністрація ринку могла лише у випадку, коли ці порушення носили систематичний характер, а вжиті заходи впливу не дали позитивних наслідків.

На рішення суду і ухвалу апеляційного суду прокурор області приніс протест, в якому поставив питання про скасування усіх рішень по справі і направлення справи на новий розгляд, оскільки судові органи не з'ясували, за якою підставою Клименко був звільнений з

роботи. Якщо звільнення проведене за систематичне порушення трудової дисципліни, то в матеріалах справи є рішення виконкому Рокитнянської селищної Ради про те, що робота Клименка обговорювалась на засіданні виконкому, де його було попереджено, що в разі повторення зловживань і привласнення державних коштів він буде звільнений з роботи. Тому це рішення виконкому слід розглядати як вжиття до нього заходів впливу. Привласнення Клименком зібраних від громадян грошей могло бути підставою для його звільнення при вчиненні за місцем роботи розкрадання державного і громадського майна. Крім того, Клименко безпосередньо обслуговує грошові цінності, тому при вчиненні ним винних дій адміністрація ринку мала підстави для втрати до нього довіри.

В протесті також ставилось питання, що в разі встановлення помилки дирекції ринку в правильності кваліфікації підстав для розірвання трудового договору судові органи повинні змінити підставу звільнення і привести її у відповідність з чинним законодавством.

За якою підставою може бути звільнено Клименка?

Які з обставин не можуть бути враховані при звільненні?

Задача 320.

Ройтер працював з 1989 року завідувачим складом госпрозрахункової бази постачання. Наказом від 29 березня 2012 року Ройтера було звільнено з роботи в зв'язку з втратою довір'я.

Посилаючись на те, що він звільнений з роботи без попередньої згоди виборного органу первинної профспілкової організації, Ройтер звернувся до суду з позовом про поновлення його на роботі і стягнення заробітної плати за час вимушеного прогулу.

Як вирішити справу?

Задача 321.

З підстав вчинення аморального проступку, не сумісного з продовженням даної роботи, був звільнений методист кабінету правового виховання Пилипів. Аморальний проступок не був пов'язаний з виконанням трудових обов'язків.

У судовому засіданні при розгляді справи факт скоєння аморального проступку був підтверджений конкретними фактами.

За поданням завуча школи профспілковий орган дав згоду на звільнення методиста. На засіданні профспілкового органу були присутні 6 чоловік з дев'яти його членів.

Які категорії працівників можуть бути звільнені за п. 3 ст. 41 КЗпП України?

Чи правомірно звільняти на підставі п. 3 ст. 41 КЗпП України за вчинення аморального проступку, що не пов'язаний з виконанням трудових обов'язків?

Чи має юридичне значення згода профспілкового органу?

Чи підлягає методист поновленню на роботі?

Задача 322.

Майстер виробничого навчання Кропив'яний 6 червня перебував у нетверезому стані в парку культури, був затриманий працівниками міліції, про що було повідомлено директора ПТУ.

7 червня Кропив'яний по пошті листом надіслав заяву про звільнення за власним бажанням, яку директор ПТУ отримав 9 червня.

З 17 по 20 червня Кропив'яний був тимчасово непрацездатним, а на 22 червня був запрошений на засідання профспілкового органу, на якому розглядалося питання про дачу згоди на звільнення на підставі п. 3 ст. 41 КЗпП України.

Кропив'яний відмовився від участі в засіданні профспілкового органу, оскільки вважав протизаконним розгляд питання про його звільнення за п. 3 ст. 41 КЗпП України. Враховуючи, що Кропив'яний з 21 червня на роботу не виходив, профспілковий орган дав згоду на його звільнення, але не за п. 3 ст. 41 КЗпП України, а за п. 4 ст. 40 КЗпП України.

Кропив'яний вимагав звільнення за власним бажанням на підставі заяви, яку він написав 7 червня.

Чи є вчинений Кропив'яним проступок аморальним?

Які категорії працівників підлягають звільненню за вчинення аморального проступку?

Ваша мотивована думка з приводу рішення профспілкового органу та щодо того, чи підлягає вимога Кропив'яного задоволенню?

Задача 323.

Науковий співробітник кафедри полімерів Зануткін написав анонімку на завідуючого лабораторією Панкіна, звинувачуючи його у привласненні майна лабораторії. При розгляді цієї анонімки на спільному засіданні колективів кафедри і лабораторії було виявлено, що автором анонімки є Зануткін. Колективом було прийнято рішення просити ректора інституту звільнити Зануткіна з роботи на підставі п. 3 ст. 41 КЗпП України.

Таке звільнення і було проведене після отримання попередньої згоди виборного органу первинної профспілкової організації.

Зануткін оскаржив звільнення до районного суду.

Яке рішення може винести районний суд?

Задача 324.

Медичну сестру Розанову було звільнено з роботи наказом від 28 січня 2012 р. за п. 3 ст.41 КЗпП України за те, як було вказано у наказі, що “грубо поведилася із хворими, а також колегами на роботі, що підтверджувалося скаргами пацієнтів і заявами медичних працівників лікарні”. Попередньо 6 червня 2011 року за такі порушення на Розанову було накладено дисциплінарне стягнення. Розанова звернулася у виборний орган первинної профспілкової організації з проханням захистити її права. Вона вважала, що з часу накладення дисциплінарного стягнення пройшло більше півроку, а її поведінка була викликана сімейними проблемами, тому адміністрація не має права звільнити її з роботи.

Сформулюйте правові питання по справі. Надайте консультацію.

Задача 325.

Під час розгляду в суді справи про поновлення на роботі завгоспа школи Хавлюка, звільненого за п. 3 ст. 41 КЗпП, було встановлено, що останній крім основних своїх функцій викладав уроки праці в старших класах. 27 жовтня він разом зі своїми товаришами святкував день народження у ресторані, після чого був затриманий працівниками поліції. Повідомлення з органів поліції про цей випадок надійшло до школи 4 листопада. 23 листопада його вчинок розглядався на педраді школи, а 10 грудня видано наказ про звільнення за вчиненням ним аморального проступку.

У позовній заяві Хавлюк просив поновити його на попередній роботі через те, що його вчинок не став відомим учням школи і крім того наказ про його звільнення було видано по закінченні місячного терміну після вчинення проступку, а замість виборного органу первинної профспілкової організації згоду на звільнення давала педрада школи, оскільки він не член профспілки.

Як повинен вирішити справу суд?

Задача 326.

На засіданні виборного органу первинної профспілкової організації проектного інституту було заслухано звіт про роботу дослідницької групи, зокрема, було встановлено, що інженер Шариков не виконує покладених на нього обов'язків. Постановою виборного органу первинної профспілкової організації було рекомендовано директору звільнити Шарикова з роботи і, якщо директор погодиться з цією пропозицією, дати згоду на звільнення Шарикова.

Наказом по інституту інженера Шарикова було звільнено з роботи.

Чи правильні дії директора?

Які підстави припинення трудових відносин?

Які підстави розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця?

Чи підлягає виплаті вихідна допомога?

ТЕМА 12. Правове регулювання робочого часу

Задача 327.

Столяр Гриньов відповідно до медичного висновку МСЕК визнаний інвалідом III групи за загальним захворюванням. Може виконувати столярні роботи, але не більше 6 годин на день з погодинною системою оплати.

На підставі висновку МСЕК директор фабрики встановив Гриньову 6-годинний робочий день з оплатою пропорційно відпрацьованому часу.

Гриньов вважає, що йому, як інваліду, повинен бути встановлений скорочений робочий день з оплатою за робочий день нормальної тривалості. Директор фактично встановив для нього неповний робочий день.

Дайте аналіз обставин, що склалися.

Задача 328.

Слюсар Ігнатенко, який постійно працював у першу зміну, наказом директора заводу був переведений на змінну роботу. Свій наказ директор заводу попередньо погодив з виборним органом первинної профспілкової організації.

Ігнатенко відмовився вийти на роботу в другу зміну, тому директор звернувся до виборного органу первинної профспілкової організації дати згоду на звільнення Ігнатенка за прогул без поважних причин.

При розгляді подання директора у виборному органі первинної профспілкової організації виникло питання, чи може вважатись відмова від роботи в II зміну прогулом, чи дотримався виборний орган первинної профспілкової організації закону, коли давав згоду на зміну режиму роботи Ігнатенка?

Роз'ясніть виборному органу первинної профспілкової організації законодавство з питань, що його цікавлять.

Задача 329.

17-річний Соловков був прийнятий на роботу з тривалістю робочого тижня 26 годин. При нарахуванні заробітної плати за перший місяць роботи виникло питання, чи є встановлений Соловкову робочий тиждень скороченим чи неповним, а відповідно, як повинна йому нараховуватись і виплачуватись заробітна плата: пропорційно відпрацьованому часу чи повністю як при скороченій тривалості робочого часу.

Проаналізуйте дану ситуацію і дайте відповідь.

Задача 330.

Рутин був прийнятий на роботу черговим електриком. Через деякий час директор заводу, посилаючись на те, що для Рутини немає роботи протягом нормальної тривалості робочого дня, що для виконання його обов'язків достатньо 4 годин на день, видав наказ про встановлення для Рутини неповного робочого дня з пропорційним зменшенням заробітної плати.

Рутин з наказом не погодився і звернувся з позовом до районного суду, пославшись при цьому на ст. 56 КЗпП України.

Представник заводу в судовому засіданні проти позову заперечував, вважаючи, що у даному випадку слід користуватись ч. 3 ст. 32 КЗпП України, яка передбачає можливість "встановлення або скасування неповного робочого часу". При цьому представник заводу запевняв суд, що двомісячний строк попередження буде дотриманий.

Як вирішити даний спір?

Задача 331.

Робітник Максимов подав заяву про зарахування його на роботу по обслуговуванню скрепера в будівельному управлінні. Адміністрація пояснила Максимову, що вона не може забезпечити його роботою протягом 8-годинного робочого дня. За згодою Михайлова йому було встановлено 5-годинний робочий день. Прокурор району опротестував цей наказ.

Чи підлягає протест задоволенню?

Які методи регулювання тривалості робочого часу Ви знаєте?

Задача 332.

Облік робочого часу у робітника Коробко встановлений тижневий, а у робітників Шепелева і Машуги – помісячний. Посилаючись на те, що в першій половині грудня вони перепрацювали по 10 годин кожний, Коробко, Шепелев і Машуга звернулись до адміністрації з проханням оплатити ці години як надурочну роботу. Адміністрація, не заперечуючи переробки годин, в оплаті відмовила і дозволила робітникам недопрацювати перероблені години в другій половині місяця. Робітники звернулись з заявою до комісії по трудових спорах.

Як проводиться компенсація надурочних робіт?

Чи допускається заміна надурочних робіт відгулом? Як вирішити спір?

Задача 333.

Наказом по заводу начальник ливарного цеху Валько в один із робочих днів був призначений черговим по заводу і чергував після закінчення робочого дня, тобто з 16 до 22 години. Вважаючи, що в цей день він працював понад норму 6 годин, Валько звернувся до дирекції з проханням оплатити ці години як надурочну роботу. Адміністрація заводу відмовила в оплаті, посилаючись на те, що робочий день у Валька ненормований.

Валько звернувся зі скаргою до прокурора. Складіть відповідь прокурора.

Задача 334.

Адміністрація супермаркету уклала трудову угоду з художником Колесовим про художнє оформлення заводу до святкування Нового року. Оскільки часу до свята залишалось мало, Колесов запевнив адміністрацію, що він буде працювати по 9-10 годин на день, а художнє оформлення заводу до свята закінчить.

Голова виборного органу первинної профспілкової організації, вбачаючи в угоді адміністрації і Колесова порушення трудового законодавства, яке полягало, на його думку, в тому, що збільшена тривалість робочого часу без дозволу профспілки фактично є надурочними роботами, звернувся до директора заводу з вимогою про обмеження робочого дня Колесова 8 годинами.

Чи правильні вимоги голови виборного органу первинної профспілкової організації? Що слід розуміти під робочим часом?

Задача 335.

Йдучи на роботу, робітник Горев був затриманий на прохідній у зв'язку з тим, що у нього не було перепустки. За вимогою охорони Горев дав письмове пояснення, при яких обставинах він загубив перепустку, після чого з розпорядження адміністрації його було допущено до роботи.

Оскільки до роботи Горев приступив через одну годину після її початку, в таблиці було відзначено, що він працював в цей день 6 годин, відповідно до чого йому і була нарахована зарплата.

Посилаючись на те, що він, як погодинник, знаходився на заводі протягом 8, а не 7 годин, і що зарплата повинна бути йому виплачена за 8 годин, Горев звернувся зі скаргою до комісії по трудових спорах.

Чи правильні вимоги робітника Горєва? Що слід розуміти під робочим часом?

Задача 336.

Адміністрація заводу передала виконання обов'язків по обліку цінностей по матеріальному складу бухгалтеру розрахункової групи Пронцевському.

Пропрацювавши декілька днів, Пронцевський прийшов до висновку, що протягом 8-годинного робочого дня виконати обсяг покладених на нього обов'язків неможливо, про що він доповів адміністрації заводу з проханням або звільнити його від частини обов'язків, або дати на допомогу ще одного облікового працівника.

Адміністрація заводу прохання Пронцевського відхилила, посилаючись на те, що робочий день його ненормований і він зобов'язаний працювати також у неурочний час, а потім наказом зобов'язала Пронцевського працювати до 19 години, хоч робочий день для службовців заводоуправління закінчувався о 17 годині.

Чи правильні дії адміністрації? Яка тривалість робочого часу в Україні? Яким нормативним актом вона встановлена?

Задача 337.

Для виконання річного виробничого плану директор райпромкомбінату видав наказ про переведення комбінату на період листопад – грудень з 5-денного робочого тижня з двома вихідними днями на 6-денний робочий тиждень з одним вихідним днем із збереженням встановленої тривалості робочого часу – 8 годин.

Які види робочого тижня встановлює чинне законодавство? Яка їх тривалість? Які порушення допущені директором комбінату?

Задача 338.

На будівництві заводу проводився монтаж котлів, що вимагало виконання зварювальних робіт. Бригада електрозварників, яка виконувала ці роботи в середині котла, працювала по 8 годин в зміну протягом одного місяця.

Після закінчення зварювальних робіт в котлах електрозварники звернулися з заявою про оплату їм надурочної роботи, виходячи з 6-годинного робочого дня.

Адміністрація в оплаті надурочних робіт відмовила на тій підставі, що електрозварники не значаться в переліку професій з скороченим робочим днем і що письмового розпорядження щодо їх проведення не було. Електрозварники звернулися до комісії по трудових спорах.

Які існують види робочого дня?

Для кого встановлюється скорочений робочий день?

Якими правовими нормами він регулюється?

Задача 339.

Комплектуючи колектив працівників, які обслуговують виставку товарів широкого вжитку, дирекція райхарчоторгу прийняла для лоткової роботи гр. Краснян з тривалістю робочого дня 4 години. Наказ про зарахування Краснян на роботу був опротестований прокурором району з мотиву, що сторони трудового договору не мали права на свій розсуд скорочувати робочий день.

Чи підлягає протест задоволенню?

Які методи нормування тривалості робочого часу Ви знаєте?

Задача 340.

При прийомі на роботу 15-річного Волошко директор малого підприємства запропонував йому вказати в заяві, що він просить прийняти його на роботу на умовах неповного робочого тижня тривалістю 28 годин з оплатою праці пропорційно відпрацьованому часу. Волошко виконав цю вимогу і був прийнятий на роботу на умовах, зазначених ним в заяві.

Чи не погіршується правове становище Волошко у порівнянні з чинним законодавством?

Якщо погіршується, то в чому саме?

Задача 341.

В обласній заготконторі за розпорядженням адміністрації працівниками бухгалтерії проводились надурочні роботи по складанню річного звіту. Від оплати за ці роботи адміністрація відмовилась, посилаючись на те, що складання річного звіту входить в обов'язки працівників бухгалтерії. Виборний орган первинної профспілкової організації вимагав додаткової оплати всім працівникам бухгалтерії і, крім того, сповістив в обком профспілки про порушення порядку проведення надурочних робіт.

Чи правильні дії виборного органу первинної профспілкової організації?

Для яких працівників встановлюється ненормований робочий день?

Якими правовими нормами він регулюється?

Задача 342.

Дирекція заводу видала наказ, за яким зобов'язувала майстра ливарного цеху Іщука після закінчення першої зміни залишатися на робочому місці протягом однієї години і забезпечувати нормальну роботу другої зміни. Свій наказ дирекція мотивувала тим, що робочий день майстра ливарного цеху ненормований.

Дії адміністрації Іщук оскаржив до виборного органу первинної профспілкової організації, вказуючи на те, що робочий день працюючих в ливарному цеху скорочений, тому він не повинен залишатися на роботі понад встановлену норму робочого часу.

Чи правильні заперечення Іщука?

Яка тривалість робочого часу майстра виробництва?

Чи застосовується ненормований робочий день при шкідливих умовах праці?

Задача 343.

У зв'язку з переобліком в магазині завідувача секцією, бухгалтер і продавці працювали 10 березня – 9 годин, 11 березня – 10 годин.

Яка тривалість щоденної роботи в Україні?

Які роботи називаються надурочними?

Задача 344.

Черговий електромонтер заводу Ломов, для якого був встановлений помісячний підсумований облік робочого часу, в першій половині грудня 1995 року перепрацював 12 годин і зажадав оплатити їх як надурочну роботу. Адміністрація заводу, не заперечуючи перевищення робочого часу, відмовила в оплаті, дозволивши Ломову недопрацювати цей час в другій половині місяця. Ломов звернувся з скаргою до комісії по трудових спорах.

Чи допускається заміна надурочних робіт відгулом?

Як вирішити спір?

Задача 345.

Інженер Петухов при укладенні трудового договору обумовив неповний робочий час – 4 години на день. В один із днів останнього місяця Петухов на вимогу адміністрації залишився працювати понад встановлену норму і працював протягом 8 годин.

За перероблені години Петухов зажадав оплати, як за надурочну роботу. Адміністрація заявила, що вона погоджується заплатити за перероблені години, але в розмірі одинарної ставки, оскільки при 5-денному робочому тижні 8-годинний робочий день становить нормальну тривалість робочого часу для підприємств, у зв'язку з чим надурочна робота не мала місця.

Як вирішити спір?

Задача 346.

Інженер по техніці безпеки Костик після закінчення робочого дня був залишений адміністрацією на чергування по заводу протягом 5 годин. Через декілька днів Костик звернувся до адміністрації з вимогою про надання йому відгулу, в чому йому було відмовлено з мотиву, що він являється працівником з ненормованим робочим днем. Костик звернувся за роз'ясненням в юридичну консультацію.

Який порядок залучення до чергування на підприємствах і в установах?

Яка його тривалість?

Який порядок компенсації за чергування?

Хто не може залучатись до чергування?

Задача 347.

В положенні “Про режим робочого часу” підприємства, створеного у формі товариства з обмеженою відповідальністю “Весна” було передбачено:

тривалість робочого часу встановлюється на протязі тижня:

– для найманих працівників – 35 год.;

– учасників товариства – 45 год.;

– для жінок, які мають дітей віком до 14 років, тривалість робочого тижня скорочується на 5 год;

– оплата праці здійснюється за фактично відпрацьований час;

– в осінньо-зимовий період підприємство працює в режимі п'ятиденного робочого тижня, у весняно-літній – шестиденного робочого тижня.

Прокоментуйте названі позиції з точки зору та відповідності чинному законодавству.

Задача 348.

Бухгалтер Романенко звернулася із скаргою у виборний орган первинної профспілкової організації на те, що адміністрація надала їй тільки половину відпустки для здачі сесії у вищому закладі освіти. Таке рішення адміністрація мотивувала тим, що Романенко працює на умовах неповного робочого часу, а тому не має права на повну відпустку у зв'язку з навчанням. Романенко попросила пояснити чи правильно у відділі кадрів у трудову книжку було зроблено запис про роботу з неповним робочим часом і як це вплине на тривалість її трудового стажу, а також на тривалість щорічної відпустки.

Підготуйте відповідь.

Задача 349.

Начальник дільниці Буткевич звернувся зі скаргою до виборного органу первинної профспілкової організації на те, що адміністрація зобов'язала його з'являтися на роботу за 30 хв. до початку зміни для організації робіт на дільниці. Нерідко йому доводилося залишатись

після зміни, мають місце виклики в нічну зміну, а також у вихідні дні та святкові дні для усунення виробничих недоліків. За це йому не оплачують. Керівник підприємства в додатковій оплаті відмовив, оскільки Буткевич – працівник з ненормованим робочим днем, за що він отримує додаткову відпустку.

Чи правильно поступив директор?

Як визначити, чи підлягає Буткевич до категорії працівників з ненормованим робочим днем?

Чи підлягає компенсації переробка робочого часу Вуткевича?

Задача 350.

Учні середньої школи Залізник, якому виповнилось 16 років, і Мороз –14 років, влаштувалися на роботу поштарями. Адміністрація встановила їм робочий день тривалістю по 6 год. щоденно (36 год. на тиждень), при цьому роз'яснивши, що оплата буде проводитись пропорційно відпрацьованому часу. Залізник і Мороз не погодилися з таким рішенням, заявивши, що вони можуть працювати по 8 год., щоб заробити більше грошей.

Вирішіть справу.

Задача 351.

У зв'язку із неритмічним надходженням запасних частин начальник складального цеху з 20 січня видав розпорядження про збільшення до кінця місяця робочих змін до 10 год. У зв'язку з тим, що виборний орган первинної профспілкової організації згоди на надурочні роботи не давав, а також при відсутності коштів у фонді зарплати, адміністрація заводу оплатити роботу як понадурочну відмовилась, а переробку дозволила компенсувати відгулами.

Чи допущені порушення трудового законодавства в даному випадку?

Задача 352.

У жовтні столяр ВО “Волиньгаз” Васильків відповідно до наказу директора одержав 10-денну відпустку без збереження заробітної плати у зв'язку з сімейними обставинами. Адміністрація надала відпустку з умовою, що Васильків відпрацює її у поза робочий час. За домовленістю з адміністрацією Васильків відпрацьовував відпустку після робочої зміни та у вихідні дні травня. 1 і 9 травня він теж працював у рахунок відпустки. 20 травня Васильків звернувся в бухгалтерію об'єднання з вимогою оплатити йому робочі дні 1 і 9 травня як святкові, а всі інші дні, коли він працював після робочої зміни, як надурочні.

Чи законна вимога Васильківа?

Яке законодавство регулює ці питання?

Задача 353.

У правилах внутрішнього трудового розпорядку товариства з обмеженою відповідальністю “Нерухомість” було передбачено:

- тривалість робочого часу протягом тижня для найманих працівників встановлюється 35 годин, для учасників товариства – 45 годин;
- для жінок, які мають дітей віком до 14 років, робочий день скорочується на 1 годину;
- оплата праці провадиться за фактично відпрацьованим часом;
- в осінньо-зимовий період підприємство працює в режимі п'ятиденного робочого тижня, у весняно-літній – шестиденного робочого тижня.

Прокоментуйте вказані положення з точки зору відповідності їх чинному законодавству.

Задача 354.

Юрисконсульту підприємства додатково доручили вести роботу по укладенню та виконанню господарських договорів. Це вимагало багато часу, оскільки підприємство мало багато постачальників. Юрисконсульту доводилося часто залишатися після роботи, щоб забезпечити належним чином цю ділянку роботи. Врешті він поставив питання перед керівником про необхідність розширення юрвідділу. На що керівник відмовив і пояснив, що юрисконсульт – працівник з ненормованим робочим днем і повинен залишатися після роботи.

Ваша думка?

Задача 355.

У колективному договорі заводу було записано: “Інженерно-технічні працівники, помічники майстрів і слюсарі-наладники зобов’язані приходити на роботу за 30 хвилин до початку зміни і залишати роботу через 20 хвилин після зміни. У цей час готується обладнання і готуються завдання для робітників. Компенсація за зайво пророблений час надається у відповідності з чинним законодавством”.

Чи законні подібні умови колективного договору?

Задача 356.

На підставі рішення трудового колективу Луцького виробничого об’єднання “Електротермометрія” адміністрація наказом оголосила 8 січня святковим днем з метою надати можливість працівникам відсвяткувати другий день Різдва Христового. Відробку за цей день перенесено наказом на найближчу суботу.

У зв’язку з реалізацією цього рішення на підприємстві виникли трудові спори. Зокрема, бухгалтер Іванов, вважаючи рішення адміністрації незаконним, вийшов на роботу 8 січня, а в призначену наказом суботу на роботу не з’явився. Адміністрація вирішила звільнити Іванова за прогул і звернулася з поданням до виборного органу первинної профспілкової організації за згодою на таке звільнення. Крім того, ремонтні працівники, які працювали за графіком в змінному режимі, за роботу 8 січня вимагали нарівні з оплатою надання відгулу, який просили приєднати до відпустки.

Вирішить суперечку.

Задача 357.

Технолог Тимофеева звернулася із заявою до директора заводу “Оріон” з проханням встановити їй неповний робочий тиждень, оскільки вона змушена здійснювати догляд за важко хворим батьком, що проживає з нею в одній квартирі, а також вона одна виховує дитину у віці 12 років. Директор заводу відмовив у проханні Тимофеевій, посилаючись на те, що умови виробництва не дозволяють йому дати згоду на встановлення неповного робочого часу і запропонував звільнитися за власним бажанням.

Які підстави і порядок встановлення неповного робочого часу?

Чи законні дії директора заводу?

Задача 358.

Адміністрація заводу за погодженням з профспілковою організацією ухвалила рішення про збільшення тривалості робочого дня на одну годину (з 7 до 8) при шестиденному робочому тижні, обґрунтовуючи це тим, що завод тривалий час стояв без роботи через фінансово-економічні труднощі, а в цей час отримав вигідне замовлення. Ряд працівників погодилися з рішенням адміністрації, а деякі звернулися за роз’ясненням до юрисконсульта заводу про законність прийнятого рішення.

Чи законні дії адміністрації і профспілкового органу?

Задача 359.

У зв’язку з необхідністю завершення ремонтно-будівельних робіт у строк виконроб Єгоров запропонував робітникам залишатися після роботи на 2 години протягом трьох днів підряд. Після здачі в експлуатацію об’єкта робітники поцікавилися у начальника будівельного комбінату, як буде компенсована надурочна робота. Однак начальник відповів, що ніякого розпорядження про залучення працівників до надурочної роботи він не видавав, крім того, працівники отримали премію за здачу об’єкта у строк.

Чи мала місце в цьому випадку надурочна робота?

Який порядок залучення до надурочної роботи?

Задача 360.

Комісія по трудових спорах винесла рішення про оплату групі робітників надурочних робіт при виконанні термінового завдання. Директор заводу з рішенням комісії не погодився, оскільки перед цією роботою цех простоював і загальна тривалість робочого часу протягом тижня не перевищувала 40 годин, тому оскаржив рішення комісії до суду.

Яке рішення повинен прийняти суд?

Задача 361.

Протягом чотирьох годин на початку робочого дня бригада мулярів простоювала через відсутність цементного розчину. Під час обідньої перерви розчин підвезли і бригада

працювала понад нормальну тривалість робочого часу чотири години. Вважаючи ці години надурочними, бригада звернулася до комісії по трудових спорах оплатити їй ці роботи відповідно до статті 106 КЗпП України.

Комісія по трудових спорах виконані роботи визнала надурочними і стягнула заробітну плату робітникам за час їх проведення. Це рішення комісії вважає помилковим начальник будівельного управління, оскільки бригада в цей день працювала нормальну тривалість – 8 годин. Коли не було розчину, бригада не працювала, робітники грали в доміно, дехто на сонці загоряв. Тому заробітна плата повинна бути виплачена за обсяг робіт, що були виконані протягом 8 робочих годин.

Начальник будівельного управління звернувся із заявою до суду.

Як вирішити даний спір?

Задача 362.

Директор магазину уклав трудову угоду з дизайнером Волошкіною про оформлення нового відділу магазину. Оплата проводилась за фактично виконану роботу. До відкриття залишалося мало часу і Волошкіній доводилось працювати по 9-10 годин на добу. Вона звернулася до директора з вимогою оплатити роботу в надурочний робочий час, в чому їй було відмовлено.

Чи правомірні вимоги Волошкіної?

Задача 363.

Слюсар-ремонтник заводу Поздняков за вказівкою адміністрації працював разом з електрозварниками по монтажу парових котлів. Після закінчення роботи Поздняков звернувся до адміністрації заводу з вимогою про надання йому додатково трьох вихідних днів, мотивуючи свої вимоги тим, що він працював по монтажу парових котлів протягом трьох тижнів по 8 годин у день, хоч, працюючи разом з електрозварниками, він знаходився в шкідливих умовах праці, а тому тривалість його роботи щодня не повинна була перевищувати 6 годин.

У чому відмінність між нормальною і скороченою тривалістю робочого часу?

Для кого встановлюється скорочена тривалість робочого часу і якими нормативними актами регулюється?

Як вирішити даний спір?

Задача 364.

У зв'язку із регулярними затримками поставки запасних частин начальник складального цеху видав розпорядження про збільшення протягом двох тижнів тривалості робочих змін до 10 год. У зв'язку з тим, що виборний орган первинної профспілкової організації згоди на надурочні роботи не давав, а також у зв'язку з відсутністю коштів у фонді зарплати, адміністрація заводу оплатити роботу як понадурочну відмовилась і дозволила компенсувати її відгулами.

Який порядок застосування надурочних робіт?

Як здійснюється оплата праці за роботу в надурочний робочий час?

Чи допущені порушення трудового законодавства в даному випадку?

ТЕМА 13. Правове регулювання часу відпочинку

Задача 365.

Бригада електромонтерів у складі 3 чоловік звернулася до районного суду з позовом про стягнення із заводу оплати за надурочні роботи і за роботу в святкові дні в травні. В своїй заяві робітники вказували, що кожен з них в травні відпрацював по 168 годин, при цьому робітник Костенко працював 1 травня, Крагін – 9 травня, а Прядко 1 та 9 травня не працював.

В судовому засіданні представник адміністрації оспорив вимоги про виплату компенсації за роботу у святкові дні, посиляючись на те, що робітники працювали за графіком змінності, а тому час їх роботи випав на різні дні, в тому числі і на вихідні й святкові дні. На думку представника, оплата за роботу в межах місячної норми годин

повинна проводитись в одинарному розмірі незалежно від того, в які дні вона проводилась. Переробка годин, якби вона мала місце, підлягала б оплаті як надурочні роботи.

Який порядок надання вихідних днів при змінному режимі роботи?

Задача 366.

Троє токарів вийшли на роботу на першу зміну, але адміністрація оголосила їм, що у зв'язку з відсутністю електроенергії токарні роботи проводитись не будуть і їм надається вихідний день (замість чергового вихідного дня). Один з токарів погодився з пропозицією адміністрації і відпочивав в цей день, а двоє – відмовились, перебували в цеху і зажадали оплати за цей день.

Адміністрація відмовила в оплаті, а тому робітники звернулись до юрисконсульта.

Якою повинна бути відповідь юрисконсульта?

Задача 367.

Для виконання виробничого плану директор торгу в кінці місяця видав наказ про перенесення вихідного дня працівників магазинів. На початку наступного місяця усім працівникам було надано відгул, за винятком директорів і завідувачів відділами магазинів.

Декілька продавців і один завідувач відділом звернулися до комісії по трудових спорах з заявою, в якій просили оплатити роботу в вихідний день у подвійному розмірі або ж приєднати невикористаний день відпочинку до чергової відпустки.

Чи підлягають задоволенню вимоги працівників?

Який порядок залучення до роботи у вихідний день?

Задача 368.

Директору підприємства терміново знадобилось надрукувати ряд документів, але секретаря-друкарки на робочому місці не було. Був час обідньої перерви, і вона знаходилась поза територією підприємства. Після закінчення перерви директор зробив зауваження секретарці, що вона вийшла за межі підприємства, не запитавши його дозволу.

Дайте аналіз дії директора.

Які види часу відпочинку Ви знаєте?

Задача 369.

Інженер Зубов був направлений в службове відрядження на 2 дні з завданням прийняти об'єкт, який будується для підприємства. Другим днем відрядження була неділя, проте Зубов протягом всього дня працював по прийому об'єкта, а потім закінчував цю роботу в понеділок, тобто після закінчення строку відрядження.

Після повернення Зубова на місце роботи адміністрація продовжила строк його відрядження, проте в виплаті заробітної плати за роботу в вихідний день відмовила, посилаючись на те, що Зубов – працівник з ненормованим робочим днем і що він знаходився у відрядженні більше доби, де сам визначав для себе час роботи і відпочинку.

Вважаючи дії адміністрації неправильними, Зубов звернувся зі скаргою до комісії по трудових спорах.

Як треба вирішити спір?

Задача 370.

Вантажник Причепка згідно з наказом начальника залучався до роботи у вихідні дні для виконання невідкладних розвантажувальних робіт. Адміністрація запропонувала компенсацію роботи у вихідний день наданням інших днів відпочинку у будь-які робочі дні. Причепка від цієї пропозиції відмовився і вимагав за роботу у вихідні дні оплату у подвійному розмірі. Адміністрація видала наказ, за яким надала Причепці додаткові вихідні дні. Останній звернувся в КТС із заявою про оплату роботи у вихідні дні у подвійному розмірі.

Яке рішення має винести КТС?

Який порядок залучення до роботи і оплати у вихідні дні?

Задача 371.

У жовтні столяр Львівського ВО "Карпати" Купріянов відповідно до наказу директора одержав 10-денну відпустку без збереження заробітної плати у зв'язку з сімейними обставинами. Адміністрація надала відпустку з умовою, що Купріянов відпрацює її у поза робочий час. За домовленістю з адміністрацією Васильків відпрацьовував відпустку після робочої зміни та у вихідні дні травня. 1 і 9 травня він теж працював у рахунок відпустки. 30

травня Купріянов звернувся в бухгалтерію об'єднання з вимогою оплатити йому робочі дні 1 і 9 травня як святкові, а всі інші дні, коли він працював після робочої зміни, як надурочні.

Чи законна вимога Купріянова? Яке законодавство регулює ці питання?

Задача 372.

Адміністратор готелю “Україна” Лобенко чергувала 1 і 2 травня, у зв'язку з чим вона звернулася до директора готелю з проханням будь-яким чином компенсувати роботу у святкові дні. Лобенко було в цьому відмовлено з тієї причини, що вона працювала у святкові дні згідно з графіком чергувань.

Чи правомірна відмова директора? Чи компенсується робота у святкові та неробочі дні?

Задача 373.

Трошина було прийнято на роботу в типографію 18 лютого. 6 грудня він досяг 18 років. *Якої тривалості відпустка повинна бути надана Трошину?*

Задача 374.

12 квітня на тимчасову роботу в проектний інститут було прийнято копіювальницю Терентьєву. 28 листопада вона була звільнена з роботи.

Чи має право вона на одержання відпустки або компенсації за невикористану відпустку?

Задача 375.

Ткачук був прийнятий на сезонну роботу кочегаром котельні побутокмбінату. Оскільки зима виявилася суворою і затяжною, Ткачук фактично пропрацював 7 місяців.

В зв'язку з тим, що Ткачук пропрацював більше 6-ти місяців, він зажадав виплати йому компенсації за невикористану відпустку за весь час роботи.

Адміністрація побутокмбінату згодна виплатити компенсацію лише за один місяць, бо попередні 6 місяців становлять сезонну роботу, під час якої компенсація за відпустку виплачуватись не повинна.

Чи має право Ткачук на компенсацію за відпустку?

Якщо має, то за який період?

Задача 376.

За розпорядженням начальника тресту робітника Білова було переведено з одного будівельного управління в інше. При переведенні компенсацію за 6 місяців відпустки він не одержав.

Коли виникає право на відпустку у Білова?

Задача 377.

Неповнолітній працівник Дудін звернувся до адміністрації заводу з заявою, в якій просив надати йому відпустку в березні.

Адміністрація відмовила в цій вимозі, пославшись на те, що по закону відпустка неповнолітнім повинна надаватися в літню пору року.

Чи правильні дії адміністрації?

Задача 378.

Шишельниця ливарного цеху Васильєва після трьох місяців роботи була переведена в зв'язку з вагітністю на більш легку роботу, яка не є шкідливою. Через 5 місяців вона пішла у відпустку по вагітності і пологах, після закінчення якої зажадала надати їй чергову відпустку.

На які види відпустки має право Васильєва?

Якої тривалості повинна бути надана чергова відпустка Васильєвій, якщо по вагітності вона знаходилась у відпустці 3 місяці і 20 днів, а за шкідливість додаткова відпустка передбачена тривалістю 12 робочих днів?

Задача 379.

Старшому бухгалтеру Родіній за сімейними обставинами був встановлений неповний робочий тиждень тривалістю 20 годин. При наданні їй чергової відпустки її тривалість дирекцією була встановлена 24 календарних днів.

Родіна вважає, що вона як працівник з ненормованим днем має право на додаткову відпустку 7 календарних днів, а всього, якщо їх підсумувати, – 31 календарний день.

Чи має право Родіна на додаткову відпустку у зв'язку з тим, що вона працює неповний робочий час? Якщо має, то яка загальна тривалість її відпустки?

Задача 380.

За сімейними обставинами за заявою Напалкової протягом року їй двічі надавались відпустки без збереження заробітної плати тривалістю 7 і 12 календарних днів. При звільненні Напалкової з роботи при виплаті компенсації за невикористану щорічну відпустку бухгалтерія із стажу роботи, що дає право на щорічну відпустку, виключила 17 календарних днів. Напалкова вважає таке зменшення стажу, що дає право на відпустку, неправильним, і звернулася до обласної ради профспілок за роз'ясненням.

Дайте Напалковій письмове роз'яснення з приводу поставленого нею питання.

Задача 381.

Працівниця вийшла на роботу після трьох років перебування у відпустці по догляду за дитиною і хоче одержати раніше невикористану щорічну відпустку.

Як у таких випадках обчислюється середня зарплата?

Задача 382.

Нештатний інспектор Держстраху Жуков після шести місяців роботи звернувся до адміністрації з вимогою надати йому чергову відпустку.

Хто має право на відпустку по трудовому праву?

Задача 383.

Макарова прийнята на посаду бібліотекаря наукової бібліотеки будівельного інституту 13 липня 2010 року. З 1 січня по 29 квітня 2011 року вона знаходилась у відпустці по вагітності і пологах. З 30 квітня по 29 травня 2011 року їй була надана чергова відпустка, а потім – тримісячна відпустка без збереження заробітної плати. За графіком відпусток на 2012 р. їй було передбачено надання відпустки в березні місяці.

Чи має право Макарова на відпустку в березні місяці 2012 р.?

Яка тривалість її відпустки?

Чи допускається надання додаткової відпустки авансом?

Як обчислюється трудовий стаж для відпустки?

Задача 384.

Слюсар Ларіонов поряд з виконанням своїх обов'язків щодня по 4 години виконував обов'язки електрозварника цеху, тобто працював на роботі з шкідливими умовами праці.

Як визначається тривалість відпустки Ларіонова, якщо він виконував обов'язки електрозварника цеху протягом 11 місяців?

Задача 385.

У зв'язку з відсутністю роботи дирекція заводу запропонувала працівникам написати заяви з проханням надати відпустку без збереження заробітної плати строком на 1-2 місяці. Окремі працівники такі заяви написали і одержали відпустку без збереження заробітної плати. Частина працюючих писати такі заяви відмовилась.

Чи можна надавати відпустку без збереження заробітної плати на один місяць і більше?

Які правові наслідки можуть настати для тих працівників, які відмовились писати заяву на відпустку?

Задача 386.

17-річному робітнику Кашкіну, який працював за умов, що дають право на додаткову відпустку, адміністрація надала чергову відпустку тривалістю 31 календарний день. Кашкін зажадав, щоб йому надали і додаткову відпустку.

Які існують види відпустки і яка їх тривалість?

Коли виникає право на відпустку і який порядок її надання?

Якої тривалості повинна бути надана відпустка Кашкіну?

Задача 387.

Єлізарова 15 квітня 2010 року було прийнято монтажником будівельного управління. 1 жовтня 2010 року він був призваний на військову службу. Після закінчення служби, в листопаді 2011 року, Єлізаров знову повернувся на попереднє місце роботи. При наданні в

жовтні 2012 року чергової відпустки Єлізаров зажадав також надати йому відпустку за період з 15 квітня по 1 жовтня 2010 року.

Чи має право Єлізаров на відпустку за період роботи до призову на військову службу?

Задача 388.

Робітниця трикотажної фабрики Пшеченко усиновила дитину тритижневого віку і звернулась до адміністрації фабрики з вимогою про надання їй відпустки по вагітності і пологах. Адміністрація відмовила в задоволенні цієї вимоги, проте заявила, що Пшеченко щоденно будуть надаватись перерви для годування дитини.

Чи правильні дії адміністрації?

Задача 389.

Головному механіку автопідприємства Сушко під час відпустки був доставлений наказ про те, що він відкликається з відпустки. Сушко дома не було, і посланець директора залишив наказ дружині. Сушко наказу не підкорився і на роботу не вийшов, за що директор на нього наклав дисциплінарне стягнення – догану.

По закінченні відпустки Сушко звернувся до директора із заявою про скасування наказу про стягнення, оскільки він не вважає себе таким, що порушував трудову дисципліну.

Чи відповідають вимогам закону клопотання Сушко?

Задача 390.

Ткалі Волковій чергова відпустка була надана 15 серпня. З вини адміністрації заробітна плата за час відпустки їй була виплачена лише 20 серпня. Протягом 5 днів Волкова щоденно приходила на фабрику за зарплатою, а потім, одержавши її, зажадала продовження відпустки на 5 днів.

Чи законні вимоги Волкової?

Задача 391.

Слюсар авторемонтного заводу Басов успішно склав вступні екзамени і був зарахований на заочне відділення технологічного інституту харчової промисловості.

Одержавши виклик на зимову сесію, що мала відбутися в грудні, Басов звернувся до адміністрації з проханням надати йому відпустку.

Адміністрація заводу відмовила Басову в наданні відпустки, посилаючись на те, що Басов поступив до інституту без дозволу і не за фахом, який потрібний для заводу. Крім того, завод не виконував план і адміністрація не могла замінити Басова іншим працівником.

Якими пільгами користуються студенти вечірніх і заочних вищих навчальних закладів?

Чи правильні дії адміністрації?

Задача 392.

Працівник відділу кадрів Боженко, яка навчається на 6 курсі заочної форми навчання Волинського національного університету, звернулась із скаргою у виборний орган первинної профспілкової організації на те, що адміністрація надала їй тільки частину додаткової оплачуваної відпустки на період підготовки та захисту дипломного проекту. Таке рішення адміністрація обґрунтувала тим, що Боженко працює на умовах неповного робочого часу, а тому не має права на відпустки повної тривалості.

Підготуйте відповідь.

Задача 393.

Учень середньої школи Колощук, якому виповнилось 16 років, влаштувався на роботу в супермаркет. Адміністрація встановила йому робочий день тривалістю по 6 год. щоденно (36 год. на тиждень), при цьому роз'яснивши, що оплата буде проводитись пропорційно відпрацьованому часу. Пропрацювавши три місяці, Колощук звернувся до директора із заявою про надання щорічної відпустки тривалістю 31 календарний день. У наданні відпустки Колощуку було відмовлено і він звернувся до юрисконсульта за роз'ясненням своїх прав.

Підготуйте відповідь.

Задача 394.

У зв'язку із скороченням обсягу роботи адміністрація запропонувала друкарці Тереховій перейти на роботу з неповним робочим часом. Терехова погодилася і почала працювати по 3 дні на тиждень. Одержуючи наказ про щорічну відпустку, Терехова була здивована, що

тривалість її відпустки скоротилася з 31 календарного дня до 24. Начальник відділу кадрів пояснив друкарці, що тепер робочий час в неї нормований і вона не має права на додаткову відпустку за ненормований робочий день, як раніше. Теренова звернулася до юрисконсульта заводу.

Складіть мотивовану відповідь.

Задача 395.

Спеціаліст відділу звернень громадян місцевої державної адміністрації, який пропрацював 6 місяців звернувся із заявою про надання йому щорічної відпустки. У відділі кадрів йому порахували відпустку тривалістю 30 календарних днів згідно Закону України “Про державну службу”. Спеціаліст заперечував проти такого рішення, вважаючи, що оскільки він до цього працював юристом в обласній раді, то має право ще на додаткову відпустку, за стаж державного службовця 13 років.

Вирішіть спір.

Право на відпустку, якої тривалості має даний спеціаліст.

Задача 396.

Технік Михайлова звернулася із скаргою до КТС на те, що адміністрація відмовила їй у наданні додаткової відпустки для складання сесії у вузі. Таке рішення адміністрація мотивувала тим, що у зв’язку з фінансовими проблемами підприємство не працює більше півроку. Працівники, у тому числі Михайлова, перебувають у вимушених відпустках. Отже, вільний час може бути використаний і для навчання. Адже, оплачувати відпустку коштів не має.

Складіть проект рішення КТС за заявою Михайлової.

Задача 397.

Вороніна, яка пропрацювала 1 рік секретарем у малому підприємстві “Арсен”, звернулася до директора із заявою про надання щорічної оплачуваної відпустки, однак адміністрація підприємства їй відмовила, пославшись на те, що оплачувані відпустки надаються тільки на державних підприємствах.

Чи правомірна відмова адміністрації?

Хто має право на щорічну оплачувану відпустку, та який порядок її надання?

Задача 398.

До юрисконсульта фабрики звернулися працівники з питанням про правомірність наказу директора фабрики щодо надання відпустки без збереження заробітної плати строком на два місяці у зв’язку з відсутністю сировини для виконання робіт.

Якою має бути відповідь юрисконсульта?

Чи мають право працівники вимагати оплату за час відпустки без збереження заробітної плати з ініціативи роботодавця?

Задача 399.

Начальник автобазу Васильєв запросив на роботу двох зварників для ремонту підсобних приміщень. Трудовий договір у письмовій формі з ними не був укладений, з наказом про прийняття на роботу їх не ознайомили, однак у відділі кадрів повідомили, що вони можуть приступити до роботи. Оплата провадилася в кінці кожного місяця по витратних ордерах. Через шість місяців, коли робота була закінчена, зварникам оголосили, що вони звільнені. Зварники проти звільнення не заперечували, але вимагали, щоб їм виплатили грошову компенсацію за невикористану відпустку.

Чи законна вимога робітників?

Задача 400.

Інженер машинобудівного підприємства Семкін пішов у відпустку з 1 серпня на 26 календарних днів згідно з графіком відпусток. Однак у зв’язку з тим, що підприємство отримало вигідне замовлення, Семкіна було відкликано з відпустки 11 серпня. Директор підприємства пояснив, що виконання отриманого замовлення неможливе без кваліфікованих працівників.

Чи правомірні дії директора?

Чи можливе перенесення відпустки на наступний рік?

Задача 401.

Медсестрі Луцької міської лікарні, яка сама виховувала 2-х річну доньку, за її заявою була надана частина щорічної оплачуваної відпустки тривалістю 6 днів (з понеділка по суботу). На початку наступного тижня вона знову звернулась із заявою про надання їй частини щорічної відпустки, тривалістю 6 днів (з понеділка по суботу). Адміністрація надала відпустку, але включила до неї два вихідні дні (неділі).

Чи правомірно діяла адміністрація?

Який порядок поділу щорічної відпустки на частини?

Задача 402.

Група робітниць виконкому міської ради звернулася до юрисконсульта з питанням про те, чи поширюється ст. 19 Закону України “Про відпустки” на жінок, які працюють на посадах державних службовців та мають двох і більше дітей віком до 15 років.

Якою повинна бути відповідь юрисконсульта?

Задача 403.

У зв'язку із спадом виробництва за наказом керівника підприємства і з його ініціативи водію Ларіонову з січня по березень була надана відпустка без збереження заробітної плати. У колективному договорі надання такої відпустки не передбачено.

Чи зараховується час цієї відпустки без збереження заробітної плати в стаж роботи, що дає право на щорічну основну відпустку?

Осунтуйте відповідь.

Задача 404.

На новоствореному підприємстві робота щодо укладення колективного договору не було проведена своєчасно, у зв'язку з чим колективний договір не було укладено. Завідуючий відділом Ількович подав заяву про відпустку, при цьому він вимагав, крім основної відпустки 24 календарних днів, надати йому ще додаткову відпустку 7 календарних днів як працівнику з ненормованим робочим часом. Інспектор по кадрах заперечував, він вимагав документів, які б підтверджували, що Ількович дійсно відноситься до такої категорії працівників і має право на додаткову відпустку вказаної тривалості.

Підготуйте висновок.

Задача 405.

За рішенням комісії з соціального страхування робітнику Маслову за рахунок коштів соціального страхування була надана безкоштовна путівка в санаторій тривалістю 36 днів. За умовами роботи Маслов користується основною відпусткою тривалістю 24 календарних дні, але на день одержання путівки відпустку він використав.

Як може використати Маслов надану путівку?

Задача 406.

Перевіряючи дотримання законності в господарському товаристві (ГТ), міський державний інспектор праці встановив, що за рішенням загальних зборів всім працівникам ГТ (10 учасникам товариства і 12 працівникам, що працювали за трудовим договором, з них 3 — неповнолітніх) була встановлена відпустка тривалістю 60 календарних днів. Відпустки всім надавалися тільки в зимовий період, що пояснювалося інтересами виробництва.

Крім того, в ГТ було прийняте локальне положення про матеріальну відповідальність працівників, де була передбачена повна матеріальна відповідальність у всіх випадках заподіяння шкоди працівниками. Згідно з цим положенням відшкодуванню підлягали нарівні з прямою шкодою також не отримані товариством прибутки.

Дайте правову оцінку вказаним положенням.

Задача 407.

У зв'язку із зменшенням обсягів робіт в колективному договорі машинобудівельного заводу було записано положення, що при відсутності необхідних обсягів робіт дозволити дирекції заводу за її ініціативою надавати працівникам відпустку без виплати заробітної плати на строк до одного місяця.

Чи законне таке положення колективного договору?

Задача 408.

Слюсарю-інструментальнику Баташову, який навчався в школі робітничої молоді, на період випускних екзаменів була надана 20-денна відпустка без оплати. Після закінчення

школи Баташов одержав 10-денну відпустку для здачі вступних екзаменів у ВНЗ. Будучи прийнятим до ВНЗ, Баташов звернувся в юридичну консультацію за роз'ясненням, чи зберігається за ним середній заробіток за обидві вказані відпустки і на які відпустки він має право у період навчання у ВНЗ?

Кому і якої тривалості надаються відпустки в зв'язку з навчанням? Який порядок надання відпустки без збереження заробітної плати?

Задача 409.

Меркулова у 2008 році закінчила історичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка і працювала вчителем історії у Заборольській ЗОШ 1-3 ступеня. У 2012 році Меркулова склала вступні екзамени і була зарахована на навчання на юридичний факультет Волинського національного університету імені Лесі Українки (заочно).

В період зимової сесії Меркулова звернулася до адміністрації школи з проханням про надання їй додаткової відпустки для складання заліково-екзаменаційної сесії, в чому їй було відмовлено з мотиву, що вона вже має вищу освіту і працює по спеціальності педагогом.

Чи має право Меркулова на пільги, що встановлені для осіб, які навчаються у вузах заочно?

Задача 410.

Робітник ВО "Спектр" Пилипів згідно з наказом керівника підприємства залучався до роботи у вихідні дні. Адміністрація запропонувала Пилипіву взяти відгули у будь-які робочі дні. Пилипів від відгулів відмовився і зажадав за роботу у вихідні дні подвійної оплати. Замість цього адміністрація видала наказ, за яким надала Пилипіву додаткові вихідні дні 16, 19, 20 липня. Останній звернувся в КТС із заявою про подвійну оплату йому за роботу у вихідні дні. Яке рішення має винести КТС?

Який порядок залучення до роботи і оплати у вихідні дні? Чи є за умовами задачі порушення закону?

Задача 411.

Сорокін працював пекарем у малому підприємстві "Юлія". Проробивши рік, він вимагав надання відпустки, однак адміністрація підприємства йому в цьому відмовила, пославшись на те, що у них приватне підприємство, а відпустка надається тільки на державних підприємствах.

Чи правомірна відмова адміністрації?

Хто має право на відпустку?

Задача 412.

Працівники механічного цеху судноремонтного заводу звернулися в юридичну консультацію за роз'ясненням. Начальник цеху оголосив, що у зв'язку з ремонтними роботами в цеху протягом місяця працівники не будуть забезпечені роботою. Перевести їх на інші робочі місця немає можливості. Адміністрація заводу на цей період запропонувала працівникам написати заяви про відпустку без збереження заробітної плати. Працівники ж вважають, що оплата за цей період повинна проводитися за правилами ст. 113 КЗпП України, що передбачає порядок оплати часу простою. Однак адміністрація на вимоги працівників відповіла відмовою, мотивуючи її тим, що в колективному договорі на 1998 рік передбачений порядок надання відпусток без збереження заробітної плати, у тому числі і на період простою.

Як може бути вирішено в колективному договорі питання про порядок надання відпусток без збереження заробітної плати у разі простою підприємства?

Задача 413.

Інженер Корчинський одержав відпустку тривалістю 36 робочих днів (працює з шкідливими умовами праці). Через два тижні дирекція заводу запропонувала йому тимчасово повернутися на роботу з тим, що відпустка буде надана пізніше. Корчинський погодився з умовою, що за час роботи йому буде виплачена заробітна плата, а відпустка не повинна переноситися.

Прокурор району, виявивши цей випадок у порядку загального нагляду, опротестував наказ дирекції, вбачаючи в ньому приховану компенсацію за відпустку.

Чи підлягає протест прокурора задоволенню?

Як проводиться перерахунок відпускних у випадку, коли працівник дійсно виявив бажання бути викликаним із відпустки з перенесенням її частини на більш пізні строки?

Задача 414.

У ТОВ «Вест» був виданий наказ наступного змісту:

1. Направити робітників столярного цеху у відпустку без збереження заробітної плати терміном на 3 місяці у зв'язку з відсутністю сировини.

2. Надати Іванову І. (16 років) щорічну основну відпустку тривалістю 24 календарних дні за відпрацьований рік.

3. Надати Сидоровій В. оплачувану відпустку для догляду за дитиною до досягнення нею двох років й неоплачувану відпустку з двох до чотирьох років.

4. Відмовити в наданні щорічної відпустки Ткаченку та Шевченку у зв'язку з тим, що вони не працюють на підприємстві 11 місяців.

Проаналізуйте зміст наказу на його відповідність чинному законодавству України.

Задача 415.

Неповнолітній працівник Дудін звернувся до адміністрації заводу із заявою про надання йому відпустки. Адміністрація відмовила Дудіну, пославшись на те, що:

- за законом відпустка надається після того, як працівник пропрацював на підприємстві не менш ніж шість місяців, а Дудін пропрацював лише 5 місяців;

- неповнолітнім відпустка повинна надаватися в літню пору року.

Чи правильні дії адміністрації?

Задача 416.

Сорокін працював пекарем у малому підприємстві «Юлія». Пропрацювавши рік, він вимагав надання відпустки, однак директор підприємства йому в цьому відмовила, пославшись на те, що відпустка надається тільки на державних підприємствах, а у них підприємство приватне.

Чи правомірні дії директора?

На яких працівників поширюється законодавство про відпустки?

Коли у працівника виникає право на щорічну відпустку?

ТЕМА 14. *Оплата праці*

Задача 417.

Працівник відділу технічного контролю Веселов був прийнятий на роботу з оплатою праці залежно від кількості відпрацьованого часу. Вважаючи, що оплата праці повинна проводитись залежно від кількості продукції, що приймається і контролюється, Веселов звернувся до керівника підприємства з вимогою про зміну системи оплати праці.

Які методи правового регулювання оплати праці передбачає законодавство України?

Які існують системи заробітної плати?

Який порядок встановлення систем заробітної плати?

Задача 418.

Наказом директора заводу на старшого економіста відділу праці і заробітної плати Середу, який має юридичну освіту, були, крім основних, покладені також обов'язки юрисконсульта з оплатою 50% окладу юрисконсульта.

Середа вважає, що оскільки він виконує обов'язки юрисконсульта у повному обсязі, то і заробітна плата повинна виплачуватись повністю, а не у половинному розмірі.

Що має місце у даному випадку: сумісництво по службі, суміщення професій чи виконання обов'язків відсутнього працівника?

Як повинна бути оплачена робота Середи?

Задача 419.

Група коректорів книжково-журнальної фабрики, робота яких оплачувалась погодинно, звернулася до голови виборного органу первинної профспілкової організації з проханням порушити перед директором питання про переведення їх на відрядну систему оплати. Своє

прохання вони мотивували тим, що для їх роботи існують норми виробітку, робота піддається точному обліку як за кількістю, так і за якістю виконаної роботи.

Що є мірою праці при визначенні системи її оплати?

Який порядок встановлення системи заробітної плати?

Які види відрядної системи оплати праці існують?

Чи підлягають вимоги коректорів задоволенню?

Задача 420.

Зайченко з дружиною підрядилися охороняти садок колективного сільськогосподарського підприємства “Прогрес” з 1 липня по 30 вересня. В свою чергу, колективне підприємство зобов’язалося виплачувати подружжю Зайченко винагороду в грошовій сумі 50 гривень на місяць, по 15 кг муки, 50 кг картоплі і 20 кг яблук кожному, а також продати 200 кг яблук за ціною 10 коп. за кілограм. Прокурор, ознайомившись із цією угодою, визнав її такою, що суперечить закону, опротестував її.

Які форми оплати праці Ви знаєте?

Що слід розуміти під заробітною платою?

Які методи регулювання заробітної плати існують?

Чи підлягає протест прокурора задоволенню?

Задача 421.

При обчисленні заробітної плати робітнику Ковальову виконувана ним робота помилково була тарифікована по більш високому розряду, внаслідок чого йому була передплачена заробітна плата. При наступній виплаті заробітної плати бухгалтер утримала проведену переплату.

Ковальов цікавиться, чи правильні такі дії бухгалтера?

Чи підлягала переплата утриманню одноразово, чи повинна розподілятися частинами на декілька місяців?

І взагалі, які утримання можуть проводитись із заробітної плати і ким?

Задача 422.

Експедитор Назарова у зв’язку з вагітністю була тимчасово переведена на посаду табельниці. Заробітна плата табельниці значно нижча заробітної плати експедитора.

Назарова цікавиться, чи зберігається за нею попередня заробітна плата, а якщо зберігається, то протягом якого часу?

Задача 423.

До юрисконсульта підприємства звернулася група працівників з проханням роз’яснити їм права щодо захисту заробітної плати від підвищення цін та від затримки виплати. У серпні 1998 р. індекс споживчих цін становив 100,2%, у вересні — 103,8%, у жовтні — 105,3%. Зарплату за серпень виплатили у жовтні.

Поясніть, яка різниця між індексацією заробітної плати і компенсацією працівникам частини заробітної плати у зв’язку з порушенням термінів її виплати.

Задача 424.

Завідуючий відділом Волошин звернувся із скаргою до прокурора, в якій повідомляв, що підприємство, на якому він працює, знаходиться більше року у простої внаслідок фінансової кризи. Він у числі інших працівників звертався до адміністрації з вимогою оплатити їм за простій не з вини працівника згідно із ст. 113 КЗпП України. Але адміністрація відповіла, що тепер прийнято закон, який дозволяє простій підприємству без обмеження строком і без зарплати працівникам заробітної плати. Волошин просить притягти директора до кримінальної відповідальності за порушення прав працівників, а також роз’яснити чинне законодавство з цього питання.

Підготуйте відповідь.

Задача 425.

Завод побудував багатоквартирний будинок і заселив в нього своїх працівників. Частина з них відмовилась сплачувати комунальні платежі, мотивуючи це тим, що власником будинку є завод і саме за його кошти слід оплачувати воду, газ, тепло та інші послуги. З метою наведення порядку в утриманні будинку директор заводу, пославшись на статтю 136

КЗпП України, дав розпорядження бухгалтерії проводити стягнення комунальних платежів із заробітної плати боржників.

Не будучи впевненими у правильності дій директора, група працівників звернулася до адвоката з проханням дати їм юридичну консультацію і при можливості захистити їх інтереси.

Дайте мотивовану консультацію по даному випадку.

Задача 426.

Робітник складального цеху Марків отримав повідомлення про те, що через 2 місяці він буде звільнений з роботи за п. 1 ст. 40 КЗпП у зв'язку з скороченням штатів. Марків домовився з начальником цеху, аби той дозволив йому передчасно (за одну годину до кінця зміни) залишати роботу з тим, щоб знайти нове місце праці. В таблиці виходу на роботу Марківу проставлявся повний робочий день. Виявивши це порушення, бухгалтерія при звільненні вирахувала із зарплати Марківа 70 грн. На засіданні КТС, де розглядалася скарга Марківа, начальник цеху посилався на колдоговір, згідно якого працівникам, які звільняються за п. 1 ст. 40 КЗпП, надається протягом двох місяців 5 годин на тиждень для пошуків роботи з оплатою їх по середньому заробітку. На думку бухгалтерії цей пункт колдоговору є незаконним, оскільки оплата може проводитись лише за фактично відпрацьований час.

Як вирішити трудовий спір?

Задача 427.

Токарю 3 розряду Невзорову кваліфікаційна комісія в лютому місяці присвоїла 4 розряд.

Чи має значення змінення тарифного розряду працівника для визначення розміру оплати праці?

Який порядок присвоєння тарифних розрядів?

Як саме зміниться оплата праці Невзорова?

Задача 428.

Токар 5 розряду Якубович протягом грудня місяця працював на виготовленні будівельних муфт. Часова тарифна ставка токаря I розряду – 72 копійки, а тарифний коефіцієнт 5 розряду – 1,7. Норма часу на виготовлення муфти встановлена 1 година 45 хвилин. Якубович щоденно виготовляв 5 муфт.

Яку суму буде становити заробітна плата Якубовича за грудень місяць?

Задача 429.

Заточник 5 розряду Ворон протягом січня заточував свердла для напівавтоматичної лінії, працював з відрядною системою оплати праці. Щоденно ним заточувалось 30 свердел при нормі 28. Часова тарифна ставка заточника I розряду – 2 грн. 58 копійок, тарифний коефіцієнт – 1,75. Крім того, відповідно до Положення про преміювання, при відсутності простоїв автоматичних ліній працівникам, що їх обслуговують, виплачується премія в розмірі 30 % їх тарифної ставки за відпрацьований час.

Проведіть розрахунок заробітної плати Ворона за січень місяць.

Задача 430.

Група робітників механічного цеху у зв'язку з виробничою потребою була переведена на інші нижчеоплачувані роботи строком на один місяць. Фактично ці працівники пропрацювали на нижчеоплачуваній роботі близько двох місяців.

За один місяць бухгалтерія заводу виплатила робітникам їх середній заробіток за попередньою роботою. За другий місяць заробітна плата була виплачена за виконану роботу і була значно нижчою попередньої.

Чи правильні у даному випадку дії бухгалтерії заводу?

Задача 431.

У четвертому кварталі слюсар Михеєнко пропрацював 70 днів, а 6 днів хворів. За три місяці Михеєнко одержав по відрядних розцінках 1450 гривень, по лікарняному листку 134 гривні, премію з фонду підприємства – 150 гривень і за 10 годин надурочної роботи – 18 гривень. З 1 по 15 січня Михеєнко брав участь у республіканських спортивних змаганнях з біатлону, на які був направлений добровільним спортивним товариством.

Як проводиться обчислення заробітку при участі працівників у спортивних змаганнях?

*Хто повинен виплатити заробітну плату Михеєнку за час змагань і в якому розмірі?
Проведіть підрахунок сум, що підлягають виплаті Михеєнку.*

Задача 432.

Посилаючись на збільшення обсягу роботи, старший бухгалтер бюджетної організації Ситкин звернувся до комісії по трудових спорах із заявою про підвищення йому посадового окладу. Комісія вимоги Ситкина задовольнила і підвищила йому оклад на 15 гривень.

При перевірці дотримання штатно-фінансової дисципліни інспектор райфінвідділу виявив це збільшення окладу і запропонував директору скасувати наказ, виданий на підставі рішення комісії по трудових спорах, і поновити попередній посадовий оклад бухгалтеру.

Які методи регулювання заробітної плати?

В якому порядку встановлюються системи оплати праці?

Чи правильні дії інспектора райфінвідділу?

Задача 433.

Слюсар 5 розряду Огарков в січні місяці пропрацював 24 робочих дні з погодинною оплатою праці, Оплата праці слюсарів складається з оплати фактично відпрацьованого часу за Тарифною ставкою робітника відповідного розряду і премії за якісні показники в роботі. Зокрема, в Положенні про преміювання робітників, зайнятих на поточному ремонті, передбачено, що за високу якість ремонту робітникам виплачується премія в розмірі 30% тарифної ставки за відпрацьований час.

Тарифна ставка I розряду для робітників-погодинників – 1 грн. 75 коп., а тарифний коефіцієнт 5 розряду – 1,77.

Підрахуйте заробіток Огаркова за січень місяць?

Задача 434.

Інженер Виртов подав текстильній фабриці проект і макет винайденого ним безчовночного ткацького станка. Замовивши і виготовивши станок, ткацька фабрика впровадила його у виробництво, одержавши від цього значний прибуток. Довідавшись про це, Виртов став вимагати виплати йому винагороди, подавши розрахунок затраченої ним праці на виготовлення станка. У своєму розрахунку Виртов вказав, що він працював три роки і, беручи за основу оклад інженера фабрики по обладнанню в сумі 1500 гривень на місяць, просив виплатити йому винагороду, виходячи з цієї суми, за три роки.

Що слід вважати заробітною платою?

На яку винагороду має право Виртов?

Задача 435.

Накатчиця цеху шовкографії фабрики Назаренко 26 січня одержала травму, в зв'язку з чим протягом 2 місяців знаходилась на лікуванні.

Після виходу на роботу Назаренко згідно з висновком ЛКК була переведена на більш легку роботу в картонажний цех.

Через тиждень Назаренко звернулася з проханням про переведення її на роботу накатчиці і наказом від 1 квітня її було переведено в цех офсетного друку накатчицею.

За проханням Назаренко наказом від 28 червня вона була переведена накатчицею по виготовленню ярликів в тому ж офсетному цеху.

Назаренко звернулася до суду з позовом про стягнення на її користь різниці в заробітній платі за період з 26 березня по 1 липня, посилаючись на те, що переведення її на іншу роботу проводилось з ініціативи дирекції, в зв'язку з чим вона втратила частину заробітної плати.

Чи законні вимоги Назаренко?

Задача 436.

Робітники-відрядники різних тарифних розрядів протягом робочого дня не були забезпечені роботою і переведені на інші роботи. Токар 6 розряду Славич переведений на відрядну роботу 4 розряду, де виконував норму на 115 %. Фрезерувальник 5 розряду Назаренко переведений на погодинну роботу 3 розряду, а токар 3 розряду Івченко використовувався на підсобних роботах протягом 4-х годин на заводському дворі.

Як проводиться оплата праці при тимчасовому переведенні на іншу роботу і за час простою?

Задача 437.

В серпні місяці бригада електровоза при підсумованому обліку робочого часу пропрацювала 221 годину, в тому числі 24 серпня працювала 10 годин.

Як повинна бути оплачена робота бригади у серпні місяці?

Задача 438.

На завідуючу претензійним відділом оптової бази Бутейко було покладено також виконання обов'язків юрисконсульта у зв'язку з тривалою тимчасовою відсутністю останнього. При нарахуванні заробітної плати Бутейко у бухгалтерії виникло питання, як повинна бути оплачена робота по виконанню обов'язків юрисконсульта: як надурочна робота чи як сумісництво по службі.

Вирішіть спірне питання.

Задача 439.

За наслідками роботи заводу безалкогольних напоїв за III квартал працівникам цеху розливу виплачувалась премія. Робітник Горбулін був позбавлений премії з посиланням на ч. 3 ст. 151 КЗпП України, оскільки на початку року йому було оголошено догану за порушення трудової дисципліни.

Чи відповідає вимогам закону позбавлення премії Горбуліна?

Задача 440.

Інженер Маслов з метою придбання приладу для технічного бюро взяв у бухгалтерії під звіт 300 гривень. Однак прилад не придбав, а грошей не повернув.

Чи може директор своїм розпорядженням провести утримання зазначеної суми із заробітної плати Маслова?

Які утримання із заробітної плати допускаються?

Задача 441.

Продавці магазину продовольчих товарів працювали відповідно з графіком 1 і 2 травня протягом 8 годин, за що одержали заробітну плату з розрахунку одинарної тарифної ставки. На думку продавців, їм повинна бути оплачена робота у святкові дні в подвійному розмірі. В обкомі профспілки, куди звернулись продавці, їм роз'яснили, що за роботу в святкові дні вони повинні до своєї заробітної плати одержати ще одинарну тарифну ставку залежно від кількості відпрацьованих годин.

Як повинна бути проведена оплата праці продавців за роботу у святкові дні?

Задача 442.

Інженеру Глухову помилково протягом шести місяців виплачувалась надбавка до заробітної плати в сумі 60 гривень, яка йому не належала і не призначалась. Коли бухгалтерія виявила помилку, вона при черговій виплаті заробітної плати за квітень місяць стягнула зразу всю суму переплати – 240 гривень.

Які порушення у даному випадку допустила бухгалтерія?

Задача 443.

Робітник Тарасюк, пропрацювавши після укладення трудового договору 10 днів, звернувся до майстра з вимогою виплатити йому заробітну плату за відпрацьовані дні. Майстер роз'яснив Тарасюку, що він лише забезпечує роботою, а заробітну плату виплачує бухгалтерія підприємства. Коли настане день виплати заробітної плати і всім працівникам буде виплачуватись заробітна плата, вона буде виплачена і Тарасюку.

Тарасюк цікавиться, коли і як виплачується заробітна плата, хто це визначає і які наслідки при несвоєчасній виплаті заробітної плати.

Задача 444.

На одному з підприємств Одеси в колективний договір були включені наступні положення:

1. У випадках різкого погіршення фінансового становища заводу і скорочення чисельності працюючих надурочні роботи проводяться без згоди з виборним органом первинної профспілкової організації і без обмеження кількістю годин.

2. Робоча зміна триває 12 годин із компенсацією переробки премією або додатковою відпусткою.

3. При негативних наслідках атестації посадовий оклад працівнику може бути понижений до мінімальної заробітної плати.

4. Член профспілки не може бути представлений до звільнення за скороченням штату і переведений з одного робочого місця на інше або з одного підрозділу до іншого без згоди виборного органу первинної профспілкової організації.

Дайте правовий аналіз наведених положень.

Задача 445.

17-річний робітник Литвиненко щоденно виконує норми виробітку на 105 %. Відповідно до виконаної роботи йому нараховується і виплачується заробітна плата. Литвиненко ж вважає, що йому повинні до відрядного заробітку доплачувати винагороду в розмірі його погодинної тарифної ставки, оскільки для неповнолітніх встановлено скорочений робочий день, тому він щоденно не допрацьовує однієї години і за цю годину втрачає винагороду.

Директор заводу заперечує проти вимоги Литвиненка, оскільки останній перевиконує норми виробітку і заробляє більше своєї тарифної ставки, тому будь-які підстави доплачувати йому якісь суми відсутні.

Чи правильна відмова в доплаті неповнолітньому Литвиненку?

Задача 446.

Сидоренко під час роботи в Київському спецуправлінні двічі – у березні і в листопаді – одержував підзвітні суми як аванс на відрядження.

Сидоренко звітував про витрати при відрядженнях, але ці компенсаційні витрати були значно меншими одержаних авансів. Для стягнення неповернутих сум адміністрація спецуправління звернулася з позовом до суду з посиланням на те, що з вини бухгалтера вони пропустили 2-х тижневий строк для утримання заборгованості, який передбачений ст. 136 КЗпП України.

Суддя повернув заяву і роз'яснив, що до даного випадку ст. 136 КЗпП України відношення не має, тому адміністрація може проводити утримання із заробітної плати.

Як повинно бути вирішене спірне питання?

Задача 447.

За простій вагонів під розвантаженням залізниця стягнула із заводу штраф у сумі 75 гривень. Вважаючи винним у простой вагонів бригадира вантажників Вербовенко, директор заводу дав вказівку бухгалтерії про стягнення суми виплаченого штрафу з його заробітної плати.

Які види утримань із заробітної плати Ви знаєте?

Як обмежується розмір утримань із заробітної плати?

У яких випадках утримання із заробітної плати може проводитись з ініціативи роботодавця?

Задача 448.

Газозварнику Щербакову була надана відпустка тривалістю 24 дні. За два тижні до закінчення відпустки Щербак надіслав заяву про звільнення його за власним бажанням. Оскільки Щербаку надавалась відпустка авансом за 4 місяці, адміністрація дала вказівку бухгалтерії провести утримання із заробітної плати при проведенні розрахунку. Заробітна плата не перекрила авансу, тому директор дав вказівку юрисконсульту готувати матеріали для суду.

Які види утримань із заробітної плати Ви знаєте?

Як обмежується розмір утримань із заробітної плати?

У яких випадках утримання із заробітної плати може проводитись з ініціативи роботодавця?

Як повинен бути стягнутий аванс, виданий Щербаку?

Задача 449.

Булахов з 1 червня був зарахований бригадиром комплексної бригади ремонтно-будівельного управління. Фактично Булахов у бригаді не працював ні в червні, ні в липні місяці, а виконував роботу майстра будівництва – випишував наряди, заміряв виконану роботу, складав звіти тощо.

Оскільки заробітна плата йому була виплачена з посадового окладу майстра, яка за ці два місяці була меншою заробітної плати члена бригади, Булахов звернувся до комісії по

трудоу спорих з вимогою про стягнення на його користь заробітної плати з розрахунку заробітку члена бригади 5 розряду і надбавки за керівництво бригадою.

Як проводиться оплата праці робітників, які працюють в бригаді?

Яке значення має при бригадній оплаті тарифний розряд робітника?

Задача 450.

Виценко працював шофером Київського відділення бюро молодіжного туризму. За розпорядженням вищестоящої організації автомашина була передана з Київського в Кримське відділення, у зв'язку з чим Виценку було наказано перегнати машину в м. Сімферополь. При прибутті на місце призначення була складена дефектна відомість про технічний стан автомашини. Виявилось, що автомашина потребує ремонту, і Виценку було запропоновано провести поточний ремонт, покрасити машину, без чого машину відмовилися приймати. Виценко зайнявся ремонтом, на це потратив майже весь червень місяць, за що йому було виплачено 175 гривень. Повернувшись до м. Києва і звітуючи про відрядження, Виценко зажадав виплатити йому заробітну плату за червень місяць за час перебування у відрядженні.

Чи підлягають вимоги Виценка задоволенню?

Задача 451.

Заводу залізобетонних виробів за освоєння нових стінових блоків у будівництві була виділена сума для преміювання працівників, яка і була розподілена адміністрацією спільно з виборним органом первинної профспілкової організації між працівниками колективу. Вважаючи виділену йому преміальну винагороду такою, що не відповідає затратам праці, а також, що розподіл премії по розміру проводився з порушенням Положення про преміювання, майстер Дусар звернувся до комісії по трудових спорах з вимогою про додаткове стягнення на його користь 35 гривень премії.

У чому суть преміальної системи заробітної плати?

Чи підлягають задоволенню вимоги майстра Дусара?

Задача 452.

Зоотехнік Третяк по договору з колективним сільськогосподарським підприємством працював на тваринницькій фермі і одержував винагороду 450 гривень на місяць. Після закінчення календарного року загальні збори колективного підприємства розподілили прибуток і визначили додаткову оплату членам колективного підприємства.

Посилаючись на те, що загальний прибуток працівників тваринницької ферми, які не мають зоотехнічної освіти, з урахуванням додаткової і основної оплати вищий від заробітної плати, встановленої йому за договором, Третяк звернувся до правління колективного підприємства з вимогою про доплату йому різниці в оплаті праці порівняно з працівниками ферми.

Які види і форми оплати існують?

Чи підлягають задоволенню вимоги Третяка?

Задача 453.

Ткалі Косовській після народження дитини адміністрація надавала щоденно перерви для годування дитини. Оплату цих перерв проведено, виходячи з годинної тарифної ставки 85 копійок. Косовська з цим порядком розрахунку не погодилась і зажадала оплати перерв, виходячи з середнього заробітку – 175 гривень на місяць.

Якої тривалості встановлюються перерви для годування дитини і який порядок їх оплати?

Задача 454.

Науменко Інститутом “Укрдїпром’ясопром” був відряджений на Старинську птахофабрику Бориспільського району Київської області. Повернувшись з відрядження, Науменко склав звіт, у якому зазначив, що через відсутність житла на птахофабриці він користувався готелем в м.Борисполі, де також зробив відмітку в командировочному посвідченні. Тому просив добові оплатити як такому, що перебував у відрядженні в місті, а також оплатити щоденний переїзд з м. Бориспіль в с. Старе відповідно до пред’явлених квитків.

На які гарантійні і компенсаційні виплати мають право працівники, що направляються у відрядження поза місцем постійного проживання?

На які виплати має право Науменко?

Задача 455.

Інженер Москаленко за його згодою був переведений з м. Василькова на будівництво АЕС. Разом з Москаленком переїхали дружина, дочка, мати Москаленка і неповнолітня сестра. На новому місці роботи Москаленку був встановлений оклад, – 1360 гривень.

На які гарантійні і компенсаційні суми має право Москаленко?

Задача 456.

Товарознавець Гордійчук звільнилась з роботи за власним бажанням. При проведенні розрахунку виявилось, що перед звільненням Гордійчук використала свою чергову відпустку, яка їй авансувалась, тому із сум, що їй належать, неможливо відшкодувати одержані нею відпустки.

Директор бази звернувся до юрисконсульта з проханням проконсультувати його, як можна стягнути з Гордійчук одержані суми?

Проконсультуйте директора.

Задача 457.

Інженер Карп уклав трудовий договір з виробничим кооперативом для організації і керівництва поточними роботами по ремонту обладнання. Правлінням кооперативу йому був встановлений посадовий оклад у розмірі 1350 грн. У травні, червні ніякої зарплати він не отримав, а в липні місяці, посилаючись на погані справи з фінансами, кооператив видає Карпу заробітної плати 1400 грн. 1 серпня Карп звільнився за власним бажанням і пред'явив вимогу оплатити йому недодану суму. Юрисконсульт кооперативу пояснив Карпу різницю між державним підприємством і кооперативом, який оплачує працю працівників в залежності від суми прибутку, вказавши, що члени кооперативу не отримують зарплати вже більше півроку.

Дайте правову оцінку ситуації.

Задача 458.

На Бердичівському державному машинобудівному заводі на період до одного року була затверджена схема посадових окладів інженерно-технічних працівників, розмір яких відповідає економіко-фінансовим можливостям підприємства. Виборний орган первинної профспілкової організації підприємства виступив проти такої схеми у зв'язку з тим, що посадові оклади деяких спеціалістів виявилися нижчими від встановлених галузевою тарифною угодою. Керівництво заводу відхилило вимогу виборного органу первинної профспілкової організації, посилаючись на те, що ставки і оклади тарифної угоди служать лише орієнтиром для підприємства і не є обов'язковими.

Чи законні вимоги виборного органу первинної профспілкової організації?

Чи допускає чинне законодавство випадки, коли рівень оплати праці на підприємстві може бути нижчим, ніж це передбачено галузевою тарифною угодою.

Задача 459.

За штатним розписом (схемою посадових окладів) оклад товарознавця на фабриці встановлюється у розмірі від 1120 грн. до 1160 грн. Приймаючи на цю посаду Семківа, керівник встановив йому посадовий оклад у розмірі 1130 грн. Попрацювавши 6 місяців і довідавшись, що його посада може оплачуватись значно вище, Семків зажадав підвищення заробітної плати, посилаючись, зокрема, на те, що з роботою він справляється успішно, зауважень і дисциплінарних стягнень немає.

Чи можуть змінюватися і в якому порядку посадові оклади?

Задача 460.

Слюсар 5 розряду Мелешко, який працює черговим ремонтником в механічному цеху, 12 вересня запізнився на роботу без поважних причин на 15 хв. Наказом керівника підприємства за порушення трудової дисципліни кваліфікація Мелешко була знижена до 3 розряду. Вважаючи наказ незаконним, Мелешко звернувся до тарифно-кваліфікаційної комісії з проханням поновити йому попередній розряд.

Чи законні дії керівництва підприємства?

Хто і в якому порядку може розглянути цей спір?

Задача 461.

Санітарка фельдшерського пункту Дмитрук звернулася в КТС з заявою про стягнення додаткової оплати за суміщення професій. В заяві вона пояснила, що крім своєї роботи вона на протязі зимового періоду виконувала обов'язки кочегара, забезпечуючи опалення двох пічок, встановлених в приміщенні, а тому просила заплатити їй за листопад-квітень 50% зарплати кочегара. Представник адміністрації на засіданні КТС заперечував проти оплати, мотивуючи тим, що заявниця виконувала суміщувану роботу з власної ініціативи, в той час, коли не була завантажена по основній роботі, адміністрація їй цю роботу не доручала. Крім того, в процесі розгляду справи в КТС з'ясувалося, що Дмитрук працює санітаркою фельдшерського пункту за сумісництвом, а основна її робота – медсестра санаторію “Карпати”.

Напишіть рішення КТС по справі Дмитрук.

Задача 462.

Головний бухгалтер державного підприємства Кусяк за сумісництвом працював головним бухгалтером приватного підприємства “Зоря”. В наказі про прийом його на посаду головного бухгалтера за сумісництвом було вказано, що оплата здійснюється за фактично відпрацьований час і не може перевищувати половини окладу головного бухгалтера, визначеного штатним розкладом.

Кусяк переконався через декілька місяців роботи на приватному підприємстві “Зоря”, що він фактично виконує всю роботу головного бухгалтера. У зв'язку з цим просив директора виплачувати йому повний оклад головного бухгалтера згідно штатного розкладу. Останній відмовив задовільнити вимоги Кусяка, мотивуючи тим, що оплата головного бухгалтера здійснюється за почасовими ставками, а тривалість роботи згідно чинного законодавства не може перевищувати половини робочого дня.

Дайте мотивований висновок.

Задача 463.

Через відсутність готівки і не виплату у зв'язку з цим більше двох місяців зарплати працівникам виборний орган первинної профспілкової організації лікєро-горілочного заводу звернувся до адміністрації з пропозицією провести виплату зарплати в натуральному вигляді, продукцією заводу.

Адміністрація не заперечувала проти такої пропозиції, враховуючи, що аналогічна практика існує на багатьох підприємствах. Але при цьому наполягала на укладенні з виборним органом первинної профспілкової організації додаткової угоди, як додатку до колективного договору, в якій обумовити умови і порядок розрахунків з працівниками продукцією заводу замість зарплати грошовими знаками.

Не дочекавшись укладення такої угоди бухгалтерія заводу провела розрахунки і доручила відділу зберігання готової продукції видати всім працівникам в порядку авансу по двадцять пляшок горілки з подальшим перерахунком при остаточних розрахунках в кінці місяця.

Який порядок оплати праці натурою?

Ваш висновок по наведеній ситуації?

Задача 464.

Прокопенко був звільнений з роботи за власним бажанням у зв'язку з виїздом на інше місце проживання. На неодноразові прохання Прокопенка провести з ним розрахунок роботодавець відповідав обіцянками, але розрахунку не провів, посилаючись, зокрема, на його заборгованість за проживання в гуртожитку.

Приступивши до роботи на іншому підприємстві, Прокопенко звернувся до суду з проханням зобов'язати роботодавця провести з ним розрахунок і виплатити середній заробіток за весь час затримки розрахунку.

Чи законні вимоги Прокопенка?

В якому порядку може бути стягнута заборгованість за проживання в гуртожитку?

Задача 465.

У зв'язку з підготовкою автомашин до щорічного технічного огляду головний інженер автотранспортного підприємства запропонував групі ремонтних робітників на чолі з інженером-механіком залишитися на три години для завершення виконання невідкладних робіт. Однак в цей день закінчити усі роботи не вдалося, і працівникам було запропоновано залишитися на роботі наступного дня ще на три години.

При отриманні розрахункових листків заробітної плати за минулий місяць робітники виявили, що їм не нарахована зарплата за виконані надурочні роботи. У бухгалтерії їм пояснили, що в таблиці обліку робочого часу надурочна робота, виконана цими працівниками, не зазначається. Директор підприємства пояснив, що він не залучав робітників до надурочних робіт, і виконана в цей час робота повинна бути зроблена в звичайний робочий день. Крім того, для виконання надурочних робіт потрібна згода профспілкового органу. Робітники звернулися до комісії по трудових спорах підприємства із заявою про стягнення заробітної плати за час виконання надурочних робіт.

Вирішіть суперечку.

Задача 466.

У зв'язку із змінами в організації виробництва і праці на виробничому об'єднанні "Електрон" було проведено масове скорочення працівників. У числі інших 12 квітня 2011 р. був звільнений за скороченням штату заввідділом Реймер. Адміністрація видала йому трудову книжку, однак розрахунку зарплати не зробила, мотивуючи тим, що у підприємства на рахунку немає грошей. Так само адміністрація вчинила відносно інших скорочених працівників.

Реймер не зумів влаштуватися на роботу, зареєструвався у службі зайнятості, оформив статус безробітного і отримував допомогу по безробіттю. Через рік 12 квітня 2012 року Реймер знову звернувся із заявою до адміністрації ВО "Електрон" з вимогою зробити з ним розрахунок. У відповідь головний бухгалтер запропонував йому розрахуватися яким-небудь приладом з підприємства. Реймер відмовився і звернувся до адвоката.

Виступіть у ролі адвоката.

Роз'ясніть Реймеру його трудові права.

Підрахуйте, яку суму заборгувало йому підприємство, якщо на момент звільнення Реймера його заробіток був 1400 грн., зарплата не була виплачена за два місяці до звільнення, допомога по безробіттю становила 515 грн.

Задача 467.

Ткаченко працював товарознавцем у приватному магазині, а заробітну плату йому нараховували з розрахунку окладу продавця. Ткаченко звернувся до директора магазину з проханням про виплату йому різниці в окладах, оскільки оклад товарознавця більше ніж у продавця. Директор магазину роз'яснив Ткаченко, що він, влаштовуючись на роботу, знав про умови оплати праці, зокрема про те, що буде виконувати обов'язки товарознавця, а отримувати зарплату продавця.

Вирішіть спір.

Задача 468.

Економіст Лисенко, який працював у АТ "Євроком", був переведений за його згодою на роботу до структурного підрозділу підприємства, розташованого в іншому населеному пункті. Під час переїзду адміністрація забезпечила за свій рахунок перевезення багажу Лисенка, а також виплатила всі передбачені законодавством суми на нього і членів його сім'ї. Відпрацювавши 3 місяці, Лисенко знайшов собі іншу роботу в цьому ж місті і подав заяву про звільнення за власним бажанням. Адміністрація відмовилася звільнити Лисенка і вимагає повернути усі компенсаційні виплати, отримані працівником раніше при переїзді.

Чи законні вимоги адміністрації?

Задача 469.

У зв'язку з необхідністю завершення укладання асфальту при ремонті швидкісної траси начальник дільниці шляховиків віддав розпорядження залишатися всім робітникам на роботі до повного укладання привезеного асфальту. Через це встановлена тривалість робочого дня праці робітників перевищила три години. Працівники поцікавилися у начальника, як буде компенсована така переробка. Начальник дільниці відповів, що оскільки асфальт було

привезено з порушенням встановленого часу його підвезення, а робітники деякий час протягом робочого дня не працювали, тому ніяка компенсація за додаткові години роботи працівникам не може бути виплачена.

Робітники звернулися до КТС із заявою про оплату надурочної роботи.

Яким повинне бути рішення КТС?

Задача 470.

За наказом начальника будівельно-монтажного управління інженер Гусев протягом місяця займав посаду головного інженера, який знаходився у відпустці. Бухгалтер Савельєва займала посаду головного бухгалтера, відсутнього через хворобу.

У якому порядку оплачується виконання обов'язків тимчасово відсутніх працівників?

Задача 471.

Лазарева працювала економістом у СП “Юган”. Після закінчення восьми місяців роботи їй була надана відпустка згідно з графіком відпусток. Однак в оплаті відпустки, на яку розраховувала Лазарева, їй було відмовлено. Адміністрація мотивувала відмову тим, що підприємство не є державним і працівники отримують досить високу заробітну плату.

Лазарева звернулася за роз'ясненням до юридичної консультації.

Якою повинна бути відповідь Лазаревій?

Задача 472.

При укладенні колективного договору було прийняте Положення про преміювання працівників підприємства. У ньому вказувалося, що робітникам основних професій премія виплачується у розмірі 30 % від заробітку за виконання і перевиконання завдань за належної якості виконання.

У травні місяці премію при виконанні вказаних умов належало виплатити усім робітникам-відрядникам механічного цеху, однак її ніхто не отримав. Як пояснив начальник цеху, йому не було виділено коштів на виплату премії, через те, що ці кошти цех витратив у минулому місяці. Виник трудовий спір.

Чи правомірні дії адміністрації підприємства?

Чи мають право робітники звернутися до органу, який розглядає трудові спори, з вимогою про виплату премії?

Задача 473.

Головний економіст заводу “Станкостан” подав директору доповідну записку, в якій з метою стимулювання праці інженерно-технічних працівників та службовців, від результатів праці яких залежить ритмічність роботи всього заводу, запропонував наступне. Останнім виплачувати не весь посадовий оклад, а тільки його частину в розмірі мінімальної заробітної плати, частину, що залишилася, виплачувати у кінці кварталу разом з премією, за умови, якщо ці працівники будуть сумлінно виконувати свої обов'язки, а завод виконає планові показники. Директор направив доповідну записку юрисконсульту для висновку.

Дайте свій висновок.

Який порядок встановлення посадових окладів і виплати заробітної плати?

Задача 474.

Напередодні Міжнародного жіночого дня 8 Березня група робітниць ресторану “Україна” була премійована у розмірі місячного посадового окладу кожна. Серед цих жінок в наказі про преміювання не знайшли своїх прізвищ повар Лаптева і калькулятор Волгіна.

Вважаючи, що адміністрація ресторану безпідставно позбавила їх премії, на яку вони мають право нарівні з іншими працівниками, Лаптева і Волгіна звернулися із заявою до комісії по трудових спорах про стягнення на їх користь премії в сумі місячного окладу.

Комісія по трудових спорах у задоволенні вимог Лаптевій і Волгіній відмовила. Із скаргою на рішення комісії Лаптева і Волгіна звернулись до районного суду.

Що повинен вирішити районний суд?

Задача 475.

За наслідками роботи підприємства у III кварталі всім працівникам була виплачена премія. Позбавлені були премії на 5 відсотків робітники Костін і Беляков, які допускали порушення трудової дисципліни. Вважаючи позбавлення премії за проступки, за яких на них

були накладені дисциплінарні стягнення, незаконним, Костін і Беляков звернулися до комісії по трудових опорах з проханням стягнути на їх користь недоплачену премію.

Комісія по трудових спорах відмовила у вимогах Костіна і Белякова на підставі того, що питання про преміювання того чи іншого працівника вирішує одноособово директор підприємства.

Костін і Беляков звернулись з позовом до районного суду.

Який порядок виплати премій працівникам?

Як повинен вирішити цю справу суд?

Задача 476.

Токар Марков через несправність станка працював лише частину робочого часу і виготовив 15 деталей при нормі часу 12 хвилин на одну деталь.

Робота по виготовленню деталей тарифікувалась за 4 розрядом тарифної сітки. Денна тарифна ставка відрядника 4 розряду становила 24 гривні, а погодинна – 17 гривень.

Як визначається відрядна розцінка і її значення?

Скільки заробив Марков за цей день?

Задача 477.

Механік Власов одержав відпустку тривалістю 36 календарних днів (працює з шкідливими умовами праці). Через два тижні дирекція заводу запропонувала йому тимчасово повернутися на роботу з тим, що відпустка буде надана пізніше.

Власов погодився з умовою, що за час роботи йому буде виплачена заробітна плата, а відпустка не повинна переноситися.

Прокурор району, виявивши цей випадок у порядку загального нагляду, опротестував наказ дирекції, вбачаючи в ньому приховану компенсацію за відпустку.

Чи підлягає протест прокурора задоволенню?

Як проводиться перерахунок відпускних у випадку, коли працівник дійсно виявив бажання бути викликаним із відпустки з перенесенням її частини на більш пізні строки?

Задача 478.

Підмостовна в листопаді звільнилась з роботи за власним бажанням. Пройшло півроку, вона вже поступила на іншу роботу, а розрахунок за попереднім місцем роботи з нею не проведено.

Підмостовна цікавиться, коли з нею повинні були провести розрахунок по належних їй сумах і яка встановлена відповідальність підприємства за затримку розрахунку?

Дайте відповідь.

Задача 479.

Група робітників-відрядників 4 розряду тресту “Південенергомонтаж” була відряджена на будівництво АЕС для виконання монтажних робіт строком на три місяці. Відрядна тарифна ставка цих працівників 2 грн. 95 коп. При одержанні заробітної плати за перший місяць роботи монтажники зажадали виплати їм добових і квартирних. Адміністрація відмовила у вимогах робітників, пославшись на те, що при нарахуванні заробітної плати робітникам нараховані надбавки.

Як виплачуються гарантійні і компенсаційні виплати при монтажних роботах?

Задача 480.

Наказом від 10 вересня Козловський був призначений на посаду вагаря товарної станції. Зарплата ж нараховувалась із розрахунку окладу комірника, який є менший від окладу вагаря. Козловський вимагав від адміністрації виплати різниці в окладах. Адміністрація відмовила йому в цій виплаті, посилаючись на те, що Козловському було відомо при вступі на роботу про умови оплати праці. Козловський повинен був виконувати роботу вагаря, але отримувати оплату комірника.

Виходячи з якого окладу повинна оплачуватися праця Козловського?

Задача 481.

Яка встановлена державна гарантія (гарантії) оплати праці за час простою, якщо виникла виробнича ситуація, небезпечна для життя або здоров'я працівника або для оточуючих і навколишнього природного середовища не з його вини?

а) зберігається мінімальна заробітна плата;

- б) зберігається мінімальна заробітна плата, яка не може бути нижче двох третин тарифної ставки встановленого розряду;
- в) зберігається середній заробіток;
- г) проводиться доплата до попереднього середнього за роботу;
- д) зберігається заробітна плата пропорційно виконаним роботам.

Виберіть правильну відповідь:

Задача 482.

Бухгалтерія підприємства "Волинь" унаслідок арифметичної помилки виплатила інженеру Медведю зайвих 200 грн. зарплати.

Роботодавець через півтора місяці з дня виплати неправильно обчисленої зарплати видав наказ про утримання із зарплати Медведя 200 грн. Наказ видано із запізненням, так як Медвідь знаходився у відпустці, а після виходу на роботу був направлений у відрядження.

Після повернення з відрядження Медведя ознайомили з наказом про утримання із його зарплати 200 грн.

Медвідь оскаржив наказ до КТС. КТС відмовила Медведю у задоволенні скарги. Рішення КТС Медвідь оскаржив до суду.

Яке рішення повинен прийняти суд?

Задача 483.

У будівельне управління, де працює Шабров відбуваючи покарання як засуджений до виправних робіт за місцем роботи строком на 6 місяців з утриманням 20 відсотків заробітку, надійшли виконавчий лист на утримання 50 відсотків заробітку Шаброва на утримання трьох дітей і рішення суду про стягнення з нього заборгованості по комунальних платежах у сумі 11200 грн.

Як необхідно здійснювати утримання із заробітних плати Шаброва?

Задача 484.

Директор птахофабрики у відповідності із заявою зоотехніка Соколової 10 квітня видав наказ про звільнення її з роботи за власним бажанням. Розрахунок з Соколовою був проведений лише 20 квітня, так як бухгалтер, який проводить розрахунок був відсутній на роботі у зв'язку з хворобою. 15 травня представник птахофабрики був викликаний у суд у якості відповідача за позовом Соколової до фабрики, у якому вона вимагала оплатити період з 10 до 20 квітня.

Яке рішення повинен прийняти суд у зв'язку з позовом Соколової?

ТЕМА 15. *Охорона праці*

Задача 485.

У зв'язку з встановленням в цеху нового обладнання і введенням більш досконалої технології технічний інспектор по нагляду за охороною праці зробив розпорядження про проведення додаткових заходів по техніці безпеки, в тому числі про влаштування додаткової огорожі.

Вважаючи, що вимоги інспектора виходять за межі діючих на підприємстві галузевих правил по техніці безпеки і укладеної на початку року угоди по охороні праці і що обладнання, одержане в готовому вигляді з заводу, є комплектним, директор заперечував проти проведення в поточному році додаткових заходів по техніці безпеки.

Інспектор відмовився переглянути своє розпорядження, наполягаючи на додаткових заходах, які необхідні з точки зору охорони здоров'я працюючих. Без таких заходів проведення робіт є небезпечним.

Як вирішуються розбіжності між загальними і галузевими правилами?

Які обов'язки роботодавця в галузі охорони праці?

У якому порядку інспектор по охороні праці може примусити роботодавця виконати його розпорядження по охороні праці?

Як вирішити даний спір?

Задача 486.

Державний інспектор по охороні праці, беручи участь у комісії по прийняттю в експлуатацію нового цеху, заборонив його пуск до усунення недоліків по охороні праці. Директор підприємства, посилаючись на думку решти членів комісії, пустив цех в експлуатацію. Інспектор за ці дії наклав на директора штраф і попередив про передачу матеріалів в прокуратуру для порушення кримінальної справи, якщо цех не буде зупинено.

Які обов'язки роботодавця в галузі охорони праці?

Чи має право роботодавець оскаржити постанову державного інспектора?

Як вирішити даний спір?

Задача 487.

В обідню перерву поза територією заводу з робітником Сажиним стався нещасний випадок внаслідок наїзду на нього автомашини. З'явившись після поновлення працездатності (через 4 дні) на роботу, Сажин зажадав складення акта про нещасний випадок. Адміністрація відмовилась скласти акт за мотивом, що нещасний випадок не пов'язаний з виробництвом.

Які нещасні випадки підлягають обліку і вважаються пов'язаними з виробництвом?

У якому порядку підлягають оскарженню дії роботодавця при відмові у складенні акта про нещасний випадок?

Задача 488.

На будівництво промислового об'єкта в порядку надання допомоги прибула група робітників механічного заводу. Один з прибулих – Почуєв став працювати на лебідці по підняттю будівельних матеріалів, заявивши майстру, що він знає правила роботи на лебідці.

При підніманні на 3-й поверх дощок, які були слабо закріплені, дошки на висоті розсипались і одна з них вдарила Почуєва по голові, від чого він одержав струс мозку, а пізніше був визнаний інвалідом III групи. Вважаючи причиною нещасного випадку порушення будівельною організацією норм по техніці безпеки, Почуєв звернувся до суду з вимогою про стягнення з будівельної організації шкоди у зв'язку з каліцтвом.

Представник будівельної організації в судовому засіданні проти позову заперечував, посилаючись на заяву Почуєва, що він знає правила роботи з підйомними механізмами. Крім того, Почуєв у трудових відносинах з будівельною організацією не перебував, тому належним відповідачем по справі повинен бути механічний завод, про що і було заявлено клопотанням перед судом.

Як повинна бути вирішена дана справа?

Задача 489.

Хімік-аналітик Сажина відмовлялася пройти інструктаж за правилами роботи із новими реактивами, що надійшли до лабораторії. Вона без поважних причин на інструктажі не була, за що адміністрація оголосила їй догану. Наступного дня після цього при змішуванні реактивів у Сажиної в руках вибухнула колба, і вона отримала великі опіки.

Назвіть і проаналізуйте склад правопорушень за цим випадком.

Чи несе роботодавець відповідальність за цей нещасний випадок? А Сажина?

Про який вид відповідальності йдеться?

У чому полягає, зокрема, матеріальна відповідальність?

Задача 490.

В будівельно-монтажному управлінні було проведено аналіз причин виробничого травматизму, який показав, що значна частина нещасних випадків виникає через відсутність належного інструктажу.

На кого покладається обов'язок проводити інструктаж?

Задача 491.

Виборний орган первинної профспілкової організації заводу, заслухавши звіт головного механіка про хід виконання заходів по техніці безпеки, визнав, що ці заходи виконуються незадовільно. Враховуючи, що головний механік Микитенко неодноразово попереджувався комісією по охороні праці, а інспектором по охороні праці двічі був оштрафований, виборний орган первинної профспілкової організації зажадав зміщення Микитенка з посади головного механіка. Директор з цим не погодився і запропонував накласти на нього дисциплінарне стягнення.

Чи законна вимога виборного органу первинної профспілкової організації? Вирішіть спір.

Задача 492.

Водій тролейбуса Трохименко звернувся до комісії по трудових спорах з проханням виплатити йому грошову компенсацію за придбані ним як спецодяг рукавиці і за затримку на 6 місяців видачі форми, у зв'язку з чим він використовував на роботі свою одягу.

Яке рішення повинна винести комісія по трудових спорах?

Задача 493.

При звільненні горнового Удовиченка з роботи за його ініціативою адміністрація зажадала від нього повернення виданого 6 місяців тому спецодягу. Удовиченко на цю вимогу заявив, що одяг став непридатним через 4 місяці після його отримання, про що він зразу ж доповів майстру. Але майстер нового одягу не видав, посилаючись на те, що строк використання виданого ще не закінчився. Наполягати на видачі одягу Удовиченко не став, оскільки вирішив звільнитись з роботи. У зв'язку з тим, що адміністрація вимагає повернення спецодягу, Удовиченко зажадав виплати йому грошової компенсації за використаний власний одяг.

Як повинен бути вирішений даний спір?

Задача 494.

При визначенні кола осіб, яким у зв'язку з шкідливими умовами праці повинно безплатно видаватися молоко, адміністрація в наказі зазначила, що молоко може видаватися працівникам лише при виконанні норм виробітку.

Як і ким визначається коло осіб, яким безкоштовно видається молоко? Які норми видачі молока працюючим з режимом 5-денного робочого тижня?

Задача 495.

При проведенні вантажних робіт стався нещасний випадок, внаслідок якого робітнику Латишеву були пошкоджені пальці руки. Складаючи акт, адміністрація зазначила, що причиною нещасного випадку є необережність потерпілого. Громадський інспектор по охороні праці з цим записом не погодився, але адміністрація не надала йому можливості внести в акт свою думку. Громадський інспектор повідомив державного інспектора по охороні праці про дійсні причини нещасного випадку і висловив думку про необхідність притягнення начальника цеху до адміністративної відповідальності.

Які обов'язки роботодавця по попередженню нещасних випадків і профзахворювань на виробництві?

Який порядок складення акта про нещасний випадок?

Якими правами користуються громадські інспектори по охороні праці?

Задача 496.

При складенні акта про нещасний випадок, який стався з робітником Лук'яненком, адміністрація зазначила, що його причиною є необережність самого потерпілого. З цими причинами нещасного випадку не погодився громадський інспектор по охороні праці і запропонував внести зміни до акта.

Адміністрація не погодилася з думкою громадського інспектора і вносити зміни до акта не дозволила.

Хто може вносити зміни в акт про нещасний випадок? Якими правами користуються громадські інспектори по охороні праці? Чи може громадський інспектор оскаржити дії адміністрації?

Задача 497.

Йдучи на роботу, робітник Григоренко при посадці в трамвай поскоковзнувся і пошкодив колінний суглоб правої ноги, після чого довгий час перебував на лікуванні. Вийшовши на роботу, Григоренко зажадав складення акта про нещасний випадок, у чому йому було відмовлено.

Які нещасні випадки підлягають розслідуванню і вважаються пов'язаними з виробництвом?

У якому порядку підлягають оскарженню дії роботодавця про відмову скласти акт про нещасний випадок?

Задача 498.

З студентським загonom, що прибув на будівництво об'єкта сільськогосподарського призначення, директор радгоспу уклав договір, в якому поряд з умовами виконання роботи і її оплати було також передбачено, що радгосп звільняється від відповідальності за можливі випадки травматизму з членами загону.

Чи має така умова договору правову силу?

Задача 499.

Громадський інспектор по охороні праці повідомив державного інспектора, що на заводі мають місце такі порушення охорони праці: жінки і підлітки працюють на вантажних роботах, переносять і пересувають важкі речі – жінки до 30 кг, підлітки чоловічої і жіночої статі – до 15 кг; перерви матерям для годування дітей у передсвяткові дні надаються тривалістю півгодини в кінці робочого дня; мають місце факти роботи неповнолітніх у нічні зміни.

Чи мають місце порушення норм по охороні праці у даному випадку?

Задача 500.

Муратова понад 13 років працювала на бавовно-прядильній фабриці і звільнилась з роботи у зв'язку з народженням дитини. Через деякий час, коли дитина досягла 8-місячного віку, Муратова вирішила повернутись на попередню роботу, про що подала заяву. За існуючими на фабриці правилами, всі робітниці, які бажають поступити на фабрику, проходять медичний огляд. Під час такого огляду було виявлено, що Муратова третій місяць вагітна, у зв'язку з чим їй було відмовлено в прийнятті на роботу.

Муратова звернулася із скаргою до прокурора. Яку допомогу може надати Муратовій прокурор?

Задача 501.

Монтажник Урусов неодноразово порушував вимоги інструкції з охорони праці. 10 березня начальник будуправління, побачивши, що Урусов при розбиранні лісів на третьому поверсі будинку не користується монтажним поясом, оголосив йому догану. Тим же наказом була оголошена догана начальнику дільниці, де працював Урусов, за те, що не забезпечує виконання правил з охорони праці.

Чи правомірні дії начальника будуправління?

Задача 502.

Директор і старший бухгалтер одного з підприємств відмовилися прийняти від робітника Орехова спецодяг, який він просив замінити на новий у зв'язку із закінченням строку користування. Свою відмову керівництво мотивувало тим, що строк користування нею не закінчився (при підрахунку цього строку було виключено час перебування Орехова у відражденні і у відпустці).

Чи правомірна відмова директора та старшого бухгалтера?

Задача 503.

Родіна, яка потребує за медичним висновком переведення на більш легку роботу, подала про це заяву начальнику цеху. Останній відмовив у переведенні, посилаючись на відсутність такої роботи, і запропонував Родіній піти у відпустку без збереження заробітної плати.

Як слід поступити Родіній?

Задача 504.

Токареві Іванову була оголошена догана за роботу на верстаті без захисних окулярів, а слюсарю Петрову – за відмову від проходження медичного огляду. Через три дні Іванов знову отримав зауваження за роботу без окулярів, а слюсар Петров відмовився пройти медичний огляд. Директор заводу, отримавши згоду виборного органу первинної профспілкової організації, звільнив їх за п. 3 ст. 40 КЗпП.

Чи правильні дії директора?

Задача 505.

Під час роботи стався нещасний випадок із слюсарем Сидоренком – металевою скалкою, що відскочила, йому було пошкоджено око. Сидоренко пред'явив позов про стягнення з підприємства, на якому він працював, відшкодування майнової шкоди, а також про стягнення моральної шкоди.

Відповідач позову не визнав і пояснив, що позивач повинен був відрубати невеликий шматочок металу, така робота для нього складною не була. Сидоренко був ознайомлений з правилами техніки безпеки і зобов'язаний був надіти захисні окуляри. У разі їхньої відсутності мав заявити про це, але не зробив цього. Шрам, що залишився на обличчі, на думку відповідача, не настільки примітний, щоб на цій підставі відшкодовувати моральну шкоду.

Як вирішити справу?

Задача 506.

Юрисконсульт Рівненської атомної електростанції звернувся до юридичного відділу газети “Праця і зарплата” із таким запитанням: “За який рахунок необхідно провадити відшкодування шкоди та виплачувати одноразову допомогу потерпілим внаслідок ушкодження здоров'я при виконанні ними своїх трудових обов'язків? Яким документом конкретно це визначено та де можна ознайомитись з цим документом?”

Допоможіть юрисконсульту.

Задача 507.

Працівник (потерпілий) протягом 37 років працював у шести будівельних управліннях скреперистом-бульдозеристом. У кожній будівельній організації він працює 3, 4, 5, 8 і 12 років. Одна з шести організацій знаходиться в Росії (Крайня Північ). Отримав третю групу інвалідності – професійне захворювання.

Виник спір: яка будівельна організація має відшкодувати шкоду – та, де потерпілий працював останні три роки і виявлено профзахворювання, чи всі організації пропорційно відпрацьованим рокам?

Підготуйте відповідь.

ТЕМА 16. Праця жінок. Праця неповнолітніх

Задача 508.

Інженер Федорова одержала розпорядження адміністрації виїхати у відрядження в інше місто строком до 10 днів. Від цієї поїздки Федорова відмовилась, посилаючись на те, що не може залишити без догляду 5-річну дитину. За відмову від поїздки адміністрація наклала на Федорову дисциплінарне стягнення.

Якими пільгами користуються жінки, що мають дітей?

Чи правильні дії адміністрації?

Задача 509.

У місцевій газеті була опублікована об'ява, що малому підприємству потрібний юрисконсульт, бажано, щоб це був чоловік не старше 35 років з досвідом роботи. Через декілька днів після оголошення до директора звернулась жінка, юрист, з великим досвідом роботи, віком до 35 років. Після переговорів з нею директор підприємства заявив, що робота юриста в них специфічна, погребує тривалих поїздок у відрядження, тому вони хочуть прийняти на роботу саме чоловіка.

Чи є така відмова у прийнятті на роботу обґрунтованою і чи можна її оскаржити?

Чи зміниться зміст відповіді на поставлене питання, коли виявиться, що жінка є вагітною?

Задача 510.

Буфетниця їдальні Пихтар на вимогу про необхідність пройти чергове медичне обстеження відповіла відмовою і медичного огляду не пройшла.

Директор їдальні звертається до Вас за порадою, як правильно, відповідно до законодавства про працю, він повинен поступити,

Задача 511.

Маринич була прийнята на посаду страхового агента тимчасово, на період відпустки по вагітності і пологах Зоріної (про що сказано в наказі). У зв'язку з виходом Зоріної на роботу після відпустки, Маринич була звільнена з роботи з підстав закінчення строку трудового договору. Вважаючи звільнення неправильним, Маринич звернулася до суду з позовом про поновлення на роботі, мотивуючи тим, що на момент звільнення вона була вагітна (про що є

медична довідка). Крім того, звільнення проведено без погодження виборного органу первинної профспілкової організації, хоча вона стала не тимчасовим, а постійним працівником, оскільки заміщала Зоріну не 4 місяці, а 4 місяці і 10 днів.

Чи підлягає Маринич поновленню на роботі?

Чи можна розглядати Маринич як тимчасового працівника, чи як таку, яка уклала строковий трудовий договір?

Задача 512.

За угодою про співпрацю між взуттєвою фабрикою та середньою школою передбачалось, що учні старших класів за їх бажанням можуть працювати на фабриці у вільний від навчання час. Списки бажаних працювати затверджувалися директором школи і це дозволяло їм у дні роботи на фабриці пропускати останні два уроки.

Тривалість роботи учнів за цією ж угодою встановлювалась 6 годин на день. Оплата праці здійснювалась за відрядними розцінками, встановленими для дорослих працівників, В рахунок коштів, виділених для оплати відпусток учням, фабрика зобов'язувалася побудувати для школи плавальний басейн.

Батьківська рада школи, яка відповідно до ст 188 КЗпП була закликає дати згоду на підтримку угоди, поставила вимогу, щоб усім дітям, які будуть працювати, були оформлені трудові книжки і тим самим вони мали трудовий стаж, необхідний для вступу до деяких вищих навчальних закладів.

Оцініть вказані вище дії з точки зору відповідності їх чинному законодавству

Задача 513.

Після закінчення комерційного технікуму Миронова, 17-ти років, була направлена на роботу до проектного інституту як бухгалтер відповідно до одержаної в технікумі кваліфікації. Однак в інституті вільної посади бухгалтера не виявилось і Миронова була зарахована оператором перфораторної машини. Головний бухгалтер неодноразово робив Мироновій усні зауваження у зв'язку з повільною роботою протягом робочого дня, а після закінчення 10 місяців роботи із згоди виборного органу первинної профспілкової організації вона була звільнена за скороченням штату. Миронова звернулася до суду з вимогою поновити її на роботі та надати роботу за спеціальністю.

Які пільги працюючій молоді передбачені нормами КЗпП?

Чи правомірні дії адміністрації?

Яке рішення потрібно постановити суду?

Який порядок захисту права молодого фахівця на отримання роботи у відповідності зі спеціальністю і кваліфікацією, що присвоєні учбовим закладом?

Задача 514.

На шахту "Центральна" з гірничо-технічної школи для проходження виробничої практики прибула група учнів, у тому числі і декілька дівчат. Начальник не допустив дівчат до практики в шахті і запропонував роботу на поверхні, посилаючись на те, що жіноча праця на підземних роботах заборонена.

Які правила по охороні праці жінок встановлює: законодавство про працю?

Чи правильні дії начальника шахти?

Задача 515.

Криницька, яка проживає в м. Малині Житомирської області, подала в Київський резерв провідників заяву про прийняття її на роботу. На цю заяву начальник Київського резерву провідників дав таку відповідь: "В задоволенні Вашого прохання про прийняття на роботу в резерв у даний час Вам відмовлено за віддаленістю місця проживання і наявністю грудної дитини до року".

Зробіть правовий аналіз цієї відповіді.

Задача 516.

Відповідно до медичного висновку адміністрація заводу запропонувала Ленцик перейти працювати на легшу роботу. Не погодившись з пропозицією адміністрації Ленцик залишилась працювати на своїй посаді, Через місяць у зв'язку з погіршенням стану здоров'я її поклали у лікарню, де перебувала більше двох місяців.

Повернувшись на роботу Ленчик дізналася, що вона переведена на посаду, яку займала Сивуляк і при цьому їй збережено ставку за попередньою посадою, але без надбавки за високі показники в праці.

Проаналізуйте наведену ситуацію і зробіть мотивований правовий висновок.

Задача 517.

Волощук, яка працювала у Будівельно-монтажному управлінні, звернулася до суду з позовом про стягнення оплати за вимушений прогул в сумі 832 грн. Вона вказала, що була усунена від роботи за відмову виїхати у відрядження, мотивуючи відмову тим, що вагітна. Волощук просила забезпечити її роботою за місцем знаходження БМУ, в чому адміністрація їй відмовила. На суді представник БМУ пояснив, що в трудовому договорі з Волощук була передбачена така умова, як постійні поїздки в інші міста на будівельні дільниці, за це вона отримувала спеціальну доплату.

Яке рішення повинен прийняти суд?

Задача 518.

У зв'язку з ліквідацією районної контори в числі інших працівників були звільнені бухгалтер Алієва, яка знаходиться в післяпологовій відпустці, та інспектор відділу кадрів Лагутіна, що має дитину віком 14 місяців. Лагутіна та Алієва звернулися до суду з вимогою про поновлення їх на роботі. Заперечуючи позов, директор контори, що ліквідується, пояснив, що звільнення Лагутіної та Алієвої — вимушений захід, і поновлення їх на роботі неможливе, оскільки контора працює останній тиждень. Районний суд вирішив покласти на виконком міськради обов'язок працевлаштувати Лагутіну та Алієву.

Які пільги працюючим жінкам передбачені нормами КЗпП?

Чи правомірне звільнення Лагутіної та Алієвої?

Чи правильне рішення суду?

Задача 519.

Робітниці експедиції Семенкова і Степанова звернулися до начальника цеху з проханням перевести їх на більш легку роботу у зв'язку з тим, що обидві мають грудних дітей двох- і чотиримісячного віку відповідно. У зв'язку з тим, що Семенкова годує дитину грудним молоком, її перевели на роботу діловодом, а Степановій в її проханні відмовили, мотивуючи відмову тим, що її дитина вигодовується штучно. Степанова звернулася із скаргою до КТС.

Чи законне рішення адміністрації підприємства?

Які пільги в галузі праці та заробітної плати надаються жінкам, які мають дітей віком до трьох років?

Задача 520.

Неповнолітній Корольков, якому виповнилося 16 років, звернувся до відділу кадрів будівельного управління з проханням прийняти його на літній період на роботу. Начальник відділу кадрів відповів Королькову, що питання про прийняття його на роботу може бути вирішене тоді, коли він отримає паспорт.

Корольков отримав паспорт і знову звернувся до відділу кадрів. Начальник відділу кадрів запропонував Королькову прийти наступного дня з одним з батьків. Коли на наступний день прийшла мати Королькова, начальник відділу кадрів почав вимагати від неї заяви, що у разі нещасного випадку з Корольковим вона не буде мати претензій до будівельного управління.

Які права щодо вступу в трудові відносини мають неповнолітні?

Задача 521.

Батьки неповнолітнього Осипенка звернулись до завідуючого радіомайстернею з вимогою про звільнення їх сина, якого прийняли в майстерню як учня радіомайстра. Свою вимогу батьки обґрунтували тим, що їх син Сергій попав під вплив друзів, які не хочуть вчитися в школі. Сергій закінчив лише 8 класів, тому повинен не працювати, а вчитися в школі.

Завідуючий майстернею відмовився звільнити Сергія з роботи, пославшись на те, що Сергій має нахил до радіосправи, сумлінно ставиться до роботи і має намір навчатися у ПТУ.

Батьки Осипенка звернулись з письмовою скаргою на завідуючого радіомайстернею до суду.

Як вирішити справу суд?

Задача 522.

На Роздольському комбінаті “Сірка” в поточному році утворилася дуже складна фінансово-економічна ситуація, у зв’язку із чим при укладенні колективного договору на наступний рік до нього були включені ряд нових положень. Зокрема, дозволялось, як виняток, залучати неповнолітніх (за згодою виборного органу первинної профспілкової організації) до шкідливих робіт до 1 місяця і переносити їм відпустку на осінь або весну, зменшувати розмір заробітної плати.

Ваша думка про правомірність цих положень.

ТЕМА 17. Дисципліна праці

Задача 523.

Фрезерувальник заводу Устименко вніс раціоналізаторську пропозицію, застосування якої підвищило продуктивність праці і дало можливість збільшити норми виробітку робітників-фрезерувальників.

Які види заохочення можуть бути застосовані дирекцією заводу до Устименка?

Які принципи заохочення встановлені Кодексом законів про працю?

Задача 524.

При затвердженні правил внутрішнього трудового розпорядку АТ “Ятрань” було запропоновано до переліку заходів дисциплінарних стягнень включити такі заходи: зауваження; попередження; догану; сувору догану; звільнення.

Чи правомірні такі пропозиції?

У якому порядку затверджуються правила внутрішнього трудового розпорядку?

Задача 525.

Колективний договір приватного підприємства «Прогрес» передбачав такий вид дисциплінарного стягнення як сувора догана. Державна інспекція праці під час перевірки у своєму акті вказала на необхідність приведення колективного договору у відповідність до чинного законодавства.

Дайте правову оцінку ситуації. Чи правомірні вимоги державної інспекції праці? Якими актами встановлюються заходи дисциплінарних стягнень?

Задача 526.

У правилах внутрішнього трудового розпорядку ТОВ “Ректа” містяться пункти, що передбачають позбавлення відпустки за прогул без поважної причини, накладення штрафу в розмірі двох мінімальних заробітних плат на особу, яка з’явилася на роботі в нетверезому стані, а також за порушення трудової дисципліни позбавлення премій, передбачених системою оплати праці.

Дайте правову оцінку вказаним положенням.

Задача 527.

Токар Рябцев, що працював в ТОВ “Проммонтаж”, допустив грубе порушення технологічної дисципліни, за що йому було оголошено догану, знижено кваліфікаційний розряд, а роботу над продукцією, що виявилася браком, не оплатили. Також Рябцева було притягнуто до матеріальної відповідальності за заподіяну шкоду.

Рябцев звернувся до юрисконсульта підприємства з питанням про правомірність накладення на нього одночасно чотирьох стягнень.

Яку відповідь повинен дати юрисконсульт?

Задача 528.

Начальник цеху Луцького автомобільного заводу оголосив сувору догану чотирьом слюсарям за те, що вони не відвідують організованих для робітників курсів підвищення кваліфікації і погано вивчають рекомендований матеріал. Обов’язковість навчання начальник цеху мотивував тим, що цех отримує нове устаткування, а робітники з ним мало знайомі. В КТС, куди звернулися працівники із заявою про зняття дисциплінарного стягнення, з’ясувалося, що цех, де вони працюють в даний час не працює через демонтаж обладнання і більшість робітників, в т.ч. і вони, знаходяться у відпустках без збереження

заробітної плати. Оскільки ніхто з ними не узгоджував необхідність навчання на курсах, більше того матеріал, який там подають, їм знайомий і, враховуючи, що ніякої оплати за відвідування курсів їм не виплачують, вони просили зняти дисциплінарні стягнення і зобов'язати начальника цеху вибачитися перед ними.

Яке рішення має прийняти КТС?

Складіть його проект.

Задача 529.

Охоронник Рибко без дозволу начальства домовився з іншим охоронником Сухаровим, що Сухаров вийде на чергування у зміну замість Рибка, а останній буде чергувати через два дні за Сухарова.

Сухаров чергував замість Рибка. Проте Рибко на чергування замість Сухарова не вийшов, посилаючись на хворобу.

Директор наклав на Сухарова дисциплінарне стягнення. З цим стягненням Сухаров не погодився, вважаючи, що повинен був чергувати Рибко, і звернувся до комісії по трудових спорах.

Як повинна вирішити спір комісія?

Задача 530.

Слюсар Хомич при виконанні ремонтних робіт порушив правила протипожежної безпеки, внаслідок чого виникла пожежа, якою підприємству заподіяна шкода на суму близько 5 тисяч гривень.

Директор заводу за вчинення пожежі притягнув Хомича до дисциплінарної відповідальності – оголосив догану. Крім того, директор зобов'язав юрисконсульта Яворського пред'явити позов про стягнення з Хомича завданої підприємству шкоди. Державна пожежна інспекція району за порушення правил протипожежної безпеки притягнула Хомича до адміністративної відповідальності – наклала штраф.

Хомич погоджується з тим, що директор як представник сторони трудового договору, з якою він перебуває в трудових правовідносинах, може притягнути його до дисциплінарної чи матеріальної відповідальності. Що ж до пожежної інспекції, то з цією організацією він у правових відносинах не перебуває, тому вона після притягнення його до дисциплінарної відповідальності накладати ще одне стягнення не вправі. При цьому Хомич посилається на статтю 61 Конституції України як закон прямої дії, якою передбачено, що “ніхто не може бути двічі притягнений до юридичної відповідальності одного виду за одне й те саме правопорушення”.

Дайте правову оцінку даній ситуації.

Задача 531.

З вини шофера Цупера сталася автотранспортна пригода, внаслідок якої була пошкоджена вантажна автомашинка, що належала автопідприємству. Державна автомобільна інспекція МВС наклала на Цупера штраф і позбавила його права водіння автомашини строком на три місяці.

За ці ж дії директор підприємства оголосив Цуперу догану, перевів на три місяці на ремонтні роботи і зобов'язав його самому відремонтувати машину.

Цупер вважає, що таке вирішення питання суперечить статті 61 Конституції України, якою передбачено, що “ніхто не може бути двічі притягнений до юридичної відповідальності одного виду за одне й те саме правопорушення”.

Він звертається до Вас з проханням роз'яснити чи дії державтоінспекції і директора відповідають нормам права і чи може він їх оскаржити?

Якщо може, то який закон при цьому повинен бути застосований?

Задача 532.

Державний інспектор, ознайомившись із змістом колективного договору підприємства, виявив норму, згідно з якою кожний працівник, що порушив трудову або виробничу дисципліну, буде притягатися до дисциплінарної та матеріальної відповідальності у вигляді штрафу. Крім того, працівникам, які допустили прогул без поважних причин, буде скорочуватись щорічна відпустка на число днів прогулу.

Чи відповідає вказана норма чинному трудовому законодавству?

Якими нормами може передбачатися дисциплінарна відповідальність?

Задача 533.

Працівник Горохівської райспоживспілки Андрущак 19 травня 2006 р. звільнений з роботи за п. 3 ст. 40 КЗпП з формулюванням у трудовій книжці “за неналежне відношення до своїх службових обов’язків”.

При розгляді справи судом встановлено, що за період роботи позивача у Горохівській райспоживспілці на нього тричі накладались дисциплінарні стягнення: 7 травня 2005 р. оголошено суворо догану; 19 листопада 2005 р. переведений на нижче оплачувану посаду без зазначення строку переведення; 29 березня 2006 р. суворо попереджений. Остаточною причиною, що послужила підставою для звільнення Андрущака 19 травня стала відмова останнього відвезти голову райспоживспілки на нараду до Луцька, службова машина, якого в останній момент поламалася, а власна машина Андрущака знаходилась на подвір’ї райспоживспілки. Як з’ясувалося, членом профспілки він не був, а за використання власного автомобіля у службових цілях він отримував щомісячну компенсацію.

Напишіть проект рішення суду по даній справі.

Задача 534.

Вчитель-методист Гулак 18 вересня під час футбольного матчу знаходився на трибуні стадіону і при кожній невдалій атаці улюбленої команди привселюдно лявся нецензурними словами. Про цей факт стало відомо дирекції школи де він працював і 25 вересня йому було оголошено догану “за аморальну поведінку у громадському місці”.

Вважаючи, що з ним повелися незаконно Гулак 30 вересня написав скаргу до начальника райвідділу освіти і просив зняти догану оскільки трудової дисципліни він не порушував.

В результаті тривалої перевірки фактів по скарзі Гулака з’ясувалося, що останній неодноразово з’являвся в школі у нетверезому стані, з дружиною своєю не проживає, сплачує аліменти на двох дітей, нерідко пристає до старшокласниць із залицяннями і т.п. Все це підтверджувалося поясненнями учнів, вчителів школи та деякими документами.

Після того, як Гулак відмовився дати письмове пояснення щодо зібраних матеріалів начальник райвідділу 4 листопада видав наказ про звільнення його з роботи “за систематичне вчинення аморальних проступків у побуті і на роботі які несумісні з виховною роботою згідно п 3 ст.41 КЗпП

Зробіть аналіз наведеної тут ситуації та спробуйте розібратися в строках і правильності застосування заходів.

Задача 535.

Головний інженер швейної фабрики був звільнений за появу на роботі в нетверезому стані за п. 7 ст. 40 КЗпП України. Головний інженер звернувся до суду з позовом про поновлення на роботі, посилаючись на те, що в нетверезому стані він знаходився після закінчення робочого дня.

Яке рішення повинен винести суд?

Який порядок звільнення за п. 7 ст. 40 КЗпП України?

Задача 536.

Інженер Романюк був звільнений з роботи 18 березня 2012 року за п. 3 ст. 40 КЗпП України за систематичне невиконання обов’язків, покладених на нього трудовим договором.

При розгляді позову про поновлення на роботі в суді з’ясувалося, що за час роботи на підприємстві він дійсно порушував трудову дисципліну, за що адміністрація оголошувала йому догану в жовтні 2010 р., в січні 2011 р., а 12 березня 2012 р. Романюк спізнився на роботу, за що і був звільнений.

Яке рішення повинен винести суд?

Який порядок звільнення за п. 3 ст. 40 КЗпП України?

Задача 537.

Механік АТ “Побутбуд” Володимиров був відсутній на робочому місці протягом першої половини робочого дня. У пояснювальній записці, яку від нього вимагав директор підприємства про причини відсутності протягом чотирьох годин, Володимиров вказав, що на прохання іншого механіка цього ж підприємства надавав йому допомогу в ремонті

екскаватора на його робочому місці у сусідньому гаражі. Наступного дня був виданий наказ про звільнення Володимирова за п. 4 ст. 40 КЗпП України за відсутність на робочому місці без поважних причин понад трьох годин.

Вважаючи звільнення незаконним, Володимиров звернувся до суду з позовом про поновлення на роботі і оплату за час вимушеного прогулу.

Вирішіть справу.

Задача 538.

Шофер Галкін працював на автомашині 10 годин підряд, після чого йому було наказано працювати ще три години. Галкін відмовився виконати це розпорядження, посилаючись на те, що у зв'язку з втомою він не зможе безпечно вести машину. За це Галкіну була оголошена догана.

Дайте правову оцінку діям адміністрації.

Задача 539.

Наладчик Слепков запізнився на роботу на 40 хвилин. У зв'язку з цим начальник цеху через три дні направив директору заводу доповідну записку, в якій просив оголосити Слепкову догану. Через тиждень директор заводу видав наказ, в якому Слепкову оголошувалася догана за запізнення на роботу. Слепков звернувся до КТС із заявою, в якій просив догану з нього зняти, оскільки спізнився він тому, що йому довелося в цей день їхати на роботу з передмістя. Пояснювальну записку про проступок у нього ніхто не відбирав, і в суті справи адміністрація не розібралася.

Вирішіть спір.

Задача 540.

Бухгалтер Курносова була відсутньою на роботі три з половиною години. Отримавши письмове пояснення Курносової, з якого було видно, що вона була відсутньою на робочому місці через особисті проблеми вдома, головний бухгалтер оголосив їй догану за прогул без поважної причини. Курносова, яка до цього не мала ніяких стягнень, більше того кілька разів заохочувалась, звернулася із заявою до КТС про зняття накладеного дисциплінарного стягнення. Крім цього, Курносова вказувала в заяві, що прогулом вважається відсутність на роботі протягом усього робочого дня, вона ж була відсутньою на роботі тільки 3,5 години.

Що розуміється під прогулом без поважної причини?

Як має бути вирішений спір?

Задача 541.

Наказом по заводу на слюсаря Лихачова накладене стягнення – оголошено догану за те, що Лихачов, проживаючи в заводському гуртожитку, привів до себе сторонню людину і разом з ним у кімнаті дівчат скоїли хуліганські дії. Цим же наказом Лихачов був виселений з гуртожитку.

Чи становлять дії Лихачова дисциплінарний проступок?

Яку відповідальність за свої дії може нести Лихачов?

Задача 542.

При розробці правил внутрішнього розпорядку заводу у визначення поняття прогулу вирішили включити положення, що прогульниками слід вважати також осіб, які виявилися такими, що сплять на роботі під час зміни.

Чи правильне таке доповнення?

Які види правил внутрішнього трудового розпорядку існують?

Які положення вміщують в собі правила внутрішнього трудового розпорядку?

Чим відрізняються статuti і положення про дисципліну від правил трудового розпорядку?

Задача 543.

Правилами внутрішнього трудового розпорядку будівельного тресту було передбачено, що у випадку порушення протипожежних правил на будівництві робітники можуть бути переведені на іншу роботу без обмеження строку.

Чи правильне таке доповнення? Які види правил внутрішнього трудового розпорядку існують?

Чим відрізняються статuti і положення про дисципліну від правил трудового розпорядку?

Задача 544.

Складальник Порицький систематично виконує норми виробітку на 180-200 %.

Які види заохочення можуть бути застосовані дирекцією заводу до Порицького?

Які принципи заохочення встановлені Кодексом законів про працю України?

Задача 545.

За появу на роботі в нетверезому стані шоферу Плоткіну було оголошено догану і переведено його на ремонтні роботи строком на один місяць.

Плоткін цікавиться, чи правильно його притягнуто до дисциплінарної відповідальності?

Що слід розуміти під дисциплінарним проступком і дисциплінарною відповідальністю?

Задача 546.

Монтажник Олійник систематично порушував дисципліну. За ці порушення його неодноразово позбавляли премії, винагороди за наслідками роботи підприємства за рік, одного разу навіть перенесли чергу на одержання житла на один рік.

Застосовані заходи позитивних наслідків не дали, тому при черговому порушенні трудової дисципліни начальник спеціального монтажного управління підготував проект наказу, у якому перерахував усі раніше скоєні Олійником дисциплінарні проступки, застосовані заходи впливу і зробив висновок, що залишення Олійника суперечить інтересам виробництва, тому звільняє його з роботи за п. 3 ст. 40 КЗпП України.

Проект наказу було подано для візування юрисконсульту, який проект наказу не завізував.

Чи правильно поступив юрисконсульт?

Чи може начальник управління підписати наказ без візи юрисконсультанта?

Задача 547.

Техніки Шивко і Климов були притягнуті до дисциплінарної відповідальності за відсутність на роботі під час проведення загальних зборів по обговоренню і укладенню колективного договору.

Шивко і Климов оскаржили дисциплінарне стягнення до комісії по трудових спорах, посилаючись на те, що відсутність на загальних зборах не становить дисциплінарного проступку.

Представник адміністрації, заперечуючи проти вимог Шивка і Климова, стверджував, що позивачі були відсутніми не тільки на загальних зборах, а й на роботі, оскільки збори проводились в робочий час.

Яке рішення повинна прийняти комісія по трудових спорах?

Задача 548.

Майстер виробничого навчання Маков був притягнутий до дисциплінарної відповідальності за неналежне виконання виховної роботи серед своїх учнів, які у вихідний день вчинили бійку на танцювальному майданчику у міському парку.

Маков з накладеним дисциплінарним стягненням не погодився і звернувся до комісії по трудових спорах з вимогою визнати його накладення неправильним.

Як повинен бути вирішений спір?

Задача 549.

Черговий по залізничній станції Третяк без погодження з начальником станції домовився з своїм колегою Огієнко про заміну чергування. Третяк вийшов на роботу у зміну Огієнка. Огієнко також вийшов на роботу в зміну Третяка, але, оскільки був напідпитку, начальник станції не допустив його до роботи.

Начальник відділення залізниці оголосив догану обом черговим: і Третяку, і Огієнко.

Третяк вважає, що він дисциплінарного проступку не скоїв, звернувся до комісії по трудових спорах про визнання дисциплінарного стягнення неправильним.

Як повинна вирішити спір комісія?

Задача 550.

Повар кухні студентської їдальні Заліщук відмовилась від проходження медичного огляду, посилаючись на те, що вона здорова і у проведенні для неї медичного огляду потреби немає.

Директор їдальні звернувся до студентів юридичного факультету за консультацією, як він може вплинути на повара Заліщук?

Дайте відповідь.

Задача 551.

Конструктор Писанська, дипломований спеціаліст, яка прекрасно виконує свої трудові обов'язки, зарозуміло веде себе у конструкторському бюро, всім працівникам дає прізвиська, що принижують їх гідність, і цим створює нездорову обстановку в колективі.

Працівники конструкторського бюро після нанесення образ копіювальниці Морозовській провели збори, на яких вирішили звернутись до директора заводу з проханням вплинути на поведінку Писанської.

Які заходи може вжити директор?

Задача 552.

Інженер Калинченко був відряджений на завод в інше місто з метою надання допомоги пуску нового агрегату. Перебуваючи у відрядженні протягом тижня, Калинченко так і не зміг запустити агрегат, тому при поверненні з відрядження директор конструкторського бюро видав наказ про накладення дисциплінарного стягнення за невиконання завдання і про утримання авансу, виданого на відрядження.

Калинченко оскаржив цей наказ у частині виплати витрат на відрядження, посилаючись на те, що за проступок, якщо він мав місце, може бути накладено лише одне стягнення.

Проаналізуйте обставини даного спору.

Задача 553.

За грубе порушення, що спричинило погіршення якості продукції, фрезерувальнику Зарудному було знижено кваліфікаційний розряд з V до IV. Зарудний звернувся із скаргою до комісії по трудових спорах, яка дії директора визнала правильними.

Зарудний вважає, що серед заходів стягнення зниження розрядів не передбачене. Якщо і віднести це стягнення до дисциплінарних, то слід дотримуватись порядку накладення стягнень, передбаченому ст. 149 КЗпП України.

Яке рішення повинен винести суд?

Якщо суд у позові відмовить, то чи не буде це означати, що Зарудний й надалі буде залишатися фрезерувальником IV розряду?

Задача 554.

Шофер заводу гумово-технічних виробів Доценко періодично біля будинку, де він живе, залишав на ніч автомашину, що належала заводу. За порушення правил паркування машини автоінспекція наклала на Доценка штраф і зробила подання про допущені порушення.

На підставі цього подання директор заводу наклав на Даценка дисциплінарне стягнення – догану, частково позбавив премії за квартал. Доценко вважає, що за свої дії він може бути притягнутий до адміністративної відповідальності, тим більше, що його дії мали місце не в робочий час.

А як Ви вважаєте?

Задача 555.

За винні дії, що призвели до псування товару, продавець Капур була звільнена з роботи на підставі п. 2 ст. 41 КЗпП України. Капур вважає, що перед звільненням з роботи від неї повинні були зажадати письмові пояснення, тобто дотримати порядку накладення дисциплінарних стягнень, при цьому скоїла вона проступок вперше, раніше у неї порушень правил зберігання товару не було, тому просить суд поновити її на роботі.

Як суд повинен вирішити спір?

Задача 556.

Продавець Харах у зв'язку з нестачею матеріальних цінностей була звільнена з роботи на підставі п. 2 ст. 41 КЗпП України. Факт нестачі товарів було встановлено актом інвентаризації, що була проведена два місяці тому.

При вирішенні питання про правильність звільнення виникло питання, чи не порушено роботодавцем вимоги ст. 148 КЗпП України про те, що стягнення може бути застосованим безпосередньо за виявленням проступку, але не пізніше одного місяця з дня його виявлення.

Яка Ваша думка з цього питання?

Задача 557.

Конструктор Скрипник у січні був відряджений на завод станків-автоматів для усунення недоліків у поточній лінії, яку було поставлено заводу. Скрипник до виконання своїх обов'язків поставився не сумлінно, з'являвся на завод у середині дня, тому поточна лінія була пущена із значним запізненням.

Коли про це стало відомо директору заводу, де працює Скрипник, на останнього було накладено стягнення – оголошено догану.

Скрипник вважає, що стягнення на нього накладено неправильно, бо він з'являвся на заводі тоді, коли у цьому була потреба.

Як повинен бути вирішений спір?

Задача 558.

Шуватова працювала інженером по техніці безпеки рибкомбінату. За систематичне порушення своїх трудових обов'язків вона була звільнена з роботи за п.3 ст.40 КЗпП України. До звільнення її з роботи на неї було накладено два дисциплінарних стягнення – 21 березня та 28 серпня – за недостатній контроль за додержанням правил по техніці безпеки.

У вересні комісія Головного управління “Азчорриба” проводила перевірку на комбінаті. В акті перевірки рибкомбінату було вказано, що Шуватова систематично не виконує покладених на неї службових обов'язків, неналежним чином здійснює контроль за додержанням правил по техніці безпеки. На підставі цієї перевірки директор рибкомбінату 23 вересня оголосив Шуватовій третю догану.

Головне управління “Азчорриба” визнало, що до Шуватові застосовано надто м'яке дисциплінарне стягнення, наказом по управлінню від 24 жовтня було скасовано наказ директора Ялтинського рибкомбінату від 23 вересня і запропоновано звільнити її з роботи з працевлаштуванням на іншу роботу. За попереднім погодженням з виборним органом первинної профспілкової організації Шуватова наказом від 22 листопада була звільнена з роботи на підставі п. 3 ст. 40 КЗпП України.

Вважаючи звільнення неправильним, Шуватова звернулась з позовом про поновлення на роботі до районного суду.

Підготуйте письмово рішення суду по цій справі.

Задача 559.

За паління на автозаправній станції працівник Василенко був притягнутий пожежною інспекцією до відповідальності – на нього був накладений штраф.

Коли випадок порушення протипожежних правил став відомий керівнику станції, останній оголосив Василенку догану, а пізніше позбавив його премії.

Василенко вважає, що за один проступок занадто багато накладено стягнень, просить роз'яснити, чи можна їх оскаржити з метою зняття.

Що Ви порадите Василенку?

Задача 560.

Рішенням товариського суду поставлено питання перед директором лісогосподарського підприємства про звільнення техника Поліщука за систематичне порушення трудової дисципліни.

Директор виконав це рішення товариського суду і звільнив Поліщука з роботи. З цим звільненням Поліщук не погодився і звернувся в суд з позовом до лісогосподарського підприємства про поновлення на роботі.

Представник підприємства заперечував проти розгляду справи у суді, посилаючись на те, що директор лише виконав рішення товариського суду. Поліщук повинен оскаржити рішення товариського суду, а не наказ про звільнення.

Що підлягає оскарженню у даному випадку: рішення товариського суду чи наказ про звільнення?

Задача 561.

За запізнення на роботу і за антигромадське поведіння по відношенню до сусіда в гуртожитку матеріали щодо робітника Маніна були передані на розгляд товариського суду. Останній на своєму засіданні оголосив Маніну громадську догану.

Які повноваження має товариський суд по розгляду дисциплінарних проступків?

Чи відповідає закону рішення товариського суду?

Задача 562.

За вчинення прогулу без поважних причин робітнику Шикуну наказом директора заводу була оголошена догана, і матеріали передані на розгляд товариського суду. Товариський суд оголосив Шикуну товариське попередження.

Чи правильні дії директора заводу?

Задача 563.

За поданням прокурора району товариський суд заводу розглянув справу про порушення механіком Дунаєвим правил по техніці безпеки і оголосив йому громадську догану. Директор заводу, дізнавшись про допущені Дунаєвим порушення, що могли призвести до нещасних випадків на виробництві, оголосив Дунаєву після рішення товариського суду дисциплінарне стягнення – догану.

Хто має право передавати матеріали про громадські і дисциплінарні проступки на розгляд товариського суду?

Яка компетенція товариського суду по розгляду дисциплінарних проступків?

Який порядок розгляду справ товариськими судами?

Чи правильні дії директора по накладенню дисциплінарного стягнення?

Задача 564.

Міністерство проводило комплексну перевірку діяльності одного із заводів, що входять до даного міністерства. Перевіркою було встановлено ряд недоліків, внаслідок чого міністерством був виданий наказ про усунення недоліків. Одночасно на ряд працівників були накладені дисциплінарні стягнення. Зокрема, було вказано на допущені порушення головному бухгалтеру Григорашу, а ст. бухгалтеру по обліку матеріальних цінностей Кучмистій було оголошено догану. Кучмиста хоче оскаржити стягнення, як накладене несправедливо.

Допоможіть Кучмистій написати скаргу.

Задача 565.

Адміністрація автобазу звернулася 15 березня з поданням до виборного органу первинної профспілкової організації дати санкцію на звільнення за п. 8 ст.40 КЗпП водія Павліва за крадіжку з гаражу одностумбового письмового стола.

На засіданні виборного органу первинної профспілкової організації з'ясувалося, що 18 лютого Павлів взяв стіл з дозволу ст. механіка Мозіля та інженера Лося. Зникнення стола було виявлено після того, як начальник гаража Коваль повернувся 3 березня з відпустки. Оскільки стіл Павлів повернув, а до справи було долучено висновок медичної служби гаража про те, що саме 18 лютого Павлів з'явився на роботу у нетверезому стані, виборний орган первинної профспілкової організації більшістю в один голос два згоду на звільнення його за п. 7 ст.40 КЗпП.

Генеральний директор автобазу наказом від 20 березня звільнив Павліва за появу на роботі у нетверезому стані, а Мозілю та Лосю оголосив догану за сприяння в крадіжці державного майна. Начальника гаража Ковалю було суворо попереджено і позбавлено надбавки за високі досягнення в праці “через слабку виховну роботу в колективі”.

Дайте правовий аналіз наведеної справи.

Задача 566.

Після публікації в газеті “Кур’єр” від 6 червня статті про те, що суддя районного суду Олексюк при розгляді справи про розірвання шлюбу перебував у нетверезому стані і по ходу справи відпускав непристойні репліки в адресу позивачки, голова районного суду порушив проти нього дисциплінарне провадження. За його розпорядженням 14 червня була створена комісія, яка провела перевірку даних про дисциплінарний проступок судді Олексюка. Підготовлена довідка від 3 липня підтверджувала наведені в газеті факти.

15 липня голова районного суду представив матеріали перевірки і доповідну записку про притягнення Олексюка до дисциплінарної відповідальності голові кваліфікаційної комісії суддів.

Через відсутність більшості членів комісії (перебували у відпустках) справу Олексюка розглядали 26 серпня. Простою більшістю голосів (6 – “за”, 1 – “утримався”) його було звільнено від займаної посади відповідно до п. 7 ст. 40 КЗпП.

Олексюк оскаржив рішення атестаційно-дисциплінарної комісії голові апеляційного суду.

Обґрунтуйте вашу думку з приводу наведеної справи.

Задача 567

Через сильні снігопади 4-7 листопада значної шкоди було завдано міській комунальній системі та транспортним комунікаціям.

У зв'язку з цим міський голова Львова підписав розпорядження “Про незадовільну роботу служб міського господарства та районних адміністрацій”, яким було суворо попереджено та позбавлено премій за листопад заступника голови міської Ради та оголошено догани головам Залізничної і Шевченківської районних адміністрацій.

Цим же розпорядженням мер зобов'язав фінансово-бухгалтерські служби відрахувати до 50 % посадових окладів працівників, які винні у незадовільній роботі з прибирання снігу. Гроші, які вилучено, повинні покрити збитки лікувальних установ та жителів міста, які отримали травми у дні.

Дайте правовий аналіз наведеної в газеті ситуації.

ТЕМА 18. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору

Задача 568.

Шофер міжрайбази Костюк віз в машині райспоживспілки тканини. В дорозі його машина попала в аварію, внаслідок якої шоферу Костюку заподіяна травма, і він на машині швидкої допомоги був доставлений в лікарню.

Автоінспекцією встановлено, що причиною аварії є незаконний обгін машини Костюка автофургоном. Машина з тканинами була доставлена в магазин, де встановлено недостачу одного рулону шерсті. База пред'явила позов до Костюка про відшкодування вартості рулону шерсті, вказуючи, що з Костюком було укладено договір про повну матеріальну відповідальність.

Чи підлягає позов бази задоволенню?

Задача 569.

Тракторист радгоспу Кунтії самовільно, без дозволу адміністрації, використав трактор у власних інтересах для перевезення сіна. Під час цього рейсу Кунтії намагався проїхати по дорозі, на якій проводилися ремонтні роботи, внаслідок чого трактор перекинувся, був поламаний і простояв на ремонті 7 днів.

Адміністрація радгоспу стягнула з заробітної плати Кунтії вартість ремонтних робіт, пошкодження деталей, пального, мастильних матеріалів. Таким чином стягнена сума становила 10360 грн. Середня заробітна плата Кунтії 2080 грн.

Кунтії проти стягнення заперечував і звернувся до юрисконсульта радгоспу за роз'ясненням про правомірність дій адміністрації.

Виступіть в ролі юрисконсульта.

Задача 570.

В січні 2012 року Ратнівське сільське споживче товариство пред'явило в суді позов до Корінь та Марчук про стягнення 9800 грн. У позовній заяві зазначалось, що в магазині села, де працювали відповідачки (перша на посаді завідувачої, а друга – продавцем), допущено псування продовольчих товарів.

З пояснень відповідачок та показів свідків видно, що станом на 8 вересня 2011 р. у магазині виявлено псування продуктів на суму 1600 грн. В цей же день керівництво ССТ усунуло відповідачок від роботи і закрило магазин. Протягом 40 днів в магазині постійно ніхто не працював, внаслідок чого через певний час було виявлено зіпсованого товару на

суму 14500 грн. Рішенням правління ССТ збитки в сумі 4700 грн. були віднесені за рахунок господарської діяльності і ця сума списана. На суму 9800 грн. пред'явлено позов до відповідачок. Крім того суд встановив, що Марчук прийшла працювати в магазин після закінчення училища продавців і 18 років їй виповнилося лише в грудні 2011 р. З самого початку своєї роботи, з 5 серпня 2011 р. вона неодноразово заявляла завідуючій про те, що морожена риба зіпсована і продавати її не можна. Однак остання на це не реагувала. Вартість мороженої риби в сумі завданих збитків становила за актом 900 грн.

Як повинен вирішити справу суд?

Задача 571.

В результаті падіння рулону типографського паперу вагою 200 кг начальник друкарні університету Сулима отримав перелом ноги, що призвело до тимчасової втрати працездатності. Комісією по розслідуванню нещасного випадку встановлено, що Сулима виписав на складі рулон паперу і через відсутність вантажників, які були у той день у відгулах, вирішив сам з допомогою двох студентів доставити папір до друкарні. При розвантаженні рулону з причепу останній упав на ногу Сулимі, і той отримав травму. Комісія констатувала, що Сулима діяв не в межах своїх повноважень, грубо порушив правила техніки безпеки, більше того, поставив під загрозу здоров'я студентів-практикантів. Сулима вважав, що змушений був діяти так через необхідність терміново видрукувати матеріали міжнародної конференції, яка завершувала свою роботу в університеті. В заяві на ім'я ректора він просив відшкодувати йому повністю витрати на лікування, а також моральну шкоду.

Яке повинно бути рішення роботодавця з приводу заяви Сулими?

Задача 572.

Токар Панасюк допустив грубе порушення технологічної дисципліни, за що йому було знижено кваліфікаційний розряд (з 5 на 4). Одночасно йому не оплатили роботу над продукцією, що виявилася внаслідок цього браком, а також притягли до матеріальної відповідальності за заподіяну шкоду.

Панасюк звернувся до суду з позовною заявою, в якій вимагав відновити йому колишні умови праці, оскільки стягнення у вигляді переведення на нижчеоплачувану роботу не передбачено трудовим законодавством.

Крім того, за один проступок може бути накладене тільки одне стягнення, а у нього цілих три: зниження розряду, неоплата виконаної роботи (продукція виявилася браком) і стягнення за це матеріальної шкоди.

Дайте правову оцінку цій ситуації. Вирішіть спір.

Задача 573.

Лаборант Воронков, проводячи лабораторні дослідження, підключив прилад до мережі високого напруження, внаслідок чого останній був приведений до повної непридатності. Наказом по інституту Воронкову була оголошена догана, і на нього покладений обов'язок відшкодувати заподіяну шкоду в повному розмірі. Воронков заперечував, вказуючи на те, що прилад він зіпсував випадково, а застосування двох стягнень за один проступок незаконне.

Чи можливо застосування матеріальної відповідальності одночасно з дисциплінарною?

Чи є умисна вина необхідною умовою для покладення на працівника матеріальної відповідальності?

Яку відповідальність може нести Воронков за знищення приладу?

Задача 574.

З вини завідуючого складом Філімонова зіпсувалося дві тонни м'ясних продуктів, втрати становили 22000 грн. Філімонов пояснив, що м'ясопродукти були зіпсовані у зв'язку з відключенням електроенергії. Крім того, деякі м'ясопродукти можуть бути використані (м'ясні консерви, строк реалізації яких не закінчився, а умови зберігання додержані).

Чи може бути притягнутий до відповідальності Філімонов?

Які умови притягнення працівників до матеріальної відповідальності?

Задача 575.

Майстер ковбасного цеху райспоживспілки Молодцов змінив технологію виготовлення варених ковбас, зменшивши час її варіння. Таку технологію він прочитав у журналі "Харчова

промисловість”. Але виявилось, що приготовлена за цією технологією ковбаса підлягає негайній реалізації, що забезпечити не вдалося. Тому частина виготовленої ковбаси втратила товарний вид і для реалізації стала непридатною.

Після переробки ковбаси було підраховано, що через змінення технології райспоживспілки завдана шкода на суму 2135 гривень. На цю суму був пред’явлений позов до Молодцова.

При розгляді справи Молодцов у судовому засіданні, заперечуючи проти позову, посилався на те, що в даному випадку має місце виробничий ризик, тому відповідно до статті 130 КЗпП України він повинен бути звільнений від матеріальної відповідальності.

Чи обґрунтовані на законі заперечення Молодцова?

Задача 576.

Тракторист радгоспу “Перемога” Дьомин 12 липня прийшов на роботу в нетверезому стані. Директор радгоспу не допустив Дьомина до роботи і дав розпорядження бухгалтерії утримати із заробітної плати Дьомина вартість невиконаних у цей день робіт на суму 114 гривень.

Чи правильні дії директора радгоспу?

Задача 577.

Шофер Заусаєв, проходячи біля гаража автопарку, де він працює, побачив новий маловмісний автобус “Латвія”, якого вирішив випробувати. Керуючи автобусом, Заусаєв скоїв аварію, внаслідок якої завдав автомашині значні пошкодження.

Пізніше було встановлено, що автобус належить не автопарку, де працює Заусаєв, а кіностудії, працівники якої приїхали в службових справах в автопарк і тимчасово залишили автомашину.

Яку відповідальність за пошкодження автомашини повинен нести Заусаєв?

Якими правовими актами вона повинна регулюватись?

Хто повинен звертатись з позовом до суду про стягнення із Заусаєва завданої шкоди?

Задача 578.

При передачі матеріальних цінностей на складі були виявлені лишки електротоварів на суму 1027 гривень і нестача метизних виробів на суму 312 гривень. Завідувач складом Кириленко, який звільнявся з роботи за власним бажанням, зажадав від комісії по передачі цінностей зарахування лишків і нестач, у чому йому було відмовлено.

Заприбуткувавши лишки, адміністрація запропонувала Кириленку сплатити суму нестачі, від чого він відмовився, тому адміністрація звернулася з позовом до районного суду.

Як визначається розмір шкоди, що підлягає стягненню?

Який порядок проведення заліку лишків і нестач?

Дайте правову оцінку дій адміністрації.

Задача 579.

Сторожу Храмченку в зимовий час видали як чергову одягу великий новий кожух. По закінченні зими Храмченку було запропоновано здати кожух на склад. Посилаючись на викрадення кожуха, якого він зберігав вдома, Храмченко приніс старий кожух значно меншого розміру, прийняти який завідувач складом відмовився.

Храмченко поскаржився на завідувача складом директору, пославшись при цьому на статтю 130 КЗпП України, яка дозволяє працівнику для покриття заподіяної шкоди передати своє майно.

Чи має право Храмченко вимагати, щоб у покриття шкоди директор зобов’язав завідувача складом прийняти від нього старий кожух?

Задача 580.

Кривець працював механіком дитячих атракціонів у міському парку. Намагаючись збільшити швидкість каруселі, Кривець через трансформатор збільшив електронапругу, внаслідок чого перегорів електромотор. Його ремонт обійшовся малому підприємству в 1250 гривень і тривав три дні.

Директор малого підприємства, посилаючись на те, що основною сферою діяльності підприємства є надання послуг дітям, а внаслідок дій Кривця протягом трьох днів мале

підприємство не працювало, звернувся до суду з позовом про стягнення з Кривця шкоди в сумі 3000 гривень: 1250 – вартість ремонту і 1750 – простій атракціонів.

У якому розмірі може нести відповідальність Кривець, якщо середньомісячна заробітна плата становить 1375 гривень?

Задача 581.

Плодоовочевою базою осіння заготівля овочів проводилась без плану, за відсутності належної організації. Не закінчивши переробку огірків, значна кількість яких ще перебувала в складі, база завезла також капусту. Оскільки складські приміщення були зайняті, капуста складалась на підвір'ї в кагати, де знаходилась майже два місяці. Втрата капусти становила 6,05 % замість 3% за нормативами.

Для відшкодування значних збитків база звернулася до суду з позовом до матеріально-відповідальних осіб бази. Зокрема, позов було заявлено до завідуючого складом Кравченка на суму 12025 гривень. Останній позов не визнав і заявив, що він неодноразово звертався до керівництва бази із заявами щодо неналежним умов зберігання овочів.

Як у цьому випадку повинен поступити районний суд?

Задача 582.

У зв'язку з великим попитом на безалкогольні напої на пляжі був обладнаний павільйон по продажу води. Ніякого допоміжного приміщення при павільйоні обладнано не було. Павільйон був металевий, і вода в пляшках нагрівалась до такого стану, що пляшки розкорковувались і навіть тріскались.

Протягом літа нестача води була виявлена на суму 1360 гривень, позов про стягнення яких і було пред'явлено до продавця П'ятиниченка. Останній проти позову заперечував за мотивом, що нестача води сталася через відсутність умов для зберігання напоїв, тому просив у позові до нього відмовити.

Як у даному випадку повинен поступити районний суд?

Задача 583.

Завідуючий магазином Саржевський без належної перевірки приймав товари, що надходили до магазину, часто допускав за прилавок свою дружину, яка не була працівником магазину. Проведеною перевіркою в магазині була виявлена нестача та псування товару на суму 783 гривні. Для стягнення цієї суми було пред'явлено позов до суду.

В судовому засіданні Саржевський позов не визнав, посилаючись на те, що його прийняли на роботу, не навчивши, як потрібно приймати товар, перевірки його роботи не проводились, тому він вважав, що працює правильно. Якби його навчили правильним прийомам роботи, то він би шкоди торговельному підприємству не завдав би.

Чи можуть пояснення Саржевського бути підставою для звільнення його від матеріальної відповідальності?

Задача 584.

Товарознавцю Тарасовій було видано довіреність на одержання з бази в обласному центрі дефіцитних товарів. Тарасова дефіцитні товари одержала, але значну їх частину реалізувала серед працівників бази і своїх знайомих. Повернувшись з відрядження, Тарасова звітувала перед своєю адміністрацією про виконання доручення, здавши решту товару, а за відсутній товар – внесла гроші

Адміністрація дії Тарасової визнала незадовільними, запропонувала їй внести значно більшу суму, оскільки реалізовані товари мають вищу ринкову ціну. Одночасно дії Тарасової визнані такими, що дають підстави для втрати до неї довір'я, тому після одержання згоди виборного органу первинної профспілкової організації її звільнили з роботи на підставі п. 2 ст. 41 КЗпП України.

Тарасова вважає недостатнім для звільнення один випадок порушення, що вона скоїла, тому звернулася до суду з позовом про поновлення на роботі. Адміністрація звернулася із зустрічним позовом про стягнення з Тарасової 500 гривень вартості недоставлених товарів за ринковими цінами.

Як повинен бути вирішений даний спір?

Задача 585.

При прийнятті на роботу Бондаря механізатором колективного сільськогосподарського підприємства (КСП) контрактом передбачалась повна матеріальна відповідальність за завдану шкоду підприємству і про видачу в кінці року крім щомісячної заробітної плати натуральної оплати зерном пропорційно отриманій заробітної плати.

По закінченні господарського року КСП не видало Бондарю натуральної оплати, в зв'язку з чим він звернувся з позовом до районного суду. КСП звернулось із зустрічним позовом про відшкодування шкоди майну КСП, оскільки Бондар пошкодив трактор і під час його ремонту прийшлося орендувати трактор в сусідньому КСП.

Районний суд позов Бондаря з посиланням на контракт задовольнив повністю. Зустрічний позов КСП задоволений частково лише в розмірі середньомісячної заробітної плати Бондаря. В решті позову відмовлено по мотиву, що умова про повну матеріальну відповідальність не відповідає чинному законодавству, тому є недійсною.

КСП оскаржило рішення районного суду до апеляційного суду, вважаючи, що у випадку визнання якоїсь умови контракту недійсною, цей контракт є повністю недійсним, у тому числі і в частині натуральної оплати праці Бондаря.

Як це питання повинне бути вирішено відповідно з чинним законодавством?

Задача 586.

Подружжя Гутник у вихідний день зібралось відвідати концерт у філармонії. Дружина одягла нову норкову шубу, яку в філармонії було здано до гардеробу. Після закінчення концерту виявилось, що шуба з гардеробу пропала, про що зразу було складено акт, який і ліг в основу пред'явленого до філармонії позову. Як третю особу до участі у справі було притягнуто гардеробницю Кириленко.

В судовому засіданні з'ясувалося, що Гутник вартість шуби визначила, виходячи з цін на ринку. Представник філармонії настоював на тому, що при визначенні шкоди необхідно виходити з тих затрат, що були понесені при її купівлі.

Як повинна бути визначена вартість завданої шкоди?

Задача 587.

Греченко працював виконавцем робіт на будівництві промислового об'єкту. За розкрадання будівельних матеріалів був засуджений до 5 років позбавлення волі з відшкодуванням завданої шкоди і конфіскацією належного йому майна.

Після 3-х років перебування у місцях ув'язнення Греченко за зразкову поведінку був помилуваний. За новим місцем роботи бухгалтерія на погашення завданої шкоди почала відраховувати 20 відсотків заробітної плати.

Греченко заперечує проти такого відрахування, посилаючись на те, що Президентом України він помилуваний, а це означає, що його звільнили і від відшкодування шкоди.

Як це питання вирішується відповідно до закону?

Задача 588.

Внаслідок нещасного випадку на виробництві робітник Климов одержав каліцтво. На думку адміністрації, винним у нещасному випадку є майстер Головка, який, поставивши робітників до роботи, не забезпечив безпечні умови праці.

Прокуратура району провела перевірку обставин нещасного випадку, але у порушенні кримінальної справи проти Головка відмовила. В постанові слідчого прокуратури зазначено, що в діях Головка є ознаки кримінальних діянь. Але з нагоди ювілейних свят Президент України оголосив амністію, тому Головка не може бути притягнутим до кримінальної відповідальності.

Незважаючи на таку постанову слідчого, адміністрація заводу звернулася до районного суду з позовом про стягнення з Головка шкоди, що завдана виплатами на користь травмованого Климова.

Чи може Головка в даному випадку бути притягнутим до матеріальної відповідальності?

Задача 589.

Директор магазину після закінчення робочого дня не включила сигналізацію і не здала магазин під охорону службі охорони райвідділу МВС. Тієї ж ночі магазин було обкрадено, що підтверджено актом огляду місця пригоди, складеним міліцією. Управління торгівлі

зобов'язало директора магазину повністю відшкодувати завдані збитки. Директор відмовилась від відшкодування, посилаючись на те, що матеріальні цінності викрадені злодієм, якого міліція повинна знайти, і через суд з нього можна буде стягнути завдану шкоду.

Чи несе у даному випадку відповідальність директор магазину?

Задача 590.

Шофер автопідприємства Заворицький на вантажній автомашині скоїв наїзд на легкову автомашину, що належала малому підприємству “Братерство”. Рішенням господарського суду з автопідприємства на користь малого підприємства стягнуто шкоду в сумі 2813 гривень, з них 1513 гривень – вартість ремонту автомашини і 1300 гривень – упущена вигода у зв'язку з простоем автомашини. У порядку регресної вимоги автопідприємство звернулось до районного суду з позовом про стягнення завданої підприємству шкоди в сумі 2813 гривень з водія Заворицького. Під час розгляду справи адвокат Заворицького, заперечуючи проти позову, заявив про пропуск автопідприємством строку позовної давності, оскільки від дня рішення господарського суду минуло один рік і 2 місяці. Працівник може нести відповідальність тільки за пряму дійсну шкоду. І взагалі, Заворицький може нести лише обмежену матеріальну відповідальність.

Представник автопідприємства вважає заперечення адвоката неправильними, бо, хоча з моменту рішення господарського суду і пройшло більше року, автопідприємство через відсутність грошових коштів шкоду відшкодувало лише три місяці тому, що 300 гривень за простій автомашини малого підприємства є для автопідприємства прямою дійсною шкодою. Заворицький повинен нести повну матеріальну відповідальність, оскільки уклав з автопідприємством договір про таку відповідальність.

Як повинні бути вирішені питання, що виникли у судовому засіданні?

Задача 591.

Директор установи видав розпорядження про утримання із заробітної плати завідуючого відділом Жемчугова шкоди, яка становить вартість друкарської машинки, що зникла з відділу.

Вважаючи, що його вина у пропажі машинки відсутня, – у відділі працює багато співробітників, які приймають відвідувачів, на виході з установи є охорона, яка повинна стежити за майном, що виноситься, Жемчугов звернувся із заявою до районного суду з проханням перевірити обґрунтованість розпорядження директора щодо відрахування заробітної плати. Комісія по трудових спорах в установі не створювалась.

При підготовці справи до розгляду встановлено, що розпорядження ще не виконувалося і утримання з заробітної плати Жемчугова не проводилося.

Чи може Жемчугов оспорювати розпорядження адміністрації?

В якому порядку – в позовному, чи в порядку провадження з адміністративних правовідносин повинна розглядатись дана справа?

Задача 592.

Завідуючий складом Яблонський систематично затримував під розвантажуванням вагони і автомашини, у зв'язку з чим база змушена постійно сплачувати штрафи. Тільки в другій половині 2012 року база сплатила штрафи:

за простій залізничних вагонів:

- серпень 2012 р. – 1150 гривень;
- жовтень 2012 р. – 1118 гривень;
- грудень 2012 р. – 1213 гривень;
- за простій автомашин:
- вересень 2012 р. – 175 гривень;
- листопад 2012 р. – 180 гривень.

На ці суми надлишкових виплат база пред'явила позов до Яблонського.

В судовому засіданні Яблонський проти позову заперечував, мотивуючи тим, що, хоча він і уклав договір, він стосується тільки переданих йому цінностей. Щодо відшкодування виплачених базою штрафів, то, якщо суд визнає його винним у цьому, він може нести лише

обмежену матеріальну відповідальність. Середня місячна заробітна плата Яблонського – 1550 гривень.

Чи відповідають заперечення Яблонського закону?

Задача 593.

Районний універмаг звернувся до суду з позовом про відшкодування шкоди, завданої нестачею товарів в продавцем Безпалою.

При розгляді справи в судовому засіданні виникло питання про дотримання позивачем строку позовної давності. Адвокат Безпалої заявив, що строк позовної давності слід вираховувати з того дня, коли дирекції універмагу стало відомо про нестачу товарів, тобто з середини червня 2011 року.

Представник універмагу з цим не погодився, оскільки акт інвентаризації було підписано лише 7 липня 2011 року і зразу ж Безпаловій була в письмовій формі пред'явлена претензія про добровільне погашення суми нестачі. На цю претензію Безпалова не відповіла. Як видно з реєстрації позовної заяви, вона надійшла до суду 5 липня 2012 року. Тому, на думку представника універмагу, строк на звернення до суду пропущено.

А як Ви вважаєте? Аргументуйте свою відповідь.

Задача 594.

При проведенні інвентаризації цінностей у складі, де комірником працює Обух, була виявлена нестача вершкового масла на суму 350 гривень і цукру на 530 гривень. Одночасно були встановлені лишки: картоплі на 620 гривень, цибулі на 270 гривень, олії на 1210 гривень. Адміністрація бази лишки заприбуткувала, а за стягненням нестачі звернулася з позовом до районного суду.

В судовому засіданні Обух проти позову заперечував, посилаючись на відсутність шкоди: виявлені лишки повністю перебивають нестачу.

Як повинно бути вирішене це питання?

Задача 595.

Одночасно з розглядом справи Обуха в той же день у суді розглядався позов бази до комірника Трашанського про стягнення нестачі на суму 320 гривень. Трашанський заявив клопотання про допит Обуха як свідка і звернувся до суду з проханням перебити лишками, що виявлені в Обуха, його – Трашанського нестачу картоплі та олії. Обух дав згоду на покриття нестачі Трашанського лишками, що виявлені у нього.

Чи може суд провести такий перерахунок нестач і лишків?

Задача 596.

Лаборантка кафедри Запояско підписала договір про повну матеріальну відповідальність за майно, що знаходиться на кафедрі. Серед цього майна був і комп'ютер з інформаційно-пошуковою системою "Право". Під час зимових канікул, коли заняття із студентами не проводились, комп'ютер з кафедри зник. Запояско від добровільної оплати вартості комп'ютера відмовилась, у зв'язку з чим було пред'явлено позов до Запояско про стягнення вартості комп'ютера і інформаційної системи в сумі 12 тис. гривень.

Районний суд, посилаючись на укладений Запояско договір про повну матеріальну відповідальність за майно, що знаходилось на кафедрі, позов задовольнив повністю.

Складіть від імені Запояско апеляційну скаргу на рішення районного суду.

Задача 597.

Складальнику Зелинському для роботи постійно передавались цінні матеріали та вироби. При проведенні перевірки залишків цих матеріалів з урахуванням зданої Зелинським готової продукції виявилася нестача на суму 1750 гривень. Про стягнення цієї суми і було пред'явлено позов до районного суду. В судовому засіданні Зелинський не зміг пояснити причини нестачі, але заявив, що якщо суд визнає його таким, що повинен нести матеріальну відповідальність, то ця відповідальність не може перевищувати його середнього заробітку. Середній заробіток Зелинського становить 1550 гривень на місяць.

Яку відповідальність повинен нести Зелинський? Договір про повну матеріальну відповідальність з ним не укладався.

Задача 598.

Водій автомашини Мануїлов, з яким було укладено договір про повну матеріальну відповідальність за передану йому автомашину і товарні цінності при виконанні експедиторських обов'язків, скоїв автоаварію, розбив автомашину і значно пошкодив товар, що перевозився. Крім того, виявлена нестача товару.

Районний суд, куди звернулося з позовом автотранспортне підприємство, посилаючись на договір про повну матеріальну відповідальність, позов задовольнив у повному розмірі, стягнувши з Мануїлова 3 тисячі гривень за ремонт автомашини, 500 гривень за простій автомашини і 12 тисяч гривень за зіпсований товар і його нестачу.

Середньомісячна заробітна плата Мануїлова за попередні два місяці становила 1480 гривень.

У якому розмірі може нести відповідальність Мануїлов?

Задача 599.

Постановою прокурора відмовлено у порушенні кримінальної справи проти заступника директора Похоленчука за халатне відношення до виконання службових обов'язків. У постанові зазначено, що в діях Похоленчука є ознаки діянь, що переслідуються у кримінальному порядку. Але, враховуючи його стан здоров'я, – йому проведено складну хірургічну операцію на шлунку, – прокурор вважає недоцільним порушувати кримінальну справу. На підставі цієї постанови директор підприємства звернувся до суду з позовом про стягнення з Похоленчука заподіяної ним шкоди злочинними діями у повному розмірі.

Під час розгляду справи в судовому засіданні виник сумнів про наявність у діях Похоленчука ознак кримінального злочину. Перед судом було поставлено питання про перегляд постанови прокурора, визнання її неправильною.

Чи вправі суд в судовому засіданні переглянути постанову прокурора про наявність у діях Похоленчука діянь, переслідуваних у кримінальному порядку?

Які правові наслідки може викликати перегляд постанови прокурора?

Задача 600.

При розгляді цивільної справи про відшкодування завданої шкоди майстром будівельної організації Литвицьким представник позивача – будівельної організації заявив клопотання про визнання у діях Литвицького ознак діянь, переслідуваних у кримінальному порядку.

Як може бути вирішене це клопотання?

Задача 601.

Постановою прокурора було відмовлено у порушенні кримінальної справи проти інженера Васькова у зв'язку з спливом строку давності для притягнення до кримінальної відповідальності. Оскільки діями Васькова підприємству була завдана шкода, підприємство пред'явило позов про відшкодування її в повному розмірі.

Васьков проти позову заперечує, вважаючи, що при спливі строку давності для притягнення до кримінальної відповідальності не може йти мова про матеріальну відповідальність, оскільки ці види відповідальності тісно пов'язані між собою.

Чи повинні бути враховані заперечення Васькова?

Задача 602.

У бригаді з 5-ти продавців галантерейної секції промтоварного магазину, з якими було укладено договір про колективну (бригадну) матеріальну відповідальність, була виявлена нестача матеріальних цінностей на суму 700 гривень.

Бригада на своїх зборах вирішила за необхідне суму нестачі внести добровільно готівкою. Але при вирішенні питання про розмір відшкодування кожним продавцем виникли розбіжності. Завідуюча секцією Гончар запропонувала суму нестачі – 700 гривень поділити на 5 членів бригади, і кожний повинен внести по 140 гривень. Проти такого розподілу заперечували два продавці: молодша продавщиця Дем'яненко, заробітна плата якої майже вдвічі менша від заробітної плати завідуючої секцією, і старша продавщиця Ворсова, яка тільки півроку працює в бригаді.

Як повинна розподілятися шкода при колективній (бригадній) матеріальній відповідальності?

Задача 603.

Шоферу колективного сільськогосподарського підприємства Деркачу вранці було видано наряд на вивезення цукрового буряка з поля на цукровий завод. Зробивши одну ходку з буряком, Деркач протягом дня використовував автомашину для особистих потреб, підводячи будівельний матеріал до будівництва своєї хати. Тому буряк вивезений не був і залишився на полі.

Вночі вдарив мороз і буряк замерз, частина його, за підрахунками бухгалтерії, стала непридатною, чим завдана шкода на суму 1200 гривень.

Колективне сільськогосподарське підприємство звернулося до суду з позовом про стягнення з Деркача суми шкоди у повному розмірі. Адвокат, який захищає інтереси Деркача, вважає, що матеріальна відповідальність у даному випадку може бути тільки обмеженою.

А як Ви вважаєте, яку матеріальну відповідальність може нести Деркач?

Задача 604.

Шофер Колос на вантажній автомашині, що належала автотранспортному підприємству (АТП), скоїв автоаварію, внаслідок якої було завдано шкоди здоров'ю громадянці Горській, яка була визнана інвалідом II групи.

Після оформлення пенсії по інвалідності Горська звернулася до районного суду з позовом до АТП та Колоса про стягнення завданої шкоди: одноразово – втрата заробітку за час лікування – 3 тис. гривень, на посилене харчування – 750 гривень, за догляд – 300 гривень, на ліки – 150 гривень, на санаторно-курортне лікування – 450 гривень, а також щомісячно по 150 гривень – у зв'язку з втратою годувальника.

Районний суд позовні вимоги Горської задовольнив повністю, стягнувши зазначені Горською в позовній заяві суми з АТП і Колоса солідарно.

Чи правильне рішення районного суду?

Як повинен вирішити справу апеляційний суд, якщо рішення буде оскаржено в апеляційному порядку?

Задача 605.

На підготовчій дільниці заводу, де робота проводилась у дві зміни, виявлено нестачу 12 комплектів спецодягу, що використовувався як змінна (чергова) одежа. Цим одягом користувались обидві зміни. Директор заводу дав розпорядження бухгалтерії стягнути вартість спецодягу з начальника дільниці Короля.

В свою чергу, Король вважає, що відповідальність повинен нести не він, а майстри обох змін. Директор з цим не згоден, бо, на його думку, начальник дільниці зобов'язаний контролювати облік і зберігання спецодягу, що передавався почергово працівниками обох змін.

Як повинно бути вирішене питання про матеріальну відповідальність?

Задача 606.

По закінченні календарного року в січні на складі бази була проведена інвентаризація, що виявила нестачу матеріальних цінностей на суму 345 гривень. Директор бази запропонував завідувачу складом Майданеку внести вартість нестачі в бухгалтерію, з чим Майданек погодився. Але фактично жодної гривні в касу бази не вніс. В листопаді цього ж року директор, бази виявив, що заборгованість не погашається, дав розпорядження юристу готувати матеріали про стягнення заборгованості до районного суду.

Чи є потреба звертатись до суду?

Чи не може директор дати розпорядження бухгалтерії про утримання заборгованості із заробітної плати Майданека?

Задача 607.

Директор малого підприємства дав розпорядження бухгалтерії про стягнення з претензійста Ватченка 96 гривень, що були зайво виплачені у зв'язку з несвочасним оформленням претензії. Ватченко вважає, що його вини у зайвих виплатах немає, звернувся до районного суду з заявою, в якій оспорує правильність розпорядження директора.

Який спір буде розглядатись судом?

Хто його сторони?

Задача 608.

Прокурор району звернувся до районного суду із заявою в інтересах заводу будівельних матеріалів, у якій ставив питання про покладення матеріальної відповідальності на директора заводу Третяка у сумі 1495 гривень. На думку прокурора, шкода завдана тим, що п'ять працівників заводу в робочий час були затримані в парку в нетверезому стані, за що були притягнуті до адміністративної відповідальності.

На заводі ж ці працівники були протабельовані як такі, що працювали повний робочий день, і їм була виплачена за цей день заробітна плата. Виплачена заробітна плата за час прогулу становить матеріальну шкоду для підприємства.

Яке рішення повинен винести районний суд?

Задача 609.

Внаслідок помилки нормувальниці Струкової, яка розцінила обробку однієї деталі по 2 гривні 50 копійок замість 25 копійок, майстер підписав наряд. По цьому наряду слюсарю Махоніну було виплачено зайвих 43 гривні.

Начальник цеху запропонував розрахунковому відділу бухгалтерії утримати зайво виплачену суму із заробітної плати Махоніна.

Коли при черговій виплаті заробітної плати Махонін довідався, що з нього утримали 43 гривні як неправильно виплачені, Махонін звернувся з заявою до комісії по трудових спорах про повернення йому утриманих грошей.

Яке рішення повинна винести комісія по трудових спорах?

Задача 610.

За контрактом, що був укладений при прийнятті на роботу вчительки географії Захарченко, передбачалась повна матеріальна відповідальність останньої за цінності (глобуси, карти, атласи), що були в кабінеті географії.

Коли через деякий час виявилася нестача цих цінностей, постало питання, в якому розмірі повинна нести відповідальність Захарченко. Директор школи вважав, що ця відповідальність повинна бути повною, оскільки це передбачено контрактом.

Представник виборного органу первинної профспілкової організації школи настоював на тому, що відповідальність, за наявності вини, може бути тільки обмеженою, оскільки із Захарченко договір про повну матеріальну відповідальність не укладався.

Як повинно бути вирішене це питання?

Задача 611.

При вирішенні питання про покладення матеріальної відповідальності на продавця Мухіну виникли розбіжності у визначенні розміру заробітку, з якого повинна визначатись межа матеріальної відповідальності. Бухгалтер підприємства наполягала, щоб у суму середнього заробітку була включена сума винагороди, що була виплачена у минулому місяці за попередній календарний рік. Юрист з цим не погоджувався і вважав, що до середньої заробітної плати повинні бути включені лише ті виплати, що мають відношення до двох останніх календарних місяців роботи.

Як повинна бути вирахована середня заробітна плата Мухіної?

Задача 612.

З вини керівника структурного підрозділу Ільченка були затримані під вивантаженням залізничні вагони, за що залізниця стягнула з підприємства штраф у сумі 1290 гривень. Директор підприємства дав розпорядження бухгалтерії утримати із заробітної плати Ільченка у відшкодування шкоди суму виплаченого штрафу. Бухгалтерія при наступній виплаті заробітної плати стягнула всю суму штрафу одноразово.

Чи є у даному випадку порушення чинного законодавства?

Задача 613.

В акціонерному банку виявлена нестача бланків документів суворого обліку номінальної вартості 50 гривень. Директор банку дав вказівку підготувати розпорядження про утримання з касира Банних номінальної вартості бланків, щодо яких виявлена нестача.

Юрисконсульт банку розпорядження не завізував, пославшись на те, що у даному випадку повинен бути застосований коефіцієнт, оскільки фактична шкода значно перевищує номінальну.

У якому розмірі повинен нести відповідальність касир Банних?

Задача 614.

Акціонерне товариство закритого типу одержало ліцензію на виготовлення бланків цінних паперів. Номінальна вартість на цих паперах зазначена не була.

При інвентаризації цих бланків була виявлена нестача 50 бланків, у зв'язку з чим постало питання про матеріальну відповідальність касира Халявко. Головний бухгалтер товариства вважав за можливе розмір шкоди визначити вартістю придбання (виготовлення) бланків цінних паперів.

Начальник юридичного відділу запропонував визначити фактичну вартість бланків, яких не вистачало, шляхом введення коефіцієнту до вартості придбання (виготовлення) бланків.

Як у даному випадку повинен бути визначений розмір шкоди?

Задача 615.

Смолянов працював на склозаводі майстром по відвантаженню продукції заводу споживачам, з повною матеріальною відповідальністю, про що було укладено відповідний договір.

При відвантаженні Львівській парфюмерно-косметичній фабриці 71104 флаконів у 528 ящиках одержувачем вантажу з участю Смолянова було встановлено, що 5,7 відсотків поставленої продукції мають задирки на горловині флаконів, які ведуть до осипу всередину флаконів, 9 відсотків мають білий рисунок на внутрішніх стінках у вигляді морозу і павутини, а також зелений рисунок.

Всього виявлено 14,7 відсотків виробничого браку, що становить 10500 флаконів на суму 630 гривень. Решта флаконів була забруднена гіпсом, оскільки перевозилися у вагоні з-під гіпсу. Фабрика змушена була перемити усі флакони, що викликало витрати 75 гривень.

Браковані флакони у кількості 10500 штук були повернуті склозаводу, а також стягнуто 75 гривень за перемив флаконів. Склозавод пред'явив позов до Смолянова про стягнення вартості транспортування флаконів до Львова і назад, а також вартості перемиву флаконів.

Чи підлягає позов задоволенню?

Задача 616.

Гребенчукова працювала секретарем відділу робітничого постачання (ВРП) нафтопромислового управління. За дорученням вона отримала в поштовому відділенні посилку з годинниками марки "Зоря", що надійшли від годинникового заводу. Але годинників у кількості 40 штук на склад ВРП не здала. Для стягнення вартості годинників на суму 4048 гривень ВРП звернувся з позовом до районного суду.

У судовому засіданні Гребенчукова позов не визнала і пояснила, що вона дійсно одержала посилку, але при переїзді в автобусі у неї посилку викрали. Крім того, вона не уклала договору про повну матеріальну відповідальність, тому не може нести такої відповідальності.

Районний суд стягнув з Гребенчукової матеріальну шкоду у розмірі її середньомісячної заробітної плати.

Проаналізуйте обставини даної справи і зробіть висновок щодо правильності рішення районного суду.

Задача 617.

Горева, Слухай, Скачко, Барчук, Германчук і Дацюк як бригада працювали на складі "Київкниготоргу" в секції підручників. З ними було укладено договір про колективну (бригадну) матеріальну відповідальність. Бригадиром бригада обрала Гореву.

23 червня бригада відібрала і відвезла до книжкового магазину Київкниготоргу 12 найменувань підручників для шкіл. Горева списала ці книги з підзвіту бригади. Пізніше було встановлено, що 1345 підручників 2-х найменувань в магазин не передавались і магазин їх не одержував. Нестачу книг на суму 5925 гривень "Київкниготорг" просив районний суд стягнути з бригади.

Районний суд поклав матеріальну відповідальність за нестачу підручників на бригадира Гореву за мотивом, що до її обов'язку входить вести облік і звітність матеріальних цінностей бригади.

Горева оскаржила рішення районного суду до апеляційного суду. У своїй апеляційній скарзі вона вважає рішення районного суду неправильним, оскільки матеріальна

відповідальність покладена лише на неї, а решта членів бригади від відповідальності звільнені. Якщо “Київкниготоргу” завдана матеріальна шкода, то її повинні відшкодувати всі члени бригади солідарно.

А як вважаєте Ви?

Задача 618.

Комірник Савченко за привласнення державного майна був засуджений до двох років позбавлення волі. При розгляді справи про відшкодування матеріальної шкоди в сумі 2500 гривень адвокат, що представляв інтереси Савченка, просив суд врахувати майновий стан відповідача і звільнити його від матеріальної відповідальності.

Чи може бути врахована судом така думка адвоката?

Задача 619.

Литовченко працював шофером-експедитором автоколони. За розпорядженням адміністрації Литовченко одержав на заводі листову сталь, при здачі якої на склад була виявлена нестача у кількості 858 кг на суму 33219 гривень.

Оскільки від добровільного відшкодування Литовченко відмовився, адміністрація автоколони звернулася з позовом до районного суду, який задовольнив позовні вимоги лише у сумі 1550 гривень, що становить середньомісячну заробітну плату Литовченка.

Складіть від імені автоколони проект апеляційної скарги на рішення районного суду до судової колегії у цивільних справах апеляційного суду.

Задача 620.

Військовослужбовець Січкарь завідував складом у військовій частині. При звільненні у запас була проведена передача матеріальних цінностей, яка виявила пересортицю однорідних товарів: нестачу – на суму 1367 гривень, лишки на суму 1402 гривні. Заприбуткувавши лишки, військова частина зажадала від Січкаря відшкодування суми нестачі.

Як вирішуються питання матеріальної відповідальності військовослужбовців?

Задача 621.

Через халатність писаря військової частини Глушкова було втрачено грошовий чек на суму 300 гривень, за яким невідома особа одержала гроші. Кримінальне провадження проти Глушкова було припинено у зв'язку з малозначністю події і що Глушков не становить небезпеки для суспільства.

У якому порядку і в якому розмірі повинен нести відповідальність Глушков як військовослужбовець?

Що зміниться у порядку відшкодування збитків, якщо Глушкова буде звільнено в запас?

Задача 622.

Водій міжміського автобуса Миронюк, який сам обілежував пасажирів, після закінчення зміни пішов до бухгалтерії здавати иручку за робочий день. Коли він повернувся до машини, то виявив, що хтось відкрив двері кабіни автобуса і викрав його сумку з білетами, що залишились нереалізованими. Миронюк про факт крадіжки зразу ж заявив адміністрації автопарку.

Оскільки винного в крадіжці виявлено не було, адміністрація запропонувала Миронюку внести до каси вартість білетів на суму 1242 гривні. Миронюк від сплати цієї суми відмовився, посилаючись на відсутність його вини в нестачі квитків.

Адміністрація автобусного парку, вважаючи, що факт крадіжки не встановлений, звернулася до районного суду з позовом про стягнення з Миронюка 1242 гривень. Районний суд стягнув з Миронюка на користь автобусного парку 1242 гривні у погашення завданої шкоди.

Миронюк з рішенням районного суду не погодився і звертається до Вас з проханням оскаржити рішення суду.

Складіть від імені Миронюка касаційну скаргу.

Задача 623.

Вантажник Чаусов протягом трьох днів не виходив на роботу, оскільки гуляв на весіллі у сусіда, що женив сина. Протягом цих днів на базу підприємства, де працював Чаусов, прибула велика вантажна автомашинна з товаром, який не було кому розвантажувати. Поки

знайшли людей для розвантажування стався простій, тому автопідприємство склало акт про простій автомашини і стягнуло штраф у сумі 1150 гривень. Крім того, особам, які були найняті для розвантажування, було виплачено 260 гривень.

Директор підприємства запропонував Чаусову добровільно внести 1410 гривень як матеріальну шкоду, завдану підприємству. Чаусов від добровільного відшкодування шкоди відмовився, тому директор звернувся з позовом до районного суду.

Чи підлягає цей позов задоволенню?

Задача 624.

Завідувачу господарством Векшину було видано у підзвіт для покупки господарського інвентарю 1250 гривень, за які він своєчасно не звітував. При звільненні з роботи бухгалтерія у покриття цієї суми утримала із заробітної плати Векшина 723 гривні, а на решту заборгованості пред'явила позов до районного суду.

Протягом якого строку адміністрація може звернутись з позовом до суду?

У якому розмірі стягуються суми, взяті працівником для господарських потреб?

Задача 625.

Громадянка Артюхова була зарахована на посаду гардеробниці із заробітною платою 1580 гривень на місяць. Договір про повну матеріальну відповідальність з нею не укладався.

Одного дня, під час роботи Артюхова залишила гардероб без догляду, внаслідок чого було викрадено пальто вартістю 1900 гривень.

Який вид відповідальності може настати у даному випадку?

Чи могла адміністрація укласти з Артюховою договір про повну матеріальну відповідальність?

Як може діяти адміністрація, якщо Артюхова відмовиться від укладення договору про повну матеріальну відповідальність?

Задача 626.

Вантажник Судаков, бажаючи закрити борт завантаженої автомашини, сам, не чекаючи шофера, сів за руль і від'їхав від вагона. Через невміле поводження з машиною значна частина вантажу вивалилася з кузова і побилася, внаслідок чого була завдана шкода на суму 11650 гривень. Заробітна плата Судакова 1795 гривень на місяць.

У зв'язку із завданою шкодою адміністрація зажадала від Судакова відшкодування шкоди в повному обсязі. Судаков же вважає, що шкода завдана ним при виконанні службових обов'язків, тому визначає свою відповідальність як обмежену.

Для вирішення спору адміністрація торгової бази "Главбакалія" звернулася з позовом до суду.

Яке рішення повинен винести суд.

Задача 627.

Внаслідок затримки магазином тари з райхарчоторгу стягнуто штраф у сумі 1375 гривень. Вважаючи, що збитки завдані з вини працівників магазину, які разом із завідувачем несуть колективну (бригадну) матеріальну відповідальність, адміністрація райхарчоторгу звернулася до суду з позовом про відшкодування завданих збитків.

Під час розгляду справи відповідачі позов не визнали, посилаючись на те, що тара не вивезена через відсутність транспорту. Окремі члени бригади заявили, що вони взагалі не мають ніякого відношення до вивезення тари.

Як оформляється бригадна матеріальна відповідальність?

У яких випадках бригада звільняється від матеріальної відповідальності?

Як повинен бути вирішений даний спір?

Задача 628.

Станочник Крисин при виготовленні досить складної деталі включив станок і відійшов до курилки поговорити з колегами. Станок працював на автоматичному режимі. Перед закінченням роботи станка стався збій і деталь була пошкоджена. Начальник цеху розцінив відсутність контролю за станком як порушення працівником своїх обов'язків, подав директору доповідну записку про накладення на Крисина дисциплінарного стягнення. Наказом по заводу на Крисина було накладене стягнення – оголошено догану.

Після проведення ремонту станка вартість ремонту – 443 гривні була стягнута із заробітної плати Крисина. Останній вважає, що у даному випадку порушено вимоги статті 61 Конституції України, яка забороняє за одне й те саме правопорушення двічі притягати до юридичної відповідальності.

В судовому засіданні представник заводу, посилаючись на статтю 130 КЗпП України, стверджував, що притягнення до дисциплінарної відповідальності не виключає можливості стягнення завданої матеріальної шкоди.

Як повинне бути вирішене це питання?

Задача 629.

Токар Руденко під час робочої зміни виготовляв тягу для власної автомашини. При виконанні цієї роботи згорів електромотор станка, ремонт якого обійшовся в 980 гривень. Директор заводу підготував розпорядження про утримання із заробітної плати Руденка суми, що дорівнює його середньомісячній заробітній платі. Юрисконсульт це розпорядження не завізував, пославшись на те, що Руденко повинен нести відповідальність у межах повної шкоди.

Чия позиція у даному випадку є правильною?

Чи можна розпорядженням директора стягнути з токаря шкоду у розмірі його середньомісячної заробітної плати, а про стягнення решти шкоди звернутися з позовом до суду?

Задача 630.

При розгляді справи про відшкодування шкоди, заподіяної комірником Крушинським, виникло питання, які ціни необхідно застосувати при визначенні розміру шкоди: ціни, коли була завдана шкода, ціни, коли шкода була виявлена, чи ціни, коли суд розглядав справу.

Дайте аргументовану відповідь.

Задача 631.

У телятниці колективного сільськогосподарського підприємства (КСП) Антоняк при осінній інвентаризації виявилась нестача трьох телят. Для відшкодування їх вартості в сумі 1840 гривень КСП звернулось з позовом до районного суду. В позовній заяві ставилось питання про стягнення шкоди у повному розмірі на підставі п. 5 ст. 134 КЗпП України.

Адвокат, який захищав інтереси Антоняк, заперечував проти застосування норм Кодексу законів про працю, вважаючи, що цей Кодекс не поширюється на сільгосп підприємства. Питання відповідальності в КСП повинні вирішуватись Статутом. В Статуті КСП розміри і порядок відповідальності не урегульовані. Тому, коли навіть допустити, що Антоняк повинна нести матеріальну відповідальність, то ця відповідальність не може перевищувати середньомісячної заробітної плати.

У якому розмірі повинна нести відповідальність Антоняк?

Задача 632.

Дирекція заводу звернулась з позовом до начальника складального цеху Ласкова про стягнення з нього зайво виплачених заводом сум за простій вагонів під навантажувально-розвантажувальними роботами:

- в лютому – 150 гривень;
- в квітні – 320 гривень;
- в травні – 450 гривень, а всього 920 гривень.

Ласков проти позову заперечував, посилаючись на те, що важко знайти людей на вантажно-розвантажувальні роботи, що договір з ним про повну матеріальну відповідальність не укладався.

У якому розмірі за наявності вини повинен нести відповідальність Ласков?

Задача 633.

Комірник Василяшко затримав під виграшкою вагони, за що залізницею з металобазу було стягнуто штраф у сумі 1450 гривень. Оскільки Василяшко від добровільної сплати суми завданої шкоди відмовився, дирекція автобазу звернулась до суду з позовом про стягнення її у примусовому порядку.

У судовому засіданні Василяшко послався на те, що вагони не були своєчасно розвантажені тому, що начальник виробничого відділу Денисюк зняв вантажників і перевів їх на завантаження автомашин, що терміново повинні були виїхати до Польщі.

Суд стягнув з обох відповідачів суму шкоди, що відповідає їх середньомісячній заробітній платі: з Василяшко – 650 гривень, з Денисюка – 900 гривень.

Чи правильне рішення суду?

Задача 634.

Директор заводу видав розпорядження про утримання із заробітної плати майстра Кучерука 78 гривень, що були виплачені робітникам у зв'язку з простоем, що, на думку директора, стався з вини Кучерука. Кучерук з розпорядженням директора не погодився і оскаржив його до комісії по трудових спорах.

Комісія по трудових спорах у задоволенні вимог Кучерука відмовила. Кучерук звернувся із заявою до суду.

Який спір буде розглядатися судом? Хто його сторони?

Задача 635.

Вантажник Ярмоленко протягом трьох днів – з 21 по 25 липня не виходив на роботу. Працівники бази бачили Ярмоленка з вудками, коли він йшов у напрямі до Стиру. 25 липня, коли Ярмоленко з'явився на роботі, він пояснив свою відсутність поганим самопочуттям, але нічим це не підтвердив, бо до лікарні не звертався.

У ті дні, коли Ярмоленко був відсутній на роботі, на базу прибув вагон з товарами, який простояв під вивантаженням тривалий час, оскільки другого вантажника, крім Ярмоленка, на базі немає. Внаслідок простою вагона база виплатила залізниці штраф у сумі 565 гривень, які директор бази вирішив стягнути з Ярмоленка.

Чи є умови для притягнення Ярмоленка до матеріальної відповідальності?

Задача 636.

Табельниця Тополя на загальних зборах складального цеху була обрана громадським касиром для одержання і виплати заробітної плати працівникам цеху. Призначення громадським касиром було оформлене наказом по заводу.

При черговій виплаті заробітної плати у Тополі виявилася нестача грошей на суму 3140 гривень. Бухгалтерія утримала суму нестачі повністю по 50 відсотків від її заробітної плати щомісячно. Тополя вимагає повернути утриману заробітну плату, оскільки договір про матеріальну відповідальність з нею не укладався.

Як повинне бути вирішене питання про матеріальну відповідальність Тополі?

Задача 637.

Мале підприємство з обмеженою відповідальністю звернулось до суду з позовом до комірника про стягнення з нього нестачі вершкового масла на суму 175 гривень. Суддя відмовив підприємству в прийнятті позовної заяви, пославшись на те, що відповідно до статті 136 КЗпП України керівник підприємства може своїм розпорядженням стягнути цю суму з боржника, оскільки вона не перевищує його середньомісячної заробітної плати.

Чи правильні дії судді?

За яких умов керівник підприємства має право видати розпорядження про стягнення завданої шкоди?

Задача 638.

Під час капітального ремонту приміщення інституту гігієни і токсикології полімерів виконавцям робіт Кушніру і Довгоруку через робітника Багатиренка під розписку було видано 105 кв. м. лінолеуму. Після проведення ремонту і списання витрачених матеріалів виявилось, що у підзвіті працівників знаходиться цей лінолеум. Для стягнення його вартості інститут звернувся з позовом до суду на суму 11313 гривень 10 коп.

Суд позов задовольнив повністю, стягнувши з відповідачів позовну суму солідарно.

В апеляційній скарзі відповідачі вказують на неправильність рішення суду, вважаючи, що шкоди вони позивачу не завдали. Лінолеум укладено на підлогу в приміщеннях інституту, але оскільки він був одержаний під тимчасову розписку, то вони наряду на списання лінолеуму не склали і чекали, коли належним чином буде оформлено видачу

лінолеуму. Крім того, розписку за лінолеум давав один Багатиренко, він же і укладав його. Кушнір і Довгоруку взагалі до лінолеуму ніякого відношення не мали.

Як повинна вирішити справу касаційна інстанція?

Задача 639.

Фурманов працював виконавцем робіт спеціалізованого управління санітарно-технічних робіт. При звільненні його з роботи була виявлена нестача матеріальних цінностей на суму 1564 гривні 24 коп., які спецуправління і просило стягнути з Фурманова. Як на підставу посилалось на договір про повну матеріальну відповідальність.

Фурманов проти позову про повну матеріальну відповідальність заперечував, посилаючись на те, що він уклав договір про повну матеріальну відповідальність тоді, коли він працював майстром. Півтора роки тому його перевели на посаду виконавця робіт і по цій посаді договір про повну матеріальну відповідальність ним не укладався.

Представник позивача в судовому засіданні наполягав на повній матеріальній відповідальності Фурманова, посилаючись на те, що при переведенні на іншу роботу на тому ж підприємстві потреби у переукладенні договору немає.

Яку відповідальність може нести Фурманов?

Задача 640.

Прокурор в інтересах бази автотранспорту і механізації звернувся з позовом до Швеця про стягнення 1367 гривень шкоди, завданої незаконним звільненням з роботи охоронників Шостака і Шевчука, а також диспетчера Чумель. Усі ці працівники були звільнені з роботи і рішенням суду були поновлені на роботі з виплатою їм заробітної плати за час вимушеного прогулу в сумі 1367 гривень. Звільнення працівників було проведене за наказами Швеця як директора бази.

Суд у позові відмовив, пославшись на те, що звільнення Шостака і Шевчука було проведене з дотриманням порядку звільнення – за попередньою згодою виборного органу первинної профспілкової організації. Чумель же була звільнена тоді, коли Швець вже не працював директором.

На рішення суду прокурор приніс протест, в якому зазначає, що вина Швеця була встановлена рішеннями суду про поновлення працівників на роботі, у тому числі і по справі Чумель, тому суд не вправі відмовляти в позові за мотивами, що суперечать попереднім рішенням суду.

Яку ухвалу повинна винести судова колегія апеляційного суду?

Задача 641.

Науменко, Барахтянський і Сальников працювали на круп'яному заводі: перший – завідувачем складу готової продукції, а два останні – помічниками завідувача. При відвантаженні крупі різним одержувачам була виявлена нестача крупі на суму 2996 гривень, які завод і просив стягнути з відповідачів, звернувшись з позовом до суду.

Відповідачі проти позову заперечували, посилаючись на те, що відправка крупі проводилась комісійно, тому нестача могла утворитись штучно внаслідок неправильного прийому вантажу його одержувачем, а круп'яний завод безпідставно задовольнив претензії одержувачів вантажу без вирішення спору в господарському суді.

Як повинен бути вирішений спір про матеріальну відповідальність працівників круп'яного заводу?

Задача 642.

Воробйов і Калістратенко працювали завідувачами магазинів “Луцькторгу”. В грудні місяці магазинам була поставлена кукурудзяна мука, вартість якої в документах вказана не була. Муку почали продавати за максимальною ціною муки кукурудзяної тонкого помолу – 1 грн. 88 коп. за кг.

Пізніше виявилось, що магазини одержали і реалізовували муку “кукурудзяну пекарську”, вартість якої 2 грн. 22 коп. за кг, внаслідок чого “Луцькторгу” були завдані збитки в сумі 236 гривень 40 коп. кожним магазином.

У якому розмірі і ким підлягає відшкодуванню завдана шкода?

Задача 643.

При інвентаризації інструментальної кладової мотоциклетного заводу була виявлена нестача алмазного свердла вартістю 1163 гривні. Вважаючи, що винним у його нестачі є комірник Стрижов, дирекція заводу звернулася до суду з позовом про стягнення вартості свердла.

У якому розмірі підлягає відшкодуванню ця нестача?

Задача 644.

Транспортне підприємство відрядило Рачека на курси шоферів до автотранспортного комбінату за рахунок підприємства. При цьому Рачек дав зобов'язання після закінчення курсів пропрацювати на підприємстві шофером або автослюсарем не менше одного року.

Після закінчення курсів Рачек працював слюсарем протягом семи місяців, а потім звільнився за власним бажанням.

Дирекція автотранспортного підприємства запропонувала Рачеку або повернутися на роботу, або повернути витрати на його навчання. Після відмови Рачека зробити це дирекція звернулася до суду з позовом про стягнення витрат на навчання 2163 гривні, з них 1500 гривень за навчання і 663 гривні – стипендія в сумі за 4 місяці.

Чи підлягає позов автотранспортного підприємства задоволенню?

Задача 645.

Під час робочої зміни токарь п'ятого розряду Гонтар – член бригади, переведеної на орендний підряд, через необережність зламав токарний верстат з програмним управлінням. Верстат простояв 3 дні у зв'язку з ремонтом. За ремонтні роботи робітникам було виплачено 160 грн. вартість заміненої деталі складає 280 грн. А простій верстата обійшовся 600 грн. збитків. Усі названі суми були віднесені на госпрозрахунковий дохід бригади, що відобразилося на оплаті праці членів бригади.

Рада бригади поставила питання перед адміністрацією підприємства про притягнення Гонтара до матеріальної відповідальності і відшкодування збитків у повному розмірі. Середній зарібок Гонтара складає 600 грн.

Гонтар проти стягнення у повному розмірі завдання збитків заперечував, обґрунтовуючи тим, що він заподіяв шкоду через необережність. Крім того, він вважав, що середній зарібок його дещо менший, оскільки до нього не повинні входити доплата за суміщення професії фрезерувальника і надбавка за високу професійну майстерність 25%.

Вирішіть справу.

Задача 646.

Більше 60-ти студентів одного з факультетів університету після повернення з літніх канікул не отримали стипендії за літо. Звернувшись з колективною заявою в деканат факультету, вони з'ясували, що у них рахується заборгованість по курсових роботах, а, отже, згідно правил виплата стипендії затримується до ліквідації заборгованості. В результаті проведеної перевірки було встановлено, що ряд викладачів після захисту курсових робіт зробили записи у залікові книжки і не внесли відповідні дані до іспитових відомостей.

У зв'язку з виплатою вказаним студентам стипендій на загальну суму 5560 грн. ректор університету своїм розпорядженням зобов'язав бухгалтерію утримати з винних у невиплаті стипендій викладачів всю суму завданих університету збитків.

Один з викладачів, якому за розпорядженням випадало сплатити 1340 грн., звернувся з заявою в КТС, де просив зменшити суму, оскільки середній його зарібок становить всього 1170 грн.

Вирішіть справу.

Задача 647.

Байдюк, виконуючи обов'язки майстра по виготовленню пам'ятників у Білозерському райпобуткомбінаті Херсонської області, приймав замовлення від населення і привласнив отримані від замовників гроші на загальну суму 22690 грн., заподіявши шкоду 23 громадянам, Справа розглядалася у Херсонському міському суді.

Вирішіть дану справу і поясніть порядок відшкодування заподіяної Байдюком шкоди.

Норми якого законодавства тут потрібно застосувати?

Задача 648.

20 травня газозварник Пилипів – працівник РМУ – під час зварювання каркаса споруди отримав травму, внаслідок якої був визнаний інвалідом II групи. При розслідуванні даного нещасного випадку на виробництві комісією було встановлено, що Пилипів порушив правила техніки безпеки. Вирішуючи питання щодо відшкодування Пилипіву шкоди, заподіяної здоров'ю, адміністрація своїм наказом зменшила розмір його втраченого заробітку на 25% з урахуванням вини потерпілого. Пилипів, вважаючи таке рішення незаконним, звернувся до юрисконсульта РМУ.

Дайте відповідь на наступні питання:

Яким законодавством регулюються питання відшкодування роботодавцем шкоди, заподіяної працівникові при виконанні трудових обов'язків?

З яких сум буде складатися відшкодування шкоди?

Чи правильно поступила адміністрація, зменшивши розмір середнього заробітку Пилипіва з урахуванням його вини?

Задача 649.

Під час робочої зміни токарь V розряду Гонтарь – член бригади, переведеної на орендний підряд, через недбалість пошкодив верстат з числовим управлінням. Верстат простояв п'ять днів у зв'язку з ремонтом. За ремонтні роботи працівникам було виплачено 1600 грн., вартість заміненої деталі становила 2800 грн., простій верстата обійшовся в 600 грн. шкоди. Ці суми були віднесені на госпрозрахунковий прибуток бригади, що відповідно відбилося на оплаті праці членів бригади.

Рада бригади поставила питання перед адміністрацією підприємства про притягнення Гонтаря до матеріальної відповідальності та відшкодування шкоди в повному розмірі. Середній заробіток Гонтаря становить 800 грн.

Гонтарь заперечував проти відшкодування збитків у повному розмірі, мотивуючи тим, що він заподіяв шкоду через недбалість. Крім того, він вважав, що його середній заробіток менше, оскільки в нього не повинні включатися доплата за суміщення професії фрезерувальника і надбавка за високу професійну майстерність.

Вирішіть трудовий спір.

Задача 650.

Понад 60 студентів одного з факультетів університету після повернення з літніх канікул не отримали стипендії за літо. Звернувшись до деканату факультету, вони з'ясували, що у них є заборгованість по курсових роботах, а відповідно з правилами виплата стипендії затримується до ліквідації заборгованості. Внаслідок проведеної перевірки з'ясувалося, що ряд викладачів після захисту курсових робіт зробили записи в залікові книжки, але не внесли відповідні дані до екзаменаційної відомості.

У зв'язку з виплатою вказаним студентам стипендії на суму 44560 грн. ректор університету своїм розпорядженням зобов'язав бухгалтерію стягнути з винних у невиплаті стипендії викладачів всю суму заподіяної університету шкоди.

Один з викладачів, якому за розпорядженням належало виплатити 4340 грн., звернувся до КТС з проханням зменшити суму, оскільки середній заробіток його становить 3170 грн.

Вирішіть справу.

Задача 651.

Фірсов працював інженером на заводі. 25 червня він виїхав з шофером Крючковим на автомашині заводу у відрядження. Зупинившись на відпочинок, Фірсов і Крючков випили, потім Фірсов, витягнувши у сплячого Крюčkова ключі запалювання, поїхав на машині за горілкою. Дорогою Фірсов попав в аварію, чим заподіяв заводу матеріальну шкоду на суму 1569 грн.

Чи повинні Фірсов і Крючков нести матеріальну відповідальність і в якому розмірі?

Задача 652.

Токарь Князев під час роботи через недбалість зламав верстат, чим заподіяв шкоду підприємству на суму 1421 грн. Адміністрація заводу пред'явила до Князева позов про стягнення шкоди (1421 грн. – вартість ремонту верстата, 108 грн. – вартість простою верстата).

У судовому засіданні було встановлено, що Князев повинен нести обмежену матеріальну відповідальність, для якої законом визначений позасудовий порядок відшкодування шкоди. У зв'язку з цим провадження у справі було припинено.

Чи правильно поступив суд?

У якому розмірі повинен нести матеріальну відповідальність Князев?

Задача 653.

Шофер Челухин, керуючи молоковозом у нетверезому стані, заїхав у кювет, у наслідок чого автомобіль перевернувся й 2,5 тонни молока витекли в канаву. Адміністрація молокозаводу пред'явила Челухину вимогу про повне відшкодування збитку в сумі 7000 грн.

Дайте розгорнуті відповіді на запитання:

В чому проявляється матеріальна відповідальність працівників?

Які умови настання матеріальної відповідальності?

У якому розмірі настає матеріальна відповідальність при заподіянні збитку працівником, що перебував у нетверезому стані?

Як варто вирішити суперечку?

Якою була б матеріальна відповідальність Челухина, якщо збиток був би заподіяний з необережності (висока швидкість на повороті), але у тверезому стані?

Приведіть обґрунтування пропонованих Вами рішень.

Задача 654.

Бригада будівельників у складі 10 осіб працювала на будівництві цеху на одному із заводів міста. Маляр-штукатур Петренко вирішила відсвяткувати свій день народження та запросила бригаду вантажників. Після закінчення «свята» хтось із присутніх забув закрити водопровідний кран, внаслідок чого цех виявився залитим водою, будівельні матеріали були зіпсовані. Заводу була завдана шкода на суму понад 5 тис. грн.

Визначте види юридичної відповідальності.

Хто має відшкодувати шкоду, заподіяну підприємству, та в якому розмірі?

ТЕМА 19. Індивідуальні та колективні трудові спори

Задача 655.

Комісія по трудових спорах стягнула з заводу на користь інженера Красовського вартість проїзду в м'якому вагоні під час відрядження, врахувавши його заяву, що завдання виїхати у відрядження від одержав у день виїзду і в залізничних касах крім м'яких вагонів інших місць у поїзді не було.

З цим рішенням комісії не погодилася адміністрація і оскаржила його до районного суду.

За правилами якого провадження буде розглядатися справа в суді?

Хто буде позивачем і відповідачем по справі?

Що буде предметом розгляду суду?

Який зміст повинна мати заява, що подається адміністрацією до суду?

Задача 656.

Муляр Стручков звернувся до районного суду із заявою, в якій, посилаючись на те, що рішенням комісії по трудових спорах на його користь стягнута заробітна плата за надурочні роботи, але це рішення адміністрацією не виконується, просив стягнути на його користь заробітну плату за час виконання надурочних робіт.

Яке рішення у даному випадку повинен винести районний суд?

Задача 657.

Робітник механічного заводу Мойсеєнко з 5 по 10 серпня не працював через відсутність сировини. При виплаті заробітної плати за серпень місяць Мойсеєнку була нарахована і виплачена за дні простою заробітну плату з розрахунку половини почасової тарифної ставки, що становила 90 копійок.

Не погодившись з такою оплатою, Мойсеєнко звернувся із заявою до комісії по трудових спорах, в якій просив стягнути на його користь зарплату за час простою з розрахунку 2/3 середньої заробітної плати, розмір якої за один день становив 4 гривні 80 коп.

Комісія по трудових спорах відмовила Мойсеенку в його вимогах, тому останній звернувся із заявою до районного суду.

Складіть у письмовій формі рішення районного суду.

Задача 658.

Токар Зайцев у грудні звернувся до комісії по трудових спорах про виплату йому міжрозрядної різниці за липень – жовтень місяці. Виплата такої різниці передбачена в колективному договорі підприємства.

При розгляді заяви в комісії виникло питання про застосування строку давності. Зокрема, статтю 225 КЗпП України передбачено право працівника звернутися до комісії по трудових спорах у тримісячний строк, тому про стягнення різниці за вересень місяць ним пропущено строк на звернення до комісії.

Як вирішити питання про застосування строку?

Задача 659.

За систематичне порушення трудової дисципліни механік Нетруненко був звільнений з роботи на підставі п. 3 ст. 40 КЗпП. Вважаючи таке стягнення, як звільнення з роботи, дуже суворим, Нетруненко, не оспорюючи факту порушення ним трудової дисципліни, звернувся до районного суду із заявою про порушення вимог ст. 149 КЗпП України, відповідно до якої при накладенні дисциплінарного стягнення повинен враховуватись ступінь тяжкості вчиненого проступку і заподіяна ним шкода, обставини, за яких вчинено проступок, і попередня робота працівника. Тому просив суд замінити суворе стягнення – звільнення з роботи, на менш тяжке – догану. При цьому Нетруненко заявив, що для себе він зробив відповідні висновки і більше порушувати трудову дисципліну не буде.

Представник відповідача в судовому засіданні висловив думку про вирішення цього питання на розсуд суду.

Яке рішення може винести суд?

Задача 660.

Колектив однієї із шахт Волинського вугільного басейну поставив перед керівництвом шахти вимоги збільшити всім працівникам тривалість додаткової відпустки за роботу на підземних роботах з 12 до 18 робочих днів. Адміністрація відмовилась задовольнити вимоги шахтарів, посилаючись на те, що для цього немає фінансових можливостей і що таке збільшення часу відпочинку для всіх шахтарів виходить за межі колективного договору

Чи виник тут колективний трудовий спір?

Який порядок його вирішення?

Задача 661.

Після того, як за результатами третього кварталу два цехи автокранового заводу були позбавлені премії, виник конфлікт. На засіданні виборного органу первинної профспілкової організації, де розглядалася колективна скарга представників трудових колективів, було встановлено, що згідно з Положенням про преміювання, схваленим директором заводу, за погодженням з виборним органом первинної профспілкової організації передбачається квартальне преміювання підрозділів за досягнення високих показників якості продукції основного виробництва. Оскільки заводом було отримано ряд рекламацій на якість продукції, випущеної в третьому кварталі, то ті цехи, які найбільш винні у випуску браку, були згідно з розпорядженням директора позбавлені премії за цей квартал. Виборний орган первинної профспілкової організації більшістю голосів підтримав адміністрацію заводу.

Не погодившись з таким рішенням уповноважені представники трудових колективів цехів розпочали збір підписів про проведення страйку.

Як вирішити дану ситуацію?

Задача 662.

Геолог Менделеев працював у ВАТ “Юганськнафтогаз” (Російська Федерація) протягом декількох років на постійній роботі. У зв’язку зі станом здоров’я і необхідністю за приписом лікарів змінити клімат, переїхав у Рівненську область, прийняв громадянство України. Менделеев звернувся до районного суду за місцем проживання з позовом до ВАТ “Юганськнафтогаз” про стягнення заробітної плати у зв’язку із затримкою розрахунку при його звільненні з роботи. Суд відмовив позивачу у прийнятті заяви, послався на те, що

трудові відносини відбувались на території іншої держави, тому спір повинен розглядатися судом цієї держави. Менделєєв наполягав на розгляді справи судом за місцем свого проживання, посилаючись на те, що відповідно до процесуального законодавства як України так і Росії трудові спори можуть розглядатися судами за місцем проживання позивача.

Дайте правову оцінку викладеним обставинам справи.

Задача 663.

Трегубенко поступив на роботу слюсарем у ремонтну майстерню. Пропрацювавши три місяці, Трегубенко захворів і після двох тижнів хвороби пред'явив лікарняний листок з проханням виплатити йому допомогу по тимчасовій непрацездатності.

У комісії з соціального страхування, куди звернувся Трегубенко, йому в призначенні і виплаті допомоги відмовили за мотивом, що з попереднього місця роботи він звільнений за систематичне порушення трудової дисципліни, тому не має права на одержання допомоги.

Будучи не задоволений такою відмовою, Трегубенко звернувся з відповідною позовною заявою до суду. Суддя відмовив Трегубенку у прийнятті заяви, пославшись на те, що трудові спори попередньо повинні розглядатись комісією по трудових спорах, до якої Трегубенко не звертався.

Чи правильно суддя відмовив у прийнятті позовної заяви від Трегубенка?

Задача 664.

При проведенні невідкладних ремонтних робіт у вихідний день бригада ремонтників зажадала оплати проведеної роботи у подвоєному розмірі. Адміністрація запропонувала бригаді відгул, після чого бригада звернулася до комісії по трудових спорах про стягнення оплати за роботу у вихідний день. Рішенням комісії по трудових спорах вимоги бригади були задоволені. На рішення комісії адміністрація подала скаргу до суду. При прийомі заяви виникло ряд питань: чи не є цей трудовий спір колективним, оскільки з вимогою виступає колектив бригади? Якщо цей спір колективний, то чи можуть комісія та районний суд його розглядати? Який орган і як повинен розглянути і вирішити даний спір? *Дайте відповіді на ці запитання.*

Задача 665.

За заявою продавця Тарасенка комісія по трудових спорах стягнула на його користь 23 гривні за роботу в неділю. Директор магазину вважає рішення комісії неправильним, оскільки робота у недільний день Тарасенку випала за графіком, яким встановлена робота магазину без вихідних днів. Тому періодично всім продавцям припадає робота у неділю. Вихідні за графіком працівникам надаються в інші дні. Директор магазину хоче оскаржити рішення комісії по трудових спорах до районного суду. Але як це зробити він не знає, а юриста в магазині немає.

Складіть від імені директора заяву до районного суду.

Задача 666.

Рішенням комісії по трудових спорах на користь Хриплова стягнуто 275 гривень оплати за простій, що мав місце на виробництві. Головний бухгалтер підприємства Хом'якова, коли Хриплов пред'явив їй рішення комісії, заявила, що вона такого органу, як комісія по трудових спорах, не визнає, що такі рішення можуть виносити тільки суди, тому ніяких грошей вона виплачувати не буде.

Як добитися виконання рішення комісії по трудових спорах?

Задача 667.

До районного суду звернулася група робітників про стягнення на їх користь оплати за надурочну роботу, яку вони проводили для ліквідації наслідків аварії на виробництві. На ствердження своїх вимог робітники подали копію рішення комісії по трудових спорах, яким на користь робітників стягнуті належні суми. Але головний бухгалтер не хоче виконувати рішення комісії.

Як у даному випадку повинен діяти суддя?

Задача 668.

За розпорядженням обласного управління освіти вчитель середньої школи села Мар'янівка Радченко був переведений в неповну середню школу села Променеве. Від такого переведення Радченко відмовився, тому наказом завідуючого районного відділу освіти він

був звільнений з роботи. Вважаючи звільнення неправильним, Радченко звернувся з позовом до районного суду, який позов Радченка задовольнив.

У період підготовки і розгляду трудового спору було проведено укомплектування середньої школи села Мар'янівка на новий навчальний рік. Директор школи звернувся до апеляційного суду з скаргою про скасування рішення районного суду за мотивом, що робота, на якій раніше працював Радченко, в школі відсутня.

Складіть ухвалу судової колегії в цивільних справах апеляційного суду по цій справі.

Задача 669.

Столяр експериментальної меблевої фабрики Глебський за намагання винести з території фабрики деталі книжкової шафи, що була зроблена ним в столярному цеху, був звільнений з роботи на підставі п. 8 ст. 40 КЗпП України.

Не погодившись із звільненням, Глебський оскаржив його до районного суду.

При розгляді справи представник фабрики подав докази, що намагання винести з фабрики деталі меблів у Глебського були й раніше. За такі дії у минулому році матеріали на Глебського передавались на розгляд трудового колективу, який виніс Глебському догану, двічі на нього накладались дисциплінарні стягнення.

Складіть у письмовій формі проект рішення районного суду.

Задача 670.

Директор універмагу видав розпорядження про стягнення з продавця Снігурської вартості нестачі товарів, що виявлена під час інвентаризації секції. Розмір шкоди не перевищував середньої місячної заробітної плати Снігурської.

З розпорядженням директора про утримання із заробітної плати Снігурська не погодилася і звернулася з відповідною заявою до комісії по трудових спорах. Комісія у вимогах Снігурській відмовила, пославшись на те, що факт нестачі встановлений актом інвентаризації. Розпорядження директора зроблене з дотриманням порядку і строків, передбачених статтею 136 КЗпП України.

Снігурська хоче оскаржити рішення комісії по трудових спорах до суду, оскільки товар, визначений як нестача, вона не встигла отримати із складу універмагу. Вона встигла лише розписатись за товар, але тут же склад закрили для інвентаризації і їй товар не встигли видати. Це можуть підтвердити свідки Черевко і Вовк, якщо їх викличуть у судове засідання.

Але як скласти документ, з яким можна звернутись до суду, вона не знає, тому просить Вас надати їй допомогу.

Складіть від імені Снігурської письмову заяву до суду.

Задача 671.

Робітник ремонтно-будівельного тресту Халявко допустив порушення трудової дисципліни, а саме: під час обідньої перерви на роботі з іншими робітниками розпивав спиртні напої. За це порушення Халявко був притягнутий до дисциплінарної відповідальності – йому була оголошена догана. Не заперечуючи проти факту розпивання спиртних напоїв, Халявко звернувся до комісії по трудових спорах з проханням зняти накладене на нього дисциплінарне стягнення. Таке порушення він допустив вперше за 7 років роботи, і сталося це тому, що того дня йому виповнилося 40 років і йому захотілося відзначити цю подію з своїми колегами по роботі.

Комісія по трудових спорах вимоги Халявко задовольнила. Але з рішенням не погодився керуючий трестом як по суті, так і по порядку розгляду трудових спорів комісією. Комісії не надане право знімати дисциплінарні стягнення. Крім того, на засіданні комісії з п'яти членів були присутніми тільки троє. Тому керуючий трестом просить суд скасувати рішення комісії по трудових спорах і залишити його наказ про накладення на Халявко дисциплінарного стягнення у силі.

Складіть письмово рішення районного суду по цій справі.

Задача 672.

За порушення порядку поселення в студентський гуртожиток на коменданта гуртожитку Муталімову наказом ректора інституту було накладено два дисциплінарних стягнення – догани 28 серпня і 16 вересня. Вважаючи накладення дисциплінарних стягнень неправильним, Муталімова звернулася з відповідною заявою до комісії по трудових спорах.

Поки комісія готувала матеріали для розгляду їх на своєму засіданні, перевіркою в гуртожитку знову був встановлений факт поселення сторонніх громадян, у зв'язку з чим наказом від 5 жовтня Муталімова була звільнена з роботи на підставі п. 3 ст. 40 КЗпП України. Цей наказ Муталімова оскаржила до районного суду, звернувшись з позовом про поновлення її на роботі.

Довідавшись про звернення Муталімової з позовом до суду про поновлення на роботі, голова комісії по трудових спорах відмовив у розгляді заяви про правильність накладення дисциплінарних стягнень, пославшись на пп. 22 та 23 постанови Пленуму Верховного Суду України від 6 листопада 1992 р. “Про практику розгляду судами трудових спорів”, відповідно до яких суд, розглядаючи справу, повинен з'ясувати і правильність накладення попередніх стягнень.

Рішенням районного суду Муталімовій було відмовлено у позові про поновлення на роботі.

Після розгляду справи у суді Муталімова стала добиватись розгляду її заяви про правильність накладення дисциплінарних стягнень комісією по трудових спорах. На вимогу Федерації профспілок України питання про розгляд заяви Муталімової в комісії по трудових спорах було поставлене на засіданні виборного органу первинної профспілкової організації інституту, який за участю представника Федерації профспілок України, Муталімової та голови комісії по трудових спорах розглянув заяву Муталімової про правильність накладення дисциплінарних стягнень.

Проаналізуйте обставини даної справи.

Чи не допущено у даному випадку порушення порядку розгляду трудових спорів?

Задача 673.

За прогул без поважних причин технік Рожанов був звільнений з роботи за п. 4 ст. 40 КЗпП України. Вважаючи це стягнення надто суворим, Рожанов звернувся до районного суду із заявою про заміну суворого стягнення – звільнення з роботи, на менш суворе – догану. Свої позовні вимоги Рожанов обґрунтував тим, що ст. 149 КЗпП України передбачена необхідність враховувати при обранні стягнення ступінь тяжкості вчиненого проступку і заподіяну ним шкоду, попередню роботу працівника.

Чи може суд замінити дисциплінарне стягнення – звільнення, на менш суворе – догану? Обґрунтуйте свою точку зору.

Задача 674.

Начальник технічного відділу Гайнулін звернувся до комісії по трудових спорах з проханням стягнути на його користь премію за II квартал, якої його позбавив директор заводу за допущені помилки в технічній документації. Спеціальна перевірка, що була організована комісією по трудових спорах, виявила, що помилки в документації сталися через помилки в даних, що були покладені в основу проектування, а не з вини Гайнуліна.

Чи мають повноваження комісії по трудових спорах розглядати такі спори?

Задача 675.

Посилаючись на збільшення обсягу роботи, старший бухгалтер бюджетної організації Ситкин звернувся до комісії по трудових спорах із заявою про підвищення йому посадового окладу. Комісія по трудових спорах розглянула заяву Ситкина і підвищила йому оклад на 15 гривень.

При перевірці дотримання фінансово-штатної дисципліни інспектор районного фінансового відділу виявила це підвищення окладу і зажадала скасувати наказ, що був виданий на підставі рішення комісії по трудових спорах, і відновити попередній посадовий оклад.

Керівник установи, вважаючи, що він не може не виконувати рішення комісії по трудових спорах, яке набуло законної чинності, звернувся із заявою до районного суду, в якій просив поновити строк позовної давності і вирішити питання щодо вимоги Ситкина до установи.

Яке рішення повинен винести районний суд?

Задача 676.

Після закінчення фінансово-економічного інституту Майданик був направлений на роботу економістом планового відділу заводу. В направленні його на роботу було зазначено, що йому повинна бути надана квартира.

Приступивши до роботи, Майданик поставив питання про забезпечення квартирою. Директор заводу відповів, що завод закінчує будівництво будинку і приблизно через півроку йому буде надана квартира. Але після закінчення будівництва квартири для сім'ї Майданика в будинку не виділили. Директор пообіцяв, що завод розпочинає нове будівництво, і вже точно Майданику буде надана квартира.

Майданик цій обіцянці директора не повірив, знайшов інше місце роботи, де йому обіцяли придбати квартиру, якщо він перейде до них працювати, подав заяву про звільнення з роботи за власним бажанням.

Директор у розірванні трудового договору Майданику відмовив за мотивом, що він молодий спеціаліст і повинен відпрацювати за направленням три роки. А він відпрацював лише один рік.

До якого органу необхідно звернутися Майданику з питанням про розірвання трудового договору?

Чи може суд розглядати цей спір про розірвання трудового договору?

Задача 677.

Начальник технічного відділу об'єднання "Київенерго" Козакевич винайшов нову систему котла, яку став впроваджувати на електростанціях. З метою прискорення надходження позитивних відзивів про ефективність нової системи, Козакевич став вимагати їх від підлеглих електростанцій до одержання фактичних результатів впровадження. Це зловживання службовим становищем Козакевича стало відомим керівництву об'єднання, яке провело засідання технічної ради, де поведінка Козакевича була засуджена. За допущені зловживання Козакевич був виведений зі складу технічної ради.

Оскільки і після цього рішення Козакевич продовжував вимагати позитивних відзивів на свій винахід, керуючий об'єднанням видав наказ про звільнення Козакевича з роботи на підставі п. 1 ст. 41 КЗпП України.

Не бажаючи зразу ж оскаржувати правильність свого звільнення в судовому порядку, Козакевич звернувся до районного суду, вказуючи на те, що в рішенні технічної ради і наказі про його звільнення вміщені дані, які не відповідають дійсності і ганьблять його честь і гідність. Тому просив виключити з цих документів такі дані.

Чи підлягають розгляду в суді такі спори, що випливають з адміністративних і трудових правовідносин?

Задача 678.

На профспілковій звітній конференції заводу тракторних агрегатів було обрано загальнозаводську КТС в складі 14 осіб, з яких 11 були робітниками. Головою КТС в результаті таємного голосування обрано заступника голови виборного органу первинної профспілкової організації, а його заступником головного інженера заводу. Комісія обрана терміном на 5 років

Конференція також прийняла спеціальну ухвалу, якою зобов'язала трудові колективи підрозділів у місячний термін утворити КТС у тих підрозділах, які налічують не менше 50 працівників. КТС підприємства відповідно до цієї ухвали є другою, наглядовою інстанцією по відношенню до КТС структурних підрозділів. Лише КТС дочірнього підприємства "Ватра" є самостійною і не підпорядковується КТС головного підприємства.

Цією ж ухвалою директора підприємства було зобов'язано здійснювати доплату до посадового окладу голови комісії в розмірі 50% його середнього заробітку, прийняти на роботу секретаря КТС, виготовити печатку і виділити окреме приміщення для розміщення КТС у головному корпусі заводу.

Чи відповідає вимогам чинного законодавства наведена ситуація?

Задача 679.

На зборах з нагоди Дня машинобудівельника інженеру Павлюку поряд з іншими працівниками заводу було оголошено подяку і нараховано одноразову премію. При спробі

отримати премію в касі заводу з'ясувалося, що у платіжній відомості навпроти прізвища Павлюк було проставлено запис "не виплачувати".

Павлюк із заявою звернувся до КТС зобов'язати бухгалтерію виплатити йому премію, Голова КТС відмовив прийняти заяву, оскільки, як він вважав, Павлюк не полагодив це питання безпосередньо з адміністрацією, а тому реєструвати заяву не можна.

Довідавшись, що йому не виплачують премію за розпорядженням головного бухгалтера через те, що Павлюк не розрахувався з підприємством за гроші, отримані ним під звіт для поїздки у службове відрядження, він подав повторну заяву до КТС, яка була зареєстрована 10 жовтня.

На засіданні комісії 25 жовтня були присутні 7 з 13 членів, обраних до її складу. Запрошений в якості відповідача по справі начальник відділу зарплати заводу пред'явив зустрічний позов про повернення Павлюком відповідних сум за авансовим звітом.

Після того, як одному з членів КТС – заступнику головного бухгалтера, Павлюк заявив відвід як зацікавленій особі, голова комісії своїм рішенням відклав слухання справи на наступний день для з'ясування у юрисконсульта заводу деяких питань:

Чи вправі КТС розглядати питання щодо невиклати разових премій, які не входять в систему оплати праці?

Де в законі вказано про зустрічні позови і чи можна це робити на засіданні КТС?

Як бути із заявленим відводом?

Дайте обґрунтовані відповіді на поставлені питання.

Задача 680.

Доценко був прийнятий на роботу шляхом укладення контракту. Задовго до закінчення строку контракту Доценко був звільнений з роботи за скороченням штату на підставі п. 1 ст. 40 КЗпП України.

Оскільки звільнення було проведене з порушенням закону, суд поновив Доценка на попередній посаді. При виконанні рішення суду виникло питання, чи є чинним контракт, що був укладений до звільнення, чи у даному випадку трудові відносини Доценка з організацією є на невизначений строк?

Яка Ваша думка з цього питання?

Задача 681.

Ткаченко працював товарознавцем у приватному магазині, а заробітну плату йому нараховували з розрахунку окладу продавця. Ткаченко звернувся до директора магазину з проханням про виплату йому різниці в окладах, оскільки оклад товарознавця більше ніж у продавця. Директор магазину роз'яснив Ткаченко, що він, влаштуваючись на роботу, знав про умови оплати праці, зокрема про те, що буде виконувати обов'язки товарознавця, а отримувати зарплату продавця.

До якого органу потрібно звернутися Ткаченку за вирішенням спору?

Задача 682.

За наказом начальника митниці від 10 травня 2006 р. інспектор Костін був позбавлений премії за квартал у зв'язку з порушеннями, допущеними ним при пропуску через кордон двох громадян Угорщини. Спеціальна комісія, створена за скаргою Костіна 15 червня, прийшла до висновку, що порушень в його діях не виявлено. 20 червня Костін звернувся з заявою до начальника митниці з проханням виплатити йому премію по закінченні кварталу. Начальник митниці відмовив Костіну, повідомивши, що квартал закінчився, всі кошти, передбачені для виплати премії, були розподілені між працівниками, а додаткових коштів для цього не виділено. 4 липня Костін звернувся до районного суду з позовом про стягнення в його користь квартальної премії. Суд відмовив йому у прийомі позовної заяви мотивуючи тим, що спори такого роду не підвідомчі суду і порекомендував Костіну звернутися до КТС за місцем праці, але при цьому наголосив, щоб той поспішав, оскільки по цій справі вже закінчуються строки звернення до КТС.

Вийшовши наступного дня на роботу Костін з'ясував у виборному органі первинної профспілкової організації, що КТС на митниці не створена через те, що працівники митниці є державними службовцями і їх спори підлягають розгляду безпосередньо в судах.

Проаналізуйте наведену ситуацію і дайте рекомендації Костіну, як вирішити його справу.

Задача 683.

Ковельський лісгосп звернувся в суд з позовом до майстра лісодільниці Сікорського про стягнення з нього у відповідності із ст. 134 КЗпП збитків в сумі 13535 крб., заподіяних при виконанні службових обов'язків. Позов лісгоспу про відшкодування шкоди в повному обсязі пред'явлений з тих підстав, що з Сікорським був укладений договір про повну матеріальну відповідальність. Суддя відмовив в прийомі позовної заяви, мотивуючи тим, що майстер лісодільниці повинен нести обмежену матеріальну відповідальність, а тому спір непідвідомчий суду.

Чи правильні дії судді?

В якому порядку і як повинен бути вирішений даний спір?

Задача 684.

В КТС подали заяви двоє робітників, не згідних із встановленими їм графіками надання чергової відпустки в зимові місяці. Набірник Іванов мотивуючи свою незгоду тим, що він як учень загальноосвітньої вечірньої школи має право на відпустку влітку. Слюсар Герасимів теж просив надати відпустку в літній період, так як він два роки підряд використовував відпустку взимку, а в цьому році хоче поїхати відпочивати на південь, разом з дітьми-учнями.

КТС відмовила у прийнятті заяви, мотивуючи, що Іванов і Герасимів попередньо не звернулися з даного питання до керівника підприємства.

Чи обґрунтована така відмова КТС?

Яке правове значення має невиконання вимог ч. 2 ст. 224 КЗпП?

Задача 685.

Під час обідньої перерви група робітників на заводському дворі грала у волейбол. М'ячем, якого вдарив фрезерувальник Сугак, було розбите віконне скло в бухгалтерії заводууправління. Наказом директора заводу Сугаку було оголошено догану.

Сугак з накладенням дисциплінарного стягнення не погодився, оскільки вважає, що він протиправного проступку не скоїв, звернувся до цехової комісії по трудових спорах з вимогою про визнання накладення дисциплінарного стягнення неправильним.

Голова цехової комісії по трудових спорах заяву від Сугака не прийняв, оскільки дисциплінарне стягнення накладене директором заводу, тому спір повинен розглядатися загальнозаводською комісією по трудових спорах.

Голова загальнозаводської комісії також відмовив Сугаку в прийнятті заяви, яка, на його думку, повинна бути розглянутою цеховою комісією по трудових спорах.

Де ж повинна бути розглянута заява Сугака?

Задача 686.

Робітник взуттєвої фабрики Топорков намагався винести через прохідну фабрики кусок хромової шкіри, але був затриманий. Директор фабрики передав матеріали про спробу крадіжки Топоркова на розгляд трудового колективу. Трудовий колектив, розглянувши справу, постановив рішення, яким перед директором фабрики була поставлена вимога про звільнення Топоркова з роботи. Директор цю вимогу трудового колективу виконав, звільнивши Топоркова у зв'язку з втратою довіри на підставі п. 2 ст. 41 КЗпП України.

Топорков оскаржив звільнення до суду.

Складіть у письмовій формі проект рішення районного суду.

Задача 687.

Протягом чотирьох годин на початку робочого дня бригада мулярів простоювала через відсутність цементного розчину. Під час обідньої перерви розчин підвезли і бригада працювала понад нормальну тривалість робочого часу чотири години. Вважаючи ці години надурочними, бригада звернулася до комісії по трудових спорах оплатити їй ці роботи відповідно до статті 106 КЗпП України.

Комісія по трудових спорах виконані роботи визнала надурочними і стягнула заробітну плату робітникам за час їх проведення. Це рішення комісії вважає помилковим начальник будівельного управління, оскільки бригада в цей день працювала нормальну тривалість – 8

годин. Коли не було розчину, бригада не працювала, робітники грали в доміно, дехто на сонці загоряв. Тому заробітна плата повинна бути виплачена за обсяг робіт, що були виконані протягом 8 робочих годин.

Начальник будівельного управління звернувся до Вас із проханням скласти від його імені документи для звернення до суду.

Складіть письмово такі документи для начальника будівельного управління.

Задача 688.

Заводу залізобетонних виробів за освоєння нових стінових блоків у будівництві була виділена сума для преміювання працівників, яка і була розподілена дирекцією спільно з виборним органом первинної профспілкової організації серед працівників трудового колективу.

Майстер підготовчої дільниці Дусар, вважаючи виділену йому премію недостатньою, такою, що не відповідає затратам його праці, а також проведення розподілу премії з порушенням Положення про преміювання, звернувся до комісії по трудових спорах з вимогою додатково стягнути на його користь 35 гривень.

Яке рішення повинна прийняти комісія по трудових спорах?

Задача 690.

Юрисконсульт універмагу Вернигора був тимчасово переведений на посаду завідувача відділом кредиту з більш високою зарплатою. Тут він працював 1 рік і 7 місяців, після чого на підставі наказу по універмагу знов почав виконувати обов'язки юрисконсульта. У зв'язку з цим Вернигора вимагав збереження за ним протягом 2 тижнів заробітку завідувача відділом кредиту. Директор універмагу відмовив на тій підставі, що він виконував обов'язки завідувача відділом кредиту, оскільки він відноситься до керівних працівників і спори останніх відповідно до ст.232 КЗпП розглядаються судом.

Вернигора звернувся з позовом до суду.

Виступіть в ролі судді і проведіть прийом скаржника.

Задача 691.

Механік АТП «Побут» Володимиров був відсутній на робочому місці протягом першої половини робочого дня. У пояснювальній записці, яку від нього вимагав директор підприємства про причини відсутності на робочому місці, Володимиров пояснив, що на прохання іншого механіка цього ж підприємства надавав йому допомогу в ремонті екскаватора на його робочому місці у сусідньому гаражі. Наступного дня був виданий наказ про звільнення Володимирова за п.4. ст. 40 КЗпП України за прогул. Вважаючи звільнення незаконним, Володимиров, минаючи комісію з трудових спорів, звернувся до суду з позовом про поновлення на роботі й оплати за час вимушеного прогулу.

Чи мав право Володимиров звертатися до суду, минаючи комісію з трудових спорів?

Яке рішення слід прийняти по даній справі?

Задача 692.

Проаналізуйте норми Закону України “Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)” щодо порядку формування вимог найманих працівників і моменту виникнення колективного трудового спору. Порівняйте ці положення із нормами глави XV КЗпП України щодо моменту виникнення індивідуального трудового спору.

Сформулюйте поняття індивідуального і колективного трудового спору, визначте їх спільні ознаки, а також назвіть особливості, які характеризують ці види трудових спорів.

Задача 693.

Загальні збори колективу механічного цеху, які обговорювали стан охорони праці на виробництві, прийняли рішення поставити перед директором заводу питання про необхідність вжиття термінових заходів по ремонту вікон, оскільки шибки побиті, в цеху постійні протяги, що призводить до простудних захворювань майже всіх працівників. Колектив цеху доручив голові виборного органу первинної профспілкової організації Горобцю довести рішення трудового колективу механічного цеху до відома директора заводу.

На другий день Горобець записався на прийом до директора і був ним прийнятий. Директор уважно вислухав Горобця і пообіцяв вжити необхідні заходи.

Пройшло декілька днів, але в цеху нічого не змінилося. Група робітників звернулася до Горобця із запитанням, чи виконав він доручення трудового колективу і чи можуть вони за відсутності дій з боку директора оголосити страйк.

Дайте аргументовану відповідь робітникам.

Задача 694.

Робітники об'єднання "Азот" під час профспілкової конференції пред'явили вимогу про покращання роботи міського транспорту по перевезенню працівників "Азоту" вранці і по закінченні роботи. Вимога була викладена в письмовій формі і пред'явлена керівництву об'єднання. Через тиждень адміністрація також у письмовій формі відповіла представникам трудового колективу, що покращання роботи міського транспорту не належить до компетенції адміністрації об'єднання. З такою вимогою трудового колективу необхідно звернутися до місцевої державної адміністрації.

Чи правильно у даному випадку поступило керівництво об'єднання "Азот"?

Задача 695.

Протягом ряду років працівники кооперативно-фінансового інституту при укладенні колективного договору намагалися включити до нього пункт про максимальні норми педагогічного навантаження викладачів. Адміністрація інституту категорично заперечувала проти цього, посилаючись на те, що наявний обсяг педагогічного навантаження повинен бути повністю розподілений між штатними викладачами. При встановленні максимальних норм частина педагогічного навантаження може виявитися нерозподіленою.

При підготовці колективного договору в цьому році представники виборного органу первинної профспілкової організації заявили, що, якщо такий пункт не буде включено до колективного договору, виборний орган первинної профспілкової організації оголосить і очолить страйк.

За яких умов страйк може бути визнаний законним?

Задача 696.

Колектив ливарного цеху станкобудівельного заводу після тривалих намагань добитися від керівництва заводу належних умов праці при проведенні піскоструйних робіт вирішив провести страйк, про що письмово повідомив адміністрацію за два тижні.

Адміністрація заводу, посилаючись на відсутність матеріальних коштів для встановлення дорогого вентиляційного обладнання, звернулася до суду з вимогою визнати страйк, який намагається провести колектив ливарного цеху, незаконним.

Яке рішення повинен винести суд?

Задача 697.

У зв'язку з загостренням криміногенної обстановки в місті і нападом озброєних осіб на одну з автомашин швидкої допомоги, в результаті чого постраждав екіпаж, водії лікарні швидкої допомоги поставили питання перед адміністрацією про забезпечення належних умов праці та підвищення у зв'язку з цим зарплати за роботу у нічний час. Свої вимоги вони оформили протоколом загальних зборів 18 листопада і на другий день подали його копію головному лікарю. Через три дні водіїв було поінформовано на зустрічі з адміністрацією лікарні, що створення безпечних умов праці у нічний час не входить до компетенції лікарні і необхідно звертатися до органів охорони правопорядку, а щодо зарплати, то тут теж можливості обмежені, оскільки оплата праці фінансується з бюджету, а тому немає жодних варіантів для її збільшення.

Відразу по закінченні зборів представники водіїв заявили, що вони вимагають створення спеціальної комісії до врегулювання конфлікту, інакше негайно розпочнуть страйк. Не отримавши протягом трьох днів позитивної відповіді, водії за рішенням загальних зборів з 1 грудня розпочали страйк. При цьому за рішенням страйкому 8 машин швидкої допомоги продовжували працювати.

3 грудня міська державна адміністрація на вимогу головного лікаря звернулася до суду про визнання страйку незаконним.

Яке рішення повинен прийняти суд?

Задача 698.

Після того, як колективний трудовий спір не знайшов вирішення у примирній комісії, сторони конфлікту, незважаючи на усі зусилля, так і не змогли протягом п'яти днів створити бажаний склад трудового арбітражу. У цих умовах загальні збори прийняли рішення про оголошення страйку. Страйк мав розпочатися на п'ятий день після офіційного повідомлення дирекції підприємства про початок страйку.

Адміністрація підприємства, отримавши повідомлення про початок страйку, звернулася наступного дня до районного суду з позовом про визнання його незаконним.

Суддя відмовився прийняти позов, мотивуючи тим, що страйк ще не розпочався, а тільки прийнято рішення про його можливість, і тому потрібно докласти зусиль, щоб запобігти його початку.

З якого часу виникає колективний трудовий спір?

Який порядок визнання страйку незаконним?

Як вирішити ситуацію?

Задача 699.

Наймані працівники однієї з шахт поставили вимоги перед її керівництвом щодо збільшення всім працівникам тривалості додаткової відпустки за роботу на підземних роботах з 12 до 18 календарних днів. Керівництво шахти відмовило у задоволенні вимоги шахтарів, посилаючись на відсутність фінансових можливостей і на те, що сторони колективного договору не повноважні змінювати час відпочинку усіх шахтарів.

Чи виник у цій ситуації колективний трудовий спір?

Чм вказані вимоги шахтарів можуть становити предмет колективного трудового спору?

Задача 700.

З ініціативи виборного органу первинної профспілкової організації цукрового заводу відбулися загальні збори працівників, на яких було вирішено чергувати цехами, щоб блокувати відвантаження цукру зі складу заводу, та створити страйковий комітет. Через тиждень значна частина працівників заводу на чолі з керівником виборного органу первинної профспілкової організації вийшла на мітинг, перекрила дорогу до цукрового заводу та заблокувала його роботу. Такими діями заводу були завдані значні збитки, оскільки не було вчасно виконано зобов'язань за цивільно-правовими договорами.

Через три місяці цукровий завод звернувся до суду із позовом про визнання страйку незаконним і притягнення членів страйкового комітету та працівників до матеріальної відповідальності.

Вирішіть справу.

Нормативно-правові акти

1. Конституція України. Прийнята на V сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. № 254к / 96-ВР// Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
3. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. із змінами і доповн. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – №№ 40-41, 42. – Ст. 492.
4. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. із змінами і доповн. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18–22. – Ст. 144.
5. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. із змінами і доповн. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 19-20, № 21-2. – Ст. 144.
6. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. із змінами і доповн. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25–26. – Ст. 131.
7. Про права інвалідів : Конвенція ООН від 13 грудня 2006 р. / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
8. Про основоположні принципи і права у світі праці: Декларація МОП від 18 червня 1998 р. / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=993_260
9. Конвенція про тристоронні консультації для сприяння застосуванню міжнародних трудових норм: Конвенція МОП від 2 червня 1976 р. № 144 // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 52. – Ст. 494.
10. Про приватні агентства зайнятості: Конвенція МОП від 1997 р. № 181 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=993_04
11. Віденська конвенція про право міжнародних договорів: Ратифікована Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 14 квітня 1986 р. // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1986. – № 17. – Ст. 343.
12. Угода про співробітництво в галузі трудової міграції та соціального захисту трудівників-мігрантів: ратифікована Законом України від 11 липня 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 29. – Ст. – 221.
13. Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні: Закон України від 6 вересня 2012 року № 5207-VI // Офіційний вісник України. – 2012. – № 76. – Ст. 3071.
14. Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності: Закон України від 22 червня 2012 року № 5026-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 22. – Ст. 216.
15. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 9 липня 2003 року № 1058-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 49-51. – Ст. 376.
16. Про професійний розвиток працівників: Закон України від 12 січня 2012 року № 4312-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 39. – Ст. 462.
17. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: Закон України від 8 вересня 2005 року № 2866-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 52. – Ст. 561.
18. Про зайнятість населення: Закон України від 5 липня 2012 року № 5067-VI // Офіційний вісник України. – 2012. – № 63. – Ст. 2565.
19. Про соціальний діалог в Україні: Закон України від 23 грудня 2010 року № 2862-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 28. – Ст. 255.
20. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України від 2 березня 2000 року № 1533-III // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 22. – Ст. 171.
21. Положення про Державну службу зайнятості України. Затверджено Наказом Міністерства соціальної політики України 14 червня 2019 року № 945. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0733-19#n8>
22. Про затвердження Порядку реєстрації, перереєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу: Постанова Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2018 р. № 792. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/792-2018-%D0%BF>

23. Про громадські об'єднання: Закон України від 22 березня 2012 р. № 4572-VI із змінами і доповн. // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 1. – Ст. 1.
24. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15 вересня 1999 р. із змінами і доповн. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – №45. – Ст. 397.
25. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів): Закон України від 3 березня 1998 р. із змінами і доповн. // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 34. – Ст. 227.
26. Про відпустки: Закон України від 15 листопада 1996 р. із змінами і доповн. // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 2. – Ст. 4.
27. Про оплату праці: Закон України від 24 березня 1995 р. із змінами і доповн. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 17. – Ст. 121.
28. Про колективні договори і угоди: Закон України від 1 липня 1993 р. із змінами і доповн. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 36. – Ст. 361.
29. Про порядок тимчасової дії на території України окремих актів законодавства Союзу РСР: Постанова Верховної Ради України від 12 вересня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 46. – Ст. 621.
30. Положення Про Державну інспекцію з питань праці: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2015 р. № 96. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/96-2015-%D0%BF#Text>
31. Про заходи щодо забезпечення працевлаштування молоді: Указ Президента України від 6 жовтня 1999 року № 1285/99 // Офіційний Вісник України. – 1999. – № 40. – Ст. 1187.
32. Граничні норми підймання і переміщення важких речей неповнолітніми: затв. наказом Міністерства охорони здоров'я України від 22 березня 1996 р. № 59 // Бюлетень нормативних актів міністерств і відомств України. – 1996. – № 6.
33. Перелік важких робіт і робіт із шкідливими і небезпечними умовами праці, на яких забороняється застосування праці неповнолітніх: затв. наказом Міністерства охорони здоров'я України від 31 березня 1994 р. № 46 // Бюлетень нормативних актів міністерств і відомств України. – 1994. – № 18.
34. Граничні норми підймання і переміщення важких речей жінками: затв. наказом Міністерства охорони здоров'я України від 10 грудня 1993 р. № 241 // Бюлетень нормативних актів міністерств і відомств України. – 1993. – № 25.
35. Перелік важких робіт та робіт із шкідливими і небезпечними умовами праці, на яких забороняється застосування праці жінок: затв. наказом Міністерства охорони здоров'я України від 29 грудня 1993 р. № 256 // Бюлетень нормативних актів міністерств і відомств України. – 1994. – № 7.
36. Положення про умови роботи за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій: затв. наказом Міністерства праці України, Міністерства юстиції України, Міністерства фінансів України від 28 червня 1993 р. № 43 // Людина і праця: Інформаційний бюлетень Міністерства праці України. – 1993. – № 8.
37. Інструкція про порядок ведення трудових книжок працівників: затв. наказом Міністерства праці України, Міністерства юстиції України, Міністерством соціального захисту населення України від 29 липня 1993 р. № 58 // Людина і праця: Інформаційний бюлетень Міністерства праці України. – 1993. – № 9-10.
38. Типовые правила внутреннего трудового распорядка для рабочих и служащих предприятий, учреждений, организаций: утв. постановлением Госкомтруда СССР и Секретариата ВЦСПС от 20 июля 1984 г. // Бюллетень Госкомтруда СССР. – 1984. – № 11.
39. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційною скаргою Жабо Тетяни Максимівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини третьої статті 40 Кодексу законів про працю України від 4 вересня 2019 року № 6-р(П)/2019 // Режим доступу: <http://www.ccu.gov.ua/dokument/6-rii2019>
40. Рішення у справі за конституційним зверненням Київської міської ради професійних спілок щодо офіційного тлумачення частини третьої статті 21 Кодексу законів про працю України (рішення про тлумачення терміну “законодавство”): Рішення Конституційного Суду

України від 9 липня 1998 р. № 17/81-97 // Офіційний вісник України. – 1998. – № 32. – Ст. 1209.

41. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням громадянина Дзьоби Юрія Володимировича щодо офіційного тлумачення положення частини другої статті 233 Кодексу законів про працю України від 15 жовтня 2013 року по справі № 1-18/2013. Вісник Конституційного Суду України. 2013. № 6. С. 12.

42. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням Київської міської ради професійних спілок щодо офіційного тлумачення частини третьої статті 21 Кодексу законів про працю України (справа про тлумачення терміну «законодавство») від 9 липня 1998 року по справі № 17/81-97 № 12-рп/98 № 1-1/98. Офіційний вісник України. 1998. 27 серп. (№ 32). С. 59. Ст. 1209.

43. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статті 69 Кримінального кодексу України (справа про призначення судом більш м'якого покарання): 433 рішення Конституційного суду України від 02.11.2004 р. № 15-рп/2004. Офіційний вісник України. 2004. № 45. Ст. 2975.

44. Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 9 від 1 листопада 1996 р. // Збірник Постанов Пленуму Верховного Суду України в цивільних справах та з загальних питань 1963-2005 р.р. – X. : Одісей, 2006. – С. 48–56.

45. Про практику розгляду судами трудових спорів: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 9 від 6 листопада 1992 р. із змінами, внесеними згідно з Постановами ПВСУ № 4 від 1.04.1994 р., № 18 від 26.10.1995 р., № 15 від 25.05.1998 р. // Збірник Постанов Пленуму Верховного Суду України в цивільних справах та з загальних питань: 1963–2005 р. р. – X. : Одісей, 2006. – С. 254–274.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
ТЕМА 1. Предмет, метод і система трудового права	7
ТЕМА 2. Правовідносини в сфері трудового права	11
ТЕМА 3. Основні принципи трудового права	20
ТЕМА 4. Форми трудового права України	22
ТЕМА 5. Суб'єкти трудового права	28
ТЕМА 6. Правове становище профспілок в сфері праці	31
ТЕМА 7. Колективні договори і угоди	39
ТЕМА 8. Забезпечення зайнятості	50
ТЕМА 9. Трудовий договір	56
ТЕМА 10. Переведення і переміщення працівників на іншу роботу (посаду)	81
ТЕМА 11. Припинення трудового договору	90
ТЕМА 12. Правове регулювання робочого часу	136
ТЕМА 13. Правове регулювання часу відпочинку	150
ТЕМА 14. Оплата праці	165
ТЕМА 15. Охорона праці	189
ТЕМА 16. Праця жінок. Праця неповнолітніх	197
ТЕМА 17. Дисципліна праці	203
ТЕМА 18. Матеріальна відповідальність сторін трудоного договору	219
ТЕМА 19. Індивідуальні та колективні трудові спори	255
НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ	276

Автори:

Якушев Ігор Михайлович – кандидат юридичних наук, професор кафедри цивільно-правових дисциплін.

Старчук Оксана Володимирівна – кандидатка юридичних наук, доцентка кафедри цивільно-правових дисциплін.

Чубоха Надія Федорівна – кандидатка юридичних наук, доцентка кафедри цивільно-правових дисциплін.

Для нотаток

Навчально-методичне видання

Якушев Ігор Михайлович
Старчук Оксана Володимирівна
Чубоха Надія Федорівна

ТРУДОВЕ ПРАВО УКРАЇНИ
ПРАКТИКУМ
(збірник задач)

Друкується в авторській редакції

Підписано до друку 05.04.2021р.
Формат 60x84 1/16. Папір офсетний. Друк на різнографі. Обсяг ум. друк. арк.
0,9обл.-вид. арк. Наклад 50 пр. Зам.49.Видавець і виготовлювач –Вежа-Друк
(м. Луцьк, вул. Шопена, 12, тел. (0332) 29-90-65).